

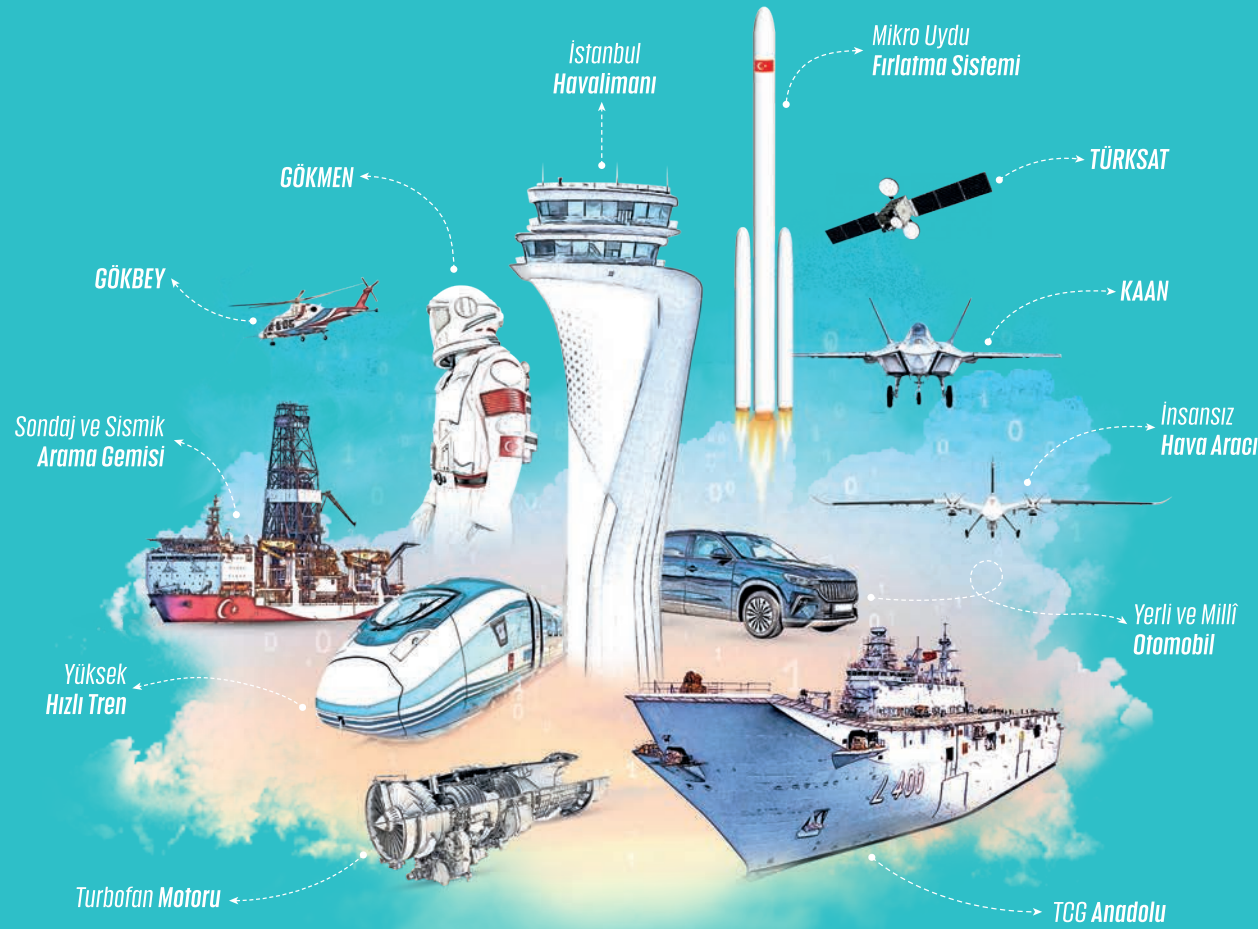
Bu kitaba sığmayan daha neler var!

eba
www.eba.gov.tr

Karekodu okut, bu kitapla
ilgili EBA içeriklerine ulaş!

Teknoloji Yolculuğumuz

**BU DERS KİTABI MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞINCA
ÜCRETSİZ OLARAK VERİLMİŞTİR.
PARA İLE SATILAMAZ.**

ISBN: 978-975-11-6845-0

Bandrol Uygulamasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin Beşinci Maddesinin
İkinci Fıkrası Çerçevesinde Bandrol Taşınması Zorunlu Değildir.

KONAKLAMA VE SEYAHAT HİZMETLERİ ALANI

KAT HİZMETLERİ ATÖLYESİ 11

DERS MATERYALİ

MESLEKİ VE TEKNİK
ANADOLU LİSESİ

KONAKLAMA VE SEYAHAT
HİZMETLERİ ALANI

KAT HİZMETLERİ

ATÖLYESİ

11

DERS
MATERYALİ

MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSESİ
KONAKLAMA VE SEYAHAT HİZMETLERİ ALANI

KAT HİZMETLERİ ATÖLYESİ

11
DERS MATERYALİ

YAZARLAR

- Abidin Haldun TAŞDELEN
- Fatma KALKAN
- Gülsüm KARABULUT
- İlker ŞENER

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI YAYINLARI : 8466

YARDIMCI VE KAYNAK KİTAPLAR DİZİSİ : 2358

Her hakkı saklıdır ve Millî Eğitim Bakanlığına aittir.
Ders materyalinin metin, soru ve şekilleri kısmen de olsa hiçbir surette alınıp yayımlanamaz.

ISBN: 978-975-11-6845-0

Millî Eğitim Bakanlığı 24.12.2020 gün ve 18433886 sayılı oluru ile
Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğüne **ders materyali** olarak hazırlanmıştır.

İSTİKLÂL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet, bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl.
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl.

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım.
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım!
Kükremiş sel gibiyim, bendimi çiğner, aşarım.
Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Garbın âfâkını sarmışsa çelik zırhlı duvar,
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imanı boğar,
Medeniyet dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş, yurduma alçakları uğratma sakın;
Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın.
Doğacaktır sana va'dettiği günler Hakk'ın;
Kim bilir, belki yarın, belki yarından da yakın.

Bastığın yerleri toprak diyerek geçme, tanı:
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehit oğlusun, incitme, yazıktır, atanı:
Verme, dünyaları alsan da bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda?
Şüheda fışkıracak toprağı sıksan, şüheda!
Cânı, cânânı, bütün varımı alsın da Huda,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüda.

Ruhumun senden İlahî, şudur ancak emeli:
Değmesin mabedimin göğsüne nâmahrem eli.
Bu ezanlar -ki şehadetleri dinin temeli-
Ebedî yurdumun üstünde benim inlemeli.

O zaman vecd ile bin secde eder -varsa- taşım,
Her cerihamdan İlahî, boşanıp kanlı yaşım,
Fışkırır ruh-ı mücerret gibi yerden na'sım;
O zaman yükselerek arşa değer belki başım.

Dalgalan sen de şafaklar gibi ey şanlı hilâl!
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helâl.
Ebediyyen sana yok, ırkıma yok izmihlâl;
Hakkıdır hür yaşamış bayrağımın hürriyyet;
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl!

Mehmet Âkif Ersoy

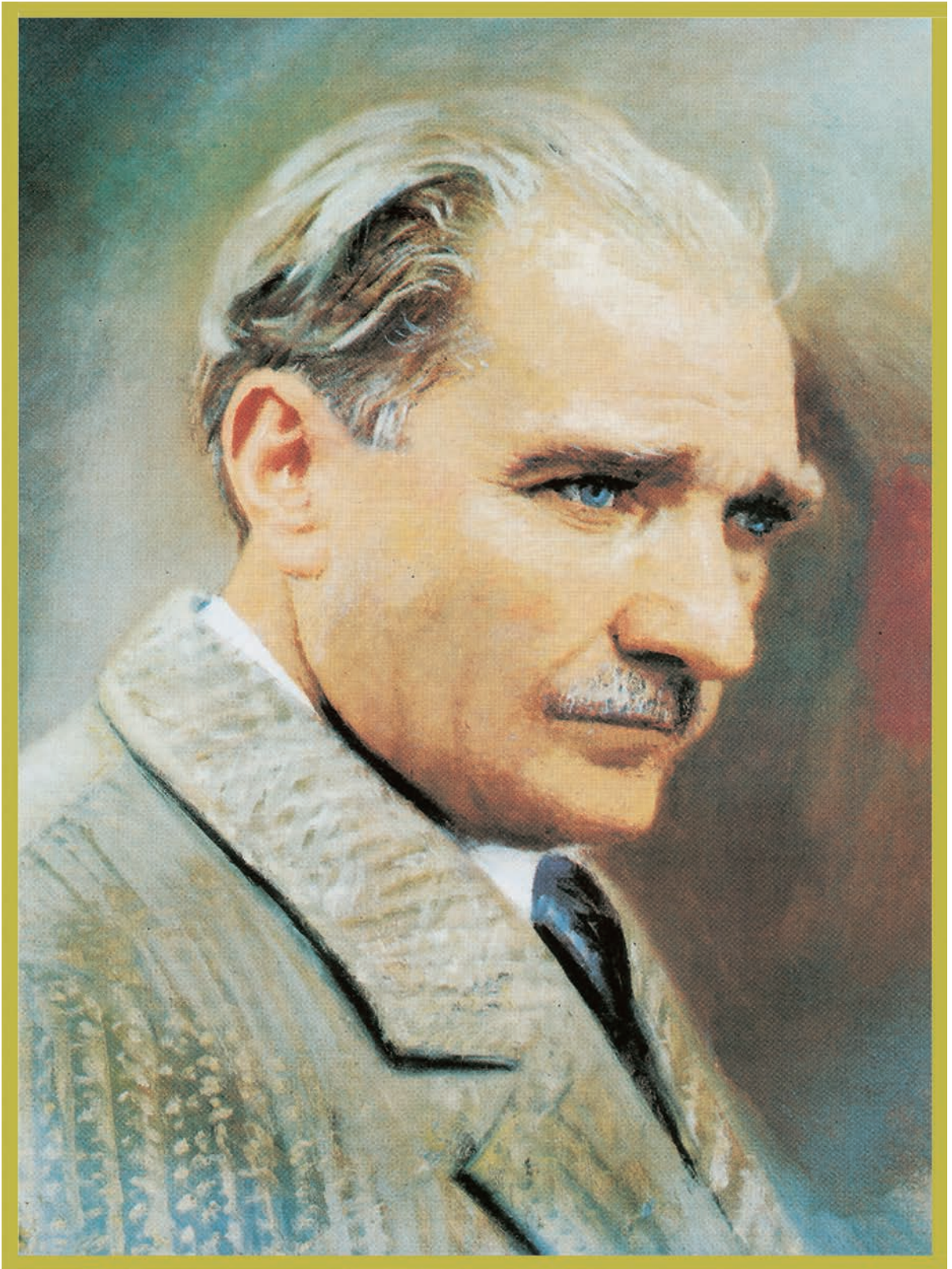
GENÇLİĞE HİTABE

Ey Türk gençliği! Birinci vazifen, Türk istiklâlini, Türk Cumhuriyetini, ilelebet muhafaza ve müdafaa etmektir.

Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi, seni bu hazineden mahrum etmek isteyecek dâhilî ve hâricî bedhahların olacaktır. Bir gün, istiklâl ve cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için, içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şeraitini düşünmeyeceksin! Bu imkân ve şerait, çok namüsaît bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklâl ve cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın bütün kaleleri zapt edilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şeraitten daha elîm ve daha vahim olmak üzere, memleketin dâhilinde iktidara sahip olanlar gaflet ve dalâlet ve hattâ hıyanet içinde bulunabilirler. Hattâ bu iktidar sahipleri şahsî menfaatlerini, müstevlîlerin siyasî emelleriyle tevhit edebilirler. Millet, fakr u zaruret içinde harap ve bîtap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evlâdı! İşte, bu ahval ve şerait içinde dahi vazifen, Türk istiklâl ve cumhuriyetini kurtarmaktır. Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur.

Mustafa Kemal Atatürk

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

DERS MATERYALİNİN TANITIMI.....	12
---------------------------------	----

1. TEFRİŞAT TEMİZLİĞİ	16
1.1. PERDE VE JALUZİ TEMİZLİĞİ	18
1.1.1. Perde ve Jaluzi Tanımı.....	18
1.1.2. Perde Çeşitleri.....	19
1.1.3. Jaluzi Çeşitleri	20
1.1.4. Perde Temizleme Yöntemleri.....	20
1. UYGULAMA: GÜNLÜK PERDE TEMİZLEME	21
2. UYGULAMA: PERİYODİK PERDE TEMİZLEME	22
1.1.5. Jaluzi Temizliği	23
1.1.6. Temizlik İşleminde Dikkat Edilecek Kurallar.....	24
3. UYGULAMA: JALUZİ TEMİZLİĞİ	24
1.2. HALILARIN TEMİZLİĞİ	25
1.2.1. Halı Temizleme Periyotları.....	26
1.2.2. Halı Temizliği Öncesi Yapılan İşlemler.....	26
1.2.3. Halı Temizleme Yöntemleri	26
4. UYGULAMA: SÜPÜRME İŞLEMİ.....	27
5. UYGULAMA: MAKİNE İLE HALI YIKAMA İŞLEMİ	29
6. UYGULAMA: KURU KÖPÜK İLE HALI YIKAMA İŞLEMİ.....	30
1.2.4. Halı Temizliği Sırasında Dikkat Edilmesi Gereken Durumlar	32
1.2.5. Halı Temizliği Sonrası Yapılacak İşlemler.....	32
1.2.6. Halı Kullanımında Dikkat Edilmesi Gereken Durumlar	32
1.3. OTURMA GRUPLARININ TEMİZLİĞİ	33
1.3.1. Oturma Gruplarının Çeşitleri ve Kullanıldığı Alanlar	33
1.3.2. Oturma Gruplarını Temizleme Yöntemleri	34
7. UYGULAMA: SÜPÜRME İŞLEMİ.....	35
8. UYGULAMA: OTURMA GRUBU YIKAMA İŞLEMİ	36
9. UYGULAMA: FARKLI MALZEMEDEN YAPILMIŞ KOLTUKLARI TEMİZLEME İŞLEMİ ...	38
1.4. YATAK TAKIMLARININ MITE TEMİZLİĞİ	39
1.4.1. Mite Nedir?.....	39
1.4.2. Yatak Takımlarının Mite Temizliği	39
10. UYGULAMA: GÜNLÜK YATAK TEMİZLİĞİ	40
11. UYGULAMA: HAFTALIK YATAK TEMİZLİĞİ.....	41
12. UYGULAMA: AYLIK YATAK TEMİZLİĞİ	42
13. UYGULAMA: SEZONLUK YATAK TEMİZLİĞİ	44
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	45

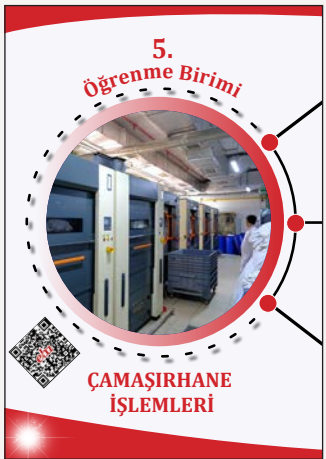
2. ÇEŞİTLİ YÜZEYLERİN BAKIMI VE YÜZEYLERİ CİLALAMA İŞLEMLERİ... 46	46
2.1. YÜZEYLERİ CİLALAMA	48
2.1.1. Cilalanabilir Yüzeyleler.....	49
2.1.2. Taş Yüzeylelerin Cilalanması	51
1. UYGULAMA: TAŞ YÜZEYLERİ CİLALAMA İŞLEMİ	55
2.1.3. Ahşap Zeminlerin Cilalanması	56
2. UYGULAMA: AHŞAP YÜZEYLERİ CİLALAMA İŞLEMİ	58
2.1.4. PVC Zeminlerin Cilalanması.....	59
2.2. TAVAN TEMİZLİĞİ	60
2.1.5. Yüzeylelerin Bakımı.....	60
3. UYGULAMA: TAVAN TEMİZLİĞİ	62
2.3. DUVAR TEMİZLİĞİ	63
4. UYGULAMA: DUVAR TEMİZLİĞİ	65
5. UYGULAMA: CİLALI TAŞ YÜZEYLERİN GÜNLÜK TEMİZLİK VE BAKIMI.....	66
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	67

3. MALZEME TAKİBİNİ YAPMA	68
3.1. KAT HİZMETLERİ DEPOLARINI DÜZENLEME	70
3.1.1. Ana Depo	71
3.1.2. Kat Ofisleri.....	72
3.1.3. Meydan (Genel Alan) Temizlik Ofisleri	73
3.2. MALZEME SAYIMI	74
3.2.1. Malzeme Grupları	74
3.2.2 Kat Hizmetleri Bütçesi	78
3.3. TASARRUF TEDBİRLERİ.....	79
3.3.1. Malzeme, Enerji ve Su Tasarrufu	79
3.3.2. İşçilik Tasarrufu	80
3.4. DIŞ DESTEKLİ HİZMETLER	80
3.4.1. Dışarıdan Hizmet Alımının Nedenleri ve Alınan Hizmetler	81
3.4.2. Dışarıdan Alınan Hizmetler	81
1. UYGULAMA; TEKSTİL ÜRÜNÜ SAYIMI	82
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	83

4. DEKORASYON HİZMETLERİNİ YÜRÜTME.....	84
4.1. MEKÂNLARI DÜZENLEME	86
4.1.1. Dekorasyonda Renklerin Kullanımı	89
4.1.2. Mekân Düzenleme İçin Planlama Yapma	92
4.1.3. Özel Günler için Mekân Düzenleme	94
1. UYGULAMA: VIP ODA İÇİN DÜZENLEME YAPMA	95
2. UYGULAMA: BALAYI KONUKLARI İÇİN DÜZENLEME YAPMA	96
4.2. ÇİÇEKLERİ DÜZENLEME	97
4.2.1. Çiçeğin Önemi.....	97
4.2.2. Çiçek Çeşitleri	98
4.2.3. Çiçeklerin Bakımı	100
4.2.4. Çiçekleri Düzenleme İçin Ön Hazırlık Yapma	101
4.2.5. Çiçekleri Düzenleme	102
3. UYGULAMA: BUKET HAZIRLAMA.....	104
4. UYGULAMA: YAPAY ÇİÇEKLE DÜZENLEME (ARANJMAN)	105
5. UYGULAMA: CANLI ÇİÇEKLE 360 DERECE MASA ÇİÇEĞİ DÜZENLEME	106
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	107

5. ÇAMAŞIRHANE İŞLEMLERİ	108
5.1. ÇAMAŞIRHANE ORGANİZASYONU.....	110
5.1.1. Çamaşırhane Organizasyon Yapısı	112
5.1.2. Çamaşırhane Giriş ve Çıkış İşlemleri.....	114
5.1.3. Çamaşırların Numaralandırılması	116
5.1.4. Çamaşırların Gruplandırılması	116
1. UYGULAMA: ÇAMAŞIRLARIN GRUPLANDIRILMASI	117
5.2. ÇAMAŞIRLARI YIKAMA.....	117
5.2.1. Leke Çıkarma İşlemleri.....	121
2. UYGULAMA: LEKELERİN ÇIKARILMASI	122
5.2.2. Konuk Çamaşırlarının Yıkınması	124
3. UYGULAMA: KONUK ÇAMAŞIRLARI İŞLEMLERİ	126
5.2.3. Tesis Çamaşırlarının Yıkınması	126
4. UYGULAMA: HAVLULARIN YIKANMASI VE KATLANMASI	128
5. UYGULAMA: AŞÇI ÜNİFORMALARININ YIKANMASI VE ÜTÜLENMESİ.....	128

5.3. ÇAMAŞIRLARI ÜTÜLEME.....	129
5.3.1. Ütü İşlemi İçin Ön Hazırlık İşlemleri	129
5.3.2. Konuk Çamaşırlarının Kumaş Türüne Göre Ütülenmesi.....	130
5.3.3. Tesis Çamaşırlarının Kumaş Türüne Göre Ütülenmesi	130
5.3.4. Ütülerin Bakımı ve Kontrolü	131
6. UYGULAMA: TESİS ÇAMAŞIRLARININ YIKANMASI, ÜTÜLENMESİ, KATLANMASI..	131
7. UYGULAMA: ODA YATAK TAKIMLARININ YIKANMASI, ÜTÜLENMESİ, KATLANMASI	132
5.4. ÇAMAŞIRLARI DEPOLAMA	133
5.4.1. Çamaşır Depolarının Temizliği, Düzenlenmesi ve Çamaşırların Depolanması.....	133
5.4.2. Personel Üniforma İşlemleri.....	134
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	135

6. KURU TEMİZLEME İŞLEMLERİ.....	136
6.1. KURU TEMİZLEME ARAÇ GEREÇİ.....	138
6.1.1. Kuru Temizleme Makinesi	139
6.1.2. Ütü Çeşitleri.....	140
6.1.3. Ürün Numaralandırma Araçları	141
6.1.4. Çeşitli Askılar.....	141
6.1.5. Tüy Toplama Aparatı	142
6.1.6. Leke Çıkarma Fırçaları.....	142
6.1.7. Ütü Altlıkları	142
6.1.8. Ambalajlama Makinesi	143
6.1.9. Kuru Temizleme Kimyasalları	144
6.1.10. Kullanılan Form ve Programlar	144
6.2. KURU TEMİZLEME ARAÇ GEREÇİNİN BAKIMI VE KONTROLÜ	145
1. UYGULAMA: KURU TEMİZLEME ARAÇLARININ BAKIMI VE KONTROLÜ	145
6.3. KURU TEMİZLEME HAZIRLIK İŞLEMLERİ	146
6.3.1. Kayıt ve Kabul.....	146
6.3.2. Kuru Temizleme Yapılacak Ürünü Numaralandırma	147
6.3.3. Kuru Temizleme Yapılacak Kumaşı Etiketlerine Göre Gruplandırma... ..	147
6.3.4. Kuru Temizleme Yapılacak Kumaşı Türlerine Göre Gruplandırma	148
2. UYGULAMA: KURU TEMİZLEME MAKİNESİ VE MALZEMELERİNİ HAZIRLAMA	148
6.4. KURU TEMİZLEMEDE LEKE ÇIKARMA İŞLEMLERİ	149
6.4.1. Kuru Temizlemede Kullanılacak Leke Çıkarma İlaçlarının Seçimi	149
6.4.2. Tekniğine Uygun Olarak Leke Çıkarma İşlemi	151
3. UYGULAMA: KURU TEMİZLEMEDE LEKE ÇIKARMA İŞLEMLERİ	152
6.5. KURU TEMİZLEME İŞLEMLERİ.....	153
6.5.1. Tekniğine ve Kumaş Türüne Uygun Kuru Temizleme İşlemi	153
6.5.2. Havalandırma	154
6.5.3. Ütüleme	155
6.5.4. Temizliği Yapılan Ürünleri Düzenleme	155
4. UYGULAMA: KURU TEMİZLEME İŞLEMİNİ YAPMA	156
5. UYGULAMA: TEKSTİL ÜTÜLEME İŞLEMLERİ.....	157
6. UYGULAMA: KURU TEMİZLEME İŞLEMLERİNİ YAPMA	158
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	160

SÖZLÜK.....	161
CEVAP ANAHTARI.....	164
KAYNAKÇA.....	165

4.

Öğrenme Birimi

DEKORASYON HİZMETLERİNİ YÜRÜTME

Öğrenme biriminin numarasını gösterir.

Öğrenme biriminin adını gösterir.

KONULAR

4.1. MEKÂN LARI DÜZENLEME
4.2. ÇİÇEKLERİ DÜZENLEME

NELER ÖĞRENECEKSİNİZ?

- Mekân planlaması yapmak
- Dekorasyonda renklerin kullanımını
- Mekân düzenleme için planlama yapmak
- Özel günler için mekân düzenlemesi yapmak
- Çiçek bakımı yapmak
- Dekorasyonda canlı çiçek kullanma nedenleri
- Dekorasyonda yapay çiçek kullanma nedenleri
- Çiçekleri düzenleme için ön hazırlık yapmak
- Çiçek düzenlemesi yapmak

TEMEL KAVRAMLAR

<ul style="list-style-type: none"> • Dekorasyon • Konsept • Bahçe bitkileri • Florist (çiçekçi) 	<ul style="list-style-type: none"> • Bahçvanlık • Çiçek düzenlemecisi • Çiçek aranjmanı
---	--

Öğrenme birimine ait konu başlıklarını gösterir.

Öğrenme biriminde neler öğrenileceğini gösterir.

Öğrenme biriminde yer alan kavramları gösterir.

Öğrenme biriminde yer alan konulara dikkat çekmek ve öğrencilerde merak duygusunu geliştirmek amacıyla verilen soruları gösterir.

Öğrenme biriminde yer alan birim başlıklarını gösterir.

Sayfa numarasını gösterir.

2. ÖĞRENME BİRİMİ

HAZIRLIK ÇALIŞMALARI

1. Konaklama işletmelerinde genel alanlarda kullanılan yüzey çeşitleri neler olabilir? Düşüncelerinizi arkadaşlarınızla paylaşınız.
2. Yüzeylerde kullanılan cila türleri hakkında neler biliyorsunuz? Düşüncelerinizi arkadaşlarınızla paylaşınız.
3. Sıze yüzeylerin cilalama sıklığı hangi aralıklarla olabilir? Düşüncelerinizi arkadaşlarınızla paylaşınız.

2.1. YÜZEYLERİ CİLAMA

Kat hizmetleri personeli tarafından yüzey temizliğinin, cilalanmasının ve bakımının doğru ve etkili şekilde yapılabilmesi için yüzeyde kullanılan malzemenin türünün ve bu yüzeyin hangi araç gereç ile istenen parlaklığa ulaşacağıın bilinmesi önemlidir. Yüzeylerde kullanılacak yanlış temizlik yöntemi ve ürünleri; zaman, iş gücü ve para kayıplarına yol açtığı gibi yüzeyi tekrar kullanılmayacak hâle de getirebilir.

Cila, uygulanmadan önce akışkan formda bir kimyasaldır. Uygulandığı yüzeyin gözeneklerini kapatarak kurduğunda yüzey üzerinde koruyucu bir tabaka oluşturur. Esnek bir cam ile benzer özellikler gösteren bu pürüzsüz sert tabaka, uygulandığı yüzeyi daha parlak ve pürüzsüz gösterdiği gibi yüzeyi tozdan ve kirden de korur.

Konaklama işletmelerinde özellikle kapalı genel alanlarda yer alan zeminlerin çizilmelerden korunması, parlak ve temiz görünbilmesi için periyodik olarak cilalanması gerekir (Görsel 2.1). Cilalama işlemi, yüzeyin yıpranma düzeyine göre belirlenmekle birlikte çok sık yapılan bir işlem değildir. Genellikle yılda 1 ya da 2 defa yapılır. Bununla birlikte bölgesel olarak bozulan cila, tüm yüzey cilalanmadan zaman zaman kısmi olarak yenilenir.

Görsel 2.1: Yüzeyleri cilalama işlemi

Yüzeyin cilalanması karar vermeden önce şu üç sorunun yanıtlanması gerekir:

- Yüzeyin cinsi nedir?
- Yüzeydeki mevcut cilanın türü nedir?
- Bozulan cila lokal olarak onarılabiliyor mu, tüm cilanın değişmesi mi gerekir?

Konaklama işletmelerinde konukların kullandığı geniş alanlardaki zemin ve duvarların daha lüks ve ihtişamlı görünmesi için zemin ve duvarlar; mermer, granit gibi doğal taşlar ile kaplanır. Bu taşlar mümkün olduğunca pürüzsüz ve parlak görünür. Yüzeylerin parlaklığı kullanıma ve cila kalitesine bağlı olarak zamanla azalabilir. Özellikle temizlikte kullanılan aşartıcı ve asidik temizlik malzemeleri, içerisinde alkol bulunduran dezenfektanlar, yanlış paspas uygulaması gibi durumlar cilanın aşınmasını hızlandırır. Bununla birlikte yüzeylerin konuklar tarafından

48

2.1.5. Yüzeylerin Bakımı

Konaklama işletmelerinde konukların kullandığı tüm yüzeylerin kullanım sıklığına göre şu yöntemlerden bir ya da birkaçı bir arada uygulanarak günlük bakımları yapılır.

- **Mekanik süpürme:** İç mekânlarda yumuşak fırça ve süpürge, bahçe ve açık alanlarda sert fırça ve süpürge kullanılır.
- **Elektrik süpürgesi ile vakumlama:** İç mekânlarda yüzey cilalarının uzun ömürlü olması için toz, kum gibi ayakka-bi ile işletme içine taşınan aşındırıcı ve çizilmeye neden olabilecek kirlerin yüzeyden uzaklaştırılması için sıklıkla uygulanır.
- **Kuru paspas uygulaması:** Mekanik süpürme ile benzer bir işlevi olmakla birlikte kenar, köşe temizliğinde daha etkili sonuç alınır.
- **Islak paspas uygulaması:** Süpürme veya kuru paspas ile temizlenmeyen yüzeylerdeki çamur vb. yapışkan kirlerin temizlenmesi için çeşitli temizleyici kimyasallar da kullanılarak temizlik uygulanır.
- **Koruyucu kimyasallar ile günlük bakım uygulaması:** Cilanın bakımı ve korunması için cila koruyucu kimyasallarla yapılan temizlik uygulamasıdır.

BİLGİ KÖŞESİ

- Kimyasal depolama kuralına uygun saklanmalıdır.
- Ürün yüzeye doğru dökülmelidir.
- Yalnızca özelliği olan ürünler diğerlerinden ayrı bir yerde muhafaza edilmelidir.
- Uçucu ve yalnızca özelliği olan ürünler güneşte bırakılmamalı ve az kullanılmalıdır.
- Temizlik maddeleri etiketsiz kullanılmamalıdır.
- Hiçbir temizlik ürünü kendi özel şişesi dışında herhangi bir şişeye (su şişesi veya farklı bir ürün şişesi) konmamalıdır.

2.2. TAVAN TEMİZLİĞİ

Konaklama işletmelerinde tavanlar sürekli temizlik gerektiren alanlar olmamakla birlikte mevsim geçişlerinde periyodik olarak temizlenmesi gerekli alanlardır. Kat hizmetleri personeli tarafından temizlenmesi gereken en zor noktalardan biri tavanlardır (Görsel 2.19). Tavanların boyanması veya temizlenmesine housekeeper (hausküpür) ile teknik servis sorumlusu birlikte karar verilir.

Konaklama işletmelerinde tavanlar boyalı olabileceği gibi ahşap alçıpan, metal asma tavan gibi çeşitli materyallerle de kaplı olabilir. Ta-

Görsel 2.19: Konaklama işletmelerinde tavanlar

Öğrenilen konu ile ilgili ilgi çekici bilgileri gösterir.

Öğrenme biriminde yer alan görsel numaralarını gösterir.

Uygulama numarasını gösterir.

Öğrenilen bilgi ve becerileri pekiştirmek amacıyla hazırlanan uygulama yapraklarının başlığını gösterir.

3. ÖĞRENME BİRİMİ

1. UYGULAMA 20 Dakika

TEKSTİL ÜRÜNÜ SAYIMI

AMAÇ: İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini olarak ulusal standartlar ve işletme prosedürü doğrultusunda işletme-deki size tanımlı alan içerisinde bulunan tekstil ürünlerinin sayımını yapmak.

ARAÇ GEREÇ: Üniforma, isimlik, sayım döküm tabloları ve cetvelleri, not kâğıdı, kalem

1. ADIM: İŞ ÖNCESİ KİŞİSEL TEMİZLİK VE BAKIM

1. Kişisel bakım ve hijyen kurallarını dikkatli uygulayınız.
2. Takılarınızı çıkarınız.
3. İşletmenin belirlediği üniformayı giyiniz.
4. İsimliğinizi üniformanıza takınız.

2. ADIM: SAYIM İŞLEMİ YAPILACAK ALANI ÖĞRENME VE ALANA ULAŞIM

5. Sayım öncesi meetinge katılınız.
6. İkinci sayım için tanımlanan bölgeyi şefinizden öğreniniz.
7. Sayım için gerekli evrak ve dokümanları teslim alınız.
8. Sayım yapacağınız alana gidiniz.

3. ADIM: SAYIM İŞLEMİ

9. Size tanımlı bölümde bulunan tüm oda, ofis ve depoları dolaşarak aşağıdaki çizelgeyi doldurunuz.
10. Size tanımlı bölümde bulunan tüm oda, ofis ve depoları dolaşarak aşağıdaki çizelgeyi doldurunuz.
11. Bir önceki sayım ile farkları ilgili sütuna işleyiniz.

4. ADIM: SAYIM SONUÇLARINI DEĞERLENDİRME

12. Sayım sonucunu öğretmeninizle paylaşınız.
13. Bir önceki sayım ile aradaki farkların neden kaynaklanabileceği konusunu arkadaşlarınızla tartışınız.

Aylık Tekstil Ürünleri Sayım Çizelgesi

Ürün Grupları	Envanter Mevcudu	Çamaşırhane Sayım Mevcudu	Kat Ofisleri ve Kat Arabesi Sayım Mevcudu	Ana Depo Sayım Mevcudu	Oda Sayım Mevcudu	Kullanılmaz Duruma Gelen (Discard) Mevcudu	Fark +/-
Tek kişilik çarşaf							
Çift kişilik çarşaf							
Banyo havlusu							
El havlusu							
Ayak havlusu							
Yastık kılıfı							
Bornoz							
Yatak örtüsü							
Pike							
Battaniye							

DEĞERLENDİRME

Kriterler	İş İçin Ön Hazırlık	* Uygulama Becerisi	Zamanı Kullanma Becerisi	İletişim Becerisi	** Olağan Dışı Durumlara Hazır Bulunulmuşluk	TOPLAM
Puan	10 Puan	60 Puan	10 Puan	10 Puan	10 Puan	100 Puan
ÖĞRENCİNİN ADI VE SOYADI:	Numarası:				İmza:	
ÖĞRETMENİN ADI VE SOYADI:					İmza:	

* Uygulama becerisi, uygulama adımlarını ifade eden.
** Ders öğretmeni tarafından uygulamanın türüne göre belirlenir.

Uygulama yapraklarının adımlarını ve adımlarının isimlerini gösterir.

Uygulama yapraklarının işlem basamaklarını gösterir.

Uygulama yapraklarındaki değerlendirme ölçeğini gösterir.

Değerlendirme ölçeğindeki ölçütlerin yönergeyle olan ilişkisini gösterir.

Konuyla ilgili öğrencilerin yapacakları araştırmaları gösterir.

5. ÖĞRENME BİRİMİ

Kriterler	İş için Ön Hazırlık	* Uygulama Becerisi	Zaman Kullanma Becerisi	İletişim Becerisi	** Olajın Değ. Durumlarına Hazır Bulunmuşluk	TOPLAM
ÖĞRENCİNİN ADI VE SOYADI:						İmza:
ÖĞRETMENİN ADI VE SOYADI:						İmza:

* Uygulama becerisi, uygulama adımlarını ifade eder.
** Ders öğretilen tarihinden uygulamanın türüne göre belirlenir.

7. UYGULAMA

ODA YATAK TAKIMLARININ YIKANMASI, ÜTÜLENMESİ, KATLANMASI

AMAC: İşletmede odaların yatak düzenlemesinde kullanılan çamaşırların yıkama, katlama ve ütüleme işlemlerini prosedürlere göre gerçekleştirmek.

ARAC GEREÇ: Çamaşır makinesi, kurutma makinesi, buharlı ütü, silindri ütü, pres ütü, yatak takımları (pike, nevresim, çarşaf, yastık kılıf)

- 1. ADIM: YATAK TAKIMLARININ GRUPLANDIRILMASI**
1. Çamaşırhaneye gelen yatak takımlarını çeşidine göre ayırınız.
- 2. ADIM: LEKE VE DEFORMASYON KONTROLÜ**
2. Lekeli olanları leke çıkarma işlemine alınız.
3. Yıranmış ve yırtılmış olanları beşika yerlerde değerlendirilmek üzere terzihaneye gönderiniz.
- 3. ADIM: YIKAMA İŞLEMİNİN YAPILMASI**
4. Çeşitlenme göre ayrılan yastık kılıfı, çarşaf, nevresim ve pikeleri uygun yıkama programlarında yıkama işlemine alınız.
- 4. ADIM: ÜTÜLEME İŞLEMİNİN YAPILMASI**
5. Yıkama ve kurutma işleminden geçen çamaşırların ütüleme işlemini standartlara göre yapınız.
- 5. ADIM: KATLAMA VE İSTİFLEME İŞLEMİNİN YAPILMASI**
6. Ütölenen yatak takımlarının katlama işlemini standartlara göre yapınız.
- 7. Katlanan çamaşırların, paketleme sayılarına dikkate alarak paketleyin ve çamaşırhane deposuna ve kat depolarına yerleştirmeniz.**

Kriterler	İş için Ön Hazırlık	* Uygulama Becerisi	Zaman Kullanma Becerisi	İletişim Becerisi	** Olajın Değ. Durumlarına Hazır Bulunmuşluk	TOPLAM
ÖĞRENCİNİN ADI VE SOYADI:						İmza:
ÖĞRETMENİN ADI VE SOYADI:						İmza:

* Uygulama becerisi, uygulama adımlarını ifade eder.
** Ders öğretilen tarihinden uygulamanın türüne göre belirlenir.

SIRA SİZDE

Evinizdeki herhangi bir gömleğin bilgi etiketindeki talimatlarına göre yıkama ütüleme işlemlerinin anlatıldığı bir sunum hazırlayıp sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.

132

5. ÖĞRENME BİRİMİ
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

ÇAMAŞIRHANE İŞLEMLERİ

- Aşağıdakilerden hangisi çamaşırhane bölümleri arasında yer almaz?**
A) Yıkama-kurutma
B) Ütüleme
C) Satın alma
D) Kuru temizleme
E) Dikiş-tamirat
- Çamaşırhanelerde discard olarak ayrılan çamaşırların yeniden değerlendirildiği bölüm aşağıdakilerden hangisidir?**
A) Ütüleme
B) Kurutma
C) Ayırma
D) Terzihane
E) Katlama
- Aşağıdakilerden hangisi kabuklu lekeler sınıfına girer?**
A) Yağ
B) Mum
C) Kan
D) Meyve suyu
E) Mürekkep
- Konukların temizlenen çamaşırları aşağıdakilerden hangisi ile ütülenmelidir?**
A) Pres ütü
B) Buhar kazanlı ütü
C) Silindri ütü
D) Ev ütüsü
E) Manken ütü
- Bazı kumaşlar ve giysiler için özel temizleyici kimyasallar kullanılarak yapılan temizleme işlemine ne ad verilir?**
A) Yıkama
B) Durulama
C) Kuru temizleme
D) Basınçlı yıkama
E) Deterjansız yıkama
- Aşağıdakilerden hangisi çamaşırhane organizasyonunda çamaşırhane bölümünde çalışan elemanlardan biri değildir?**
A) Kuru temizleme elemanı
B) Üniforma elemanı
C) Ütüleme elemanı
D) Terzi
E) Markalama elemanı
- Aşağıdakilerden hangisi soruda gösterilen sembolün giysi etiketlerindeki karşılığıdır?**
A) Saf alkol ve RI 13 ile kuru temizleme yapılır.
B) Trikloretlen dışındaki tüm çözücüler kullanılabilir.
C) Kuru temizlemede giysiler mekanik hareket, su veya ısıya maruz kalmamalıdır.
D) Trikloretlen kullanılabilir.
E) Kuru temizleme amaçlı tüm çözücüler kullanılabilir.
- Aşağıdakilerden hangisi kumaş etiketlerinde bulunan "Sıkma işlemi yapılmadan asılarak kurutulması gerekir." anlamına gelen işaretlerdir?**
A) B) C)
D) E)
- Aşağıdakilerden hangisi seffaf lekeleri ilk müdahalede kullanılmaz?**
A) Sıcak su B) Un C) Pudra
D) Tuz E) Tebeşir tozu
- 500 yataklı bir konaklama işletmesinde çamaşırhane için ortalama kaç metrekaarelik bir alana ihtiyaç vardır?**
A) 200 B) 250 C) 150
D) 125 E) 100

135

Öğrenme biriminde kazandırılması amaçlanan bilgi ve becerileri değerlendirmeye yönelik çalışmalarını gösterir.

1. Öğrenme Birimi

TEFRİŞAT TEMİZLİĞİ

KONULAR

- 1.1. PERDE VE JALUZI TEMİZLİĞİ
- 1.2. HALILARIN TEMİZLİĞİ
- 1.3. OTURMA GRUPLARININ TEMİZLİĞİ
- 1.4. YATAK TAKIMLARININ MITE (MAYT) TEMİZLİĞİ

NELER ÖĞRENECEKSİNİZ?

- Konaklama işletmelerinde kullanılan perde ve jaluzi çeşitleri
- Perde ve jaluzi çeşitlerinin bakım ve temizlik şekilleri
- Kullanılan halı çeşitleri
- Halıların bakım ve temizlik şekilleri
- Kullanılan oturma grubu çeşitleri
- Oturma gruplarının bakım ve temizlik şekilleri
- Yatak takımlarında bulunan mitelar
- Miteların yatak takımlarından temizlenme şekilleri

TEMEL KAVRAMLAR

- Ahşap jaluzi
- Alüminyum jaluzi
- Dekoratif (ağır) perde
- Dikey perde
- Jaluzi
- Mite
- Perde
- PVC jaluzi
- Tül perde
- Koruyucu perde (güneşlik)

HAZIRLIK ÇALIŞMALARI

1. Sizler evlerinizde periyodik olarak hangi temizlik işlemlerini gerçekleştirmektесiniz?
2. Sizce perde, halı ve oturma grubu temizliği konaklama işletmeleri için neden önemlidir? Arkadaşlarınızla sınıfta tartışınız.
3. Sizce perde, halı, oturma grubu ve yataklar için neden periyodik temizlik gerekmektedir? Düşüncelerinizi arkadaşlarınızla paylaşınız.

1.1.

PERDE VE JALUZİ TEMİZLİĞİ

Arapça kökenli olan **tefrişat**; döşeme ve döşemenin gerektirdiği bütün parçalar veya eşyaların tümü olarak tanımlanmaktadır. Konaklama işletmelerinde en çok karşılaşılan tefrişat ürünleri; perde, halı, koltuk ve yatak takımlarıdır. Konaklama işletmeleri için tefrişat ürünlerinin günlük, haftalık, aylık ve sezonluk temizliği oldukça önemlidir.

1.1.1. Perde ve Jaluzi Tanımı

Perde; pencereye veya bir açıklığın önüne görüşü ve ışığı engellemek, bir şeyi gizlemek için gerilen örtü olarak tanımlanmaktadır. Konaklama işletmeleri için perde; odanın görünümünü güzelleştiren ve ortama farklı bir hava katan, mobilya ve döşemeleri tamamlayan, oda için görünmesini engelleyen önemli aksesuarlardan biridir (Görsel 1.1.a, b). Konuk odalarındaki perde, dekorasyonu tamamlayan renk ve desenlerde seçilmektedir (Görsel 1.1.a, b).

Jaluzi; pencere ölçüsüne uygun, farklı malzemelerden üretilmiş yatay çubukların bir mekanizma ile birleştirilmesiyle yapılan bir perde türüdür (Görsel 1.2). Pencere ölçüsüne uygun bir kutu içerisinde, yanlarda bulunan kol ya da ipler kullanılarak katlanabilen, ışığın geliş miktarının ayarlanabildiği bir mekanizma ile çalıştırılır. Konaklama işletmelerinde genellikle büro kısımlarında kullanılmaktadır.

Görsel 1.1a: Perde modelleri

Görsel 1.1b: Perde modelleri

Görsel 1.2: Jaluzi

1.1.2. Perde Çeşitleri

Konaklama işletmelerinde perdeler, kullanım alanı ve dekorasyona göre farklılık göstermektedir. En çok kullanılan perde çeşitleri; tül, fon, ışık geçirmeyen vb.dir. Kullanılan perdelerin özellikleri farklılık göstermektedir.

1.1.2.1. Tül Perde

Tül perde; dantel gibi narin ve ince gözeneklere sahip olan pamuk, sentetik ya da ipekten dokunmuş kumaştan üretilmiş perde olarak tanımlanabilir. Bulunduğu odada dekorasyonu tamamlar (Görsel 1.3). Konaklama işletmelerinde tül perde seçimi; kullanılan alana, pencere boyutlarına ve oda dekorasyonuna uygun şekilde yapılmaktadır.

Görsel 1.3: Tül perde

1.1.2.2. Dekoratif Fon (Ağır) Perde

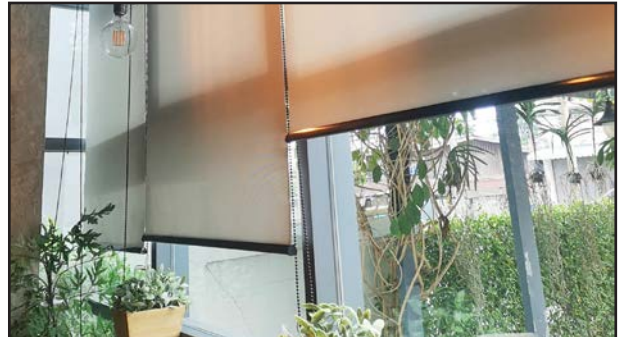
Tül perde üzerine takılan, ışığı geçirmeyen, oda içinin görünmesini engelleyen ve odanın dekoruna uygun kumaştan hazırlanmış bir perde türüdür (Görsel 1.4). Konaklama işletmelerinde genellikle dekorasyona ve ortamın renklerine uygun kumaşlardan üretilmiş fon perdeler tercih edilmektedir. Konuk odalarında konukların geç saatlere kadar uyumasını sağlamak için güneş ışığını geçirmeyecek renk ve dokuda fon perde kullanılmaktadır.

Görsel 1.4: Dekoratif (ağır) perde

1.1.2.3. Stor Perde (Güneşlik)

Güneş ışınlarının tül ve fon perdeye vereceği zararı azaltmak için kullanılan bir perde türüdür. Daha önceleri farklı kumaş türlerinden yapılan bu perdeler şimdilerde mekanizmalı stor perde olarak üretilmektedir (Görsel 1.5).

Görsel 1.5: Stor güneşlik

1.1.3. Jaluzi Çeşitleri

Konaklama işletmelerinde ofisler başta olmak üzere birçok yerde jaluzi çeşitleri kullanılmaktadır. Kullanılan materyale göre farklı jaluzi çeşitleri bulunmaktadır.

1.1.3.1. Ahşap Jaluzi

Jaluziyi oluşturan yatay çubuklar farklı ağaç türlerinden üretilmiştir (Görsel 1.6). Yatay çubukların kalınlıkları dekorasyona uygun olması açısından farklılık gösterebilmektedir.

Görsel 1.6: Ahşap jaluzi

1.1.3.2. PVC Jaluzi

Plastik malzemeden üretilen jaluzi çeşididir (Görsel 1.7). Kullanımı ve temizliği kolay olduğu için ofislerde sıkça kullanılmaktadır.

Görsel 1.7: PVC jaluzi

Görsel 1.8: Alüminyum jaluzi

1.1.3.3. Alüminyum Jaluzi

Alüminyum malzemeden üretilen jaluzi çeşididir. İnce alüminyum çubukların mekanizmayla birleştirilmesi ile oluşmaktadır (Görsel 1.8). Temizliğinin kolay olmasından dolayı ofislerde sıkça tercih edilmektedir.

1.1.3.4. Dikey Perde

Dikey ve kalın çubuklardan oluşan, mekanizma olarak jaluziye benzeyen bir perde türüdür (Görsel 1.9). Malzeme olarak kumaş ya da PVC kullanılmaktadır. Mekanizmada bulunan ipler dikey çubukların aralıklarını ayarlama için kullanılır. Genellikle büro ve ofislerde kullanılmaktadır.

Görsel 1.9: Dikey perde

1.1.4. Perde Temizleme Yöntemleri

Perde, konaklama işletmelerinde en çok kullanılan tefişat ürünlerinden biridir. Lobi, ofis, restoran, konuk odaları gibi penceresi olan her alanda kullanılmaktadır. Yoğun kullanımından dolayı bunların belirli periyotlarla temizlenmesi ve belli başlı işlemlerden geçirilmesi gerekmektedir (Görsel 1.10).

Görsel 1.10: Günlük perde temizliği

1.1.4.1. Günlük Temizlik

Günlük temizlik esnasında öncelikle konuk odalarında kullanılan perdelerin leke kontrolü yapılmalı, perdelerde leke varsa lekenin boyutuna göre yerinde veya başka bir yerde lekeye müdahale edilmelidir. Leke kontrolü sonrasında herhangi bir sorun yok ise süpürge ile perde aparatı ile leke temizlenmelidir (Görsel 1.11). Fon perdesi kullanılıyorsa tüller ile birlikte perdenin de kat yerleri ve pileleri açılarak aralarda biriken tozlar temizlenmelidir.

Görsel 1.11: Perdenin süpürge aparatı ile vakumlanması

1. UYGULAMA 10 Dakika

GÜNLÜK PERDE TEMİZLEME

AMAÇ: İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak ulusal standartlar ve işletme prosedürü doğrultusunda günlük perde temizliği yapmak.

ARAÇ GEREÇ: Üniforma, isimlik, bölüm, kat pas anahtarları, kat ofisi anahtarı, o günkü oda durum raporu, kat arabası, elektrikli süpürge ve perde vakumlama aparatı

1. ADIM: İŞ ÖNCESİ KİŞİSEL TEMİZLİK VE BAKIM

1. Kişisel bakım ve hijyen kurallarını dikkatli uygulayınız.
2. Takılarınızı çıkarınız.
3. İşletmenin belirlediği üniformayı giyiniz.
4. İsimliğinizi üniformanıza takınız.

2. ADIM: İŞ İÇİN GEREKLİ HAZIRLIKLARI YAPMA

5. Şefinizden iş programınızı alınız.
6. Bir önceki vardiyada çalışan görevliden, sorumlu olduğunuz alana ait işleri devralınız.
7. Hijyen ve sanitasyon kuralları dâhilinde çalışma alanını hazırlayınız.
8. Malzeme giriş çıkış listesini doldurarak şefinize onaylatıp işiniz için gerekli araç gereç eksiklerini tamamlayınız.

3. ADIM: LEKE BELİRLEME VE LEKEYE MÜDAHALE ETME

9. Perdeyi kontrol ederek varsa leke tanımlamasını yapınız.

10. Perde üzerinde yırtık, sökölme, eksik aksesuar vb. varsa not ediniz.
11. Belirlenen lekeye göre uygun kimyasallar kullanarak yerinde müdahale ediniz.

4. ADIM: SÜPÜRGE İLE TEMİZLEME

12. Süpürgeyi kontrol ederek güç kablosunu prize takınız.
13. Gerekli aparatı süpürgeye takınız.
14. Süpürgeyi güç düğmesine basarak çalıştırınız.
15. Perdenin kat yerlerini açarak yukarıdan aşağı doğru vakumlama işlemini yapınız.
16. Perdenin kat yerlerini düzelterek kontrol ediniz.
17. Kullanılan araç gereci, kullanma talimatına uygun biçimde kat ofisine yerleştiriniz.

DEĞERLENDİRME	Kriterler	İş İçin Ön Hazırlık	* Uygulama Becerisi	Zamanı Kullanma Becerisi	İletişim Becerisi	** Olağan Dışı Durumlara Hazır Bulunusluk	TOPLAM
	Puan		10 Puan	60 Puan	10 Puan	10 Puan	10 Puan
ÖĞRENCİNİN ADI VE SOYADI:					Numarası:		İmza:
ÖĞRETMENİN ADI VE SOYADI:							İmza:
* Uygulama becerisi, uygulama adımlarını ifade eder. ** Ders öğretmeni tarafından uygulamanın türüne göre belirlenir.							

1.1.4.2. Periyodik Yıkama

Konaklama işletmelerinde kullanılan perdelerin yıkama programı, sorumlu birim tarafından, kullanım alanları ve kirlenme yoğunluğuna göre belirlenir. Konaklama işletmelerinde yıkama periyotları kat hizmetleri bölümü tarafından belirlenmektedir. Yıkama işlemi ise çamaşırhane bölümü tarafından gerçekleştirilmektedir. Kullanılan tül ve fon perdeler yıkanmaya ve ütülenmeye elverişli kumaşlardan seçilmelidir. Ütü gerektirmeyen kumaşlardan yapılmış tüller, yıkanır yıkanmaz nemli olarak asılır (Görsel 1.12).

Fon perdeler, kullanım yerine göre yılda en az iki kez yıkanır ve ütülerek asılır. Özel mekanizmalı fon perdeler ise yılda en az iki kez kuru temizleme yapılarak asılmalıdır.

Görsel 1.12: Yıkayıp asılmış perdenin düzeltilmesi

2.

UYGULAMA

10 Dakika

PERİYODİK PERDE TEMİZLEME

AMAÇ: İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak ulusal standartlar ve işletme prosedürü doğrultusunda perde temizliği yapmak.

ARAÇ GEREÇ: Üniforma, isimlik, bölüm, kat pas anahtarları, kat ofisi anahtarı, o günkü oda durum raporu, kat arabası, elektrikli süpürge ve perde vakumlama aparatı

1. ADIM: İŞ ÖNCESİ KİŞİSEL TEMİZLİK VE BAKIM

1. Kişisel bakım ve hijyen kurallarını dikkatli uygulayınız.
2. Takılarınızı çıkarınız.
3. İşletmenin belirlediği üniformayı giyiniz.
4. İsimliğinizi üniformanıza takınız.

2. ADIM: İŞ İÇİN GEREKLİ HAZIRLIKLARI YAPMA

5. Şefinizden iş programınızı alınız.
6. Bir önceki vardiyada çalışan görevliden, sorumlu olduğunuz alana ait işleri devralınız.
7. Hijyen ve sanitasyon kuralları dâhilinde çalışma alanını hazırlayınız.
8. Malzeme giriş çıkış listesini doldurarak şefinize onaylatıp işiniz için gerekli araç gereç eksiklerini tamamlayınız.

3. ADIM: LEKE BELİRLEME VE LEKEYE MÜDAHALE ETME

9. Perdeyi kontrol ederek varsa leke tanımlamasını yapınız.

10. Perde üzerinde yırtık, sökülme, eksik aksesuar vb. varsa not ediniz.

11. Belirlenen lekeye göre uygun kimyasallar kullanarak yerinde müdahale ediniz.

4. ADIM: SÜPÜRGE İLE TEMİZLEME

12. Perdeyi kornişten merdiven yardımıyla çıkarınız, varsa tekrar yedek perde asınız.
13. Çıkarılan perdeleri kirli sepetine koyup çamaşırhaneye götürünüz.
14. Çamaşırhane bölümü ile koordineli olarak perde yıkama işlemini tamamlayınız.
15. Yıkanan perdeler tekrar yerine asılacaksa çamaşırhaneden alınız ve gerekli pencere kornişlerine asınız.
16. Eğer yedek perde takıldıysa kat hizmetleri ofisinde gerekli alanda kullanıma hazır şekilde muhafaza ediniz.

DEĞERLENDİRME	Kriterler	İş İçin Ön Hazırlık	* Uygulama Becerisi	Zamanı Kullanma Becerisi	İletişim Becerisi	** Olağan Dışı Durumlara Hazır Bulunuşluk	TOPLAM
	Puan		10 Puan	60 Puan	10 Puan	10 Puan	10 Puan
	ÖĞRENCİNİN ADI VE SOYADI:				Numarası:		İmza:
	ÖĞRETMENİN ADI VE SOYADI:						İmza:
* Uygulama becerisi, uygulama adımlarını ifade eder. ** Ders öğretmeni tarafından uygulamanın türüne göre belirlenir.							

1.1.4.3. Lekelere Yerinde Müdahale

Kat hizmetleri görevlisi, sorumlu olduğu odalardaki tüm eşyaları ve malzemeleri kontrol ederken perdeleri de kontrol etmektedir. Perdelerde leke varsa çamaşırhane görevlisinden destek alınarak leke çıkarıcı kimyasallarla perdeler temizlenmektedir. Leke çıkarıcı kimyasallar kumaşa zarar verebileceği için bunlar kullanılırken kumaşın özelliği bilinmeli ve kumaşın görünmeyen bir yerinde ürün az miktarda kullanılarak denenmelidir. Kumaşta yıpranma ya da renk değişimi olmuyorsa leke üzerinde dıştan içe doğru leke çıkarıcı kimyasal kullanılmalıdır.

1.1.4.4. Kuru Temizleme

Kuru temizleme; su ile temizlemeye elverişli olmayan, narin yapıda olan tekstil ve tefrişat ürünleri ve bu ürünlerde oluşan lekelerin solvent bazlı çözücüler yardımıyla temizlenmesidir.

Konaklama işletmelerinde kullanılan özel olarak dokunmuş, farklı mekanizmalı ve etiketinde “yalnızca kuru temizleme” ifadesi bulunan perdeler (Görsel 1.13) kuru temizleme işlemi ile temizlenmelidir. Kat hizmetleri bölümü tarafından belirlenen periyotlarla kuru temizleme işlemleri yapılmaktadır.

Kuru temizleme işlemleri, konaklama işletmelerinin bünyesinde bulunan çamaşırhane bölümünde yapılabileceği gibi dışarıdan hizmet alımı ile farklı firmalar tarafından da yapılabilmektedir.

Görsel 1.13: Kuru temizleme yapılmış perdeler

1.1.5. Jaluzi Temizliği

Jaluzilerin temizliği mikrofiber malzemeden yapılan fırçalar ile yapılmaktadır (Görsel 1.14). Jaluziler haftada bir nemli bezle silinerek kurulanmalıdır. Ahşap jaluziler özel ahşap temizleyici kimyasallar kullanılarak temizlenmelidir.

Dikey perdeler de jaluziler gibi nemli bezle tozları alınarak kurulanmalıdır. Kumaş dikey perdelerin periyodik temizliği biraz zor olduğundan bu perdeler daha az tercih edilmektedir. Çünkü bunların temizliği, mekanizmadan tek tek çıkarılarak yıkanan ve kolalanan parçaların tekrar takılmasıyla tamamlanmaktadır. PVC malzemeden yapılmış dikey perdeler ise nemli bezle silinerek kurulanır, bunların mekanizmadan çıkarılmasına gerek yoktur.

Görsel 1.14: Jaluzinin mikrofiber fırça ile temizliği

3. UYGULAMA

10 Dakika

JALUZI TEMİZLİĞİ

AMAÇ: İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak ulusal standartlar ve işletme prosedürü doğrultusunda jaluzi temizliği yapmak.

ARAÇ GEREÇ: Üniforma, isimlik, bölüm, kat pas anahtarları, kat ofisi anahtarı, o günkü oda durum raporu, kat arabası

1. ADIM: İŞ ÖNCESİ KİŞİSEL TEMİZLİK VE BAKIM

1. Kişisel bakım ve hijyen kurallarını dikkatli uygulayınız.
2. Takılarınızı çıkarınız.
3. İşletmenin belirlediği üniformayı giyiniz.
4. İsimliğinizi üniformanıza takınız.

2. ADIM: İŞ İÇİN GEREKLİ HAZIRLIKLARI YAPMA

5. Şefinizden iş programınızı alınız.
6. Bir önceki vardiyada çalışan görevliden, sorumlu olduğunuz alana ait işleri devralınız.
7. Hijyen ve sanitasyon kuralları dâhilinde çalışma alanını hazırlayınız.
8. Malzeme giriş çıkış listesini doldurarak şefinize

onaylatıp işiniz için gerekli araç gereç eksiklerini tamamlayınız.

3. ADIM: JALUZI TEMİZLİĞİ YAPMA

9. Jaluzileri kontrol ediniz. Herhangi bir arıza, kırılma vb. durumlar varsa kayıt tutunuz.
10. Temizlik malzemelerinizi hazırlayınız.
11. Öncelikle mikrofiber fırça ile jaluzinin tozunu alınız.
12. Temizlik kovaşına su ve jaluzi malzemesine uygun (PVC, ahşap vb.) temizlik kimyasalını ekleyiniz.
13. Temizlik bezini nemlendirip jaluzinin tozunu alınız. Kuru bez ile kurulayınız.
14. Yapmış olduğunuz temizlik işlemini kontrol edip kullanılan araç gereci toplayınız.

DEĞERLENDİRME	Kriterler	İş İçin Ön Hazırlık	* Uygulama Becerisi	Zamanı Kullanma Becerisi	İletişim Becerisi	** Olağan Dışı Durumlara Hazır Bulunuşluk	TOPLAM
	Puan		10 Puan	60 Puan	10 Puan	10 Puan	10 Puan
	ÖĞRENCİNİN ADI VE SOYADI:				Numarası:		İmza:
	ÖĞRETMENİN ADI VE SOYADI:						İmza:
* Uygulama becerisi, uygulama adımlarını ifade eder. ** Ders öğretmeni tarafından uygulamanın türüne göre belirlenir.							

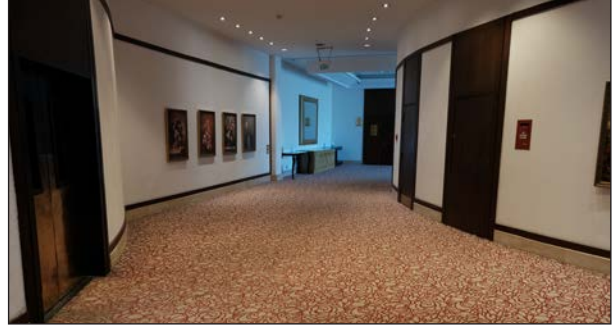
1.1.6. Temizlik İşleminde Dikkat Edilecek Kurallar

- İş planı, kat şefinden temizlik için alınmalıdır.
- Gerekli olan tüm araç gereç önceden hazırlanmalıdır.
- Perde temizlik işlemleri, alanın en az kullanıldığı zaman aralığında yapılmalıdır.
- Temizlik işlemleri sırasında konuklar rahatsız edilmemelidir.
- Perde yıkama periyotları, konuğun işletmede en az bulunduğu dönemlerde yapılmalıdır.
- Temizlenecek perdelerin yedeği bulunuyorsa yedek perde, perdenin yerine takılmalıdır.
- Temizlik işlemi bittikten sonra çalışma alanlarından araç gereç toplanmalıdır.
- Jaluziler mekanizmalı olduğu için temizlik işlemi hassas şekilde gerçekleştirilmelidir.
- İş sağlığı ve güvenliği açısından yüksek yerlere mutlaka merdiven kullanılarak çıkılmalıdır.
- Perde temizlik işlemi tamamlandıktan sonra kullanılan malzemeler işletme prosedürüne uygun olarak kontrol edilmeli, toplanmalı ve bakımı yapıldıktan sonra kat hizmetleri deposuna yerleştirilmelidir.
- Lekelere yerinde müdahale edilirken kullanılan kimyasallar, solunum yollarına ve cilde zarar verebileceği için mutlaka eldiven kullanılmalı ve maske takılmalıdır.
- Ağır eşyaların çekilmesi gerekiyorsa vücut ergonomi kurallarına uygun kullanılmalıdır. Yanlış uygulanan hareketler görevlinin sakatlanmasına neden olabilir.

1.2.

HALILARIN TEMİZLİĞİ

Halı, zemine veya mobilya üstüne serilmek, duvara gerilmek için genellikle yünden dokunan, kısa ve sık tüylü, nakışlı, kalın yaygı olarak tanımlanmaktadır. Halı; konaklama işletmeleri için lobi, konuk odaları, koridor, ofis gibi birçok farklı zeminde kullanılan bir tefrişat ürünüdür (Görsel 1.15). Halı, bulunduğu alanı daha şık gösteren bir özelliğe sahiptir. Halıların mobilya ve kullanılan aksesuarlarla uyumlu olmasına özen gösterilmektedir.

Görsel 1.15: Konaklama işletmesinde koridor halısı

Halının kalitesi; dokumada kullanılan iplik türü, ilmek sıklığı ve dokuma şekline göre belirlenmektedir. Halılar; kullanılan malzeme, boyut ve dokuma şekline göre sınıflandırılmaktadır. Günümüzde çeşitli malzemelerden üretilmiş, farklı şekil ve boyutlarda çok sayıda halı çeşidi bulunmaktadır (Görsel 1.16, 1.17).

Görsel 1.16: Konuk odası halısı

Görsel 1.17: Restoran halısı

Konaklama işletmelerinde halı seçiminde dikkat edilecekler şunlardır:

- Kullanım yeri ve yoğunluğu
- Halının kolay temizlenmesi ve dayanıklı malzemedен üretilmiş olması
- Dekorasyona ve mobilyalara uygunluğu
- Kullanılacak alanın büyüklüğü
- Leke tutma, ısıya dayanıklılık ve renklerde solma olup olmaması

Konaklama işletmelerinde lobi, restoran, merdiven gibi yoğun kullanım alanlarında kum, çamur, toz gibi unsurlar düşünülerek temizliği kolay ve dayanıklı olan, lekeleri belli etmeyecek renk ve desenlerde halı seçilmelidir.

Katlarda bulunan koridor, büro, ofis gibi orta yoğunlukta kullanılan alanlar için diğer halılarla uyumlu kalite, renk ve desende, temizliği kolay olan halılar tercih edilmelidir.

Konferans ve toplantı salonu, konuk odası gibi daha az kirlenen alanlar için ortama uygun renk ve desende halılar tercih edilmelidir. Konuk odasında ortamı daha ferah gösterecek renklerde ve daha az desenli halılar tercih edilmelidir.

1.2.1. Halı Temizleme Periyotları

Konaklama işletmelerinde halılar, günlük ve periyodik olarak temizlenmektedir. Kat hizmetleri görevlisi tarafından günlük temizlik, elektrik süpürgesi ile yapılmaktadır. Yoğun kullanım alanlarında halı temizliği, gün içerisinde iki veya ikiden fazla sayıda yapılabilmektedir. Günlük halı temizliği sırasında leke kontrolü de yapılmalı ve varsa leke çıkarma işlemi uygulanmalıdır.

Kat hizmetleri bölümü, periyodik temizlik işlemlerinin süresini halıların kullanım ve kirlenme yoğunluğuna göre belirlemektedir. Temizlik işlemlerinin yapılması; yoğun kullanım alanlarında on beş günde bir, daha az kullanılan alanlarda ise bir ya da iki aylık sürelerle planlanmaktadır ancak periyodik temizlik zamanlaması her konaklama işletmesine göre farklılık göstermektedir.

1.2.2. Halı Temizliği Öncesi Yapılan İşlemler

- Halı temizleme işleminde kullanılacak tüm araç gereç hazırlanmalıdır.
- Temizlenecek alan, uyarı levhaları konarak kullanıma kapatılmalıdır.
- Temizlenecek halının üzerinde eşya bulunuyorsa ergonomi kurallarına uygun biçimde kenara çekilmelidir.
- Halı, temizleme işleminden önce elektrik süpürgesi ile vakumlanmalıdır.

1.2.3. Halı Temizleme Yöntemleri

Halı temizleme yöntemleri, işletmelere göre farklılık gösterebilmektedir ancak genel olarak yapılan işlemler; süpürme, leke çıkarma, elde yıkama, makine ile yıkama, köpük ile temizleme, kuru temizleme ve buharla temizlemedir.

1.2.3.1. Süpürme İşlemi

Konaklama işletmelerinde halı süpürme işlemi farklı aralıklarla yapılabilmektedir. Halı bulunan alanların kullanım yoğunluğuna göre süpürme işlemi uygulanmaktadır. Konuk odaları ve yoğun kullanım alanları günlük olarak süpürme işlemi ile temizlenmektedir (Görsel 1.18). Süpürme işlemi şu basamaklar ile gerçekleştirilmektedir:

- Kullanılmadan önce elektrikli süpürge'nin sağlamlığı ve temizliği kontrol edilir.
- Elektrikli süpürge'nin enerji fişi sağ elle, priz ise sol elle tutularak prize takılır.
- Süpürme işlemi yapılırken kablo ve elektrikli süpürge'nin her zaman kat hizmetleri görevlisinin arkasında bulunmasına dikkat edilmelidir.
- Halıya uygun süpürme aparatı elektrikli süpürgeye takılmalıdır.
- Süpürme işlemine kapıya en uzak köşeden başlanıp kapı yönüne doğru süpürme işlemi gerçekleştirilmelidir.
- Süpürme işlemi tamamlandıktan sonra elektrikli süpürge'nin enerji fişi sağ elle, priz sol elle tutularak enerji bağlantısı kesilmelidir.
- Elektrikli süpürge'nin toz haznesi temizlenmeli ve kablosu elektrikli süpürge'nin tutma kolu etrafına dairesel biçimde sarılıp düzgün bir şekilde toplanmalıdır.
- Vakumlama aparatı dik konumda olacak şekilde yerine kaldırılmalıdır.

Görsel 1.18: Halı süpürme işlemi

4. UYGULAMA 10 Dakika

SÜPÜRME İŞLEMİ

AMAÇ: İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak ulusal standartlar ve işletme prosedürü doğrultusunda halı süpürme işlemi yapmak.

ARAÇ GEREÇ: Üniforma, isimlik, bölüm, kat pas anahtarları, kat ofisi anahtarı, o günkü oda durum raporu, kat arabası, elektrikli süpürge

1. ADIM: İŞ ÖNCESİ KİŞİSEL TEMİZLİK VE BAKIM

1. Kişisel bakım ve hijyen kurallarını dikkatli uygulayınız.
2. Takılarınızı çıkarınız.
3. İşletmenin belirlediği üniformayı giyiniz.
4. İsimliğinizi üniformanıza takınız.

2. ADIM: İŞ İÇİN GEREKLİ ÖN HAZIRLIKLARI YAPMA

5. Şefinizden iş programınızı alınız.
6. Bir önceki vardiyada çalışan görevliden, sorumlu olduğunuz alana ait işleri devralınız.
7. Hijyen ve sanitasyon kuralları dâhilinde çalışma alanını hazırlayınız.
8. Malzeme giriş çıkış listesini doldurarak şefinize onaylatıp işiniz için gerekli araç gereç eksiklerini tamamlayınız.

3. ADIM: HALI SÜPÜRME İŞLEMİ İÇİN ELEKTRİKLİ SÜPÜRGEYİ HAZIRLAMA

9. Kullanmadan önce elektrikli süpürgeyi sağlamlığını ve temizliğini kontrol ediniz.

10. Elektrikli süpürgeyi enerji fişini sağ elle, prizi sol elle tutarak fişi prize takınız.
11. Süpürme işlemi yaparken kablo ve elektrikli süpürgeyi her zaman arkanızda olmasına dikkat ediniz.
12. Halıya uygun süpürme aparatını takınız.
13. Süpürme işlemine kapıya en uzak köşeden başlayıp kapı yönüne doğru süpürme işlemi gerçekleştiriniz.

4. ADIM: HALI SÜPÜRME İŞLEMİ SONRASI ELEKTRİKLİ SÜPÜRGEYİ TOPLAMA

14. Süpürme işlemi tamamlandıktan sonra elektrikli süpürgeyi enerji fişini sağ elle, prizi sol elle tutarak enerji bağlantısını kesin.
15. Elektrikli süpürgeyi toz haznesini temizleyiniz.
16. Kabloyu, elektrikli süpürgeyi tutma kolu etrafına dairesel biçimde sararak düzgün bir şekilde toplayınız.
17. Vakumlama aparatını dik konumda olacak şekilde yerine kaldırınız.
18. Kullanılan araç gereci toplayınız.

DEĞERLENDİRME	Kriterler	İş İçin Ön Hazırlık	* Uygulama Becerisi	Zamanı Kullanma Becerisi	İletişim Becerisi	** Olağan Dışı Durumlara Hazır Bulunuşluk	TOPLAM
	Puan		10 Puan	60 Puan	10 Puan	10 Puan	10 Puan
ÖĞRENCİNİN ADI VE SOYADI:					Numarası:		İmza:
ÖĞRETMENİN ADI VE SOYADI:							İmza:
* Uygulama becerisi, uygulama adımlarını ifade eder. ** Ders öğretmeni tarafından uygulamanın türüne göre belirlenir.							

1.2.3.2. Leke Çıkarma

Halılar temizlenmeden önce, oluşan lekeler tespit edilmeli ve yerinde temizlenmelidir (Görsel 1.19). Oluşan lekeler ne kadar kısa sürede fark edilir ve temizlenirse lekenin halı dokusuna yerleşmesi o kadar engellenmiş olur.

Leke belirleme işlemi ile leke türü belirlenir ve en uygun kimyasal temizleyici hazırlanarak lekeye uygulama yapılır. Leke çıkarma işlemi uygulayan görevli, cilt sağlığı açısından mutlaka eldiven ve maske kullanmalıdır.

Görsel 1.19: Halıda bulunan lekenin çıkarılması

1.2.3.3. Elde Temizlik

Halı üzerinde oluşan küçük lekelerin temizliğinde daha etkili sonuç alabilmek için elde temizlik tercih edilmektedir (Görsel 1.20). Lekenin kalıcı olmaması için yapılan bu işlem yüzeysel bir temizlik işlemidir. Konaklama işletmelerinde küçük ve basit lekeler bu yöntem ile temizlenmektedir.

1.2.3.4. Halı Yıkama Uygulaması

Halı yıkama makineleri, görevli personelin, kullandığı halıdaki kirlerin ve lekelerin temizlenmesini sağlayan makinelerdir. Konaklama işletmelerinde tercihen ıslak kuru temizleme ve kuru köpük ile temizleme özelliği olan halı yıkama makineleri kullanılmaktadır. Konaklama işletmeleri; kapasitesine, yoğunluğuna ve kullanılan halıların özelliğine göre seçilen profesyonel bir halı yıkama makinesiyle halıların temizliğini gerçekleştirmektedir (Görsel 1.21). Birbirinden farklı birçok özelliği olan makinelerden en verimli, ekonomik ve kullanımı kolay olan tercih edilmektedir.

Konaklama işletmelerinde makine ile halı yıkama periyotları; kat hizmetleri bölümü tarafından halıların renklerine, kullanım yoğunluğuna, kir ve leke durumlarına göre belirlenmektedir. Genellikle halı yıkama işlemi için konuklara rahatsızlık vermemek ve rahat çalışabilmek adına işletme yoğunluğunun az olduğu saatler tercih edilmektedir.

Islak kuru yıkama makinesi ile halı yıkamada uygulanacak işlem basamakları şunlardır:

- Malzemeler, halı yıkamaya başlanmadan hazırlanmalıdır.
- Halıda bulunan lekelerle yıkama öncesinde müdahale edilmelidir.
- Yeterli miktarda halı yıkama deterjanı suya karıştırılmalıdır.
- Halı üzerinde bulunan eşyalar ergonomi kurallarına uygun bir biçimde kenara alınmalıdır.
- Halının üzeri elektrikli süpürge ile vakumlanmalıdır.
- İlk kez kullanılacak bir kimyasal var ise halının görünmeyen bir kısmında denenmelidir.
- Yıkama, kapiya en uzak köşeden çıkışa doğru yapılmalıdır.
- Makinenin el aparatından deterjanlı su püskürtülmelidir.
- Islatılan alan fırçalanmalı ve vakumlanmalıdır (Görsel 1.22).
- Çıkışa kadar aynı işlem uygulanarak halı yıkanmalıdır.
- Halının kuruması için ortam havalandırılmalıdır.
- Kuruyan halının üzeri elektrik süpürgesi ile tekrar vakumlanmalıdır.
- Temizlik yapılan alanda malzeme bırakılmamasına dikkat edilmelidir.
- Halının üzerine konacak eşyalar ergonomi kurallarına uygun biçimde yerleştirilmelidir.

Görsel 1.20: Halının elde temizliği

Görsel 1.21: Makine ile halı yıkama işlemi

Görsel 1.22: Yıkanan halının vakumlanması

- Yapılan temizlik kontrol edilmeli, eksiklikler var ise giderilmelidir.
- Temizlik sonunda kullanılan tüm araç gereç temizlenerek yerine kaldırılmalıdır.

Yıkama işlemiyle halılarda oluşan hijyen, aynı zamanda halıların bakımlı ve temiz görünmesi sağlanmaktadır. Makine ile sık yıkama yapmak halıları yıpratır, aynı zamanda alanın kullanımı uzun süre engellendiği için kuru köpük ile halı temizliği, makine yıkamasına göre daha sık tercih edilir. Susuz şekilde kullanılan kimyasal sayesinde halı çok fazla ıslanmaz. Temizlik işlemi sonrası halıların kullanımına daha erken başlanır.

5. UYGULAMA

15 Dakika

MAKİNE İLE HALI YIKAMA İŞLEMİ

AMAÇ: İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak ulusal standartlar ve işletme prosedürü doğrultusunda makine ile halı yıkama işlemi yapmak.

ARAÇ GEREÇ: Üniforma, isimlik, bölüm, kat pas anahtarları, kat ofisi anahtarı, o günkü oda durum raporu, kat arabası, elektrikli süpürge ve süpürme aparatları, halı yıkama makinesi

1. ADIM: İŞ ÖNCESİ KİŞİSEL TEMİZLİK VE BAKIM

1. Kişisel bakım ve hijyen kurallarını dikkatli uygulayınız.
2. Takılarınızı çıkarınız.
3. İşletmenin belirlediği üniformayı giyiniz.
4. İsimliğinizi üniformanıza takınız.

2. ADIM: HALI YIKAMA İŞLEMİ İÇİN GEREKLİ ÖN HAZIRLIKLARI YAPMA

5. Şefinizden iş programınızı alınız.
6. Bir önceki vardiyada çalışan görevliden, sorumlu olduğunuz alana ait işleri devralınız.
7. Hijyen ve sanitasyon kuralları dâhilinde çalışma alanını hazırlayınız.
8. Malzeme giriş çıkış listesini doldurarak şefinize onaylatıp işiniz için gerekli araç gereç eksiklerini tamamlayınız.

3. ADIM: ELEKTRİKLİ SÜPÜRGEYİ HAZIRLAMA VE YIKANACAK HALIYI SÜPÜRME

9. Yeterli miktarda halı yıkama deterjanını suya karıştırınız. İlk kez kullanacağınız bir kimyasal var ise halının görünmeyen bir kısmında kimyasalı deneyiniz.
10. Halı üzerinde bulunan eşyaları ergonomi kurallarına uygun bir biçimde kenara alınız.
11. Kullanmadan önce elektrikli süpürgeyi sağlamlığını ve temizliğini kontrol ediniz. Elektrikli süpürgeyi enerji

fişini sağ elle, prizi sol elle tutarak fişi prize takınız.

12. Süpürme işlemi yaparken kablo ve elektrikli süpürgeyi her zaman arkanızda olmasına dikkat ediniz.
13. Uygun süpürme aparatını takip yıkayacağınız halıyı kapiya en uzak köşeden başlayıp kapı yönüne doğru vakumlayınız.
14. Halı üzerinde leke kontrolü yapınız ve varsa lekeye müdahale ediniz.

4. ADIM: HALI YIKAMA İŞLEMİ

15. Kapıya en uzak köşeden başlayarak çıkışa doğru yıkama işlemine başlayınız.
16. Makinenin el aparatından deterjanlı su püskürtterek ıslatılan alanı fırçalayınız.
17. Fırçalanan alanı vakumlayınız. Çıkışa kadar aynı işlemi uygulayarak halıyı yıkayınız.
18. Halının kuruması için ortamı yeterli sürede havalandırınız.
19. Kuruyan halının üzerini elektrik süpürgesi ile tekrar vakumlayınız.
20. Halının üzerine konacak eşyaları ergonomi kurallarına uygun biçimde yerleştiriniz.
21. Yapılan temizliği kontrol ediniz, eksiklikler var ise gideriniz.
22. Temizlik sonunda tüm araç gereci yerine kaldırarak halı yıkama işlemi tamamlayınız.

DEĞERLENDİRME	Kriterler	İş için Ön Hazırlık	* Uygulama Becerisi	Zamanı Kullanma Becerisi	İletişim Becerisi	** Olağan Dışı Durumlara Hazır Bulunuşluk	TOPLAM
	Puan		10 Puan	60 Puan	10 Puan	10 Puan	10 Puan
ÖĞRENCİNİN ADI VE SOYADI:					Numarası:		İmza:
ÖĞRETMENİN ADI VE SOYADI:							İmza:
* Uygulama becerisi, uygulama adımlarını ifade eder. ** Ders öğretmeni tarafından uygulamanın türüne göre belirlenir.							

Kuru köpük ile halı temizlemede uygulanacak işlem basamakları şunlardır:

- Malzemeler, köpük ile temizlemeye başlanmadan hazırlanmalıdır.
- Halıda bulunan lekeler yıkama öncesinde müdahale edilmelidir.
- Halı üzerinde bulunan eşyalar ergonomi kurallarına uygun bir biçimde kenara alınmalıdır.
- Temizlik yapılacak alan öncelikle elektrikli süpürge ile vakumlanmalıdır.
- Leke tespiti yapılmalı ve leke varsa buna leke çıkarma işlemi uygulanmalıdır.
- Halı üzerinde köpürtme sağlayacak olan kimyasal, makine haznesine yeterli miktarda eklenmelidir.
- Makinenin köpük üretmesi sağlanmalıdır (Görsel 1.23).
- Halı yüzeyi, kapıya en uzak köşeden başlanarak makine ile fırçalanmalıdır.
- Kimyasal, dairesel hareketlerle halı üzerine uygulanmalı ve kimyasalın halı yüzeyine yayılması sağlanmalıdır.
- Köpüğün sönerken halı diplerine inmesi beklenmelidir.
- Temizlenen halı 4-5 saat havalandırıldıktan sonra yüzeye çıkan kir ve köpük kalıntıları elektrikli süpürge ile vakumlanmalıdır.
- Halı üzerine konacak eşyalar ergonomi kurallarına uygun şekilde yerleştirilmelidir.
- Yapılan temizlik kontrol edilmeli eksiklikler var ise giderilmelidir.
- Temizlik sonunda kullanılan tüm araç gereç temizlenerek yerine kaldırılmalıdır.

Görsel 1.23: Halının kuru köpük ile temizlenmesi

6. UYGULAMA 15 Dakika

KURU KÖPÜK İLE HALI YIKAMA İŞLEMİ

AMAÇ: İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak ulusal standartlar ve işletme prosedürü doğrultusunda kuru köpük ile halı yıkama işlemi için hazırlık yapmak.

ARAÇ GEREÇ: Üniforma, isimlik, bölüm, kat pas anahtarları, kat ofisi anahtarı, o günkü oda durum raporu, kat arabası, kuru köpük makinesi, elektrik süpürgesi ve kimyasallar

1. ADIM: İŞ ÖNCESİ KİŞİSEL TEMİZLİK VE BAKIM

1. Kişisel bakım ve hijyen kurallarını dikkatli uygulayınız.
2. Takılarınızı çıkarınız.
3. İşletmenin belirlediği üniformayı giyiniz.
4. İsimliğinizi üniformanıza takınız.

2. ADIM: HALI YIKAMA İŞLEMİ İÇİN GEREKLİ ÖN HAZIRLIKLARI YAPMA

5. Şefinizden iş programınızı alınız.
6. Bir önceki vardiyada çalışan görevliden, sorumlu olduğunuz alana ait işleri devralınız.

7. Hijyen ve sanitasyon kuralları dâhilinde çalışma alanını hazırlayınız.

8. Malzeme giriş çıkış listesini doldurarak şefinize onaylatıp işiniz için gerekli araç gereç eksiklerini tamamlayınız.

3. ADIM: SÜPÜRGEYİ HAZIRLAMA VE YIKANACAK HALIYI SÜPÜRME

9. Halı üzerinde bulunan eşyaları ergonomi kurallarına uygun bir biçimde kenara alınız.
10. Kullanmadan önce elektrikli süpürgeyi kontrol ediniz.

ve temizliğini kontrol ediniz. Elektrikli süpürgeyi enerji fişini sağ elle, prizi sol elle tutarak fişi prize takınız.

11. Süpürme işlemini yaparken kablo ve elektrikli süpürgeyi her zaman arkanızda olmasına dikkat ediniz.
12. Uygun süpürme aparatını takıp yıkanacak halıyı kapıya en uzak köşeden başlayıp kapı yönüne doğru vakumlayınız.
13. Halı üzerinde leke kontrolü yapınız varsa lekeye müdahale ediniz.

4. ADIM: KURU KÖPÜK UYGULAMA İLE HALI YIKAMA İŞLEMİ

14. Halı üzerinde köpürtme sağlayacak olan kimyasal makine haznesine yeterli miktarda ekleyiniz.
15. Makineyi çalıştırıp köpük üretmesini sağlayınız.
16. Halı yüzeyini, kapıya en uzak köşeden başlayarak makine ile fırçalayınız.
17. Kimyasal, dairesel hareketlerle halı üzerine uygulayınız ve kimyasalın halı yüzeyine yayılmasını sağlayınız. Köpüğün sönerken halı diplerine inmesini bekleyiniz.
18. Halının kuruması için ortamı yeterli süre (yaklaşık 3-4 saat) havalandırınız.
19. Kuruyan halının üzerini elektrik süpürgesi ile tekrar vakumlayınız. Çıkışa kadar aynı işlemi uygulayınız.
20. Halının üzerine konacak eşyaları ergonomi kurallarına uygun biçimde yerleştiriniz.
21. Yapılan temizliği kontrol ediniz, eksiklikler var ise gideriniz.
22. Temizlik sonunda tüm araç gereci yerine kaldırarak halı yıkama işlemini tamamlayınız.

DEĞERLENDİRME	Kriterler	İş İçin Ön Hazırlık	* Uygulama Becerisi	Zamanı Kullanma Becerisi	İletişim Becerisi	** Olağan Dışı Durumlara Hazır Bulunuşluk	TOPLAM
	Puan	10 Puan	60 Puan	10 Puan	10 Puan	10 Puan	10 Puan
ÖĞRENCİNİN ADI VE SOYADI:					Numarası:		İmza:
ÖĞRETMENİN ADI VE SOYADI:							İmza:
* Uygulama becerisi, uygulama adımlarını ifade eder. ** Ders öğretmeni tarafından uygulamanın türüne göre belirlenir.							

1.2.3.5. Kuru Temizleme

Konaklama işletmelerinde kullanılan halılar büyük boyutta olduğu için kuru temizleme işlemi halının bulunduğu yerde yapılmaktadır. Kuru halı yıkamada, su kullanılmadan temizlik yapıldığı için halının kurumasını beklemeye gerek duyulmamaktadır. Kuru temizleme, halıdaki kirleri çekme özelliği olan bir kimyasal toz ile kaplanarak gerçekleştirilir. Kimyasal toz ile kaplanan halı bir süre bekledikten sonra elektrik süpürgesi ile vakumlanmalıdır. Kuru temizleme yapılan halılar havalandırılmalıdır.

1.2.3.6. Buharla Temizleme

Buharlı temizleme makineleri, yüksek sıcaklık ve basınçtaki suyun buharlaştırılıp kirli yüzeye püskürtülmesini ve kirin bu yöntemle temizlenmesini sağlayan makinelerdir (Görsel 1.24). Makine haznesine konan suyun ısı yaklaşık 100 santigrat dereceye ulaştığında deterjan ya da kimyasal kullanılmadan etkili ve hijyenik bir temizlik sağlanmaktadır. Halıların yüzeyinde ve diplerinde bulunan kirler, mikrop ve bakteriler yüksek ısıda verilen buhar sayesinde temizlenmektedir. Ancak yüksek ısıda verilen buhar her halı türüne uygun olmayabilir. Halılarda bulunan temizleme talimatına uygun hareket edilmelidir.

Buharlı temizlik büyük boyutlu halıların temizliği için çok uygun bir temizlik şekli değildir. Küçük alanlar ve halılar için daha uygun bir temizlik yöntemidir.

Görsel 1.24: Halıların buhar ile temizlenmesi

1.2.4. Halı Temizliği Sırasında Dikkat Edilmesi Gereken Durumlar

Halı temizleme işlemi sırasında temizlikten sorumlu görevlinin hem iş sağlığı ve güvenliği hem de konukların sağlığı ve güvenliği açısından bazı durumlara dikkat etmesi gerekmektedir. Bu durumlar şunlardır:

- Temizlik işleminde kullanılacak kimyasalların cilde temas etmemesi için eldiven kullanılmalıdır.
- Temizlik işleminde kullanılacak kimyasalların solunum yolu ile vücudu etkilememesi için maske kullanılmalıdır.
- Temizlik esnasında kullanılacak elektrikli makineler kontrol edildikten sonra çalıştırılmalıdır.
- Çalışma alanındaki eşyalara zarar vermeden çalışılmalıdır.
- Elektrikli makinelerin kullanma talimatına uygun kullanımı sağlanmalıdır.
- Makinelerin kullanımında, ağır eşyaların çekilmesi ve kaldırılmasında ergonomi kurallarına uygun davranılmalıdır.
- Çalışmalar sırasında konuklara rahatsızlık vermemeye özen gösterilmelidir.

1.2.5. Halı Temizliği Sonrası Yapılacak İşlemler

Halı temizliği tamamlanan alan kullanıma açılmadan önce kat hizmetleri görevlisi tarafından son kez kontrol edilmelidir. Aynı zamanda kullanılan malzemelerin kontrolü de sağlanmalıdır. Kontroller yapılırken dikkat edilecek bazı durumlar şunlardır:

- Kullanılan araç gereç talimatlara uygun şekilde yerine kaldırılmalıdır.
- Kullanılan makineler, günlük bakımları yapılarak kat hizmetleri deposuna kaldırılmalıdır (Görsel 1.25).
- Temizlenen alanlar tekrar kontrol edilmelidir.
- Temizlik yapılan alanın düzeni, kullanıma açılmadan önce sağlanmalıdır.

Görsel 1.25: Kullanımı biten araç gereç

1.2.6. Halı Kullanımında Dikkat Edilmesi Gereken Durumlar

Konaklama işletmelerinde farklı alanlarda kullanılan halıların bakımı, temiz ve uzun süre kullanıma elverişli olması önemlidir. Halıların bakımlı olmaları için günlük ve periyodik temizlikleri yapıldıktan sonra bazı konularda dikkat edilmelidir. Bu durumlar şunlardır:

- Halılar nemden ve güneşten korunmalıdır.
- Özel malzemelerden dokunmuş olan halıların güve ve haşerelere karşı belli dönemlerde ilaçlanması gerekmektedir.
- Yedek kullanım için ayrılan halılar depolara kaldırılmadan önce naftalin ya da benzer bir koruyucu kimyasal kullanılarak ilaçlanmalıdır.
- Halı üzerine yerleştirilen eşyaların sivri ya da keskin uçlu olmamasına dikkat edilmelidir. Buna benzer eşyalar kullanılacaksa eşyaların ayak kısımlarına halıya zarar vermeyecek şekilde koruyucular (çuha, keçe, koltuk sandalye pabuçları vb.) takılmalıdır.
- Kilim vb. halıların yıpranmalarını dengelemek için yönleri belirli aralıklarla değiştirilmelidir.

- Kapı girişlerinde bulunan halıların yağmur ve çamurdan korunması için kapı önlerine ayakkabı temizleme paspasları konmalı ya da halı üzerine koruyucu örtüler serilmelidir.
- Dekorasyon amaçlı canlı çiçek kullanılıyorsa saksı altlarına tabak koyulmalı ve sulama sırasında suyun taşmamasına dikkat edilmelidir.

1.3.

OTURMA GRUPLARININ TEMİZLİĞİ

Oturma grubu; koltuk, kanepeler, berjer, sandalye gibi mobilyaları içine alan bir tanımlamadır (Görsel 1.26). Konaklama işletmelerinde de dekorasyona uygun olarak lobiden odaya, restorandan kafeteryaya kadar birçok alanda oturma grupları kullanılmaktadır. Oturma grupları da perdeler ve halılar gibi düzenli olarak temizlenmelidir.

Görsel 1.26: Oturma grubu

1.3.1. Oturma Gruplarının Çeşitleri ve Kullanıldığı Alanlar

Oturma grupları konaklama işletmelerinde önemli bir dekorasyon ürünüdür. Seçimi sırasında işletmede kullanılan renkler, desenler ve malzeme çeşitleri göz önünde bulundurulmalıdır. Konaklama işletmelerinde;

- Bambu ve hasır (Görsel 1.27),
- Ahşap ve kumaş (Görsel 1.28),
- Kumaş-deri (Görsel 1.29),
- Deri (Görsel 1.30),
- Kumaş (Görsel 1.31),
- Metal-kumaş (Görsel 1.32),
- Ahşap oturma grupları tercih edilmektedir.

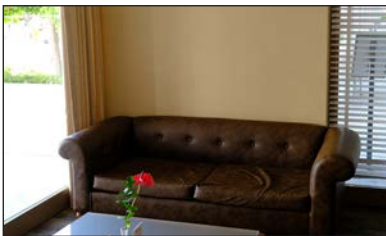
Görsel 1.27: Bambu koltuk

Görsel 1.28: Ahşap-kumaş sandalye

Görsel 1.29: Kumaş-deri karışık berjer

Görsel 1.30: Deri koltuk

Görsel 1.31: Kumaş oturma grubu

Görsel 1.32: Metal, kumaş minderli bahçe oturma grubu

Kullanılan malzemeler kendi içinde de çeşitlilik göstermektedir. Ahşap malzemenin kendi içinde çok fazla çeşidi bulunmaktadır. Aynı şekilde kumaş ve deri malzeme de çok fazla çeşide sahiptir. Kumaş seçimi yapılırken dikkat edilen unsurlar şunlardır:

- Kullanım yeri
- Dekorasyona uyumu
- Kullanılan kumaşın dayanıklılığı
- Kullanılan malzemenin kolay temizlenebilir olması
- Leke tutmayan özellikte olması
- Ekonomik olması
- Bakım ve onarımının kolay olması

1.3.2. Oturma Gruplarını Temizleme Yöntemleri

Kat hizmetleri bölümü; oturma gruplarının kullanım yeri, kullanım yoğunluğu ve malzemesine göre belirli periyotlarla temizlik işlemlerini planlamaktadır (Görsel 1.33). Temizlik planlaması günlük ve periyodik olarak yapılmaktadır.

Görsel 1.33: Oturma grubu

1.3.2.1. Günlük Temizlik

Konuk yoğunluğunun fazla olduğu alanlarda oturma grupları günlük olarak temizlenmektedir. Günlük temizlik işlemleri sırasında yapılanlar, malzeme türüne göre farklılık göstermektedir. Yapılan işlemler şunlardır:

- Kumaş kaplı sandalye ve koltuklar öncelikle elektrik süpürgesinin koltuk aparatı ile vakumlanır (Görsel 1.34). Bunlar minderli ise minderler kaldırılarak alt kısımları vakumlanır. Koltuklar üzerinde günlük leke kontrolü yapılır. Yüzeysel lekeler varsa bekletilmeden kumaşa ve lekeye uygun leke çıkarıcı kimyasal kullanılarak temizlenir. Leke çıkarıcı kimyasal ilk defa kullanılacaksa öncelikle koltuğun görünmeyen bir alanında denenmelidir çünkü kullanılan kimyasal kumaşa zarar verebilir. Ahşap kısımlar, ahşap için kullanılan kimyasalla silinir ve kurulanır.

Görsel 1.34: Koltuk vakumlama

- Deri malzeme içeren sandalye ve koltuklarda onlar için özel üretilen deri temizleyici kimyasallar kullanılmalıdır. Rastgele bir temizlik ürünü kullanıldığında deri malzemeye zarar verebilmektedir. Deri koltuk ve sandalyeler hafif nemli bez ile silinip kimyasaldan arındırılarak kuru bez ile kurulmalıdır. Islak bezle silinir ve çatlak oluşmaması için kurulmasına dikkat edilmelidir.
- Hasır, bambu ve metal sandalyeler üzerinde kullanılan minderler elektrik süpürgesi ile vakumlanır. Bambu, hasır ve metal kısımlar uygun kimyasallar kullanılarak nemli bezle silinerek kurulmalıdır. Tozu alınan minderler yerlerine yerleştirilerek temizlik işlemi tamamlanmalıdır.

7. UYGULAMA

10 Dakika

SÜPÜRME İŞLEMİ

AMAÇ: İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak ulusal standartlar ve işletme prosedürü doğrultusunda oturma grubu temizliği yapmak.

ARAÇ GEREÇ: Üniforma, isimlik, bölüm, kat pas anahtarları, kat ofisi anahtarı, o günkü oda durum raporu, kat arabası, elektrikli süpürge ve süpürme aparatları

1. ADIM: İŞ ÖNCESİ KİŞİSEL TEMİZLİK VE BAKIM

1. Kişisel bakım ve hijyen kurallarını dikkatli uygulayınız.
2. Takılarınızı çıkarınız.
3. İşletmenin belirlediği üniformayı giyiniz.
4. İsimliğinizi üniformanıza takınız.

2. ADIM: İŞ İÇİN GEREKLİ ÖN HAZIRLIKLARI YAPMA

5. Şefinizden iş programınızı alınız.
6. Bir önceki vardiyada çalışan görevliden, sorumlu olduğunuz alana ait işleri devralınız.
7. Hijyen ve sanitasyon kuralları dâhilinde çalışma alanını hazırlayınız.
8. Malzeme giriş çıkış listesini doldurarak şefinize onaylatıp işiniz için gerekli araç gereç eksiklerini tamamlayınız.

3. ADIM: OTURMA GRUBU SÜPÜRME İŞLEMİ İÇİN ELEKTRİKLİ SÜPÜRGEYİ HAZIRLAMA

9. Kullanmadan önce elektrikli süpürgeyi sağlamlığını ve temizliğini kontrol ediniz.

10. Elektrikli süpürgeyi enerji fişini sağ elle, prizi sol elle tutarak fişi prize takınız.

11. Süpürme işlemini yaparken kablo ve elektrikli süpürgeyi her zaman arkanızda olmasına dikkat ediniz.

12. Koltuğa uygun süpürme aparatını takınız.

13. Koltuğu en uç köşesinden başlayıp diğer uca doğru süpürünüz.

4. ADIM: OTURMA GRUBU SÜPÜRME İŞLEMİ SONRASI ELEKTRİKLİ SÜPÜRGEYİ TOPLAMA

14. Süpürme işlemini tamamladıktan sonra elektrikli süpürgeyi enerji fişini sağ elle, prizi sol elle tutarak enerji bağlantısını kesin.

15. Elektrikli süpürgeyi toz haznesini temizleyiniz.

16. Kabloyu, elektrikli süpürgeyi tutma kolu etrafına dairesel biçimde sarıp düzgün bir şekilde toplayınız.

17. Vakumlama aparatı dik konumda olacak şekilde yerine kaldırınız.

DEĞERLENDİRME	Kriterler	İş için Ön Hazırlık	* Uygulama Becerisi	Zamanı Kullanma Becerisi	İletişim Becerisi	** Olağan Dışı Durumlara Hazır Bulunuşluk	TOPLAM
	Puan		10 Puan	60 Puan	10 Puan	10 Puan	10 Puan
ÖĞRENCİNİN ADI VE SOYADI:					Numarası:		İmza:
ÖĞRETMENİN ADI VE SOYADI:							İmza:
* Uygulama becerisi, uygulama adımlarını ifade eder. ** Ders öğretmeni tarafından uygulamanın türüne göre belirlenir.							

1.3.2.2. Periyodik Temizlik

Kat hizmetleri bölümü tarafından oturma gruplarının kullanım yoğunluğuna göre belli periyotlarla rutin temizlik işlemleri yapılır. Temizlik işlemleri yapılırken sandalyeler ve oturma grupları, kullanılmayan başka bir alana alınarak temizlenmelidir ancak işlem yerinde yapılacaksa zeminin kimyasallardan korunması için alana bir örtü serilmelidir.

Makine ile Kumaş Koltuk Temizliği

- Kumaş koltuk ve sandalyelerin periyodik temizliği makine ile yapılmaktadır. Elde temizlik zorunlu olmadığı sürece yapılmamaktadır.
- Makine ile yıkama yapılmadan önce koltuk ya da sandalye elektrikli süpürge ile vakumlanmalıdır.
- Makinenin deterjan haznesine kullanılacak kimyasaldan yeterli miktarda konmalıdır. Su haznesi yeterli su ile doldurulmalıdır.
- Makine kullanma talimatına uygun olarak çalıştırılmalıdır. Öncelikle kimyasal karışımı su püskürtülerek koltuk veya sandalye ıslatılır.
- Makinenin fırça aparatı kullanılarak köpürtme işlemi yapılır.
- Köpürtme işlemi tamamlandıktan sonra ıslanmış olan yüzey, vakumlama aparatı ile vakumlanır (Görsel 1.35). Yüzeyde bulunan nem çok iyi şekilde vakumlanmalıdır. Tam olarak vakumlanmaz ise koltuk içinde bulunan malzemeler zarar görebilir.
- Yapılan işlem kontrol edilmeli ve kullanılan malzemeler yerlerine uygun şekilde yerleştirilmelidir.

Görsel 1.35: Koltuk yıkama sonrası vakumlama işlemi

8.

UYGULAMA

15

Dakika

OTURMA GRUBU YIKAMA İŞLEMİ

AMAÇ: İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak ulusal standartlar ve işletme prosedürü doğrultusunda oturma grubu yıkama işlemi yapmak.

ARAÇ GEREÇ: Üniforma, isimlik, bölüm, kat pas anahtarları, kat ofisi anahtarı, o günkü oda durum raporu, kat arabası, ıslak kuru yıkama makinesi ve kimyasallar

1. ADIM: İŞ ÖNCESİ KİŞİSEL TEMİZLİK VE BAKIM

1. Kişisel bakım ve hijyen kurallarını dikkatli uygulayınız.
2. Takılarınızı çıkarınız.
3. İşletmenin belirlediği üniformayı giyiniz.
4. İsimliğinizi üniformanıza takınız.

2. ADIM: HALI YIKAMA İŞLEMİ İÇİN GEREKLİ ÖN HAZIRLIKLARI YAPMA

5. Şefinizden iş programınızı alınız.
6. Bir önceki vardiyada çalışan görevliden, sorumlu olduğunuz alana ait işleri devralınız.

7. Hijyen ve sanitasyon kuralları dâhilinde çalışma alanını hazırlayınız.

8. Malzeme giriş çıkış listesini doldurarak şefinize onaylatıp işiniz için gerekli araç gereç eksiklerini tamamlayınız.

3. ADIM: ELEKTRİKLİ SÜPÜRGEYİ HAZIRLAMA VE YIKANACAK KOLTUĞU SÜPÜRME

9. Yeterli miktarda kimyasalı suya karıştırınız. İlk kez kullanılacak bir kimyasal var ise koltuğun görünmeyen bir kısmında kimyasalı deneyiniz.

10. Kullanmadan önce elektrikli süpürgeyi sağlamlığını ve temizliğini kontrol ediniz. Elektrikli süpürgeyi enerji fişini sağ elle, prizi sol elle tutarak fişi prize takınız.
 11. Süpürme işlemini yaparken her zaman kablo ve elektrikli süpürgeyi arkanızda olmasına dikkat ediniz.
 12. Süpürme işlemine en uç köşeden başlayıp diğer uca doğru süpürme işlemi gerçekleştiriniz.
 13. Koltuk üzerinde leke kontrolü yaparak varsa lekeye müdahale ediniz.
- 4. ADIM: MAKİNE İLE KOLTUK YIKAMA İŞLEMİ**
14. Kapiya en uzak köşeden başlayarak çıkışa doğru yıkama işlemine başlayınız.
 15. Makinenin el aparatından deterjanlı su püskürterek ıslatılan alanı fırçalayınız.
 16. Çıkışa kadar aynı işlemi uygulayarak koltuğu yıkayınız.
 17. Köpürtme işlemi tamamlayınca ıslanmış olan yüzeyi vakumlama aparatı ile vakumlayınız.
 18. Koltuğun kuruması için ortamı yeterli sürede havalandırınız.
 19. Yapılan temizliği kontrol ediniz, eksiklikler var ise gideriniz.
 20. Temizlik sonunda tüm araç gereci yerine kaldırarak koltuk yıkama işlemi tamamlayınız.

DEĞERLENDİRME	Kriterler	İş için Ön Hazırlık	* Uygulama Becerisi	Zamanı Kullanma Becerisi	İletişim Becerisi	** Olağan Dışı Durumlara Hazır Bulunuşluk	TOPLAM
	Puan	10 Puan	60 Puan	10 Puan	10 Puan	10 Puan	100 Puan
	ÖĞRENCİNİN ADI VE SOYADI:				Numarası:		İmza:
	ÖĞRETMENİN ADI VE SOYADI:						İmza:

* Uygulama becerisi, uygulama adımlarını ifade eder.
** Ders öğretmeni tarafından uygulamanın türüne göre belirlenir.

Buhar ile Kumaş Koltuk Temizliği

- Halı temizliği gibi kumaş koltuk ve sandalyelere de buharlı temizlik uygulanabilmektedir.
- Yüksek basınçlı buhar ile koltukların kumaş kısımları nemlendirilir.
- Nemlenen alanlar makinenin vakum aparatı ile vakumlanır.
- Yıkamaya göre daha az nemli olacağından kullanım için fazla beklemeye gerek yoktur.
- Makine ile sık yıkama koltukları yıpratır ancak buharlı temizlik, yıpratmadan temizlik ve hijyen sağlamaktadır.

Ahşap ve Bambu Koltukların Temizliği

- Koltukların ahşap ve bambu kısımları (Görsel 1.36) için ahşap malzemeye uygun kimyasal kullanılmalıdır.
- Kullanılacak kimyasal ve su bir kovaya yeterli miktarlarda eklenir.
- Temizlik için kullanılacak bez, suda nemlendirilerek ahşap kısımların tozu temizlenir.
- Nemin ahşaba zarar vermemesi için ahşap, kuru bir bez ile kurulmalıdır.
- Yapılan temizlik işlemi kontrol edilmeli ve kullanılan araç gereç temiz bir şekilde yerine yerleştirilmelidir.

Görsel 1.36: Bambu oturma grubu

Deri Koltukların Temizliği

- Deri malzemeye (Görsel 1.37) uygun bir kimyasal kullanılmalıdır.
- Kullanılacak kimyasal ve su bir kovaya yeterli miktarlarda eklenir.
- Temizlik için kullanılacak bez, suda nemlendirilerek deri kısımların tozu temizlenir.
- Nemin deriye zarar vermemesi için deri, kuru bir bez ile kurulmalıdır.
- Yapılan temizlik işlemi kontrol edilmeli ve kullanılan araç gereç temiz bir şekilde yerine yerleştirilmelidir.

Görsel 1.37: Deri koltuklar

9. UYGULAMA 15 Dakika

FARKLI MALZEMEDEN YAPILMIŞ KOLTUKLARI TEMİZLEME İŞLEMİ

AMAÇ: İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak ulusal standartlar ve işletme prosedürü doğrultusunda oturma grubunun malzemesine uygun kimyasal ile temizleme işlemi yapmak.

ARAÇ GEREÇ: Üniforma, isimlik, bölüm, kat pas anahtarları, kat ofisi anahtarı, o günkü oda durum raporu, kat arabası, kumaşa ve kullanılan malzemeye (ahşap, bambu, deri veya metal) uygun kimyasallar

1. ADIM: İŞ ÖNCESİ KİŞİSEL TEMİZLİK VE BAKIM

1. Kişisel bakım ve hijyen kurallarını dikkatli uygulayınız.
2. Takılarınızı çıkarınız.
3. İşletmenin belirlediği üniformayı giyiniz.
4. İsimliğinizi üniformanıza takınız.

2. ADIM: KOLTUK YIKAMA İŞLEMİ İÇİN GEREKLİ ÖN HAZIRLIKLARI YAPMA

5. Şefinizden iş programınızı alınız.
6. Bir önceki vardiyada çalışan görevliden, sorumlu olduğunuz alana ait işleri devralınız.
7. Hijyen ve sanitasyon kuralları dâhilinde çalışma alanını hazırlayınız.
8. Malzeme giriş çıkış listesini doldurarak şefinize onaylatıp işiniz için gerekli araç gereç eksiklerini tamamlayınız.

3. ADIM: KOLTUĞUN MALZEMESİNE UYGUN KİMYASAL İLE TEMİZLEME İŞLEMİ

9. Koltuğun yapım malzemesine uygun kimyasal yeterli miktarda suya karıştırınız. İlk kez kullanılacak bir kimyasal var ise koltuğun görünmeyen bir kısmında kimyasal deneyiniz.
10. Bir bezi suda nemlendirerek koltuğun tozunu alınız.
11. Kuru bir bez yardımı ile kurulama işlemi gerçekleştiriniz.

4. ADIM: KOLTUĞU HAVANLANDIRMA VE İŞLEMİN KONTROLÜ

12. Koltuğun kuruması için ortamı yeterli sürede havalandırınız.
13. Yapılan temizliği kontrol ediniz, eksiklikler var ise gideriniz.
14. Temizlik sonunda tüm araç gereci yerine kaldırarak koltuk yıkama işlemi tamamlayınız.

DEĞERLENDİRME	Kriterler	İş İçin Ön Hazırlık	* Uygulama Becerisi	Zamanı Kullanma Becerisi	İletişim Becerisi	** Olağan Dışı Durumlara Hazır Bulunuşluk	TOPLAM
	Puan	10 Puan	60 Puan	10 Puan	10 Puan	10 Puan	10 Puan
ÖĞRENCİNİN ADI VE SOYADI:					Numarası:		İmza:
ÖĞRETMENİN ADI VE SOYADI:							İmza:

* Uygulama becerisi, uygulama adımlarını ifade eder.
** Ders öğretmeni tarafından uygulamanın türüne göre belirlenir.

1.3.2.3. Temizlik İşlemleri Yapılırken Dikkat Edilecek Kurallar

- Kullanılacak araç gereç temizlik öncesinde hazırlanmalıdır.
- Temizlik süresince mutlaka eldiven kullanılmalıdır.
- Elektrikle çalışan makineler temizlik işleminden önce kontrol edilmelidir.
- Kullanılacak kimyasallar mutlaka kumaşların görünmeyen bir bölümünde denenmelidir.
- Temizlik işlemi sırasında alanda bulunan diğer eşyalara dikkat edilmelidir.
- Kimyasallar, kullanma talimatlarına uygun kullanılmalıdır.
- Temizlik işlemi sonunda kullanılan tüm araç gereç, prosedürüne uygun biçimde günlük bakımları yapılarak toplanmalıdır.
- Yapılan tüm işlemler kontrol edilmelidir.

1.4.

YATAK TAKIMLARININ MITE TEMİZLİĞİ

Yatak, üzerinde uyumak veya dinlenmek için kullanılan bir mobilya çeşididir. Konaklama işletmelerinde konuk odasında bulunması gereken bir tefrişat ürünüdür. Düzenli temizliği ve bakımı, hijyen açısından oldukça önemlidir. **Yatak takımları**; yatak koruyucu, alez, çarşaf, yastık kılıfı, yastık, nevresim, battaniye, yorgan, pike ve yatak örtüsünden oluşan tefrişat grubudur. Bu ürünlerin hijyenik olması, temizliği ve görünüşü ile konuklara hitap etmesi gerekmektedir. Bu konuda belli bir standarda ulaşmak ve bunu sürdürebilmek kat hizmetleri departmanı görevlilerinin sorumluluğundadır.

Görsel 1.38: Mitelar

1.4.1. Mite Nedir?

Mite; insanların ve hayvanların deri döküntüleri ile beslenen, gözle görülemeyecek kadar küçük bir böcektir (Görsel 1.38). İnsanların yaşadığı kapalı, karanlık, nemli ve sıcak alanlarda üreyen bu canlılar ev akarı olarak da bilinmektedir. Sıcak ortamları seven mitelar en çok yatak içlerinde bulunmaktadır. Mitelar çok hızlı çoğalan bir canlı türüdür. Mitelar; nem oranının %55'in üzerinde, sıcaklığın da 18 santigrat derece olduğu ortamlarda çoğalmaktadır. Bu böcekler; deri, kepek, kıl, saç kalıntıları ile beslenmektedir.

Uzun yıllar kullanılan bir yatakta milyonlarca mite yaşamaktadır. Bu böceklerin hızlı şekilde çoğalması özellikle alerjik bronşit, astım ve nefes darlığı gibi hastalıklara neden olabilmektedir.

Konaklama işletmelerinde, nemin fazla olduğu dönemlerde sayısı artan mitelar; yastık, yatak ve nevresimlerde bulunmaktadır. İşletmenin hijyenini ve konukların sağlığını korumak amacı ile yatak takımlarının temizliği oldukça önemlidir.

1.4.2. Yatak Takımlarının Mite Temizliği

Yataklar, konaklama işletmelerinde konuklar tarafından en çok kullanılan eşyalardandır. Yatak takımları ve yataklar, miteların yaşaması ve çoğalması için en elverişli ortamlardır. Mitelardan tamamen kurtulmak pek mümkün değildir ancak miteların oluşumunu azaltmak bazı temizlik işlemleri ile mümkündür. Yatak ve takımlarının temizlik periyotları ve yapılacak işlemler kat hizmetleri bölümü tarafından günlük, haftalık, aylık ve sezonluk olarak belirlenmektedir.

1.4.2.1. Günlük Temizlik

Odaların günlük temizliği sırasında yapılması gereken işlemlerden biri de yatak takımlarının temizliğidir (Görsel 1.39). Oda temizliğinde, yatak nevresimlerinin silkelmesi ve düzeltilmesi mitelara karşı alınacak önlemlerin başında gelmektedir. Temizlik sırasında cam ve oda kapısını açık tutarak odanın havalandırılması sağlanmalıdır. Havalandırma sonrasında yatak düzeltilmeli ve üzerine yatak örtüsü kullanılıyorsa bu örtü serilmelidir.

Görsel 1.39: Yatak takımlarının günlük temizliği

10. UYGULAMA 10 Dakika

GÜNLÜK YATAK TEMİZLİĞİ

AMAÇ: İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak ulusal standartlar ve işletme prosedürü doğrultusunda yatakların günlük temizliğini yapmak.

ARAÇ GEREÇ: Üniforma, isimlik, bölüm, kat pas anahtarları, kat ofisi anahtarı, o günkü oda durum raporu, kat arabası

1. ADIM: İŞ ÖNCESİ KİŞİSEL TEMİZLİK VE BAKIM

1. Kişisel bakım ve hijyen kurallarını dikkatli uygulayınız.
2. Takılarınızı çıkarınız.
3. İşletmenin belirlediği üniformayı giyiniz.
4. İsimliğinizi üniformanıza takınız.

2. ADIM: GÜNLÜK YATAK TEMİZLİĞİ İÇİN GEREKLİ ÖN HAZIRLIKLARI YAPMA

5. Şefinizden iş programınızı alınız.
6. Bir önceki vardiyada çalışan görevliden, sorumlu olduğunuz alana ait işleri devralınız.
7. Hijyen ve sanitasyon kuralları dâhilinde çalışma alanını hazırlayınız.
8. Malzeme giriş çıkış listesini doldurarak şefinize onaylatıp işiniz için gerekli araç gereç eksiklerini tamamlayınız.

3. ADIM: GÜNLÜK YATAK TEMİZLİĞİ İŞLEMİ

9. Konuk odasına prosedüre uygun biçimde giriniz.
10. Temizlik sırasında oda kapısını ve camı açık tutarak odayı havalandırınız.
11. Konuk yatağının nevresimlerini silkeleyiniz.
12. Nevresimi düzelterek yatağı yeniden hazırlayınız.
13. Yatak örtüsü kullanılıyorsa havalandırmadan sonra bu örtüyü yatağın üzerine seriniz.

4. ADIM: İŞLEMİN KONTROLÜ

14. Yapılan temizliği kontrol ediniz, eksiklikler var ise gideriniz.
15. Temizlik sonunda tüm araç gereci yerine kaldırarak temizlik işlemini tamamlayınız.

DEĞERLENDİRME	Kriterler	İş İçin Ön Hazırlık	* Uygulama Becerisi	Zamanı Kullanma Becerisi	İletişim Becerisi	** Olağan Dışı Durumlara Hazır Bulunuşluk	TOPLAM
	Puan	10 Puan	60 Puan	10 Puan	10 Puan	10 Puan	100 Puan
ÖĞRENCİNİN ADI VE SOYADI:					Numarası:		İmza:
ÖĞRETMENİN ADI VE SOYADI:							İmza:

* Uygulama becerisi, uygulama adımlarını ifade eder.
** Ders öğretmeni tarafından uygulamanın türüne göre belirlenir.

1.4.2.2. Haftalık Temizlik

Yatak temizliğinin en başında nevresim temizliği yer almaktadır. Konaklama işletmelerinde, check out (çek out) yapılan her odanın temizliği sırasında, kullanılan yatak takımları yenileri ile değiştirilmektedir ancak bazı konuklar kaldıkları süre içerisinde yatak takımlarının değiştirilmesini isteyebilmektedir. Bu durumlarda yapılması gereken işlemler şunlardır:

- Kirli yatak takımları toplanmalı, yatak yüzeyi elektrikli süpürge aparatı ile vakumlanmalıdır.
- Yatak yüzeyinde herhangi bir leke bulunuyorsa lekeye hemen müdahale edilmelidir.
- Kat arabasında bulunan temiz takımlar, yatağı hazırlamak için kullanılmalıdır.
- Kirli yatak takımları, çamaşırhaneye gönderilmeli ve hijyen sağlamak için en az 50-60 derece ısıda yıkanmalı ve ütülenmelidir.
- Çamaşırhaneden alınan ütülü yatak takımları, kat hizmetleri malzeme deposuna yerleştirilmelidir.

11. UYGULAMA 10 Dakika

HAFTALIK YATAK TEMİZLİĞİ

AMAÇ: İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak ulusal standartlar ve işletme prosedürü doğrultusunda yatakların haftalık temizliğini yapmak.

ARAÇ GEREÇ: Üniforma, isimlik, bölüm, kat pas anahtarları, kat ofisi anahtarı, o günkü oda durum raporu, kat arabası, temiz yatak takımları, elektrikli süpürge ve uygun aparatlar

1. ADIM: İŞ ÖNCESİ KİŞİSEL TEMİZLİK VE BAKIM

1. Kişisel bakım ve hijyen kurallarını dikkatli uygulayınız.
2. Takılarınızı çıkarınız.
3. İşletmenin belirlediği üniformayı giyiniz.
4. İsimliğinizi üniformanıza takınız.

2. ADIM: HAFTALIK YATAK TEMİZLİĞİ İÇİN GEREKLİ ÖN HAZIRLIKLARI YAPMA

5. Şefinizden iş programınızı alınız.
6. Bir önceki vardiyada çalışan görevliden, sorumlu olduğunuz alana ait işleri devralınız.
7. Hijyen ve sanitasyon kuralları dâhilinde çalışma alanını hazırlayınız.
8. Malzeme giriş çıkış listesini doldurarak şefinize onaylatıp işiniz için gerekli araç gereç eksiklerini tamamlayınız.

3. ADIM: HAFTALIK YATAK TEMİZLİĞİ İŞLEMİ

9. Konuk odasına prosedüre uygun biçimde giriniz.
10. Temizlik sırasında oda kapısını ve camı açıp odayı havalandırınız.
11. Kirli yatak takımlarını toplayınız.
12. Yatak yüzeyini elektrikli süpürge aparatı ile vakumlayınız.
13. Yatak yüzeyinde herhangi bir leke bulunuyorsa lekeye hemen müdahale ediniz.
14. Kat arabasında bulunan temiz takımları yatağı hazırlamak için kullanınız.

4. ADIM: İŞLEMİN KONTROLÜ

15. Yapılan temizliği kontrol ediniz, eksiklikler var ise gideriniz.
16. Temizlik sonunda tüm araç gereci yerine kaldırarak temizlik işlemini tamamlayınız.

DEĞERLENDİRME	Kriterler	İş İçin Ön Hazırlık	* Uygulama Becerisi	Zamanı Kullanma Becerisi	İletişim Becerisi	** Olağan Dışı Durumlara Hazır Bulunuşluk	TOPLAM
	Puan		10 Puan	60 Puan	10 Puan	10 Puan	10 Puan
ÖĞRENCİNİN ADI VE SOYADI:					Numarası:		İmza:
ÖĞRETMENİN ADI VE SOYADI:							İmza:
* Uygulama becerisi, uygulama adımlarını ifade eder. ** Ders öğretmeni tarafından uygulamanın türüne göre belirlenir.							

1.4.2.3. Aylık Temizlik

Konaklama işletmelerinde kullanılan yatakların aylık olarak da mite temizliği yapılmaktadır. Özellikle yaz sezonunda konuk sayısındaki artış nedeniyle günlük ve haftalık temizliğin yanı sıra aylık temizlik de yapılmaktadır. Yatakların aylık temizliği sırasında yapılması gereken işlemler şunlardır:

- Yatak nevresimleri ve koruyucuları toplanıp kirli sepetine kaldırılmalıdır.
- Yatak, miteları temizlemek için uygun süpürge başlığı kullanılarak vakumlanmalıdır.
- Leke varsa lekeye müdahale edilmeli ve havalandırma yapılmalıdır.
- Yatakların yıpranmasını engellemek için aylık temizlik sırasında, yatak yönü, ayak ucu baş ucuna, alt tarafı üste gelecek şekilde değiştirilmelidir.
- Ancak bu işlem ergonomi kurallarına uygun olarak en az iki görevli tarafından prosedüre göre yapılmalıdır.
- Temiz yatak takımları serilmeli ve kontroller yapılmalıdır.

12. UYGULAMA

15 Dakika

AYLIK YATAK TEMİZLİĞİ

AMAÇ: İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak ulusal standartlar ve işletme prosedürü doğrultusunda yatakların aylık temizliğini yapmak.

ARAÇ GEREÇ: Üniforma, isimlik, bölüm, kat pas anahtarları, kat ofisi anahtarı, o günkü oda durum raporu, kat arabası, temiz yatak takımları, elektrikli süpürge ve uygun aparatlar

1. ADIM: İŞ ÖNCESİ KİŞİSEL TEMİZLİK VE BAKIM

1. Kişisel bakım ve hijyen kurallarını dikkatli uygulayınız.
2. Takılarınızı çıkarınız.
3. İşletmenin belirlediği üniformayı giyiniz.
4. İsimliğinizi üniformanıza takınız.

2. ADIM: AYLIK YATAK TEMİZLİĞİ İÇİN GEREKLİ ÖN HAZIRLIKLARI YAPMA

5. Şefinizden iş programınızı alınız.
6. Bir önceki vardiyada çalışan görevliden, sorumlu olduğunuz alana ait işleri devralınız.
7. Hijyen ve sanitasyon kuralları dâhilinde çalışma alanını hazırlayınız.
8. Malzeme giriş çıkış listesini doldurarak şefinize onaylatıp işiniz için gerekli araç gereç eksiklerini tamamlayınız.

3. ADIM: AYLIK YATAK TEMİZLİĞİ İŞLEMİ

9. Konuk odasına prosedüre uygun biçimde giriniz.

10. Temizlik sırasında oda kapısını ve camı açık tutarak odayı havalandırınız.
11. Kirli yatak takımlarını toplayınız.
12. Yatak yüzeyini elektrikli süpürge ile uygun aparatı ile vakumlayınız.
13. Yatak yüzeyinde herhangi bir leke bulunuyorsa lekeye hemen müdahale ediniz.
14. Yatakların yıpranmasını engellemek için aylık temizlik sırasında yatak yönünü, ayak ucu baş ucuna, alt tarafı üste gelecek şekilde en az iki görevli ile ergonomi kurallarına uygun olarak değiştiriniz.
15. Kat arabasında bulunan temiz takımları yatağı hazırlamak için kullanınız.

4. ADIM: İŞLEMİN KONTROLÜ

16. Yapılan temizliği kontrol ediniz, eksiklikler var ise gideriniz.
17. Temizlik sonunda tüm araç gereci yerine kaldırarak temizlik işlemini tamamlayınız.

DEĞERLENDİRME	Kriterler	İş İçin Ön Hazırlık	* Uygulama Becerisi	Zamanı Kullanma Becerisi	İletişim Becerisi	** Olağan Dışı Durumlara Hazır Bulunuşluk	TOPLAM
	Puan		10 Puan	60 Puan	10 Puan	10 Puan	10 Puan
	ÖĞRENCİNİN ADI VE SOYADI:				Numarası:		İmza:
	ÖĞRETMENİN ADI VE SOYADI:						İmza:
	* Uygulama becerisi, uygulama adımlarını ifade eder. ** Ders öğretmeni tarafından uygulamanın türüne göre belirlenir.						

1.4.2.4. Sezon Temizliği

Günümüzde çok sayıda konaklama işletmesi, yaz sezonu bitiminde ya kapanmakta ya da yarı kapasite ile hizmet vermeye devam etmektedir. Bu dönemlerde işletme detaylı bir temizlik işleminden geçmektedir. Belirli bir kapasite ile çalışmaya devam eden işletmeler belirli bölümleri temizleyerek kullanıma hazır hâle getirmektedir. Daha sonra temizlenen alan kullanıma açılarak diğer kısım temizlenmelidir. Bu işlemlerin içerisinde yatak takımlarının, yatak ve yastıkların temizliği de oldukça önemli bir yere sahiptir. Yatak takımları detaylı bir biçimde temizlenmektedir (Görsel 1.40).

Görsel 1.40: Yatak takımlarının sezon temizliği

Detaylı temizlik sırasında yapılan işlemler şunlardır:

- Gerekli olan bütün araç gereç hazırlanmalıdır.
- Kirli yatak takımları ve yastıklar (yıkılabileme özelliği varsa) toplanmalı ve çamaşırhaneye gönderilmelidir.
- Yatağın üzeri mitelerin temizlenmesi için süpürge için uygun başlığıyla vakumlanmalıdır.
- Temizlik kovası içerisinde su ve gerekli miktarda kimyasal karıştırılmalıdır.
- Yatak, temizlik bezi ile nemlendirilerek silinmeli ve leke varsa lekeye müdahale edilmelidir.
- Silinen yatağın nemi, uygun başlık kullanılarak vakumlanmalıdır.
- Yatak vakumlandıktan sonra uygun bir alanda dik bir biçimde kurutulmalıdır.
- Havalandırılan yatak ergonomi kurallarına uyularak uygun yöne göre karyola ya da baza üzerine yerleştirilmelidir.
- Yatak koruyucu ve nevresim takımı serilerek yatak kullanıma hazır hâle getirilmelidir.

SIRA SİZDE

Tefrişat ve mefruşat kavramlarını araştırarak öğrendiğiniz bilgileri boş bırakılan yerlere not alıp sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.

13.
UYGULAMA

15 Dakika

SEZONLUK YATAK TEMİZLİĞİ

AMAÇ: İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak ulusal standartlar ve işletme prosedürü doğrultusunda yatakların sezon temizliğini yapmak.

ARAÇ GEREÇ: Üniforma, isimlik, bölüm, kat pas anahtarları, kat ofisi anahtarı, o günkü oda durum raporu, kat arabası, temiz yatak takımları, uygun kimyasallar, elektrikli süpürge ve uygun aparatlar

1. ADIM: İŞ ÖNCESİ KİŞİSEL TEMİZLİK VE BAKIM

1. Kişisel bakım ve hijyen kurallarını dikkatli uygulayınız.
2. Takılarınızı çıkarınız.
3. İşletmenin belirlediği üniformayı giyiniz.
4. İsimliğinizi üniformanıza takınız.

2. ADIM: SEZONLUK YATAK TEMİZLİĞİ İÇİN GEREKLİ ÖN HAZIRLIKLARI YAPMA

5. Şefinizden iş programınızı alınız.
6. Bir önceki vardiyada çalışan görevliden, sorumlu olduğunuz alana ait işleri devralınız.
7. Hijyen ve sanitasyon kuralları dâhilinde çalışma alanını hazırlayınız.
8. Malzeme giriş çıkış listesini doldurarak şefinize onaylatıp işiniz için gerekli araç gereç eksiklerini tamamlayınız.

3. ADIM: SEZONLUK YATAK TEMİZLİĞİ İŞLEMİ

9. Konuk odasına prosedüre uygun biçimde giriniz.
10. Temizlik sırasında camı açık tutarak odayı havalandırınız.
11. Kirli yatak takımlarını toplayıp çamaşırhaneye gönderiniz.

12. Yatak yüzeyini elektrikli süpürge ile uygun aparatı ile vakumlayınız.
13. Temizlik kovaşı içerisinde su ve gerekli miktarda kimyasal karıştırınız.
14. Yatağı, temizlik bezi ile nemlendirerek siliniz.
15. Yatak yüzeyinde herhangi bir leke bulunuyorsa lekeye hemen müdahale ediniz.
16. Silinen yatağın nemini, uygun başlık kullanarak vakumlayınız.
17. Yatağı vakumladıktan sonra uygun bir alanda dik bir biçimde kuruması için bir süre bekleyiniz.
18. Havalandırılan yatağı ergonomi kurallarına uyarak uygun yöne göre karyola ya da baza üzerine yerleştiriniz.
19. Kat arabasında bulunan temiz takımları yatağı hazırlamak için kullanınız.

4. ADIM: İŞLEMİN KONTROLÜ

20. Yapılan temizliği kontrol ediniz, eksiklikler var ise gideriniz.
21. Temizlik sonunda tüm araç gereci yerine kaldırarak temizlik işlemini tamamlayınız.

DEĞERLENDİRME	Kriterler	İş için Ön Hazırlık	* Uygulama Becerisi	Zamanı Kullanma Becerisi	İletişim Becerisi	** Olağan Dışı Durumlara Hazır Bulunuşluk	TOPLAM
	Puan		10 Puan	60 Puan	10 Puan	10 Puan	10 Puan
ÖĞRENCİNİN ADI VE SOYADI:					Numarası:		İmza:
ÖĞRETMENİN ADI VE SOYADI:							İmza:
* Uygulama becerisi, uygulama adımlarını ifade eder. ** Ders öğretmeni tarafından uygulamanın türüne göre belirlenir.							

A. Aşağıdaki cümlelerin başında boş bırakılan parantezlere, cümlelerde verilen bilgiler doğru ise D, yanlış ise Y yazınız.

1. () Konaklama işletmelerinde jaluziler sadece büro alanlarında kullanılmaktadır.
2. () Fon perdeler kullanım yerine göre her ay yıkanır ve ütülenerek asılır.
3. () Konaklama işletmelerinde kullanılan bütün perdeler kuru temizleme işlemi ile temizlenmelidir.
4. () Jaluziler, haftada bir nemli bezle silinerek kurulanmalıdır.
5. () Temizlenecek perdelerin yedeği varsa yedek perde çıkarılan perdenin yerine takılmalıdır.
6. () İş sağlığı ve güvenliği açısından yüksek yerlere mutlaka merdiven kullanılarak çıkılmalıdır.
7. () Konferans ve toplantı salonlarında koyu renk halılar tercih edilmelidir.
8. () Temizlik işlemleri yoğun kullanım alanlarında on beş günde bir, daha az kullanılan alanlarda ise bir ya da iki aylık sürelerle yapılmaktadır.
9. () Elektrikli süpürgeğin enerji fişi sağ elle, priz ise sol elle tutularak prize takılır.
10. () Halıda bulunan lekelerle yıkama sırasında müdahale edilmelidir.
11. () Halı yüzeyi, kapıya en yakın köşeden başlanarak makine ile fırçalanır.
12. () Makinelerin kullanımında, ağır eşyaların çekilmesi ve kaldırılmasında ergonomi kurallarına uygun davranılmalıdır.

B. Aşağıdaki çoktan seçmeli soruların doğru seçeneğini işaretleyiniz.

- 13. Konaklama işletmelerinde dış mekanlarda kullanım için seçilen oturma grubu aşağıdakilerden hangisidir?**
 - A) Deri oturma grubu
 - B) Ahşap-bambu oturma grubu
 - C) Kumaş-deri oturma grubu
 - D) Deri-kumaş oturma grubu
 - E) Kumaş oturma grubu
- 14. Aşağıdakilerden hangisi halı temizliği sonrası yapılan işlemlerden biri değildir?**
 - A) Kullanılan araç gereç talimatlara uygun şekilde yerine kaldırılmalıdır.
 - B) Kullanılan makineler, günlük bakımları yapılarak kat hizmetleri deposuna kaldırılmalıdır.
 - C) Temizlenen alanlar tekrar kontrol edilmelidir.
 - D) Elektrikli makineler kullanma talimatına uygun şekilde kullanılmalıdır.
 - E) Kullanıma açılmadan önce temizlik yapılan alanın düzeni sağlanmalıdır.
- 15. Konaklama işletmelerinde oturma grubu seçimi yapılırken aşağıdakilerden hangisi dikkate alınmaz?**
 - A) Dekorasyona uyumu
 - B) Kullanım yeri
 - C) Pahalı olması
 - D) Leke tutmayan özellikte olması
 - E) Kullanılan kumaşın dayanıklılığı
- 16. Aşağıdakilerden hangisi mitelerin özelliklerinden biri değildir?**
 - A) İnsanların ve hayvanların deri döküntüleri ile beslenir.
 - B) İnsanların yaşadığı kapalı, karanlık, nemli ve sıcak alanlarda üreyen bir canlıdır.
 - C) Bu böcekler deri; kepek, kıl, saç kalıntıları ile beslenmektedir.
 - D) Sıcak ortamları seven mitelar en çok yatak içlerinde bulunmaktadır.
 - E) Mitelar çok yavaş çoğalan bir canlı türüdür.

2.

Öğrenme Birimi

**ÇEŞİTLİ YÜZEYLERİN
BAKIMI VE YÜZEYLERİ
CİLALAMA İŞLEMİ**

KONULAR

- 2.1. YÜZEYLERİ CİLALAMA
- 2.2. TAVAN TEMİZLİĞİ
- 2.3. DUVAR TEMİZLİĞİ

NELER ÖĞRENECEKSİNİZ?

- Çeşitli yüzeylerin cilalanması işlemleri
- Tavanların temizlik yöntemleri
- Duvarların temizlik yöntemleri

TEMEL KAVRAMLAR

- Yüzey çeşitleri
- Cilalar
- Cilalama araç gereci

HAZIRLIK ÇALIŞMALARI

1. Konaklama işletmelerinde genel alanlarda kullanılan yüzey çeşitleri neler olabilir? Düşüncelerinizi arkadaşlarınızla paylaşınız.
2. Yüzeylerde kullanılan cila türleri sizce neler olabilir? Düşüncelerinizi arkadaşlarınızla paylaşınız.
3. Sizce yüzeylerin cilalama sıklığı ne olabilir? Düşüncelerinizi arkadaşlarınızla paylaşınız.

2.1.

YÜZEYLERİ CİLALAMA

Kat hizmetleri personeli tarafından yüzey temizliğinin, cilalanmasının ve bakımının doğru ve etkili şekilde yapılabilmesi için yüzeyde kullanılan malzemenin türünün ve bu yüzeyin hangi araç gereç ile istenilen parlaklığa ulaşacağıın bilinmesi önemlidir. Yüzeylerde kullanılacak yanlış temizlik yöntem ve ürünleri; zaman, iş gücü ve para kayıplarına yol açtığı gibi yüzeyi tekrar kullanılamayacak hâle getirebilir.

Cila, uygulanmadan önce akışkan formda bir kimyasaldır. Uygulandığı yüzeyin gözeneklerini kapatarak kurduğunda yüzey üzerinde koruyucu bir tabaka oluşturur. Esnek bir cam ile benzer özellikler gösteren bu pürüzsüz sert tabaka, uygulandığı yüzeyi daha parlak ve pürüzsüz gösterdiği gibi yüzeyi tozdan ve kirden de korur.

Konaklama işletmelerinde özellikle kapalı genel alanlarda yer alan zeminlerin; çizilmelerden korunması, parlak ve temiz görünebilmesi için periyodik olarak cilalanması gerekir (Görsel 2.1). Cilalama işlemi, yüzeyin yıpranma düzeyine göre belirlenmekle birlikte çok sık yapılan bir işlem değildir. Genellikle yılda 1 ya da 2 defa yapılır. Bununla birlikte bölgesel olarak bozulan cila, tüm yüzey cilalanmadan zaman zaman kısmi olarak yenilenir.

Görsel 2.1: Yüzeyleri cilalama işlemi

Yüzeyin cilalanması kararını vermeden önce şu üç soruya cevap verilmesi gerekir:

- Yüzeyin cinsi nedir?
- Yüzeydeki mevcut cilanın türü nedir?
- Bozulan cila lokal olarak onarılabilir mi, tüm cilanın değişmesi mi gerekir?

Konaklama işletmelerinde konukların kullandığı geniş alanlardaki zemin ve duvarların daha lüks ve ihtişamlı görünmesi için zemin ve duvarlar; mermer, granit gibi doğal taşlar ile kaplanır. Bu taşlar mümkün olduğunca pürüzsüz ve parlak görünür. Yüzeylerin parlaklığı kullanıma ve cila kalitesine bağlı olarak zamanla azalabilir. Özellikle temizlikte kullanılan ağartıcı ve asidik temizlik malzemeleri, içerisinde alkol bulunduran dezenfektanlar, yanlış paspas uygulaması gibi durumlar cilanın aşınmasını hızlandırır. Bununla birlikte yüzeylerin konuklar tarafından

kullanım sıklığı da (ayak sirkülasyonu) zamanla parlaklığın kaybolmasına ve yüzeyde çizilmelere neden olur.

Yüzeyler cilalanmadan önce cila işlemine hazır hâle getirilir. Sert taş yüzeylerde ilk olarak yüzey üzerindeki mevcut aşınmış cila sökülür. Bu iş için taş yüzeylerde çeşitli makineler ve kimyasallar kullanılır. Cila yüzeyden tamamen kaldırıldıktan sonra yüzey, yeni cila için tamamen tozdan arındırılmış hâle getirilir. Yüzeyin cinsine göre cila olarak kristalize cila ya da polimerize cila uygulamaları yapılır ve yüzeyin tekrar parlak görünümünü kazanması sağlanır.

Cilalama işlemi taş yüzeylere yapıldığı gibi (Görsel 2.2) ahşap kaplı yüzeylerde de ahşabı korumak ve ahşabın iyi görünmesini sağlamak için uygulanır. Ahşap yüzeye uygulanan cilalama işlemi, mevcut cila üzerine ya da mekanik yöntemle yüzey zımparalanarak gerçekleştirilir.

Görsel 2.2: Konaklama işletmelerinde cilalı yüzeyler

2.1.1. Cilalanabilir Yüzeyler

a. Doğal Taş Zeminler: Yapıların döşeme ve kaplamalarında genellikle mermer, traverten, granit, andezit, bazalt ve tüf gibi doğal taş ürünleri kullanılmaktadır (Görsel 2.3). Doğal taşlar; fiziksel özelliklerine göre uygun mekânlarda kullanıldıklarında her türlü işlevsellik ve ince zevkin tatmin edileceği dayanıklı, sağlam, sağlıklı olması yanında çeşitli doğal renk ve desenleri nedeniyle modern mimari uygulamalarında gittikçe yaygınlaşmaktadır. Bu doğal malzemelerin daha pürüzsüz ve parlak görünmesi için yüzeyleri periyodik olarak cilalanır.

Görsel 2.3: Doğal taş yüzey örnekleri

BİLGİ KÖŞESİ

Dünyanın en eski mermer üreticilerinden biri olan Türkiye’de, 4.000 yıl önce mermer çıkarılmaya Marmara Adası’nda başlanmıştır. 650’ye yakın mermer çeşidinin bulunduğu ülkemizde, 300 çeşit mermer, 200 çeşit traverten, kireç taşı ve granit bulunmaktadır. Üretim miktarı ve değeri göz önüne alındığında, Türkiye sahip olduğu potansiyelle mermer ve doğal taş sektöründe dünyanın en büyük beş ülkesinden birisidir.

b. Yapay Taş Zeminler: Yapay taş doğal yollar ile oluşmayan, çeşitli amaçlarla yapı işlerinde kullanılan taşlardır. Küçük taşlar, kum ve çimento karışımı ile oluşturulmuş mozaik (Görsel 2.4), killi toprak pişirilerek oluşturulan dekoratif tuğlalar, çok yüksek sıcaklıkta pişirilerek yapı malzemesi olarak kullanılan seramik, kum tanelerinin çimento yardımı ile yapıştırılarak istenilen şekillerde kalıplarda hazırlanan kaldırım taşı ve kilitli yer karoları bunlara örnek olarak verilebilir.

Görsel 2.4: Mozaik taş yüzey kaplaması

c. Ahşap Parke Zeminler: Masif (gerçek) ahşaptan yapılabildikleri gibi (Görsel 2.5) günümüzde üzeri sentetik ürünlerle kaplanmış, ahşap yüzeye aynı görüntüyü veren laminant parkeler de kullanılmaktadır. Neredeyse tüm ahşap kaplamalar suya karşı dayanıksızdır. Bu nedenle bunları kuru tutmak önemlidir. Özellikle masif ahşaptan yapılmış olanları suya karşı korumak için düzenli olarak cilalamak veya verniklemek gerekir. Genel alanlarda kullanıldıklarında aynı alanda bulunan mobilyaların ayaklarına keçe pedler yerleştirilerek görece yumuşak olan ahşabın çizilmeye karşı korunması sağlanır.

Görsel 2.5: Ahşap yüzey kaplaması

ç. PVC Zeminler: PVC yumuşak ve esnek bir kaplama maddesidir. PVC zemin kaplamalarının üst yüzeylerinde ahşap, mermer gibi film kaplamalar uygulanarak farklı yüzey görünümleri ve renkler elde edilebilir (Görsel 2.6) ancak gerçekte yüzeydeki malzeme PVC (vinil) yani doğal olmayan sentetik bir plastik türüdür. Çok iyi ses yalıtımı sağladığından konukların geçişine izin verilmeyen personelin kullandığı koridorların ve alanların kaplamasında; anti bakteriyel olanları ise özellikle hastane gibi hijyen standartları yüksek alanlarda kullanılır. Konaklama işletmelerinde kullanım alanları ise havuz ve spor salonları, giyinme odaları gibi hijyen gerektiren yerlerde, anti bakteriyel PVC zemin kaplamaları sıklıkla kullanılır.

Görsel 2.6: PVC yüzey kaplaması

Konaklama işletmelerinde cilalı ve parlak yüzeylerin özellikle istenmediği alanlar da bulunur. Merdiven, havuz kenarı, bina dış cephe kaplamaları ile yürüyüş yolu ve kaldırımlarda genellikle yüzeyinde çukurluklar bulunan doğal veya yapay taş kaplamalar tercih edilir. Bu kaplamaların yüzeyi cilasız olduğundan bu kaplamalar, kaymayı önler ve emniyetli bir yürüyüş imkânı sağlar.

2.1.2. Taş Yüzeylerin Cilalanması

Konaklama işletmelerinde dekorasyonda kullanılan taş ya da sert yüzeyler 3 grupta incelenir.

- Asitten Etkilenen Doğal Taş Yüzeyler:** Bu tür yüzeyler kireç taşı, bir diğer adıyla kalsiyum karbonat esaslı taşlardır. Bu tür taşlara örnek olarak mermer ve traverten taşlar verilebilir. Bu tarz taşların temizliğinde kireci çözen her türlü asidik ürün bu taşlara zarar verir. Taşların günlük temizliğinde alkali ve nötr temizlik kimyasalları tercih edilir. Periyodik olarak cilalanmaları gerekir.
- Asitten Etkilenmeyen Doğal Taş Yüzeyler:** Bu tür yüzeylere örnek olarak granit, tuğla verilebilir. Özellikle granit, elmastan sonra en sert doğal malzemedir. Tuğla toprağın kalıplanıp yüksek sıcaklarda ısıtılmasıyla elde edilir. Her ikisi de kimyasallara karşı oldukça dayanıklıdır. Temizliğinde asidik, alkali ya da nötr ürünlerin hepsi kullanılabilir. Asidik temizlik ürünleri bu tür taşlara zarar vermez. Granit yüzeylerin periyodik olarak cilalanmaları gerekirken tuğla yüzeyler cilalama gerektirmez.
- Asitten Etkilenmeyen Yapay Taş Yüzeyler:** Bu yüzeylere seramik ve sıkıştırılmış kuvars örnek olarak verilebilir (Görsel 2.7). Tuğlaya benzer bir üretim metodu ile yüzeyler sırlanarak üretilir. Genel alanlarda ve sıklıkla banyo mutfak gibi ıslak alanlarda, duvar, zemin kaplamalarında, teras, bahçe, balkon gibi dış mekanlarda kullanılır. Temizliğinde asidik, alkali ya da nötr ürünlerin hepsi kullanılabilir. Üzerlerindeki sır kaplama doğal olarak parlak ve dayanıklı olduğundan bu tür cilalama işlemi gerekmez.

Mermer ve granit yüzeylerin cilalanması için düşük veya orta devirde dönen bir cila makinesi ve makineye takılacak çelik ped kullanılır. Bu cihazlar kullanılmadan önce meydan şefinden onay alınmalıdır.

Görsel 2.7: Asitten etkilenmeyen yapay taş yüzey kaplaması

BİLGİ KÖŞESİ

Kristalize cila: Mermer, traverten ve aglomera gibi zeminlerde uygulanır. Defalarca cila işlemi yapılmış zeminlerde uygulanarak zeminin daha canlı, parlak durmasını ve ilk günkü gibi orijinal görünüme kavuşmasını sağlar. Kristalize cila; katyonik wax, oksalik asit ve magnezyum fluro silikat gibi maddelerin doğru oranda ve doğru sıralamayla bir araya getirilmesiyle oluşmaktadır.

Polimer cila: Mermer, karo, traverten ve mozaik gibi yüzeylerin parlatılması ve uzun ömürlü olması için içerisinde akrilik asit, akrilik ester ve stiren bulunan ve yüzeylere sürülen cila çeşididir. Cilanın rengini veren polimer maddesi beyaz olduğu için halk arasında bu cilaya **süt cila** veya sürülerek yapıldığı için sürme cila da denir.

Polimerize cila, kristalize cilaya göre daha kısa ömürlüdür ancak uygulandığında kristalize cilaya göre daha pratik olduğundan uzmanlık istemeyen, kolay uygulanabilir bir ciladır.

Cilalama işleminin aşamaları şunlardır:

a. Malzeme Hazırlığı

- Zemin niteliğine göre kullanılacak makineler teslim alınır (Görsel 2.8).
- Ön temizlik için paspas arabası ve paspas hazırlanır.
- Cila sökümü için kullanılacak kimyasallar ve cila hazırlanır. Eski cila sökme işleminde kullanılan cila sökücülerin etkin kir ve yağ sökme gücü vardır. Kullanım sırasında köpük oluşmadığı için temizlik otomatları ile kullanıma uygundur.
- Cila sökümü için yüzeyin hassasiyetine göre siyah, kahverengi ya da kırmızı renkli ped hazırlanır.
- Yeni cila uygulaması için kullanılacak çelik ped hazırlanır.
- Maske, eldiven, gözlük gibi koruyucu malzemeler hazırlanır.
- Güvenlik için uyarı levhaları ve alan kapatılacak ise alanı kapatmak için kullanılacak olan şeritler hazırlanır (Görsel 2.8).
- Cila yapılmadan önce cila yapılacak alanda her türlü eşya koruma altına alınır veya cila yapılacak alandan uzaklaştırılır.

Görsel 2.8: Cilalamada kullanılan araç gereç

b. Cila Söküm İşlemi

- Cilasız sökülecek alan paspaslanarak cila söküm sırasında kum ve tozlar, cilasız taşta zarar vermemesi için alandan uzaklaştırılır.
- Makinenin kullanılabilirliği kontrol edilip makine ve ekipmanlar cila işleminin yapılacağı bölgeye götürülür.

BİLGİ KÖŞESİ

Sert zeminlerde mevcut cilayı sökmek, yeniden cilalamak ve parlatmak için kullanılan yuvarlak disklere **cila pedi** veya **polisaj pedi** adı verilir.

Cila pedleri yüzey dokusu ve sertliğine göre üç gruba ayrılır:

- Ağır aşındırıcı [cutting pad (kuttink ped)]
- Orta aşındırıcı [polishing pad (polişink ped)]
- Hafif aşındırıcı [finishing pad (finişink ped)]

Siyah keçe ped: Sert zeminlerde kullanıma uygundur. Genelde zemini aşındırma işinde ve çok inatçı kirlerin, lekelerin temizlenmesinde kullanılır.

Kahverengi ped: Orta sertlikteki zeminlerde temizlik için kullanıma uygundur. Genelde zemini aşındırma işinde kullanılması ve çok inatçı kirlerin lekelerin temizlenmesinde kullanılır.

Kırmızı ped: Orta sertlikteki ve yumuşak zeminlerde temizlik için kullanıma uygundur. Genelde zemini temizleme ve zemin bakımı işinde kullanılır. Kirlerin, lekelerin kolayca ze-

- Ped tutucuya koyu renkli ped yerleştirilir (Görsel 2.9).
- Tek diskli cila makinesi, tekerlekleri yardımı ile geriye çekilerek ped tutucusunun üzerine yerleştirir.
- Kumanda kolundaki kumanda mandalı ile tutma kolu boy seviyesine göre ayarlanır.
- Cila sökümü için kullanılacak kimyasal, kullanma talimatı doğrultusunda makinenin deposuna doğrudan ya da seyreltilerek yeterince doldurulur. Kir ve cila sökücü amonyak bazlı ürünler kullanım için %10 ila %30 oranında sulandırılır. Makinenin kendi deposu olmaması durumunda kir ve cila sökücü bir kova içinde hazırlanarak ıslak mop yardımı ile yüzeye iyice yayılır.
- Sarılı olan elektrik kablosu açılır ve prize takılır.
- Çalışma mandalına kısa bir süre basılarak pedin makineye tam oturması sağlanır.
- Kimyasal, yüzeye uygulandıktan sonra cilanın yumuşaması için talimat doğrultusunda beklenir.
- Çıkışa uzak noktadan başlanarak yüzey cila söküm işlemine başlanır, cila makinesinin kumanda kolu yukarı kaldırıldığında sola, aşağı indirildiğinde sağa doğru hareket eder. Eski cila yumuşadıktan sonra makine ile fırçalanarak ya da ovularak temizlenir. Zeminler, makine ile yuvarlak hareketler çizilerek cila sökülene kadar temizlenir (Görsel 2.10).
- Ürün kalıntısı ıslak alan elektrik süpürgesiyle vakumlanarak çekilir. Zemin, bol su ile durulanır ve vakumlanarak kalan su tekrar çekilir.
- Cilanın yeterince sökülüp sökülmediği gözle kontrol edilir. Durulama yeterli değilse yüzeyde kalan cila sökücü kimyasal yeni yapılacak cila katmanına zarar verebilir. Bunu önlemek için pH kâğıdı ile durulamanın yeterli düzeyde olup olmadığı kontrol edilebilir.
- Lokal olarak cilalama işlemi yapılacak bölgelerde cila söküm işlemi tek diskli makine altına siyah keçe takılarak bölgesel olarak temizlenir.

BİLGİ KÖŞESİ

minden temizlenmesi ve bazen de zemine uygun bakım kimyasallarını zemine homojen yayarak zemin bakım uygulamalarında kullanılır.

Beyaz ped: Tüm zeminlerde kullanılır. Ama en çok yumuşak zeminlerde temizlik ve cila sonrası parlatma işleri için kullanıma ideal bir ped keçedir. Hatta bazı özel durumlarda bu keçe kullanılarak mermere cila dahi atılabilir.

Çelik yünlü alüminyum cila teli pedi: Bazı sert zeminlerin kristalize cila kullanılarak cilalanması işinde kullanılır. Cila teli, aslında alüminyum telden imal edilmiştir fakat zemi ni sürtünmeden kaynaklı ısınmasını çabuklaştırmak için içerisine çelik tel parçacıkları serpiştirilmiştir. Bu sebeple cila pedinin adı çelik yünlü ped diye anılır.

Görsel 2.9: Cila makinesine koyu renk ped takılması

Görsel 2.10: Koyu renk ped ile cila söküm işlemi

c. Cilalama İşlemi

Mermer, traverten, karo taş gibi kalsiyum karbonat esaslı zeminlerin parlatılması için genellikle kristalize cila kullanılır. Yüzeyde kimyasal olarak etkileşerek, yüzeye nüfuz ederek sert, çizilmeyen, parlak ve kaymayan bir zemin oluşturur. Cilanın yüzeye yedirilmesi için çelik ped kullanılır (Görsel 2.11).

- Cila uygulaması yapılacak olan alanın toz ve pisliklerden arındırıldığı kontrol edilir.
- Kristalize cila mermer yüzeyde ufak alanlar belirlenerek genellikle 1-2 m²'lik alana paralel çizgiler hâlinde dökülür ya da püskürtülür.
- Makineye çelik ped takılır (Görsel 2.12).
- Cilanın kurummasına izin verilmeden 150-200 devir/dk. cila makinesiyle çelik ped kullanılarak 2-3 dakika kadar zemine iyice yedirilir. İşlem sırasında cilanın kurummasına engel olmak için makinenin su tankından zemine su verilir.
- İstenilen parlaklığa ulaşıncaya kadar eşit katmanlar hâlinde uygulamaya devam edilir.
- Cilalamadan sonra çelik pedden dökülen parçalar mop ile temizlenir. Pedden dökülen parçalar temizlenmezse zamanla paslanarak zeminde çıkartılmayan turuncu lekeler oluşturur.
- Cila kuruyana kadar cilalanan alanda yaya trafiğine izin verilmez.
- Daha parlak bir görünüm için tek diskli makinenin altına temiz beyaz ped takılarak tekrar kuru olarak cilalanan yüzeyin üzerinden geçilir.
- Lokal olarak cilalanacak alanlarda bir sprey ile temizlenmiş yüzeye cila 1-2 kez sıkılır ve kuruyana kadar çelik ped takılmış makine ile cilanın üzerinden geçilir (Görsel 2.12). Birinci kat tamamlandığında kontrol edilir, en iyi sonuç elde edinceye kadar aynı işlem tekrarlanır. Etkili bir cila için işlemin 7 kez bile tekrarlandığı olur. Cilalama işleminin yeterli olduğu düşünüldüğünde makineye beyaz ped takılarak tüm zemin parlatılır (Görsel 2.13).

Daha dayanıksız olmakla birlikte uygulanması kolay olan polimer cilanın cilalama işlem basamakları şu şekildedir:

- Polimer cila uygulanacak olan yüzeye yaklaşık 5-10 m²'ye 100 ml kadar cila boşaltılır ve paspas yapıyormuş gibi "S" harfi hareketiyle zemine yaklaşık 3-4 dakikada yedirilir.
- Tüm zemine bu işlem uygulandığında zeminin kurumması beklenir. Bu, hava şartlarına göre değişkenlik gösterir ama genelde 45 dakikayla 60 dakika arasında zemin kurumuş olur.

Görsel 2.11: Çelik ped

Görsel 2.12: Çelik pedin cila makinesine takılması

Görsel 2.13: Beyaz keçenin cila makinesine takılması

- Kuruyan zemine aynı işlem 2-3 kat hatta zemin istenilen parlaklığa ulaşana dek tekrarlanır. Zemindeki cila atma cilalama işlemi bittikten sonra zemin kurumaya bırakılır.
- Mopla (nemli paspas) parlatılır. Zeminin insan trafiğine açılması için aradan en az 4-5 saat geçmesi gerekir.
- Cilalı yüzeye eşya yerleştirilebilmesi için polimer cila atılan yüzey en az bir tam gün bekletilmelidir.
- Paspasla cilalanmış yüzeye daha da parlaklık kazandırmak için yüksek devirli cila makinesi altına beyaz keçe takılarak zemin parlatılır.

1. UYGULAMA

TAŞ YÜZEYLERİ CİLALAMA İŞLEMİ

AMAÇ: İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak ulusal standartlar ve işletme prosedürü doğrultusunda taş yüzeylerin cilalanması işlemini yapmak.

ARAÇ GEREÇ: Üniforma, isimlik, paspas arabası, paspas, cila sökümü için kullanılacak kimyasallar, yüzeyin hassasiyetine uygun ped, KKD (kişisel koruyucu donanım), güvenlik uyarı levhaları, şerit

1. ADIM: İŞ ÖNCESİ KİŞİSEL TEMİZLİK VE BAKIM

1. Kişisel bakım ve hijyen kurallarını dikkatli uygulayınız.
2. Takılarınızı çıkarınız.
3. İşletmenin belirlediği üniformayı giyiniz.
4. İsimliğinizi üniformanıza takınız.

2. ADIM: İŞ İÇİN GEREKLİ HAZIRLIKLARI YAPMA

5. Kat hizmetleri sorumlusunun yaptığı meetinge katılınız.
6. Şefinizden iş programınızı alınız.
7. Bir önceki vardiyada çalışan görevliden sorumlu olduğunuz alana ait işleri devralınız.
8. Vardiyalar arası iletişim defterini kontrol ediniz.
9. Hijyen ve sanitasyon kuralları dâhilinde çalışma alanını hazırlayınız.
10. Malzeme giriş çıkış listesini doldurarak şefinize onaylatıp işiniz için gerekli araç gereç eksiklerini tamamlayınız.
11. Eldiven ve maskenizi takınız.
12. Çalışacağınız alana güvenlik uyarı levhasını koyunuz.

3. ADIM: CİLA SÖKÜM İŞLEMİ YAPMA

13. Cilasız sökülecek alanı paspaslayarak kum ve tozları alandan uzaklaştırınız.
14. Makinenin kullanılabilirliğini kontrol edip makine ve ekipmanları cila işlemi yapılacak bölgeye götürünüz.
15. Ped tutucuya koyu renkli pedi yerleştiriniz.
16. Tek diskli cila makinesini tekerlekleri yardımı ile geriye çekerek ped tutucusunun üzerine yerleştiriniz.
17. Kumanda kolundaki kumanda mandalı ile tutma kolunu boy seviyesine göre ayarlayınız.
18. Cila sökümü için kullanılacak kimyasalı, kullanma talimatı doğrultusunda makinenin deposuna doğru- dan ya da seyrelterek doldurunuz.

19. Makinenin kendi deposu olmaması durumunda kir ve cila sökücüyü bir kova içinde hazırlayarak ıslak mop yardımı ile yüzeye iyice yayınız.
20. Sarılı olan elektik kablosunu açarak prize takınız.
21. Çalışma mandalına kısa bir süre basarak pedin makineye tam oturmasını sağlayınız.
22. Kimyasalı yüzeye uyguladıktan sonra cilanın yumuşaması için talimat doğrultusunda bekleyiniz.
23. Çıkışa uzak noktadan yüzey cila söküm işlemine başlayınız.
24. Eski cila yumuşadıktan sonra makine ile fırçalayarak ya da ovarak temizleyiniz.
25. Zeminleri, makine ile yuvarlak hareketler çizerek cila sökülene kadar temizleyiniz.
26. Ürün kalıntısını ıslak alan elektrik süpürgeyiyle vakumlayarak çekiniz.
27. Zemini bol su ile durulayınız ve vakumlayarak kalan suyu tekrar çekiniz.
28. Cilanın yeterince sökülüp sökülmediğini gözle kontrol ediniz.
29. Ph kâğıdı ile durulamanın yeterli düzeyde olup olmadığını kontrol ediniz.
30. Lokal olarak cilalama işlemi yapılacak bölgeye cila söküm işlemini tek diskli makine altına siyah keçe takarak bölgesel olarak temizleyiniz.

4. ADIM: KRİSTALİZE CİLA İLE CİLALAMA İŞLEMİ YAPMA (Kullanacağınız cila polimer cila ise bu adımı atlayınız.)

31. Cila uygulaması yapılacak olan alanın toz ve pisliklerden arındırılmış olup olmadığını kontrol ediniz.
32. Kristalize cilayı mermer yüzeyde ufak alanlar belirleyerek 1-2 m²'lik alana paralel çizgiler hâlinde dökünüz ya da püskürtünüz.

33. Cilanın kurumasına izin vermeden 150-200 devir/dk. cila makinesiyle çelik ped kullanarak 2-3 dakika kadar zemine iyice yediriniz.
34. İşlem sırasında cilanın kurumasına engel olmak için makinenin su tankından zemine su veriniz.
35. İstenilen parlaklığa ulaşıncaya kadar eşit katmanlar hâlinde uygulamaya devam ediniz.
36. Cilalama işleminden sonra çelik pedden dökülen parçaları mop ile temizleyiniz.
37. Cila kuruyana kadar cilalanan alanda yaya trafiğine izin vermeyiniz.
38. Parlak bir görünüm için tek diskli makinenin altına temiz beyaz ped takarak cilaladığınız yüzeyin üzerinden kuru olarak tekrar geçiniz.
39. Lokal olarak cilalanacak alanlarda bir sprey ile temizlenmiş yüzeye cilayı 1-2 kez sıkınız ve kuruyana kadar çelik ped takılmış makine ile üzerinden geçiniz ve cilalama işleminin yeterli olduğunu düşündüğünüzde makineye beyaz ped takarak tüm zemini parlatınız.

5. ADIM: POLİMER CİLA İLE CİLALAMA İŞLEMİ YAPMA (Kullanacağınız cila kristalize cila ise bu adımı atlayınız.)

40. Tüm zemine bu işlemi uygulayıp zeminin kurumasını bekleyiniz.
41. Kuruyan zemine aynı işlemi 2-3 kat, zemin istenilen parlaklığa ulaşana dek tekrarlayınız.
42. Zemindeki cilalama işlemini bitirdikten sonra zemini kurumaya bırakınız.
43. Kuruyan zemini mopla (nemli paspas) parlatınız.
44. Paspasla cilaladığınız yüzeye daha da parlaklık kazandırmak için yüksek devirli cila makinesinin altına beyaz keçe takarak zemini parlatınız.
45. Cilalı yüzeye eşya yerleştirebilmek için polimer cila atılan yüzeyi en az bir tam gün bekletiniz.

6. ADIM: CİLA SONRASI İŞLEMLER

46. Kirli olan bez veya paspasları iş bitiminde çamaşırhaneye teslim ediniz.
47. Kullandığınız ekipman ve makinenin temizliğini yaparak depodaki yerlerine yerleştiriniz.

DEĞERLENDİRME	Kriterler	İş İçin Ön Hazırlık	* Uygulama Becerisi	Zamanı Kullanma Becerisi	İletişim Becerisi	** Olağan Dışı Durumlara Hazır Bulunuşluk	TOPLAM
	Puan		10 Puan	60 Puan	10 Puan	10 Puan	10 Puan
ÖĞRENCİNİN ADI SOYADI:					Numarası:		İmza:
ÖĞRETMENİN ADI SOYADI:							İmza:
* Uygulama becerisi, uygulama adımlarını ifade eder. ** Uygulamanın türüne göre, ders öğretmeni tarafından belirlenir.							

2.1.3. Ahşap Zeminlerin Cilalanması

Ahşap, konaklama işletmelerinde iç veya dış mekanların zemin kaplamalarında kullanılabilen ağaçtan elde edilen doğal bir malzemedir (Görsel 2.14). Ağacın cinsine göre dayanıklılığı farklılık gösterir. Asidik ve alkali kimyasal temizlik ürünleri, yapısından dolayı ahşap kaplamalara zarar verir. Ayrıca ahşap, doğal hâlde sıvıyı emen ve sıvıyı emdikçe şişerek şekli bozulabilen bir malzemedir. Ahşap temizliğinde çabuk kuruyan ve ahşaba bakım yapan nötr kimyasal temizleyiciler kullanılır.

Görsel 2.14: Ahşap zemin

Ahşap zeminlerin cilalanmasında işlem basamakları şunlardır:

a. Malzeme Hazırlığı

- Ön temizlik için paspas arabası ve paspas hazırlanır.
- Ahşap temizlik malzemeleri, ahşap cilası, gerekiyorsa ahşap dolgu malzemeleri, ahşaba cilanın uygulanacağı fırça ve rulolar, paspas ve beyaz ped ile tek diskli cila makinesi işlemin yapılacağı alana getirilir.
- Maske, eldiven, gözlük gibi koruyucu malzemeler hazırlanır.
- Güvenlik için uyarı levhaları ve alan kapatılacak ise kapatmak için kullanılan şeritler hazırlanır.

b. Önceki Cilanın Sökülmesi

- Zemin masif ahşaptan oluşmuş ve tüm ahşap zemin cilalanacak ise öncelikle zeminde bulunan eski cila veya verniğin sökülmesi gerekir. Eski cilayı temizlemek için üzerinde zımpara diski bulunan sistre makinesi kullanılır. Bu işlem oldukça uzmanlık gerektiren ve maliyetli bir yöntemdir. Konuklar işletmede konakladığı sırada pek uygulanmaz. Konaklama işletmesinin büyük onarım için kapalı olduğu zamanlarda uygulanır. Günümüzde hem cilayı zımpara ile kaldırıp hem de aynı zamanda vakum ile üzerindeki toz torbasına çeken makineler kullanılmaya başlanmıştır (Görsel 2.15). Bu yöntem yerine işletmeler daha çok mevcut cilanın üzerine yeni cila atmayı tercih eder.

BİLGİ KÖŞESİ

Sistre nedir?

*Masif parkelerin bakım yapıp yenilenmesi işlemine **sistre** denir. Sistre; ahşap yer döşemelerinin zımparalanması, parke aralarında bulunan boşlukların doldurulması ile pürüzsüz yüzey oluşturulması, yenilenmesi işlemidir.*

c. Cilalama İşlemi

- Cila öncesi temizlik yapılır. Ahşap zeminler; önce elektrik süpürgesi ile tozdan, sonra da ahşap temizleyici ile paspaslanarak yağ ve kirden arındırılır. Gerçek (masif) ahşaptan yapılmış zeminler üzerinde ahşabın yapısından kaynaklanan dokular bulunur. Temizlenecek ahşabın dokusu, yapılacak paspas işleminin yönünü belirler. Ahşabın dokusunun yönünde paspas yapmak, ahşap yüzeylerin korunması için önemlidir.
- Ahşap yüzeylerin cilasında çok ağır hasar yok ise yüzeydeki cila kaldırılmadan yüzeyin genişliği göz önüne alınarak yüzeye havlu bez, sünger veya rulo fırça yardımı ile ahşap cilası eşit olarak yayılır; doğrusal hareketlerle cila yüzeye yedirilerek cilalama işlemi uygulanır (Görsel 2.16).

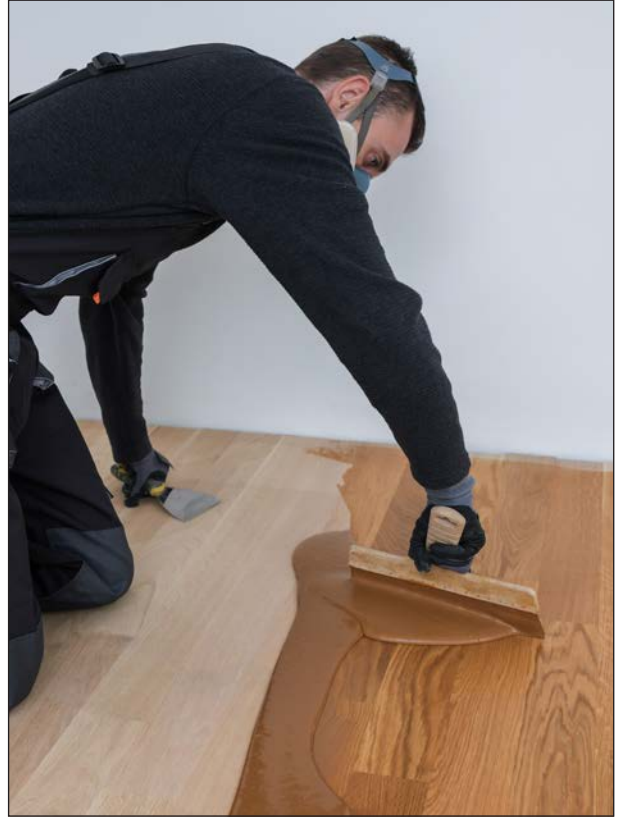

Görsel 2.15: Ahşap zeminden mevcut cilanın sökülmesi

Görsel 2.16: Ahşap zemine rulo fırça ile cila uygulaması

- Uygulanan cilanın kurumması beklenir, yüzeyde parlaklık gözlenmez ise işlem parlaklık sağlanana kadar tekrarlanır.
- Ahşap yüzey üzerinde çeşitli ufak hasarlar veya ahşap zemin arasında suyun girebileceği boşluklar bulunması durumunda ahşap yüzeye cilalama işleminden önce dolgu macunu uygulanır (Görsel 2.17).
- Ahşap yüzeyler üzerinde leke bulunması durumunda lekenin kaynağı tespit edilir ve uygun kimyasal kullanımı ile leke çıkartılır. Leke çıkartılmadan önce kimyasal, yüzeyin görünmeyen bir yerinde denendikten sonra kullanılmalıdır. Ahşap yüzeylerde asit bazlı ve petrolden üretilen kimyasallar kullanılmamalıdır.
- Cila işleminden sonra cila makinesi yardımı ile beyaz ped takılarak parlatma işlemi yüzeye uygulanır.
- Kirli olan bez veya paspaslar iş bitiminde çamaşırhaneye teslim edilir.
- Kullanılan ekipman ve makine, temizliği yapılarak depodaki yerlerine yerleştirilir.

Görsel 2.17: Ahşap zemine dolgu işlemi uygulaması

2. UYGULAMA

20 Dakika

AHŞAP YÜZEYLERİ CİLALAMA İŞLEMİ

AMAÇ: İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak ulusal standartlar ve işletme prosedürü doğrultusunda ahşap yüzeylerin cilalanması işlemi yapmak.

ARAÇ GEREÇ: Üniforma, isimlik, paspas arabası, paspas, cila sökümü için kullanılacak kimyasallar, yüzeyin hassasiyetine uygun ped, KKD (kişisel koruyucu donanım), güvenlik uyarı levhaları, şerit

1. ADIM: İŞ ÖNCESİ KİŞİSEL TEMİZLİK VE BAKIM

1. Kişisel bakım ve hijyen kurallarını dikkatli uygulayınız.
2. Takılarınızı çıkarınız.
3. İşletmenin belirlediği üniformayı giyiniz.
4. İsimliğinizi üniformanıza takınız.

2. ADIM: İŞ İÇİN GEREKLİ HAZIRLIKLARI YAPMA

5. Kat hizmetleri sorumlusunun yaptığı meetinge katılınız.
6. Şefinizden iş programınızı alınız.
7. Bir önceki vardiyada çalışan görevliden sorumlu olduğunuz alana ait işleri devralınız.
8. Vardiya arası iletişim defterini kontrol ediniz.
9. Hijyen ve sanitasyon kuralları dâhilinde çalışma alanını hazırlayınız.

10. Malzeme giriş çıkış listesini doldurarak şefinize onaylatıp işiniz için gerekli araç gereç eksiklerini tamamlayınız.
11. Eldiven ve maskenizi takınız.
12. Çalışacağınız alana güvenlik uyarı levhasını koyunuz.

3. ADIM: CİLALAMA İŞLEMİ YAPMA

13. Ahşap zeminleri önce elektrik süpürgesi ile tozdan sonra da ahşap temizleyici ile paspaslayarak yağ ve kirden arındırınız.
14. Eski cilayı temizleyecekseniz üzerinde zımpara diski bulunan sistre makinesini kullanınız.
15. Ahşap yüzeylerin cilasında çok ağır hasar yok ise yüzeydeki cilayı kaldırmadan yüzeye havlu bez veya sünger yardımı ile ahşap cilasını püskürterek daire-

sel hareketlerle cilayı yüzeye yediriniz.

16. Uyguladığınız cila kuruyana kadar bekleyiniz.
17. Yüzeyde parlaklık gözlenmezse işlemi parlaklığı sağlayana kadar tekrarlayınız.
18. Ahşap yüzeyler üzerinde leke bulunması durumunda lekenin kaynağını tespit ederek uygun kimyasalla lekeyi çıkartınız.
19. Lekeyi çıkarmadan önce kimyasalı, yüzeyin görün-

meyen bir yerinde denedikten sonra kullanınız.

20. Cila işleminden sonra cila makinesi yardımı ile beyaz pedi takarak parlatma işlemini yüzeye uygulayınız.

4. ADIM: CİLA SONRASI İŞLEMLER

21. Kirli olan bez veya paspasları iş bitiminde çamaşırhaneye teslim ediniz.
22. Kullandığınız ekipman ve makineyi temizliğini yaparak depodaki yerlerine yerleştiriniz.

DEĞERLENDİRME	Kriterler	İş İçin Ön Hazırlık	* Uygulama Becerisi	Zamanı Kullanma Becerisi	İletişim Becerisi	** Olağan Dışı Durumlara Hazır Bulunmuşluk	TOPLAM
	Puan	10 Puan	60 Puan	10 Puan	10 Puan	10 Puan	10 Puan
ÖĞRENCİNİN ADI SOYADI:					Numarası:		İmza:
ÖĞRETMENİN ADI SOYADI:							İmza:
* Uygulama becerisi, uygulama adımlarını ifade eder. ** Uygulamanın türüne göre, ders öğretmeni tarafından belirlenir.							

2.1.4. PVC Zeminlerin Cilalanması

PVC, yapı olarak asit ve alkali kimyasal temizleyicilere dayanıklıdır ancak yumuşak olduğundan PVC'nin yüzeyi kolayca çizilebilir. Bu yüzeyleri hem çizilmekten hem de kirden korumak için emülsiyon cila ile yüzey, kullanılmaya başlamadan önce mutlaka kaplanır.

- PVC yüzey cilalanmadan önce zeminde bulunan yıpranmış cila güçlü alkali kimyasallar ve yer yıkama, emme makinesi ile yıkanır. Ardından temiz su ile durulanır.
- Zemin kurduktan sonra mob yardımıyla zemine uygulanan cila; eşit olarak yayılır (Görsel 2.18). Yaklaşık her 50 m² zemine 1 litre kadar cila uygulanır. İşlem, zeminin kullanım yoğunluğuna göre 2 veya 3 kere uygulanarak cilanın korumak için yeterli kalınlığa gelmesi sağlanır.
- Cila uygulaması sırasında cila üzerinde iz kalmaması için zeminin kesinlikle kullanılmaması, cilanın çıkışa uzak yerden başlanarak yapılması önemlidir.

Görsel 2.18: PVC Yüzey cilalanması

BİLGİ KÖŞESİ

KİMYASAL KULLANIM STANDARTI

- Temizlik maddesinin kullanma talimatına uyulmalı ve temizlik maddeleri amacına uygun kullanılmalıdır.
- Ürün kullanımında eldiven takılmalı, gerekiyorsa maske kullanılmalıdır.
- Temizlik maddeleri birbirine karıştırılmamalıdır.
- Kimyasal kullanıldıktan sonra ürünlerin kapakları sıkıca kapatılmalıdır.
- Ürün uygun miktarda kullanılmalıdır.
- Asidik ürünler kapalı ortamlarda kullanılmamalıdır. Kimyasalın tene veya göze sıçraması durumunda temaslı bölge bol soğuk su ile yıkanmalı daha sonra doktor kontrolünden geçmelidir.

2.1.5. Yüzeylerin Bakımı

Konaklama işletmelerinde konukların kullandığı tüm yüzeylerin kullanım sıklığına göre şu yöntemlerden bir ya da birkaçı bir arada uygulanarak günlük bakımları yapılır.

- **Mekanik süpürme:** İç mekanlarda yumuşak fırça ve süpürge, bahçe ve açık alanlarda sert fırça ve süpürge kullanılır.
- **Elektrik süpürgesi ile vakumlama:** İç mekanlarda yüzey cilalarının uzun ömürlü olması için toz ve kum gibi ayak-kabı ile işletme içine taşınan aşındırıcı ve çizilmeye neden olabilecek kirlerin yüzeyden uzaklaştırılması için sıklıkla uygulanır.
- **Kuru paspas uygulaması:** Mekanik süpürme ile benzer bir işlevi olmakla birlikte kenar, köşe temizliğinde daha etkili sonuç alınır.
- **Islak paspas uygulaması:** Süpürme veya kuru paspas ile temizlenmeyen yüzeylerdeki çamur vb. yapışkan kirlerin temizlenmesi için çeşitli temizleyici kimyasallar da kullanılarak yapılan temizlik uygulamasıdır.
- **Koruyucu kimyasallar ile günlük bakım uygulaması:** Cilanın bakımı ve korunması için cila koruyucu kimyasallarla yapılan temizlik uygulamasıdır.

BİLGİ KÖŞESİ

- *Kimyasal depolama kuralına uygun saklanmalıdır.*
- *Ürün yüzeye doğru dan dökülmemelidir.*
- *Yanıcı özelliği olan ürünler diğerlerinden ayrı bir yerde muhafaza edilmelidir.*
- *Uçucu ve yanıcı özelliği olan ürünler güneşte bırakılmamalı ve az kullanılmalıdır.*
- *Temizlik maddeleri etiketsiz kullanılmamalıdır.*
- *Hiçbir temizlik ürünü kendi özel şişesi dışında herhangi bir şişeye (su şişesi veya farklı bir ürün şişesi) konulmamalıdır.*

2.2.

TAVAN TEMİZLİĞİ

Konaklama işletmelerinde tavanlar sürekli temizlik gerektiren alanlar olmamakla birlikte mevsim geçişlerinde periyodik olarak temizlenmesi gerekli alanlardır. Kat hizmetleri personeli tarafından temizlenmesi gereken en zor noktalardan biri tavanlardır (Görsel 2.19). Tavanların boyanması veya temizlenmesine housekeeper (hauskiper) ile teknik servis sorumlusu birlikte karar verirler.

Konaklama işletmelerinde tavanlar boyalı olabileceği gibi, ahşap alçıpan, metal asma tavan gibi çeşitli materyallerle de kaplı olabilir. Ta-

Görsel 2.19: Konaklama işletmelerinde tavanlar

van temizliğinde öncelikle en çok dikkat edilmesi gereken nokta, örümcek ağlarının temizliğidir. İşe uzun saplı temiz bir fırça ya da yeterince uzun elektrik süpürgesi ile tavadaki örümcek ağlarını temizlemekle başlanır (Görsel 2.20). Sonrasında tavadaki kararmalar tespit edilir. Tavanda biriken nemli hava, zamanla küf oluşumuna neden olur. Küfler tavan kararması sorununun en temel nedenidir. Üstelik bu küfler, tavanlarda sadece kararmaya yol açmaz. Tavanlarda kararmanın daha ileri aşamaları olan kabarma ve döküntüler de küf nedeniyle oluşur.

Arıza ya da yıpranma sonucu üst kat ya da asma tavan içinde yer alan tesisattan sızan sıvılar, yalıtım problemleri, silinen duvarların ıslak bırakılması ve ortam sıcaklıklarının ani ve hızlı değişimleri, ortamdaki nem gibi etkenler de küf oluşumuna neden olmaktadır. Tavanda oluşan küf lekesini çıkarmak için bez, duvar zımparası, alkol, fırça ve yoğun kıvamlı bir çamaşır suyu kullanılır.

Özellikle genel alanlarda tavanlar oldukça yüksekte yer alır. Bu alanlarda tavanlara ulaşabilmek için merdiven, iskele ya da vinç gibi ekipmanlar kullanılır.

Yüksek olmayan tavanlarda saplı püskülle örümcek ağları, kenar ve köşelerdeki tozlar temizlenir (Görsel 2.21). Tavan çok kirli ise ıslak süngerle silinir. Bazı boyalar deterjan ya da sabunlu su ile temizlenir. Tavan silme suyunun içerisine bir miktar çamaşır suyu eklenmesi tavanın toz ve lekelerden arınmasını sağlar.

Tavan kirlerinden ve küften kurtulmak için çamaşır suyu ile ıslatılmış bir bez ile tavan silinebilir. Bunun dışında çamaşır suyu, su ile seyreltilerek bir sprey şişesine doldurulup tavana uygulanabilir. Bu uygulamadan sonra tavadaki küflerin ortadan kalkması için yarım saat kadar beklenir.

Ahşap kaplanmış tavanlar lambri olarak adlandırılır ve temizlenmesi oldukça kolaydır. Genelde lambriyer sert ağaçlardan yapılır ve cilalıdır. Yumuşak bez ve ılık sabunlu suyla yapılacak temizlik ahşap tavan temizliği için yeterlidir.

Asma tavanlar mevcut tavana tutturulmuş çubuklar ile alçıpan ya da metal plakaların asılması

Görsel 2.20: Örümcek ağlarının temizliği

Görsel 2.21: Fırça ile tavanda toz temizliği

ile iyi bir görünüm kazandırılmış tavanlardır. Bu tavanlarda ışık ve müzik tesisatına ait kablolar ve çeşitli tesisat boruları, tavadaki çeşitli girinti ve çıkıntılar kolaylıkla gizlenerek tavana hoş ve temiz bir görüntü verilir. Bu tür tavanların temizliği boyalı alanlara göre çok daha kolaydır. Temizlenemeyen veya hasarlı parçalar bölgesel olarak da değiştirilebilir (Görsel 2.22).

Görsel 2.22: Asma tavanlar

3. UYGULAMA

20 Dakika

TAVAN TEMİZLİĞİ

AMAÇ: İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak ulusal standartlar ve işletme prosedürü doğrultusunda tavan temizliği yapmak.

ARAÇ GEREÇ: Üniforma, isimlik, uzun saplı fırça, elektrik süpürgesi, bez, yoğun kıvamlı çamaşır suyu, KKD (kişisel koruyucu donanım), güvenlik uyarı levhaları, merdiven

1. ADIM: İŞ ÖNCESİ KİŞİSEL TEMİZLİK VE BAKIM

1. Kişisel bakım ve hijyen kurallarını dikkatli uygulayınız.
2. Takılarınızı çıkarınız.
3. İşletmenin belirlediği üniformayı giyiniz.
4. İsimliğinizi üniformanıza takınız.

2. ADIM: İŞ İÇİN GEREKLİ HAZIRLIKLARI YAPMA

5. Kat hizmetleri sorumlusunun yaptığı meetinge katılınız.
6. Şefinizden iş programınızı alınız.
7. Bir önceki vardiyada çalışan görevliden sorumlu olduğunuz alana ait işleri devralınız.
8. Vardiya arası iletişim defterini kontrol ediniz.
9. Hijyen ve sanitasyon kuralları dâhilinde çalışma alanını hazırlayınız.
10. Malzeme giriş çıkış listesini doldurarak şefinize onaylatıp işiniz için gerekli araç gereç eksiklerini tamamlayınız.
11. Eldiven ve maskenizi takınız.
12. Çalışacağınız alana güvenlik uyarı levhasını koyunuz.

3. ADIM: TAVAN TEMİZLİĞİ YAPMA

13. Tavanın köşe ve kenarlarında bulunan örümcek ağı ve tozları uzun saplı temiz fırça ile ya da yeterince uzun elektrik süpürgesi ile temizleyiniz.
14. Tavan yüksekliği fazla ise merdiven kullanınız.
15. Tavanda kararmalar varsa bunları tespit ediniz.
16. Tavandaki kararmaları ve isleri çamaşır suyu ekleyerek hazırladığınız suyu kullanarak ıslak süngerle siliniz.
17. Çamaşır suyunu su ile seyrelterek sprey şişesinde hazırladıysanız kararmaların, küflerin üzerine sıkıp suyu yarım saat kadar bekletiniz.
18. Daha sonra nemli bezle silerek durulayınız.
19. Ahşap kaplı tavanları ılık sabunlu suyla ıslatılmış yumuşak bir bez ile siliniz.
20. Kirli olan bezleri iş bitiminde çamaşırhaneye teslim ediniz.
21. Kullandığınız ekipman ve makineyi, temizliğini yaparak depodaki yerlerine yerleştiriniz.

DEĞERLENDİRME	Kriterler	İş İçin Ön Hazırlık	* Uygulama Becerisi	Zamanı Kullanma Becerisi	İletişim Becerisi	** Olağan Dışı Durumlara Hazır Bulunuşluk	TOPLAM
	Puan		10 Puan	60 Puan	10 Puan	10 Puan	10 Puan
ÖĞRENCİNİN ADI SOYADI:					Numarası:		İmza:
ÖĞRETMENİN ADI SOYADI:							İmza:

* Uygulama becerisi, uygulama adımlarını ifade eder.
** Uygulamanın türüne göre, ders öğretmeni tarafından belirlenir.

2.3.

DUVAR TEMİZLİĞİ

Konaklama işletmelerinde duvarlar farklı boya veya kaplama ile giydirilebilir. Her boya türünün ve kaplamanın kendine göre farklı bir temizlik yöntemi bulunur (Görsel 2.23).

Yüzey kaplamalarına göre duvarlar; toz boyalı (kireç) , plastik boyalı, silikon boyalı, yağlı boya, kâğıt kaplı, ahşap kaplı, seramik, mermer veya granit kaplı duvarlar olarak sayılabilir.

Görsel 2.23: Duvar temizliği

Toz duvar boyası en eski boya, türlerinden biridir.

Genellikle kireç boya su ile çoğaltılarak ve tercihe göre içerisine toz renklendiriciler eklenerek hazırlanır. Toz boya düşük maliyetli olmakla birlikte, boyanın duvara tutunma gücü azdır. Bu nedenle silinerek temizlenmesi mümkün değildir. Silmek yerine lekelenildiğinde tekrar boya yapılarak lekeler kapatılır. Bu tür boya ile boyanmış duvarlar kirlendiğinde silinerek temizlenmeye karşı dayanıksızdır. Hava geçirgenliği olduğundan ve içerisindeki kireç sayesinde küf oluşumunu kısmen engellediğinden tavan gibi alanlarda kullanılabilir.

Plastik duvar boyalar; içerisindeki dolgu oranı yüksek olduğundan alçı veya macun uygulanmamış ince sıvalı yüzeylere uygulanabilen, silinmeye karşı dayanıksız, örtücülüğü yüksek su bazlı, kokusuz boyalardır. Konaklama işletmelerinde temizliğinin zorluğu ve konukların kullandığı alanlarda pürüzsüz bir görüntü elde etmek için duvar yüzeylerine alçı ve macun uygulaması yapılması nedeniyle bu alanlarda kullanılmaz. Daha gösterişsiz olan personel alanlarındaki duvarların boyanmasında plastik duvar boyaları kullanılabilir. Kirlenmesi veya lekelenmesi durumunda sabunlu su veya seyreltilmiş çamaşır suyu ile ıslatılmış bir bez ile dikkatlice silinebilir.

Silikonlu boyalar silinebilir özellikte olup leke tutmadığından genellikle konaklama işletmelerinde en çok tercih edilen iç mekân duvar boyasıdır. Alçı ile düz ve pürüzsüz bir yüzey hâline getirilmiş duvarlara uygulanır. Bu işlem boyanın yüzeyde çok daha iyi görünmesini sağlar. Silikonlu boyalar; parlak, mat, yarı mat gibi parlaklıklarına göre kendi içerisinde türlere ayrılır. Silikonlu duvar boyaları güçlü tutunma özelliğine sahiptir. Bu sayede duvarın çatlamasını ya da kabarmasını da engeller. Kirlendiğinde veya lekelenildiğinde temizliği deterjanlı suyla silinerek yapılabilir.

Yağlı (sentetik) boya; siva, tuğla, demir, macun, alçıpan, beton ve ahşap gibi iç ve dış yüzeylerde dekoratif amaçlı ve koruyucu olarak tercih edilir. Özellikle de kirlenme ve leke tutma olasılığı çok yüksek mekanlarda kullanılır. Kolaylıkla silinebilir, temizlik kimyasalları kullanılabilir. Bu türde boyalar solvent ile inceltildiğinden ilk uygulandığı 7-8 gün ortamda yoğun şekilde boya kokusu oluşturur. Kapatma gücü yüksek bu boya çeşidi konaklama işletmelerinde iç mekânlarda duvar boyası olarak genellikle pek kullanılmaz. Hastane, okul gibi kamusal alanlarda kullanımı daha yoğundur.

Duvar kâğıdı özel tutkalı ile duvar için özel hazırlanmış yaklaşık 50 cm genişlikte desenli ya da düz kağıtların iç mekân duvarlarına yan yana yapıştırılması ile uygulanır. Yüzeylere hazır motif, desen ve kabartma görüntüsü vermesi nedeniyle döşendiği mekâna kişilik, renk, canlılık ve ışık katar. Vinil, tekstil, boyanabilir kâğıt ve boyanamaz kâğıt şeklinde türleri bulunur. Duvar kâğıdı neme ve güneş ışınlarına dayanıklıdır. Aynı zamanda kolay temizlenebilmektedir. Uygulaması boyamaya göre daha kolaydır. Vinil malzemelerden

yapılan türleri temizleyici kimyasallar ile silinebilir. Konaklama işletmelerinde oda ve genel mekân dekorasyonunda sıklıkla kullanılır.

Ahşap kaplama; renk ve görüntü olarak estetik, çekici ve sıcak bir görüntüye sahip olan doğal bir malzemedir. Duvar dekorasyonunda, duvarın soğuk görüntüsünden kurtulmak ve daha sıcak bir ortam oluşturmak için duvarlar ağaçtan ince dilimlenmiş paneller ile kaplanabilir. Ahşap kaplama estetik görüntünün yanında mekânın akustiği ve yalıtımına da büyük katkı sağlar. Doğal ahşap yüzeylere vernik ya da cam cila ile parlak görünüm verilir. Vernik ve cila, ahşap üzerine uygulanan şeffaf bir katmandır. Şeffaf olmaları nedeni ile ahşabın doğal görünümünü kapatmadan ahşabı korur. İç mekanlarda kullanılan ahşap kaplamalarda cam cila, dış mekanlarda hava şartlarına daha dayanıklı olan vernik tercih edilir. Ahşap kaplamalar konaklama işletmelerinin dekorasyonunda sıklıkla kullanılır. Bu kaplamalarda sadece doğal ahşap (masif) kullanılabileceği gibi maliyeti daha düşük olan sunta, MDF gibi toz hâlindeki ahşabın yapıştırılarak levha hâline getirilmesiyle oluşan üzeri lamine edilmiş paneller de kullanılabilir. Doğal ahşap ile ahşap görümlü endüstriyel kaplamaların temizlik ve bakımları farklılık gösterir. Günlük temizlikte ahşap duvarların tozu alınarak günlük ahşap bakım cilası ile yüzey bir bez yardımı ile cilalanarak parlatılır (Görsel 2.24).

Görsel 2.24: Ahşap duvarların günlük temizliği

SIRA SİZDE

Yüzey temizleyicisi, seçtiğimiz kimyasalın asidik durumuna göre yüzeye zarar verebileceği için önemlidir.

Aşağıdaki yüzey kaplamalarının hangisinin bu tür kimyasallardan etkilenip hangisinin etkilenmediğini kutucuğa işaretleyiniz.

	Atık Kimyasaldan Etkilenir.	Atık Kimyasaldan Etkilenmez.
Granit	☐	☐
Seramik	☐	☐
Mermer	☐	☐
Traverten	☐	☐

4. UYGULAMA

10 Dakika

DUVAR TEMİZLİĞİ

AMAÇ: İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak ulusal standartlar ve işletme prosedürü doğrultusunda duvar temizliği yapmak.

ARAÇ GEREÇ: Üniforma, isimlik, bez, çamaşır suyu, KKD (kişisel koruyucu donanım), güvenlik uyarı levhaları, merdiven

1. ADIM: İŞ ÖNCESİ KİŞİSEL TEMİZLİK VE BAKIM

1. Kişisel bakım ve hijyen kurallarını dikkatli uygulayınız.
2. Takılarınızı çıkarınız.
3. İşletmenin belirlediği üniformayı giyiniz.
4. İsimliğinizi üniformanıza takınız.

2. ADIM: İŞ İÇİN GEREKLİ HAZIRLIKLARI YAPMA

5. Kat hizmetleri sorumlusunun yaptığı meetinge katılınız.
6. Şefinizden iş programınızı alınız.
7. Bir önceki vardiyada çalışan görevliden sorumlu olduğunuz alana ait işleri devralınız.
8. Vardiyalar arası iletişim defterini kontrol ediniz.
9. Hijyen ve sanitasyon kuralları dâhilinde çalışma alanını hazırlayınız.
10. Malzeme giriş çıkış listesini doldurarak şefinize onaylatıp işiniz için gerekli araç gereç eksiklerini tamamlayınız.
11. Eldiven ve maskenizi takınız.
12. Çalışacağınız alana güvenlik uyarı levhasını koyunuz.

3. ADIM: DUVAR TEMİZLİĞİ YAPMA

13. Duvar yüksekliği fazla ise merdiven kullanınız.
14. Duvarda kararmalar ve lekeler varsa bunları tespit ediniz.
15. Duvardaki kararmaları ve isleri, çamaşır suyu ekleyerek hazırladığınız suyu kullanarak ıslak süngerle siliniz.
16. Çamaşır suyunu su ile seyrelterek sprey şişesinde hazırladıysanız kararmaların, lekelerin üzerine sıkıp suyu yarım saat kadar bekletiniz.
17. Daha sonra nemli bezle silerek durulayınız.
18. Duvar kâğıdı kaplı duvarları önce ılık sabunlu suyla ıslatılmış yumuşak bir bez ile siliniz, daha sonra durulayınız ve ardından kurulayınız.
19. Ahşap kaplı duvarları kimyasal kullanmadan az nemli bezle siliniz ve kurulayınız.
20. Kirli olan bezleri iş bitiminde çamaşırhaneye teslim ediniz.
21. Kullandığınız ekipman ve makineyi, temizliğini yaparak depodaki yerlerine yerleştiriniz.

DEĞERLENDİRME	Kriterler	İş İçin Ön Hazırlık	* Uygulama Becerisi	Zamanı Kullanma Becerisi	İletişim Becerisi	** Olağan Dışı Durumlara Hazır Bulunuşluk	TOPLAM
	Puan		10 Puan	60 Puan	10 Puan	10 Puan	10 Puan
	ÖĞRENCİNİN ADI SOYADI:				Numarası:	İmza:	
	ÖĞRETMENİN ADI SOYADI:					İmza:	

* Uygulama becerisi, uygulama adımlarını ifade eder.
** Uygulamanın türüne göre, ders öğretmeni tarafından belirlenir.

SIRA SİZDE

Kullanılması gereken cila türünü aşağıdaki yönergelere göre seçiniz.

	Polimerize Cila	Kristalize Cila
Kısa süre dayanan, uygulanması kolay olan ve uzmanlık gerektirmeyen yüzey cilası	☐	☐
Uzun süre dayanan, uygulanması uzmanlık gerektiren yüzey cilası	☐	☐

5.
UYGULAMA

20 Dakika

CİRALI TAŞ YÜZEYLERİN GÜNLÜK
TEMİZLİK VE BAKIMI

AMAÇ: : İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak ulusal standartlar ve işletme prosedürü doğrultusunda cilalı taş yüzeylerin günlük temizlik ve bakımını yapmak.

ARAÇ GEREÇ: Üniforma, isimlik, paspas arabası, paspas veya kombi mat makinesi, günlük bakım için sıvı yüzey temizleyiciler, yüzeyin hassasiyetine uygun beyaz ped, KKD (kişisel koruyucu donanım), güvenlik uyarı levhaları, şerit

1. ADIM: İŞ ÖNCESİ KİŞİSEL TEMİZLİK VE BAKIM

1. Kişisel bakım ve hijyen kurallarını dikkatli uygulayınız.
2. Takılarınızı çıkarınız.
3. İşletmenin belirlediği üniformayı giyiniz.
4. İsimliğinizi üniformanıza takınız.

2. ADIM: İŞ İÇİN GEREKLİ HAZIRLIKLARI YAPMA

5. Kat hizmetleri sorumlusunun yaptığı meetinge katılınız.
6. Şefinizden iş programınızı alınız.
7. Bir önceki vardiyada çalışan görevliden sorumlu olduğunuz alana ait işleri devralınız.
8. Vardiya arası iletişim defterini kontrol ediniz.
9. Hijyen ve sanitasyon kuralları dâhilinde çalışma alanını hazırlayınız.
10. Malzeme giriş çıkış listesini doldurarak şefinize onaylatıp işiniz için gerekli araç gereç eksiklerini tamamlayınız.
11. Eldiven ve maskenizi takınız.
12. Çalışacağınız alana güvenlik uyarı levhasını koyunuz.

3. ADIM: ZEMİNİ TOZ VE KİRDEN ARINDIRMA

13. Temizlenecek yüzeyi elektrik süpürgesi ile süpürerek veya kuru paspas ile zemini temizlik ve parlatma sırasında çizebilecek tüm toz ve kirleri zeminden uzaklaştırınız.

14. Günlük temizlik işlemi paspas ile yapılacak ise temizlik ve bakım sıvısını üzerindeki talimatlar doğrultusunda paspas kovaasına yeterince su ile karıştırarak hazırlayınız. Temizlik işlemi için kombi mat makinesi kullanılacak ise makineye beyaz ped takarak temizlik ve bakım sıvısını talimatlar doğrultusunda makinenin haznesine yeterince su ile karıştırarak koyunuz.
15. Çıkışa en uzak noktadan temizlik ve bakım işlemine başlayınız. Paspas kullanılıyor ise sıklıkla paspası paspas kovaasında sıkıp temizleyerek yüzeye temizlik işlemi uygulayınız.
16. Zeminin fazla ıslak kalmamasına özen göstererek işlemi tamamlayınız.
17. İşlem sonunda kuru paspas ile zemin üzerindeki tüm ıslaklığı alarak parlatma işlemi uygulayınız.
18. İşlem sonunda uyarı levhalarını toplayınız.

4. ADIM: TEMİZLİK SONRASI İŞLEMLER

19. Kirli olan paspasları iş bitiminde çamaşırhaneye teslim ediniz.
20. Kullandığınız paspas kovaası, ekipman ve pedlerin temizliğini yaparak bunları depodaki yerlerine yerleştiriniz.

DEĞERLENDİRME	Kriterler	İş İçin Ön Hazırlık	* Uygulama Becerisi	Zamanı Kullanma Becerisi	İletişim Becerisi	** Olağan Dışı Durumlara Hazır Bulunuşluk	TOPLAM
	Puan		10 Puan	60 Puan	10 Puan	10 Puan	10 Puan
ÖĞRENCİNİN ADI SOYADI:					Numarası:		İmza:
ÖĞRETMENİN ADI SOYADI:							İmza:
* Uygulama becerisi, uygulama adımlarını ifade eder. ** Uygulamanın türüne göre, ders öğretmeni tarafından belirlenir.							

Aşağıdaki çoktan seçmeli soruların doğru seçeneğini işaretleyiniz.

1. Konaklama işletmelerinde taş yüzeyin cilalama işlemi hangi sıklıkta yapılır?

- A) Her ay
- B) Her hafta
- C) Her gün
- D) Yılda 1 ya da 2 kez
- E) 3 ayda bir

2. Aşağıdakilerden hangisi yüzey cilasına zarar veren etmenlerden değildir?

- A) Yüzey üzerine yerleştirilmiş mobilyalar
- B) Yüzey temizliğinde kullanılan ağartıcı ve asidik temizlik malzemeleri
- C) Yanlış paspas uygulaması
- D) Yüzeyin konuklar tarafından kullanım sıklığı
- E) İçinde alkol bulunan dezenfektanlar

3. Cila sökümü işlemi için aşağıdaki pedlerden hangisi kullanılır?

- A) Beyaz
- B) Kauçuk
- C) Siyah
- D) Çelik
- E) Mavi

4. Mermer, traverten, karo taş gibi kalsiyum karbonat esaslı zeminlerin cilalanması için aşağıdaki cila türlerinden hangisi kullanılır?

- A) Polarize
- B) Kristalize
- C) Süt
- D) Cam
- E) Vernik

5. Kristalize cilayı zemine yedirme ve parlatma işlemi için aşağıdaki pedlerden hangisi kullanılır?

- A) Beyaz
- B) Kauçuk
- C) Siyah
- D) Çelik
- E) Mavi

6. Cilalanmış zeminin daha parlak bir görünüm kazanması için aşağıdaki pedlerden hangisi kullanılır?

- A) Beyaz
- B) Kauçuk
- C) Siyah
- D) Çelik
- E) Mavi

7. Tavanlarda oluşan küflerin temizliği için aşağıdakilerden hangisi kullanılmaz?

- A) Elektrik süpürgesi
- B) Duvar zımparası
- C) Alkol
- D) Seyreltilmiş çamaşır suyu spreyi
- E) Sert fırça

8. Aşağıdaki duvar boya veya kaplamalarından hangisi temizlik için uygun değildir?

- A) Ahşap kaplı duvar
- B) Toz duvar boyası
- C) Silikonlu duvar boyası
- D) Kâğıt kaplama
- E) Yağlı boya

3.

Öğrenme Birimi

**MALZEME TAKİBİNİ
YAPMA**

KONULAR

- 3.1. KAT HİZMETLERİ DEPOLARINI DÜZENLEME
- 3.2. MALZEME SAYIMI
- 3.3. TASARRUF TEDBİRLERİ
- 3.4. DIŞ DESTEKLİ HİZMETLER

NELER ÖĞRENECEKSİNİZ?

- Kat hizmetleri depolarının düzenlenmesi iş ve işlemleri
- Kat hizmetleri bölümünde malzeme sayım işlemleri
- Kat hizmetleri bölümünde tasarruf için yapılacak işlemleri
- Kat hizmetleri bölümünde ihtiyaç duyulan dış destekli hizmetleri

TEMEL KAVRAMLAR

- Ana depo
- Mal ve malzeme sayımı
- Discart
- Tasarruf
- Yeşil tesis
- Dış kaynak kullanımı

HAZIRLIK ÇALIŞMALARI

1. Sizce konaklama işletmelerinde mal ve malzeme takibi hangi sıklıkta yapılıyor olabilir? Öğretmen ve arkadaşlarınızla tartışınız.
2. Kimyasal malzemelerin saklanması için kat hizmetleri ana depolarında ne tür tedbirler alınabilir? Fikirlerinizi sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.
3. Kat hizmetlerinde tasarruf amacı ile yapılan uygulamalar sizce neler olabilir? Öğretmen ve arkadaşlarınızla paylaşınız.

3.1.

KAT HİZMETLERİ DEPOLARINI DÜZENLEME

İşletmelerde hizmet kalitesini düşürmeden maliyeti düşürmek ve mümkün olduğu kadar fazla kâr elde etmek temel amaçlardan biridir. Konaklama işletmeleri, bu amaca ulaşabilmek için satın alma işlemlerinde daha uygun maliyet sunduğundan toptan satın alma işlemleri gerçekleştirir. Bu, aynı zamanda talep edilen ürün piyasada bulunmadığı zamanlarda işletmenin elindeki malzeme ile bir süre daha faaliyetini sürdürmesine olanak sağlar ancak burada dikkat edilmesi gereken önemli noktalardan biri de toplu olarak alınarak depolanan ürünün bir depolama maliyeti olduğu gerçeğidir. Kolay bozulan, son kullanım tarihi kısa olan veya sürekli belirli ısıda tutulması gereken malzemelerin depolama maliyetleri oldukça yüksektir. Kat hizmetlerinde ise depolananlar genellikle kullanım ömürleri uzun, depolama maliyeti düşük malzemelerden oluşur. Depolama için kuru, nemsiz olan ve ışık almayan bir ortam sağlanması yeterlidir (Görsel 3.1).

Görsel 3.1: Kat hizmetleri bölümü ana depo

Tüketim malzemelerinin yanında, kat hizmetleri departmanında temizlik ve bakım için çok sayıda makine ve ekipman kullanılmaktadır. Makine ve ekipmanların kullanıldıktan sonra konukların gözünden uzak alanlara park edilmesi gerekir. Makine ve ekipmanlar kullanılmadığı zamanlarda genellikle kat hizmetleri departmanına ait tüketim malzemeleriyle aynı depo ve ofislerde saklanır. Bu makine ve ekipmanların temiz tutulması, bakımlarının düzenli yapılarak uzun süre kullanımlarının sağlanması kat hizmetleri personelinin önemli görevlerindedir.

Maliyetleri düşürmenin etkin yollarından biri de mal, malzeme, makine ve ekipmanlarda oluşabilecek kayıp ve kaçakları önlemektir. Kat hizmetlerinde kullanılan tüm mal ve malzemeler kayıp ve kaçığı önlemek için düzenli olarak takip edilir. Mal ve malzeme periyodik olarak sayılır, kullanılarak tüketilen ve kullanılamaz duruma gelen malzemeler (discard) toplam sayıdan düşülür. Yeni alınan malzeme toplam sayıya eklenir. Yapılan sayım sonucu eksik ya da fazla malzemeler tespit edilmiş olur.

Ana deponun temizlik ve bakımında uyulması gereken kurallar şunlardır:

- Depolar, sıklıkla havalandırılmalı; ortamın kuru ve nemsiz olması sağlanmalıdır.
- Islak ve nemli malzemelerin uzun süre depolarda kalması engellenmelidir.
- Sıvı kimyasal alanların emniyeti sağlanmalı, sıvı kimyasalların akması durumunda bile kimyasal havuzları ile diğer bölümlerden ayrılmış olmalıdır (Görsel 3.4).
- Sayım işlemini kolaylaştırmak için aynı tür malzemeler bir arada depolanmalıdır.
- Depolar, böcek ve haşerelerin yaşamalarına uygun ortam sağladığından haşerelere karşı sıklıkla ilaçlanmalıdır.
- Ağır eşyalar ve koliler her zaman alt raflarda bulunmalıdır.
- Malzemelerin güvenliği için sorumlu personel tarafından kapısı sürekli kilitli tutulmalıdır.

Görsel 3.4: Kimyasal havuzu

3.1.2. Kat Ofisleri

Kat hizmetleri görevlileri tarafından kullanılan, kattaki odalar temizlenirken ihtiyaç duyulan birkaç günlük malzeme, kat arabası ve diğer temizlik ekipmanlarının bulunduğu odadır (Görsel 3.5). Linen storage room (linin sitorıç rum) veya linen closet (linin kilozet) olarak da adlandırılır. Büyük otellerde her katta oda sayısına göre en az bir kat ofisi bulunur. Odalarda kullanılacak temiz tekstil ürünleri ile buklet malzemeleri raflara düzenli olarak yerleştirilir. Ayrıca elektrik süpürgesi ve kat arabası gün sonunda, iş bitiminde kat ofisinde muhafaza edilir.

Görsel 3.5: Kat ofisi

Kat ofisinin temizlik ve bakımında uyulacak kurallar şunlardır:

- Her ne kadar konukların görmediği bir alan olsa da odanın temizlik ve düzeni, verimli çalışma şartlarını sağlamak ve hijyen açısından önemlidir. Bu odaların temizlik ve düzeni, her gün iş bitiminden sonra ilgili katta çalışan kat hizmetleri personeli tarafından yapılır. Eksik veya azalan malzemeler takip edilerek, talep oluşturulup eksikler tamamlanır.
- Oda içerisinde malzeme istifleme, sayımda kolaylık sağlayacak şekilde organize edilmelidir. Açık olanlar tüketilmedikçe koliler, kutular veya temiz tekstil paketleri açılmamalıdır.
- Kat ofisleri genelde ışık almayan karanlık yerlerde bulunduğundan, sık sık havalandırılmalı; mümkün olduğunca içerisinde uzun süre kirli, nemli ve ıslak malzeme bırakılmamalıdır.
- Eşyaların yerleşiminde ergonomi kurallarına uyulmalı; ağır malzemeler alt raflara, hafif olanlar ise üst raflara yerleştirilmelidir.
- Sıvı kimyasal ve temizlik ürünleri, diğer malzemelerden ayrı olarak onlara zarar vermeyecek şekilde istiflenmelidir.
- İçerideki malzemenin korunması ve konukların içeriği görmemesi için kullanılmadığı durumlarda buranın kapısı kapalı ve kilitli tutulmalıdır.

Tekstil ürünlerinin (linen) depolanmasında uyulması gereken kurallar şunlardır:

- Tekstil ürünleri; konaklama işletmesinde çamaşırhane var ise çamaşırhane depolarında, çamaşır yıkama hizmeti dışarıdan alınıyor ise dengeli şekilde kat depolarında istiflenir.
- Çamaşırhaneden gelen malzeme, hijyen açısından paketlenerek depo raflarında saklanır.
- Kat şefleri, sabah portörler (runner) vasıtası ile katlarına gerekli olan çamaşırın sayısını çamaşırhane şefine bildirir. Çamaşırhane şefi ihtiyaçlar doğrultusunda gerekli dağıtım planlar.
- Her sabah tekstil malzemelerinin portörler aracılığı ile katlara sevkiyatı yapılır.

3.1.3. Meydan (Genel Alan) Temizlik Ofisleri

Genel alanların temizliğinde kullanılacak malzeme ve ekipmanların bulunduğu, genel alanlara yakın konumlandırılmış depolardır (Görsel 3.6). Genel alanlarda kullanılan mop, fırça, elektrik süpürgesi, toz bezleri, kovalar, çöp poşetleri ile genel alan tuvaletlerini temizlemek için gerekli malzemeler meydan temizlik ofisinde yer alır. Genellikle merdiven altları ya da personel bölümüne geçiş alanlarının girişi gibi atıl alanlarda yer alır. Bu depolarda da temizlik ve düzenleme işlemleri her gün iş bitimi sonrasında günlük olarak yerine getirilir. Deponun anahtarı günlük olarak ilgili personel tarafından imza karşılığı teslim alınır. Mesai bitiminde tekrar sorumlusuna teslim edilir.

Görsel 3.6: Meydan temizlik ofisi

3.2.

MALZEME SAYIMI

Malzeme (stok, envanter) sayımı, konaklama işletmeleri dışındaki işletmelerde genellikle faaliyetlere ara verildiği ve satış yapılmadığı zamanlarda; konaklama işletmelerinde ise işletme faaliyeti sürdürülürken yapılır.

Mal alım satımı yapan ya da konaklama işletmeleri gibi gelen ürünleri konuğun kullanacağı şekilde tüketime sunan işletmelerde depo mevcutlarının periyodik olarak kontrol edilmesi işlemine **mal sayımı** ya da **malzeme sayımı** denir. Sayım işlemi; giren malzemelerin eklenmesi tüketilen malzemelerin çıkartılması olarak kısaca ifade edilse de ürünlerin kırılması, bozulması, olası kayıt hataları, hırsızlık, kötü niyetli personel gibi birçok sebepten evrak üzerindeki sayı ile sayım sonu mevcudu birbirinden farklı olabilir. Bunun yanında kat hizmetleri bölümünde tüketilmeyen ancak çamaşırhane ile odalar arasında sürekli dönen sabit sayıda tekstil ürünleri de devamlı farklı alanlarda bulunduğundan sayım işini oldukça karışık hâle getirmektedir.

Sayım işlemi sonucunda kayıtlarda bulunan stok miktarı ile gerçek miktar arasındaki fark tespit edilir. Sayım sonucu fark, olması gereken miktardan eksik ya da fazla olabilir. Sonucun eksik ya da fazla olmasının nedenleri kat hizmetleri sorumlusu tarafından mutlaka araştırılır. Eksik ya da fazla miktarı, işletmenin belirlediği kayıp kaçak sınırların üzerinde ise çok daha detaylı araştırmalar yapılır.

Sayım periyodu, her işletmenin kendi belirleyeceği bir zaman aralığı olsa da kat hizmetleri bölümünde genellikle ayda bir defa olmak üzere sayım işlemi gerçekleştirilir. Periyodik olarak yapılan sayım işlemine **planlı sayım işlemi** denir. Bunun dışında sorumlu personelin işten ayrılması, şüpheli durumlarda veya rastgele zamanlarda da sayım yapılabilir. Her yıl veya dönem sonunda ise daha kapsamlı genel bir sayım işlemi yapılır. 24 saat faaliyet göstermeyen işletmelerde mesai saatleri dışında kolaylıkla sayım yapılabilirken konaklama işletmeleri gibi faaliyetlerin duraksamadan devam ettiği işletmelerde sayım işlemi, faaliyet yürütülürken yapıldığından çok daha karmaşıktır. Bu nedenle konaklama işletmelerinde sayım için tesiste doluluğun az olduğu günler tercih edilmeye çalışılır.

Sayım işleminde odalarda kullanılan tüm tekstil ürünleri, kullanılmamış tüm buklet malzemeleri, temizlik araç gereci, tüm deterjan ve kimyasallar sayılır. Daha kapsamlı olan yıl sonu ya da sezon sonu sayımlarında ise tüm bunlara dekorasyon ve tefrişat malzemeleri ile demirbaş eşyalar da eklenir.

Sayım yapılması iki nedenle önemlidir. Birinci neden maliyetin hesaplanmasıdır. Oda ve konuk başına tüketim malzemesi maliyetleri, sayımlar ile ortaya çıkar. İkinci neden ise kayıp ve kaçağın önlenmesidir. Sayımla kayıp ve kaçak malzemeler tespit edilir, bunların nedenleri araştırılır ve bu duruma karşı gerekli tedbirler alınır.

Kat hizmetleri yöneticisi tarafından bütçe yapılırken sayım sonuçlarının veri olarak kullanılması; malzemenin kullanım süresi, yıpranma ve kayıp oranlarının tespit edilebilmesi için de malzeme sayımının doğru ve tam yapılması önem taşır.

Tüm sayımlar yapıldıktan sonra bir önceki sayım ile karşılaştırma yapılır. Değerlendirilen sayım sonuçları işletme yönetimine iletilerek bir sonraki dönem için gerekli tedbirlerin alınması sağlanır.

3.2.1. Malzeme Grupları

Kat hizmetlerinde sayım yapılabilecek malzemelerin bir kısmı yıkanarak tekrar tekrar kullanılabilirken bir kısmı ise tek kullanımlık malzemelerdir. Genellikle tekstil ürünleri gerekli temizlik ve hijyen işleminden

sonra tekrar farklı konuklar için kullanılır. Buklet malzemeleri ise her bir konuk için tek kullanım-
lık malzemelerdir. Sürekli döngüde olan tekstil ürünleri **dönüşümlü malzeme**, tek kullanımlık malzemeler ise **dönüşümsüz malzeme** olarak adlandırılır.

Tekrar tekrar kullanılan tekstil ürünlerinin de belirli bir ömrü bulunmaktadır. Kullanım ömrünü tamamlamış, rengi bozulmuş, lekelenmiş veya yırtılmış tekstil ürünleri genellikle oda hazırlığı sırasında ya da çamaşırhanede ütöleme sırasında fark edilerek discarda ayrılır (Görsel 3.7).

Görsel 3.7: Tekstil ürünlerinin kontrolü

a) Odalarda Kullanılan Tekstil Ürünleri: Tekstil ürünleri kat hizmetlerinde sürekli ihtiyaç duyulan ve kullanılan ürünlerdir. Bu ürünlerin konaklama işletmesindeki tüm odaların ihtiyaçlarını karşılamasına **par** adı verilir. Örneğin 100 yataklı bir oteldeki 100 adet yatak çarşafı 1 pardır. Konaklama işletmeleri genellikle 3 par tekstil ürünü ile çalışır. Bunlardan biri çamaşırhanede, biri otel ve ofislerde, biri de konuk odalarında bulunur. Günümüzde NFC adı verilen her tekstil ürünü içerisine konmuş radyo dalgaları yayan küçük çipler sayesinde tekstil ürünlerinin sayım işlemi oldukça kolaylaşmıştır (Tablo 3.1). Bu teknoloji ile konaklama işletmeleri aynı zamanda her bir tekstil ürününün kaç kere kullanıldığını, her an nerede bulunduğunu takip edip bu tekstil ürünlerinin konuklar tarafından çalınmasının da önüne geçilebilmektedir.

Sayım esnasında kullanımdaki ve tüm depolardaki yeni stok mallar, konuk odaları, kat arabaları, kat depoları, kirli çamaşır kazanları, çamaşırhanedeki kirliler, tekerlekli bez eşya dağıtım arabaları, ilave yataklar, bebek yatakları, kanepelerdeki tüm bez eşyalar sayılarak sonuçlar kayda geçirilmelidir.

Tablo 3.1: Aylık Tekstil Ürünleri Sayım Çizelgesi

Aylık Tekstil Ürünleri Sayım Çizelgesi							
Ürün Grupları	Envanter Mevcudu	Çamaşırhane Sayım Mevcudu	Kat Ofisleri ve Kat Arabası Sayım Mevcudu	Ana Depo Sayım Mevcudu	Oda Sayım Mevcudu	Kullanılmaz Duruma Gelen (Discard) Mevcudu	Fark +/-
Tek kişilik çarşaf							
Çift kişilik çarşaf							
Banyo havlusu							
El havlusu							
Ayak havlusu							
Yastık kılıfı							
Bornoz							
Yatak örtüsü							
Pike							
Battaniye							

b) Buklet Malzemeleri: Buklet malzemeleri konukların kişisel bakım ve ihtiyaçları düşünülerek konukların odalarına bırakılan tek kullanım-
lık malzemelerdir (Görsel 3.8). Bu malzemeler genellikle konaklama sırasında konuk tarafından tüketilir. Konaklama işletmelerinde oda maliyetleri içerisinde önemli bir maliyet kalemini oluşturur. Konaklama sürecinde konuklar zaman zaman bu malzemelerden odalarına daha fazla gönderilmesi talebinde bulunabilir. Kayıt tutulmadan konuk odalarına fazla verilen bu malzemeler nedeniyle sayım işlemleri sırasında en fazla eksik çıkma olasılığı (Tablo 3.2) olan malzemeler buklet malzemeleridir.

Görsel 3.8: Buklet malzemeleri

Tablo 3.2: Aylık Buklet Malzemeleri Sayım Çizelgesi

Aylık Buklet Malzemeleri Sayım Çizelgesi							
Ürün Grupları	Envanter Mevcudu	Çamaşırhane Sayım Mevcudu	Kat Ofisleri ve Kat Arabası Sayım Mevcudu	Ana Depo Sayım Mevcudu	Oda Sayım Mevcudu	Kullanılmaz Duruma Gelen (Discard) Mevcudu	Fark +/-
Şampuan							
Duş jeli							
Vücut losyonu							
Sabun							
Ayakkabı seti							
Diş seti							
Tıraş seti							
Dikiş seti							
Kişisel bakım seti							
Kırtasiye seti							
Tuvalet kâğıdı WC bandı							

c) **Dekorasyon Malzemeleri:** Konuk odalarında bulunan mobilya, buzdolabı, telefon, televizyon gibi malzemeler; kat hizmetlerinin alanına giren genel alanlardaki tüm mobilya ve tefrişatla birlikte cam vazo, kül tablası, bardak gibi malzemeler düzenli olarak sayılır (Görsel 3.9, Tablo 3.3).

Görsel 3.9: Konuk odası dekorasyon malzemeleri

Tablo 3.3: Aylık Konuk Odaları Dekorasyon Malzemeleri Sayım Çizelgesi

Aylık Konuk Odaları Dekorasyon Malzemeleri Sayım Çizelgesi

Ürün Grupları	Envanter Mevcudu	Oda Sayım Mevcudu	Tamir ve Bakımda Olan Dekorasyon Malzemesi	Fark +/-
Yatak				
Baza				
Buzdolabı				
Televizyon				
Emanet kasa				
Oturma grubu				
Sehpa				
Çalışma masası				
Boy aynası				
Sandalye				
Cam, porselen grubu malzemeler				

ç) Temizlik Araçları ve Makineler: Konaklama işletmelerinde kullanılan temizlik araç ve makineleri endüstriyel makineler sınıfına girdiğinden evde kullanılanlara kıyasla oldukça güçlü, uzun ömürlü ve maliyetli cihazlardır. Makine ve ekipmanlar, kullanım yerlerine göre depolanır veya bir yerde toplanır. Bilgi kartlarıyla birlikte yılda iki kere kontrol ve sayımı yapılır (Tablo 3.4). Tüm yedek parçalar da sayıma dâhil edilmelidir.

Tablo 3.4: Temizlik Araç ve Makineleri Sayım Çizelgesi

Temizlik Araç ve Makineleri Sayım Çizelgesi				
Ürün Grupları	Envanter Mevcudu	Sayım Mevcudu	Tamir ve Bakımda Olan Dekorasyon Malzemesi	Fark +/-
Elektrik süpürgesi				
Cila makinesi				
Halı yıkama makinesi				
Yedek parça ve aksesuarları				
Süpürgeler				
Fırçalar				
Moplar ve aparatları				
Kova ve kimyasal kapları				
Diğer küçük alet ve ekipmanlar				
Temizlik bezleri				

d) Temizlik Malzemeleri: Kat hizmetlerinde temizlikte kullanılan kimyasallar kat hizmetleri bölümünün önemli gider kalemlerindedir. Genellikle evde kullanılan temizlik ürünlerine kıyasla daha güçlü ve daha konsantre ürünlerdir. Konsantre olmaları nedeniyle daha az temizlik ürünü ile daha fazla temizlik işi yapmak mümkündür. Sayım sonucu ulaşılan tüketim miktarlarında planlanandan az tüketim görüldüğü durumlarda kalite standartlarından ödün verildiği, fazla tüketim görüldüğü durumlarda ise israf ve kayıp olduğu sonucu çıkmaktadır.

3.2.2. Kat Hizmetleri Bütçesi

Yönetim, amaç ve hedeflerine ulaşmak için gereken kaynakları verimli kullanmak amacıyla ön görülen gelir ve giderlerin planlamasını yapar. **Bütçe;** devlet, şirket, aile ya da bir kişinin ileriye yönelik olarak belirli bir süre için tasarladığı gelir ve giderlerini ayrıntılarıyla gösteren finansal plandır. **Departman bütçesi;** konaklama işletmesi içerisinde yer alan bölümlerden birinin finansal (gelir/gider) durumunun gösterildiği faaliyet planları olarak tanımlanabilir. Departman bütçeleri sezonluk ya da yıllık olarak hazırlanır. Kat hizmetleri bütçesinde, bu bölüm doğrudan gelir elde etmediği için giderler ağırlıktadır. Çalışanlara yapılan ödemeler, bölümde kullanılan tüm tüketim malzemelerinin edinim bedelleri, dışarıdan alınan hizmetlerin bedelleri (çamaşır yıkanması, ekipman tamiri, bakım onarım vb.) kat hizmetleri bölümünün ana gider kalemlerini oluşturur. Giderler sabit giderler ve değişken giderler olarak kendi içinde ikiye ayrılır. Çalışanların maaşları sabit gider, odaların doluluk oranı arttıkça kullanılan mal ve malzemelerin artışından kaynaklanan giderler ise **değişken giderler** olarak adlandırılır.

Bütçe, geleceğe yönelik bir tahmin işi olduğundan bütçe hazırlanırken geçmiş yılların verilerinden faydalanılır. Hazırlanan bütçede, ön görülen doluluk oranlarının artışında ya da azalışında dönem içerisinde bütçede revizyon işlemi gerçekleştirilir. Artış durumunda ek bütçe, azalış durumunda ise bütçe kesintisi yapılır. Hazırlanan bütçelerin verimli kullanımı, kârlılığı doğrudan etkileyen önemli bir unsurdur.

3.3.

TASARRUF TEDBİRLERİ

Daha yaşanır bir çevre için kaynakların verimli ve tasarruflu kullanılması, karbon ayak izinin azaltılması günümüz dünyasında popüler konulardan biridir. Son zamanlarda konuklar, konaklama kararlarını verirken konaklama işletmesinin çevre duyarlılığı konusundaki hassasiyetlerine dikkat etmektedir. Konaklama işletmeleri de pazarlama süreçlerinde bu yönlerini sıklıkla ortaya çıkartmaktadır. Bu tür pazarlama **yeşil pazarlama** olarak adlandırılmaktadır.

3.3.1. Malzeme, Enerji ve Su Tasarrufu

Kat hizmetleri bölümünde temizlik işleri için elektrik enerjisi ve su vazgeçilmezdir. Bu bölümünde çalışan personelin çevresel farkındalığının ve duyarlılığının artırılmasına yönelik hizmet içi eğitimler yapılmaktadır. Bunun yanında konukların da konakladıkları süre boyunca çevre duyarlılığı bilinciyle hareket etmeleri amacıyla konuklara yönelik bir takım uyarı notları ve otomasyon sistemleri günümüz konaklama işletmelerinde sıklıkla kullanılmaktadır (Görsel 3.10).

Görsel 3.10: Yeşil tesis etiketi

Konuklara çevre duyarlılığını hatırlatan uyarılardan bazıları şunlardır:

- Yeni nesil çevreci konaklama işletmelerinde, çevre duyarlılığına vurgu yapılarak konukların konaklamaları boyunca havlu ve çarşaflarının sürekli değiştirilme isteğini önlemek için uyarı yazıları konmaktadır.
- Konaklama işletmelerinin büyük bölümü, enerji tasarrufu amacıyla odalarında enerji kapı kartı sistemi kullanmaktadır. Konuk, odaya girip kapı kartını enerji prizine taktığında odanın tüm elektrik ve havalandırma sistemi açılmaktadır. Odadan ayrılırken ise kartını enerji prizinden çıkardığında odanın tüm elektrik ve havalandırma sistemi kapanmaktadır.
- Pencere ve balkon kapılarına uygulanan enerji verimliliği sistemi ile konuk, balkon ya da pencereyi açtığı anda iklimlendirme sistemi otomatik olarak kapanmaktadır.
- Odalardaki musluklara su akış düzenleyicileri koyarak musluklarda su tasarrufu sağlanmaktadır.
- Kat koridorlarında sensörlü lambalar kullanılarak kimsenin olmadığı zamanlarda elektrik enerjisinin boşa harcanmasının önüne geçilmektedir.
- Discarda ayrılan çarşaflar ve havlular temizlik bezi olarak kullanılır. Malzeme, temizlik bezi ebatlarında kesildikten sonra işletme standartlarına uygun renkler ile çevresine overlock (overlok) yapılarak kullanılacağı alana göre renklere ayrılır.
- Atık yönetimi ve geri dönüşüm süreçleri de konaklama işletmelerinde tasarruf kadar önem kazanmıştır. Farklı materyalden yapılmış geri dönüştürülebilir malzemeler çöpe atılırken konuklar

bunların ayrıştırıldığı farklı renkte çöp sepetleri kullanır.

- Temizlikte ve çamaşırhanede kullanılan kimyasalların belirli bir seviyede tutulması gerekir. Bununla birlikte çevreye daha az zarar veren kimyasallar kullanılmaya özen gösterilir.

3.3.2. İşçilik Tasarrufu

Konaklama işletmeleri emek yoğun işletmelerdir. Bu ifade, insanların yerini makinelerin veya otomasyonun alamadığı çok sayıda çalışan bulundurmaya zorunda olan sektörlerde kullanılır. Çalışanların maaşları konaklama işletmesinin toplam giderleri içerisinde en büyük payı oluşturmaktadır. İşçilik tasarrufu, doğru yapılmış ve gerektiğinde esnek olabilen iş analizleri ve iş planları ile sağlanır. Konaklama işletmelerinde çalışanların yaptıkları iş ile ilgili aldıkları eğitim ve performans ve verimlilik açısından katkı sağlamaktadır. Eğitim ile birlikte süreleri standartlaştırılmış işler ve süreçler verimliliğin tespitinde ölçek olarak kullanılmaktadır. Uluslararası standartlara göre check out yapmış tek kişilik konuk odasının yatak yapma dâhil temizlik süresi 12 dakika, çift kişilik konuk odasının 20 dakika, check out yapmamış bir odanın temizlik süresi ise 5 dakika olarak belirlenmektedir. Kat hizmetleri yöneticisi tarafından günlük olarak belirlenen oda yapım süresine göre günlük departman verimliliği sürekli takip edilmelidir.

Konaklama işletmesinde gerekli personel istihdamı, tesis her zaman tam kapasite doluymuş gibi düşünülerek sağlanmaz. Böyle düşünüldüğü durumda tesisin tam dolu olmadığı süreler içinde atıl iş gücü ortaya çıkar. Talebin sürekli dalgalanması, konaklama işletmelerinde iş gücü planlamasını zorlaştıran etmenlerden biridir. Bunun yanında 7 gün boyunca hizmet verilmesi, insan gücünün stoklanamaması, personel sayısındaki yanlış kararların hizmet kalitesini doğrudan etkilemesi iş gücünden tasarrufu güçleştiren etmenlerdir. Kat hizmetleri söz konusu olduğunda kat görevlilerine tanımlanmış bazı katlarda odaların tümü satılırken bazı katlarda az sayıda oda satılmış olması kat personeli arasında iş yükü dengesizliklerine yol açabilmektedir. Kat hizmetleri yöneticisi, bu tür durumlarda az iş yükü olan personeli fazla iş yükü olan personelin yanına vererek iş yükünde dengeyi sağlar. Doluluğun az olduğu dönemlerde oda temizlik işi az olduğundan, personel periyodik temizlik ve bakım işlerine yönlendirilerek verimlilik sağlanmış olur.

3.4.

DIŞ DESTEKLİ HİZMETLER

Günümüzde işletmeler, ana faaliyet alanlarına yoğunlaşıp ana faaliyete destek olan yan faaliyet alanlarından çekilmektedir. Bu kapsamda işletmede görülen bir kısım hizmetlerin de bu alanda uzmanlaşmış firmalara yaptırılması, konaklama işletmesi için ekonomik olmakta ve hizmet kalitesi ile işletmenin verimliliğini arttırmaktadır. Otel işletmeleri de özellikle çamaşırhane hizmetleri, periyodik tehlikeli temizlik işleri, ilaçlama, güvenlik, teknik bakım onarım hizmetleri gibi faaliyetleri sadece bu işlere odaklanmış profesyonel işletmelerden temin ederek kârlılıklarını yükseltmektedir.

Dış kaynak kullanımı [Outsourcing (outsorsing)], konaklama işletmelerinin her bir faaliyet için ayrı personel istihdam etme zorunluluğunu ortadan kaldırarak iş gücü maliyetini olumlu etkilemektedir. Altı ayda bir kere yapılan bina dış camlarının silinmesi gibi işler için personel çalıştırmak verimsiz, riskli ve maliyetlidir. Bu gibi nedenlerle konaklama işletmeleri sadece ana faaliyet alanı olan konaklamaya odaklanırken periyodik hizmetler veya uzman işletmelerce, daha kaliteli biçimde sunulan hizmetleri satın almayı tercih eder.

Dışarıdan hizmet olarak yapılan işlemlerin avantajları olduğu gibi dezavantajları da olabilir. Örneğin oda tekstil ürünlerinin yeterince temizlenmeden gelmesi veya tedarik süreçlerinde yaşanan aksaklıklar üzerinde çamaşırhane hizmetini dışarıdan alan bir konaklama işletmesinin hiçbir kontrolü kalmaz. Bu tür aksaklıklara karşı konaklama işletmeleri ihtiyaç duyduklarından daha fazla malzemeyi stoklarında tutarak tedbir almaya çalışır.

3.4.1. Dışarıdan Hizmet Alımının Nedenleri ve Alınan Hizmetler

Alanında en iyi olmak için rekabet eden işletmelerin başvurdukları bir strateji olan dış kaynaktan yararlanma uygulamalarının olumlu yönleri şöyle sıralanabilir (Rodriguez ve Robania, 2004):

- Ana faaliyet alanına odaklanma
- Maliyet düşürme ve tasarruf
- Kalitenin yükseltilmesi
- Esnekliğin artırılması
- Sunulan hizmetin geliştirilmesi

Dışarıdan hizmet alınan işletme, birden fazla konaklama işletmesine aynı hizmeti sunduğundan aynı mal ya da hizmetten büyük miktarda üreterek maliyet avantajı yakalamaktadır. Aynı zamanda konaklama işletmesinin işi yeni bir yatırım yaparak katlanacağı maliyetten daha düşük maliyetle gerçekleştirmesine yardımcı olmaktadır.

Konaklama işletmeleri açısından dışarıdan hizmet alımının olumsuz yönleri ise şunlardır:

- İş dışarıdan alan işletmenin verdiği hizmeti geliştirme konusunda isteksiz veya yetersiz olması
- Dış işletmeye verilen iş süreçlerinde kontrolün kaybedilmesi
- Konaklama işletmesi için kritik öneme sahip bilgilerin işi yüklenen firma ile paylaşılması sonucu rakip konaklama işletmelerinin eline geçme riski
- Konaklama işletmesi ile işi yüklenen işletme arasındaki iletişim sorunları
- Konaklama işletmesinde çalışan personel ile işi yüklenen işletme personeli arasındaki uyum sorunları

3.4.2. Dışarıdan Alınan Hizmetler

Konaklama işletmelerinin dışarıdan hizmet olarak sağladığı hizmetler şunlardır:

- Tehlikeli alanlarda temizlik hizmetleri
- Haşere ile mücadele ve ilaçlama hizmetleri
- Dekorasyon hizmetleri
- Makine ve ekipman bakım hizmetleri
- Dezenfeksiyon ve sterilizasyon hizmetleri
- Asansör bakım onarımı
- Soğutma, ısıtma ile klima sistemlerinin bakım ve onarımı
- Bahçe, park bakım bahçivanlık hizmetleri
- Çamaşırhane ve kuru temizleme hizmetleri
- Konaklama işletmesinin atıklarının yok edilmesi ya da yeniden kazanılması
- Personel kıyafetlerinin hazırlanması ve bakımı
- Özel güvenlik hizmetleri
- Eğlence, şov, animasyon, sinema, tiyatro hizmetleri
- Bilgi sistemlerinin altyapı kurulumu bakım ve onarım hizmetleri
- Konaklama işletmesi bünyesinde bulunan ofis ve mağazaların işletilmesi
- Sağlık ve hasta bakım hizmetleri
- Konukların bebek ve çocuk bakımı
- Personel yemeği hizmeti
- Muhasebe ve finans hizmeti
- Satış, pazarlama, reklam ve tanıtım hizmetleri

1.
UYGULAMA

TEKSTİL ÜRÜNÜ SAYIMI

AMAÇ: İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak ulusal standartlar ve işletme prosedürü doğrultusunda işletme-deki size tanımlı alan içerisinde bulunan tekstil ürünlerinin sayımını yapmak.

ARAÇ GEREÇ: Üniforma, isimlik, sayım döküm tabloları ve cetvelleri, not kâğıdı, kalem

1. ADIM: İŞ ÖNCESİ KİŞİSEL TEMİZLİK VE BAKIM

1. Kişisel bakım ve hijyen kurallarını dikkatli uygulayınız.
2. Takılarınızı çıkarınız.
3. İşletmenin belirlediği üniformayı giyiniz.
4. İsimliğinizi üniformanıza takınız.

2. ADIM: SAYIM İŞLEMİ YAPILACAK ALANI ÖĞRENME VE ALANA ULAŞIM

5. Sayım öncesi meetinge katılınız.
6. İkinci sayım için tanımlanan bölgeyi şefinizden öğreniniz.
7. Sayım için gerekli evrak ve dokümanları teslim alınız.
8. Sayım yapacağınız alana gidiniz.

3. ADIM: SAYIM İŞLEMİ

9. Size tanımlı bölümde bulunan tüm oda, ofis ve depoları dolaşarak aşağıdaki çizelgeyi doldurunuz.
10. Size tanımlı bölümde bulunan tüm oda, ofis ve depoları dolaşarak aşağıdaki çizelgeyi doldurunuz.
11. Bir önceki sayım ile farkları ilgili sütuna işleyiniz.

4. ADIM: SAYIM SONUÇLARINI DEĞERLENDİRME

12. Sayım sonucunu öğretmeninizle paylaşınız.
13. Bir önceki sayım ile aradaki farkların neden kaynaklanabileceği konusunu arkadaşlarınızla tartışınız.

Aylık Tekstil Ürünleri Sayım Çizelgesi

Ürün Grupları	Envanter Mevcudu	Çamaşırhane Sayım Mevcudu	Kat Ofisleri ve Kat Arabası Sayım Mevcudu	Ana Depo Sayım Mevcudu	Oda Sayım Mevcudu	Kullanılmaz Duruma Gelen (Discard) Mevcudu	Fark +/-
Tek kişilik çarşaf							
Çift kişilik çarşaf							
Banyo havlusu							
El havlusu							
Ayak havlusu							
Yastık kılıfı							
Bornoz							
Yatak örtüsü							
Pike							
Battaniye							

DEĞERLENDİRME	Kriterler	İş için Ön Hazırlık	* Uygulama Becerisi	Zamanı Kullanma Becerisi	İletişim Becerisi	** Olağan Dışı Durumlara Hazır Bulunuşluk	TOPLAM
	Puan	10 Puan	60 Puan	10 Puan	10 Puan	10 Puan	100 Puan
ÖĞRENCİNİN ADI VE SOYADI:					Numarası:		İmza:
ÖĞRETMENİN ADI VE SOYADI:							İmza:

* Uygulama becerisi, uygulama adımlarını ifade eder.
** Ders öğretmeni tarafından uygulamanın türüne göre belirlenir.

Aşağıdaki çoktan seçmeli soruların doğru seçeneğini işaretleyiniz.

- Aşağıdakilerden hangisi bir ürünün depolama maliyetini oluşturan unsurlardan biri değildir?**
 - Depoda ısıyı korumak için alınan önlemler
 - Satın alma bölümü personelinin maaşı
 - Depoda nemi azaltmak için alınan önlemler
 - Deponun aydınlatma maliyeti
 - Deponun düzenleme ve temizleme maliyeti
- Aşağıdakilerden hangisi kat ofisinin kullanımında uyulacak kurallardan biridir?**
 - Ergonomi nedeniyle ağır eşyalar üst raflara, hafif eşyalar ise alt raflara konur.
 - Sıvı kimyasallar tüm malzeme ile bir arada tutulur.
 - Konukların görmediği bir alan olduğundan temizliği ve düzeni haftada bir yapılabilir.
 - Ofis içinde malzeme istiflerken sayımda kolaylık sağlayacak şekilde organize edilir.
 - Ofisin kapısı havalanması amacıyla gün boyunca açık bırakılır.
- Malzeme sayımını elektronik olarak hızlandırmak ve kolaylaştırmak amacı ile kullanılan NFC etiketlerinin aşağıdaki tekstil ürünlerinin hangisinde kullanılmasına gerek yoktur?**
 - Havlular
 - Perdeler
 - Çarşafklar
 - Bornozlar
 - Yastık kılıfları
- Aşağıdakilerden hangisi dışarıdan hizmet alımının nedenlerinden biri değildir?**
 - Zamandan tasarruf edilmesi
 - Maliyet düşürülmesi
 - Kalitenin yükseltilmesi
 - Ana faaliyet alanına odaklanma
 - Esnekliğin artırılması
- Tekstil ürünlerinin işletmedeki tüm odaların ihtiyacını karşılamasına "par" adı verilir. Sorunsuz olarak faaliyetine devam edebilmesi için bir işletme ortalama kaç par tekstil ürününe ihtiyaç duyar?**
 - 1
 - 2
 - 3
 - 5
 - 7
- Aşağıdaki hangisi kat hizmetlerinde sunulan dışarıdan alınan hizmetlerden değildir?**
 - Haşere ile mücadele ilaçlama hizmeti
 - Asansör bakım onarım hizmeti
 - Dezenfeksiyon ve sterilizasyon hizmeti
 - Dekorasyon hizmeti
 - Konuk odalarının temizlik hizmeti
- Aşağıdakilerden hangisi ana deponun temizlik ve bakımında uyulması gereken kurallardan biri değildir?**
 - Sıvı kimyasallar alt raflara dizilmelidir.
 - Islak ve nemli malzemeler uzun süre depolarda tutulmamalıdır.
 - Depolar sık sık havalandırılmalıdır.
 - Depodaki nem sürekli kontrol altında tutulmalıdır.
 - Aynı tür malzemeler bir arada bulunmalıdır.
- Kat hizmetleri bölümünde kayıp ve kaçağın önlenmesi için aşağıdaki tedbirlerden hangisinin alınmasına gerek yoktur?**
 - Tüm malzemeler kayıtlı bir talep ve zimmet zinciri oluşturularak dağıtılır.
 - Takip için tüm malzeme talepleri elektronik sistem üzerinden form doldurularak oluşturulur.
 - Malzemeler konuklara imza karşılığı teslim edilir ve yine imza karşılığı teslim alınır.
 - Tüm malzeme dolaşımı kayıt altına alınır
 - Belirli dönemlerde sayım işlemi yapılır.
- Aşağıdakilerden hangisi malzeme sayımında konaklama işletmeleri ile diğer işletmeleri birbirinden ayıran temel farklardan biridir?**
 - Mal ve malzemenin sayımı belirli aralıklarla yapılır.
 - Tüketilen veya tüketilmeyen tüm mal ve malzeme sayılır.
 - İşletme faaliyetini sürdürürken mal ve malzemenin sayım işlemi gerçekleştirilir.
 - Giren tüm malzemeler bir önceki sayıma eklenir, çıkan malzemeler ise düşülür. Mevcut sayım ile aradaki fark karşılaştırılır.
 - Sayım sonunda kayıtlarda bulunan stok miktarı ile sayım sonucu karşılaştırılır.

4. Öğrenme Birimi

**DEKORASYON
HİZMETLERİNİ YÜRÜTME**

KONULAR

- 4.1. MEKÂNLARI DÜZENLEME
- 4.2. ÇİÇEKLERİ DÜZENLEME

NELER ÖĞRENECEKSİNİZ?

- Mekân planlaması yapmak
- Dekorasyonda renklerin kullanımı
- Mekân düzenleme için planlama yapmak
- Özel günler için mekân düzenlemesi yapmak
- Çiçek bakımı yapmak
- Dekorasyonda canlı çiçek kullanma nedenleri
- Dekorasyonda yapay çiçek kullanma nedenleri
- Çiçekleri düzenleme için ön hazırlık yapmak
- Çiçek düzenlemesi yapmak

TEMEL KAVRAMLAR

- Dekorasyon
- Konsept
- Bahçe bitkileri
- Florist (çiçekçi)
- Bahçivanlık
- Çiçek düzenlemecisi
- Çiçek aranjmanı

HAZIRLIK ÇALIŞMALARI

1. Sizce konaklama işletmeleri neden farklı tasarımlarla inşa ediliyor olabilir? Araştırınız.
2. İnsanlar üzerinde renklerin nasıl etkileri olabilir? Tespit ediniz.
3. Konaklama işletmelerinde kullanılan özel gün hazırlıkları neler olabilir? Sınıfta paylaşınız.
4. Çiçek düzenleme çeşitlerinden bildikleriniz nelerdir? Arkadaşlarınızla paylaşınız.

4.1.

MEKÂNLARI DÜZENLEME

Konaklama işletmelerinde dekorasyon, görünüm ve kullanım kolaylığı açısından hizmetin ayrılmaz parçasıdır. Dekorasyonun sadece güzel olması ya da hizmet kolaylığı sağlaması tek başına yeterli değildir. İyi bir dekorasyon, konaklama işletmesine gelen konukların üzerinde güzel etkiler bırakarak tesiste bulunan süre zarfında ihtiyaçlarını karşılayacak, konuklara keyifli anlar yaşatacak mekânları sunar. Dekorasyonu yapan kişiler, iç dünyalarını da hayal ettikleri mekânlara yansıtmaktadır. Böylece her dekorasyon iç mimarının imzasını taşır.

Dekorasyon; inşa edilen bina türü yapıların iç ve dış mekânlarını süsleme ve düzenleme sanatıdır. Dekorasyon iç ve dış olarak iki açıdan ele alınmaktadır. Dekorasyon; bir alanın yeni baştan düzenlenmesi ve süslenmesi için olabileceği gibi zamanla yıpranmış mekânları daha modern, yeni ve kullanışlı hâle getirmek için de yapılabilir. Dekorasyon kullanım amaç ve alanına göre planlanmalıdır.

Dekorasyon yapılırken göz önünde bulundurulması gereken başlıca unsurlar şunlardır:

- Alanın özelliğine uygun pratik kullanım sağlamak
- Aydınlatma unsurlarını doğru kullanmak (Oturma alanları ve dinlenme alanları için sarı ışık; banyo, çalışma alanı gibi yerlerde beyaz ışık kullanmak gibi.)
- Amaca göre renk dengesini oluşturmak (Sakin, huzurlu bir yatak odası için pastel tonlar kullanmak gibi.)
- Pratik ve göze hoş görünecek resim, tablo veya çeşitli duvar dekorlarını alana uygun kullanmak
- Konsept tasarıma (Alanı belli bir amaca ya da konuya uygun düzenlemek) uygun, işlevsel, estetik görünümde hazırlamak ve aynı zamanda istenen konforu sağlamak
- Kullanım amacına uygun planlama yapmak (Kolay temizlenme ve değişim imkânı veren alan ve mobilyalar planlamak gibi.)
- Alanı kullanacak kişilerin özellikleri ve beklentilerini karşılamak (Konfor ve kullanım kolaylığı gibi.)
- Bütçeyi ayarlamak
- Sabit değiştirilemeyecek malzemeler, kolay temizlenebilir mobilyalar ve malzemeler tercih etmek

Şık bir otel, mevsim fark etmeksizin stresli ortamlardan uzaklaşarak huzurlu ve keyifli tatil yapmak isteyen insanlar için kaliteli bir hizmet ve en iyi alternatiflerden birini sunar. Konaklama işletmesinin iç ve dış mekânlarının yarattığı rahat ve konforlu alanlar konukları rahatlatarak onların huzur bulmalarını sağlar. Bunun için konaklama işletmelerinde odaların dekorasyonu büyük önem taşır. Rahat bir yatak, kullanışlı,

pratik şık tasarlanmış mobilyalar bir otel odasının vazgeçilmezidir.

Konaklama işletmelerinin asıl amacı konukların unutulmaz anlar yaşayarak kaliteli vakit geçirmelerini sağlamaktır. Bu nedenle otel ve otel odası dekorasyonu profesyonellik gerektirir. Sağlıklı bir uyku, otel odalarında önemli bir gerekliliktir; bu nedenle ışıklığı ön planda tutarak konuklara sağlıklı, konforlu ve etkileyici bir dekorasyon sunulmalıdır. Günümüzün modern ve standartlaşmış mimarisinde yaşam alanları gittikçe küçülmektedir. Alan ne kadar küçük olursa olsun başarılı bir dekorasyon bu sorunları çözerek isteneni işletmeye sunabilir.

Dekorasyon oluşturulurken kullanılan başlıca unsurlar şunlardır:

- **Kullanım Alanlarına Göre Perdeler:** Perde çeşitleri günümüzde yapıldıkları kumaşlar ve kullanılan teknolojiler açısından çok çeşitlidir. Pamuklu, keten, kadife vb. kumaştan yapılan perdeler dışında store, jaluzi, bambu vb. malzemeden yapılmış mekanizmalı perde çeşitleri de dekorasyon unsurlarına göre kullanılmalıdır. Dekorasyon unsuru olarak odayı renklendirmenin yanında perdelerin kullanımında asıl amaç pencereyi kapatmak, ışığı kesmektir. Bu nedenle kullanılacak alana göre perde seçimi planlanmalıdır. Perdelerin oturma odalarında ferah iç açıcı olması gerekirken yatak odalarında ışığı kesmesi beklenir. Perdelerin kullanım yeri neresi olursa olsun dekorasyonla uyumlu olması önemlidir. Lobi ve genel alanlarda manzarayı kapatmamalıdır.
- **Kullanım Alanlarına Göre Halılar (Döşemeler):** Halıların görünüşlerine göre desenli, desensiz, düz renkli çeşitleri; yapılaşlarına göre de elde ya da makinelerle dokunmuş sentetik, yün, ipek vb. çeşitleri vardır. Halıların rengi ve kalitesi dekorasyonla uyum sağlamalı, kullanım ve temizleme kolaylığı da taşıması gerekir.
- **Kullanım Alanlarına Göre Duvar Renkleri:** Büyük ve geniş alanları daha dar göstermek ve ortama sıcaklık katmak için koyu tonlar tercih edilmelidir. Yemek yenilen ve hazırlanan alanlarda ise temizlik hissi veren aydınlık renkler tercih edilmelidir. Yalnızca eğlence amaçlı kullanılan alanlarda canlı ve koyu renkler kullanılabilir.
- **Kullanım Alanlarına Göre Mobilyalar:** Mobilyalar her şeyden önce kullanım kolaylığıyla temizliği ve ihtiyaçları karşılamalıdır. Alanla uyumlu küçük yerlerde ergonomik mobilyalar tercih edilmelidir. Toplantı salonlarında, odalarda ve açık alanlarda aynı mobilyaların kullanılması mümkün değildir. Kullanılan mobilyalar dekorasyonla uyumlu şekilde ve amaca uygun olarak planlanmalıdır. Dış mekânda kullanılacak olan bir sandalyenin güneşe ve suya dayanıklı olması beklenirken odada kullanılacak sandalyenin daha konforlu olması tercih edilir.
- **Kullanım Alanlarına Göre Diğer Tamamlayıcı Eşyalar (Vazo, Gece Lambası vb.):** Tamamlayıcı eşya ve aksesuarlar diğer ana eşyalarla ve dekorasyonla uyumlu şekilde planlanmalıdır. Dar alanlarda küçük aksesuarlar (Görsel 4.1) kullanılırken büyük alanlarda büyük abajur ve tablolar tercih edilmelidir.

Dekorasyonda öne çıkan bu beş ana unsur, bir odayı renk, şekil ve düzen olarak oluşturur. Bunların birbiriyle uyumlarının iyi olması odanın ilgi çekici ve konforlu olmasını sağlar. O nedenle sabit ve temel eşyaları seçerken, odayı boyarken ve düzenlerken çok iyi düşünerek dekore etmek iyi sonuç verecektir.

Günümüzde konaklama işletmeleri farklı temalara hizmet etmek amacıyla inşa ve dekore edilir (termal oteller, SPA otelleri, çocuk dostu oteller, mağara oteli, su kaydıraklı oteller, kapsül oteller vb.).

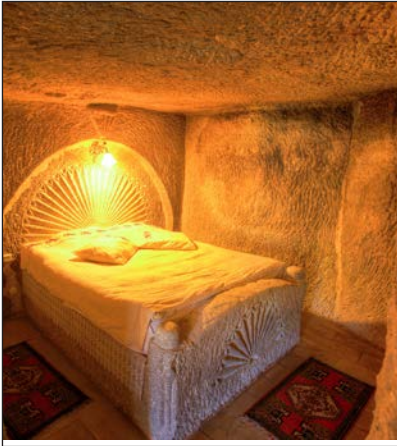

Görsel 4.1: Tamamlayıcı eşyalarla düzenlenmiş oda

Görsel 4.2 ve Görsel 4.3'te gerçek bir mağaraya inşa ve dekore edilmiş bir otel örneği görülmektedir. Bu konseptte gerçek bir mağara kullanılabileceği gibi mağara etkisi yaratacak şekilde inşa edilmiş mimari bir bina da olabilir. Ülkemizde bu tarzın en güzel örneklerine Ürgüp, Göreme Kapadokya Bölgesi'nde rastlanır. Gelir düzeylerinin gün geçtikçe artması, ihtiyaçların değişmesi ve çeşitlenmesiyle hem değişen ihtiyaçlara cevap verebilmek hem de fark yaratarak daha fazla konuk çekmek adına yapılan bu tarz otellerin sayısı çoğalmaktadır. Yerin altında 20 kat olarak inşa edilmiş oteller, şehir hayatının gürültüsünden uzaklaşarak mutlak sessizlik yaratmayı amaçlar. Bundan başka her kış tekrar inşa edilen ve yaz geldiğinde eriyen buzdan otel konsepti (Görsel 4.4, Görsel 4.5), dağın başında tarlanın ortasında sadece modern bir yataktan oluşan çatısı ve duvarları olmayan otel "tek rakibiniz yıldızlar" sloganı ile pazarlanan bu tarz otellerin örnekleri, teknolojinin ilerlemesi ve ihtiyaçların çeşitlenmesi mimar ve iç mimarların hayal gücüne bağlı olarak değişebilir.

Görsel 4.2: Mağara otel

Görsel 4.3: Mağara otel odası

Görsel 4.4: Buzdan otel odası

Görsel 4.5: Buzdan otelin restoranı

4.1.1. Dekorasyonda Renklerin Kullanımı

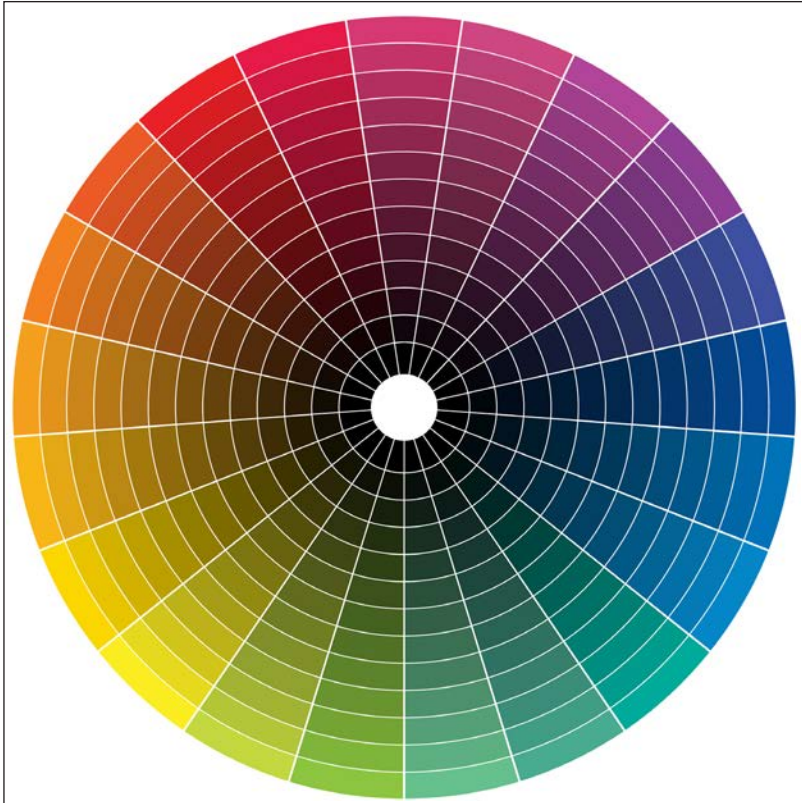
Tema değişse de dekorasyonda sabit eşyaların kullanımı kadar renklerin uyumu, kullanımı büyük önem taşır. Renkler yaşamın anlamlı ve önemli parçalarından biridir. İlk çağlardan günümüze kadar büyük zaman diliminde renkler önemli rol oynamıştır. Renklerin insan üzerinde bıraktığı etki eski zamanlardan beri bilinmektedir. İnsanlar günlük hayatlarının çeşitli zamanlarında bazen üzüntülerini bazen mutluluklarını renklerle yansıtmışlardır.

Renkler, farklı coğrafya ve kültürlerde de farklı anlamlar ifade eder ve izleyenler üzerinde birçok değişik duygu uyandırır.

Dekorasyonun asıl amacı tesise gelen konukların dikkatini çekmektir. Her insan farklı beğenilere ve yaşam tarzına sahiptir. Her tasarımı konuklara beğendirmek oldukça güçtür. Bu nedenle seçilen renklerin birbirleriyle olan uyumu ve mekânların kullanım amacı göz önünde bulundurulur. Renklerin genel duygular üzerindeki etkilerinden yola çıkılarak uygun renkler seçilmeye özen gösterilmelidir. Renklerin yanında desenler ve geometrik şekillerin de dekorasyonda önemli etkileri vardır.

Renklerin (Görsel 4.6) psikolojik etkileri şunlardır:

- **Beyaz:** En huzur verici, sakin, sessiz tona sahiptir. Saflık manası taşıdığı için Batı'da gelinlikler genellikle beyazdır. Bazı ülkelerde matem rengi de olsa beyaz daha çok saflığın, temizliğin, barışın ve tarafsızlığın simgesidir. O nedenle teslim olduğunu bildiren ya da barış görüşmesi isteyen taraf beyaz renkli bayrağı kullanır.

Görsel 4.6: Renk çemberi

BİLGİ KÖŞESİ

Tarihte sembol değerler olarak renk

- Bilindiği gibi renkler, her toplumda değişik anlamlar ifade etmiştir. Beyaz renk Türklerde ve Çinlilerde batıyı temsil ederken, Hintlilerde doğuyu, Eski Ahitlerde güneyi, Mayalarda kuzeyi temsil eder (Gabain 1968: 109).
- Bir toplulukça sevilen renkler, diğer bir toplulukça sevilmez. Örneğin; "ak", temizlik, aralık, ululuk, yaşlılık, tecrübe, büyüklük gibi yüceltici sıfatlarının yanı sıra Batı'yı temsil eder, "kara" ise toprak, güç, kuvvet ve bazen de kader, yas ve alt tabaka anlamlarını da taşıdığı gibi Kuzey'i de temsil eder (Ögel, 1991: 429-435).

- **Siyah:** Siyah, törenlerde resmiyeti temsil eder. Birçok kültürde matem rengidir. Üzüntünün simgesidir. Ciddiyeti temsil eder aynı zamanda birlikte kullanılan renklerin daha iyi parlamasını sağlar.
- **Kırmızı:** Kırmızı, ana renklerdenidir. Doğada bu rengin örneği ateş ve kandır. Bu renk heyecan ve kudret sembolü iken bazı toplumlarda saltanat ve iktidarın simgesi olarak kabul edildiğinden hanların, imparatorların, padişahların rengi olmuştur. Hindistan'da gelinliklerde saflığın rengi olarak kırmızı kullanılır. Kırmızı birçok ülke bayrağında kullanılan bir renk olup Türk bayrağının rengi olan kırmızı, ülkemizde "bayrak kırmızısı" olarak nitelendirilmektedir.
- **Sarı:** Sarı güneş ışığını simgeler. Uyarıcı etkisi olduğundan dikkat edilmesi gerekir. Renklerin en ışıklısı olduğu için en uzaktan görülenidir. Genellikle Doğu toplumlarında kutsal renk olan sarı, Batı toplumlarında eğlence ve mutluluğu sembolize eder.
- **Mavi:** Gökyüzü, su ve denizlerin yanında sonsuzluk ve huzurun da rengidir. Mavinin inancı artırdığı düşünülür. Bu nedenle cami ve kiliselerin vitraylarında ve süslemelerinde mavi sık kullanılmıştır. Mavi, mekânlarda kullanıldığında ortama soğukluk hissi vermektedir. Açık tonları huzurlu bir ortam yaratırken koyu tonları ile kötülüklerden koruyucu bir etkiye sahip olduğuna inanılır. Mavi; suyu, gökyüzünü ve erkekliği simgeleyen renk olarak kabul edilir.
- **Yeşil:** Yeşil, mavi ve sarının karışımından meydana gelir. Sarı sıcaklığı, mavi de sakinlik ve huzuru yeşile vermiştir. Doğada yeşil, ağaçların ve bitkilerin rengidir. Yeşil; baharın, canlılığın, olumlu dinginliğin rengidir. İslamiyet'te yeşil kutsal olarak kabul edilir. Dekorasyonda sessizliği, rahatsız edilmemeyi simgelediği için hastane odalarında ve tiyatrolarda tercih edilen bir renktir.

Eski dönemlerdeki renklerin simgeselliği günümüzde yerini işlevselliğe bırakmasıdır. Renklerin en önemli fiziksel özelliklerinden birisi de ışığı, dolayısıyla ısıyı yansıtması ve yutmasıdır. Örneğin Akdeniz mimarisinde binaların dış yüzeylerinin beyaz olarak tercih edilmesinin nedeni bu rengin ısıyı yansıtıcı özelliğidir. Örneğin fast food restoranların masa ve sandalyeleri kahverengi, duvarları ise açık kahverengi, sarı-pembe karışımıdır. Bu renk tercihinde amaç, insanların kahverengi tonda kendilerini rahatsız hissedip yemeklerini yiyip bir an önce kalkmalarını sağlamaktır. Sarı ve kırmızının karışımı olan renk turuncudur. Mutluluk ve pozitif enerji veren bir renktir. Turuncu kullanıldığı yerlere canlılık katar, sosyal alanlarda daha sıcak bir ortam yarattığından sıkça tercih edilir.

BİLGİ KÖŞESİ

- *Mısır tarihine bakıldığında kullanılan renklerin oldukça basit olduğu; erkek için kırmızı, kadın için sarı, yer için mor, güneş için sarı, doğanın sonsuzluğu için yeşil, kutsal doğruluk ve cennet için mavi kullanıldığı görülmektedir. Genellikle mabetlerin tavanları, kutsal doğruluğu simgeleyen maviye boyanmış ve takımyıldız resimleriyle süslenmiştir. Yerlerde ise Nil çayı gibi yeşil ve mavi kullanılmıştır (Muradoğlu, 1992: 18). Görüldüğü gibi renkler daha o zamanlar güzel sanatlar alanının ayrılmaz bir parçası olmuştur.*

Rengin Kültürel Çağrışımları

- *Çin'de renk sembollerini astroloji kaynaklıdır. Çin'deki ilk renkler beş tanedir. Bunlar; kırmızı, sarı, siyah, beyaz ve mavidir. Bu renkler beş Çin malzemesine (ateş, metal, ahşap, toprak ve su), beş heyecana, beş erdeme, beş günaha ve beş iman kuralına bağlıdır. Pekin'deki duvarlar, güneşi, güneş ve mutluluğu simgeleyen kırmızı renktedir. Çatılar ise toprağı ve dünyayı simgelemek için sarı renktedir (Muradoğlu 1992: 19).*

Odaların dekorasyonunda renkleri kullanırken dikkat edilecek noktalar şunlardır:

- Tesisin konseptine uygun dekorasyon tarzı ve rengi oluşturmak
- Odalarda iç açıcı, huzur verici, sakin, dingin duygular uyandıracak renkler kullanmak
- Küçük tesislerde ve alanlarda açık, ferah renkleri ön planda kullanmak
- Işığı az alan odalarda ve alanlarda soğuk renkler yerine canlı renkler tercih etmek
- Lüks otellerde konsept belirlendikten sonra koyu renk kullanımını füme, gri, mavi veya yeşil tonlarda tercih etmek
- Odaların renklerini belirlerken mobilyaları da göz önünde bulundurmak
- Mutluluk hissi veren, dinlendirici ve iç açıcı renk tonlarına yer vermek
- Renk seçiminde büyük odalarda hafif koyu, küçük oda ve mekânlarda açık renk ve tonlarını kullanmak
- Sakinleştirici ve huzurlu etki yarattığından renk seçiminde toprak tonlarını tercih etmek
- Konuk odalarında dinlendirici yönü nedeniyle en çok mavi ve tonlarını tercih etmek
- Çeşitli renkte değil birbirini tamamlayıcı renkleri tercih etmeye önem vermek
- Tavan yüksekliğini göz önünde bulundurmak (Genellikle tavan boya rengi duvardan birkaç ton daha açık olarak tercih edilir.)
- Zıt renkleri daha çok biblo, vazo, sandalye döşemeleri, dekor amaçlı kullanılan yastıklarda ve tablolarında kullanmak
- Oda çok yüksek tavanlıysa ve alçak tavan etkisi yaratmak isteniyorsa tavanları duvarla aynı renkte boyatmak
- Yüksek tavan görünümü yaratmak için tavanı duvar renginden daha açık veya beyaz renkte boyatmak
- Renkleri mümkün olduğu kadar odadaki elektronik eşyaların renkleri ile aynı tonda ya da onlara uyumlu seçmek
- Oda ve banyonun renk tonlarını tamamlayıcı renklerde seçmeye özen göstermek

Bu noktaların ışığında bir otel konsepti tasarlanabileceği gibi kimi zaman iç mimar ya da mimar, tüm bu genel bilgelere ters düşecek bir otel dekorasyonu gerçekleştirebilir. Bir konsept yerine birkaç konsept de iç içe kullanılabilir. Örneğin çok modern bir otelin içinde bir bölüm tamamen köy yaşamını yaşatan konseptle dekore edilmiş olabilir. Son yıllarda yeni otel konseptlerine ekolojik oteller de eklenmiştir. Bu oteller, şehrin kirliliği ve gürültüsünden kaçan konuklarına doğa ile bütünleşebilecekleri bir ortam sağlar. Bulduğu çevreye uyumlu, olabildiğince güneş, rüzgar gibi yenilenebilir enerjileri kullanan otellerdir. Geri dönüşüme önem veren, ekolojik dengeyi koruyan, doğal ürünler kullanan organik oteller de tercih edilen otel türlerindedir.

SIRA SİZDE

Siz de çevrenizde bulunan bir işletmenin (otel, kafe, restoran, market, kuaför, vb.) dekorasyonunu şu açılardan inceleyerek sınıf içinde arkadaşlarınızla paylaşınız:

- **Amaca uygunluk**
- **Büyükliğüne uygun dekorasyon**
- **Amaca uygun renklerin kullanımı**
- **Uygun perde ve halı ya da döşeme kullanımı**
- **Doğru mobilya ve aksesuar kullanımı**

4.1.2. Mekân Düzenleme için Planlama Yapma

Tesise ait dekorasyon uzun planlama ve projelendirmenin sonunda inşaat aşamasında başlanarak yapılır. Büyük konsept tesislerde zamanla ihtiyaç duyulan durumlarda yenileme ve değişimler iç mimar ve proje tasarımcısı ile gerçekleştirilmektedir. Housekeeper (kat hizmetleri müdürü) ise yapılan düzenleme ve değişimlerin yerleştirilmesini, takibini ve temizliğini yürütmekle yükümlüdür. Bazı küçük tesislerde ise tüm bu yenileme ve değişim housekeeper ve genel müdür aracılığı ile yürütülmektedir.

Kat hizmetleri bölümünün tüm genel dekorasyona ek olarak düzenli ve sürekli bazı konuklar ve etkinlikler için küçük planlama ve düzenlemeler yapmaları gerekmektedir. Bunlar VIP konuk hazırlığı, balayı, doğum günü konukları ve çeşitli acente temsilcileri için yapılan planlamalar vb. etkinliklerdir. Kat hizmetleri ve yiyecek içecek departmanı tarafından yapılacak olan planlamalar, konuğa ait oda blokajları ön büro bölümü tarafından gerçekleştirildikten sonra yapılacak hazırlığın çeşidine göre gerekli süreden itibaren gerçekleşir. Örneğin odaya konması planlanan çiçek sepetinin yeterli süre öncesinde çiçekçiye bildirilerek doğru zamanda otele ulaşması sağlanmalıdır.

Konaklama işletmelerinin genel dekorasyona ek olarak özel gün ve çeşitli nedenlerle düzenleme yapması gerekebilir. Dekorasyonda kullanılan renklerin ve objelerin insanlarda farklı etkilere neden olduğu bilinmektedir. İşletme, konukların kendilerini önemli ve özel hissetmelerini sağlamak için bazı düzenlemeler yapar. Bu düzenlemeler işletmenin hizmet kalitesi oranında farklılıklar taşır. Örneğin 3 yıldızlı bir işletmede doğum günü, balayı ve yıl dönümü kutlaması için gelen konukların odalarına yalnızca çiçek takdimi yapılırken beş yıldızlı bir otelde farklı nevresim takımları, farklı kalitede buklet malzemeleri ve yiyecek içecek ikramları konuklara sunulabilir.

Mekânların düzenlemesi için yapılan planlama genel olarak şu başlıklar altında ele alınır:

- VIP
- Balayı, doğum günü ve yıl dönümü
- Özel konuklar (sada kat kartı olan misafirler)

Bu düzenlemeler konaklama tesisinin hizmet kalitesi ve sunduğu hizmetlerin çeşitliliğine göre farklılıklar arz edebilir. Bazı işletmeler; balayı, doğum günü ve yıl dönümü kutlaması için işletmeye gelen konukları, VIP kategorilerine almak yerine ayrı bir kategoride değerlendirir. Balayı konsepti, doğum günü konsepti, yıl dönümü konsepti gibi (Görsel 4.7) kutlamanın anlamına uygun hazırlıklar yapılır.

Özel konuklar için yapılan tüm hazırlıkların takibi ve hazırlanmasından kat hizmetleri müdürü sorumludur. Kat hizmetleri müdürü gerçekleşen hazırlıkların işletme izleklerine uygun yapıp yapılmadığını denetler. Son kontrol mutlaka yapılmalı, eksikler varsa tamamlanmalıdır.

Görsel 4.7: Balayı, yıl dönümü vb. etkinlikler için düzenlenmiş oda

Planlama yapılırken göz önünde bulundurulması gereken başlıca unsurlar şunlardır:

- Hazırlık işleminin ön büro departmanı ile eş zamanlı çalışılarak mümkünse bir gün önceden kullanılmamış boş ve temiz odalarda yapılmasına özen gösterilir.
- Konuğun geliş saati biliniyor ise ikramların (çiçek, meyve vb.) tazeliğini koruması için gelişinden bir saat önce bilinmiyorsa en geç 15.00'te odaya konması gerekir.
- Üst düzey VIP konukların odaları kat hizmetleri müdürü tarafından kontrol edilir.
- Konuktan gelen özel taleplerin karşılandığından emin olunur.
- Kat hizmetleri bölümü, temizlik işlerinde özel konukların odalarına öncelik tanır.
- Konuk, sadakat kartına sahip ise kartın kategorisine uygun oda hazırlığı yapılmaya özen gösterilir.

Ön büro bölümü tarafından hazırlanan memorandumun, ön büro müdürünün imzası ile en az bir hafta önceden ilgili bölümlere dağıtımını sağlar. Dağıtım, kâğıt olarak bölümlerin duyuru panolarına asılmak suretiyle yapılabildiği gibi e-posta yoluyla ilgili bölümlerin tüm çalışanlarının e-posta adreslerine gönderilerek de yapılabilir. Ayrıca gelecek konuklar listesi bir gün önceden kat hizmetleri bölümü tarafından kontrol edilerek hazırlık gerektiren konuklarla ilgili planlamalar yapılır. Check-in günü girişi yapılacak konuklarla ilgili hazırlıkların kat hizmetleri müdürünün takibi ile gerçekleşmesi sağlanır (Tablo 4.1, 4.2).

Tablo 4.1: İşletmede VIP Housekeeping VIP Amenity Setup Tablosu Örnek-1

VIP 1	VIP 2	VIP 3	VIP 4	VIP 5
<ul style="list-style-type: none"> • Terlik • Özel kişisel bakım setleri 	<ul style="list-style-type: none"> • Terlik, • Bornoz, • Diş fırçası • Tıraş seti • Banyo kesesi • Lavanta kesesi 	<ul style="list-style-type: none"> • Bornoz • Diş fırçası • Tıraş seti • Banyo kesesi • Lavanta kesesi 	<ul style="list-style-type: none"> • Terlik, • Bornoz, • Diş fırçası, • Tıraş seti, • Banyo kesesi 	<ul style="list-style-type: none"> • Terlik, • Bornoz • Diş fırçası • Tıraş seti

Tablo 4.2: Bir İşletmenin Housekeeping VIP Amenity Setup Tablosu Örnek-2

VIP 1	VIP 2	VIP 3
<p>Cumhurbaşkanı, başbakan, yabancı devlet başkanı, genelkurmay başkanı, ordu komutanları, iç dış yönetim kurulu başkanları ve üyeleri</p>	<p>Ulusal ve uluslararası şirket yönetim kurulu başkanları, CEO ve genel müdürleri, acente sahipleri</p>	<p>Acente sahipleri hariç üst düzey yöneticileri, basın mensupları, büyükelçi, konsolos, vali, büyükşehir belediye başkanı, diplomatlar, emniyet müdürü, faaliyetler için gelen sanatçılar</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Farklı havlu ve nevresim seti • Ahşap ayakkabı çekiç • Banyo lifi • Üst kalite sabun • Üst kalite şampuan • Üst kalite saç kremi • Üst kalite vücut losyonu • Üst kalite duş jeli • Tarak • Diş seti • Tıraş seti • Hijyen seti • Lavanta kesesi • Plaj çantası • Sepet çiçek 	<ul style="list-style-type: none"> • Farklı havlu ve nevresim seti • Ahşap ayakkabı çekiç • Banyo lifi • Üst kalite sabun • Üst kalite şampuan • Üst kalite saç kremi • Üst kalite vücut losyonu • Üst kalite duş jeli • Diş seti • Tıraş seti • Hijyen seti • Lavanta kesesi • Plaj çantası • Sepet çiçek 	<ul style="list-style-type: none"> • Banyo lifi • Üst kalite sabun • Üst kalite şampuan • Üst kalite saç kremi • Üst kalite vücut losyonu • Üst kalite duş jeli • Tarak • Diş seti • Tıraş seti • Hijyen seti • Lavanta kesesi • Plaj çantası • Sepet çiçek

Özel Balayı Konsepti	Doğum Günü & Yıl Dönümü Konsepti	Devamlı Gelen Konuklar için Ayrıcalıklar
<ul style="list-style-type: none"> Otele girişte taze çiçekle karşılama Girişte odaya zengin meyve ve tatlı tabağı Girişte odaya konsept kurabiye, içecek ikramı Müsaitlik durumuna göre erken giriş / geç çıkış imkânı Odaya özel nevresim takımı Bir kereye mahsus odaya ücretsiz kahvaltısı servisi Seçilecek ücretli A'la Carte restoranlardan birinde ücretsiz romantik akşam yemeği (1 defa) A'la Carte rezervasyon önceliği SPA'da çiftlere özel masaj uygulamasında %20 indirim Farklı havlu ve nevresim seti Günlük turn down (törn davn) hizmeti Plaj çantası Banyo lifi Tarak Balayı çiçeği Diş seti Tıraş seti Hijyen seti Plaj çantası Lavanta kesesi 	<ul style="list-style-type: none"> Günün anlamına özel kutlama kartı Günün önemini belirten pasta (Kalp şeklinde kurabiye istenen yerde ve şekilde servis edilmektedir.) ve içecek ikramı SPA'da %15 indirim Tarak Vazoda kesme çiçek Diş seti Tıraş seti Plaj çantası Lavanta kesesi 	<ul style="list-style-type: none"> Odaya meyve sepeti & içecek ikramı SPA kullanımında %20 indirim uygulaması Plaj çantası Turn down servisi Banyo lifi Vazoda kesme çiçek Diş seti Plaj çantası Lavanta kesesi

4.1.3. Özel Günler için Mekân Düzenleme

Konaklama işletmesi bünyesinde çeşitli sebeplerle düzenlenmesi planlanan hazırlıklar, en az bir gün önceden yapılarak gerçekleşir. Bu süre yapılacak hazırlığın ayrıntısına göre değişiklik gösterir. VIP konuk, balayı, doğum günü, yıl dönümü (Görsel 4.8) ve devamlı gelen konuklar vb. için yapılan hazırlıkların işletme prosedürüne uygun olarak gerçekleştirilmesi gerekir. Bahsedilen konuk çeşitleri dışında özel gün (23 Nisan, 19 Mayıs, Paskalya Bayramı vb.) ve banketler için yapılan hazırlıklar ve süslemeler genellikle animasyon bölümü ve yiyecek içecek departmanı tarafından gerçekleştirilir. Konaklama işletmesi büyüdükçe sunulan hizmetler çeşitlenerek görev dağılımı değişiklik göstermektedir. 2 ve 3 yıldızlı küçük bir otel işletmesinde 23 Nisan süslemeleri kat hizmetleri tarafından 4 ve 5 yıldızlı bir otelde ise animasyon departmanı tarafından yapılacak olan kutlamalarla birlikte planlanmaktadır.

Görsel 4.8: Özel günler için düzenlenmiş mekân

1. UYGULAMA

20 Dakika

VIP ODA İÇİN DÜZENLEME YAPMA

AMAÇ: İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak ulusal standartlar ve işletme prosedürü doğrultusunda balayı odası için düzenleme yapmak.

ARAÇ GEREÇ: Üniforma, isimlik, bölüm pas anahtarı, kat pas anahtarı, kat ofisi anahtarı, anahtar kayıt defteri, kalem, o günkü oda durum raporu ve kat arabası

1. ADIM: İŞ ÖNCESİ KİŞİSEL TEMİZLİK VE BAKIM

1. Kişisel bakım ve hijyen kurallarını dikkatli uygulayınız.
2. Takılarınızı çıkarınız.
3. İşletmenin belirlediği üniformayı giyiniz.
4. İsimliğinizi üniformanıza takınız.

2. ADIM: İŞ ÖNCESİ GÖREV TALİMATI ALMA

5. Kat hizmetleri müdürünün yaptığı meetinge katılınız.
6. Kat şefinden iş programınızı öğreniniz.
7. Sorumlu olduğunuz odaların oda durum raporunu görevli şeften alınız.

3. ADIM: KONUK ODASINA GİRİŞ

8. Sorumlu olduğunuz kata ait kat pas anahtarını kat şefinden imza karşılığı teslim alınız.
9. Kat arabanızı hazırlayınız.
10. Kat arabanızı çalışacağı odaya en yakın yere, geçişi engellemeyecek şekilde yerleştiriniz.
11. Oda durum raporuna göre temizliği yapılacak odaya geliniz.
12. 3x3 metodunu uygulayarak konuk odasının kapısına kibarca vurup "housekeeping" diye sesleniniz.
13. Bu işlemi iki kere daha tekrarlayınız.
14. Odadan ses gelmezse odanın kapısını pas anahtarı ile açınız.
15. Odanın kapısına "Oda Görevlisi" kartınızı asınız.
16. Odada çalışırken odanın kapısını açık tutunuz.

4. ADIM: VIP ODA İÇİN ÖN HAZIRLIK YAPMA

17. İşletme izleklerine uygun şekilde odanın temizlendiğinden emin olunuz.
18. İşe başlamadan önce eldiveninizi giyip maskenizi takarak iş sağlığı ve güvenliği önlemlerini alınız.

19. Çalışırken ergonomi kurallarına uyduğunuzdan emin olunuz.

20. Uygun renk kodlarındaki temizlik bezleri ile temizlik kontrolünü yapınız.

5. ADIM: VIP ODA HAZIRLIĞINI YAPMA

21. Standart oda setuplarının tam olduğundan emin olunuz.
22. Eksikler varsa tamamlayınız.
23. VIP konukların konaklayacağı odaya işletme izleklerine göre ekstra malzemeleri yerleştiriniz.
24. Otel bilgi kartlarını konuğun göreceği yere yerleştiriniz.
25. Malzemeleri işletme amblemi üstte görünecek şekilde yerleştirdiğinizden emin olunuz.
26. Kişisel bakım ve tüm kâğıt çeşitlerini işletmenizin uygun gördüğü yerlere koyunuz.
27. Konuk eşantıyon malzemelerini kullanım yerlerini dikkate alarak yerleştiriniz.
28. Konukların özel talepleri varsa bunların hazırlandığından emin olunuz.
29. Yapılacak hazırlıkların tamamlandığından emin olunuz.

6. ADIM: ODA DURUM RAPORUNU DOLDURMA

30. Oda durum raporunu doldurunuz.
31. Raporu şefe teslim ediniz.
32. İmza karşılığı teslim aldığınız pas anahtarını iş bitiminde şefe ya da görevli personele yine imza karşılığı teslim ediniz.
33. Odayı teslim ettiğiniz tarihi ve saati yazdığınızdan emin olunuz.

DEĞERLENDİRME	Kriterler	İş İçin Ön Hazırlık	* Uygulama Becerisi	Zamanı Kullanma Becerisi	İletişim Becerisi	** Olağan Dışı Durumlara Hazır Bulunuşluk	TOPLAM
	Puan		10 Puan	60 Puan	10 Puan	10 Puan	10 Puan
	ÖĞRENCİNİN ADI VE SOYADI:				Numarası:		İmza:
	ÖĞRETMENİN ADI VE SOYADI:						İmza:
	* Uygulama becerisi, uygulama adımlarını ifade eder. ** Ders öğretmeni tarafından uygulamanın türüne göre belirlenir.						

2.

UYGULAMA

20 Dakika

BALAYI KONUKLARI İÇİN
DÜZENLEME YAPMA

AMAÇ: Ulusal standartlar ve işletme prosedürüne göre balayı odası için düzenleme yapmak.

ARAÇ GEREÇ: Üniforma, isimlik, bölüm pas anahtarı, kat pas anahtarı, kat ofisi anahtarı, anahtar kayıt defteri, kalem, o günkü oda durum raporu ve kat arabası

1. ADIM: İŞ ÖNCESİ KİŞİSEL TEMİZLİK VE BAKIM

1. Kişisel bakım ve hijyen kurallarını dikkatli uygulayınız.
2. Takılarınızı çıkarınız.
3. İşletmenin belirlediği üniformayı giyiniz.
4. İsimliğinizi üniformanıza takınız.

2. ADIM: İŞ ÖNCESİ GÖREV TALİMATI ALMA

5. Kat hizmetleri müdürünün yaptığı meetinge katılınız.
6. Kat şefinden iş programınızı öğreniniz.
7. Sorumlu olduğunuz odaların oda durum raporunu görevli şeften alınız.

3. ADIM: KONUK ODASINA GİRİŞ

8. Sorumlu olduğunuz kata ait kat pas anahtarını kat şefinden imza karşılığı teslim alınız.
9. Kat arabanızı hazırlayınız.
10. Kat arabanızı çalışacağınız odaya en yakın yere, geçişi engellemeyecek şekilde yerleştiriniz.
11. Oda durum raporuna göre temizliği yapılacak odaya geliniz.
12. 3x3 metodunu uygulayarak konuk odasının kapısına kibarca vurup "Housekeeping" diye sesleniniz.
13. Bu işlemi iki kere daha tekrarlayınız.
14. Odadan ses gelmezse odanın kapısını pas anahtarı ile açınız.
15. Odanın kapısına "Oda Görevlisi" kartınızı asınız.
16. Odada çalışırken odanın kapısını açık tutunuz.

4. ADIM: BALAYI ODASI İÇİN ÖN HAZIRLIK
YAPMA

17. İşletme izleklerine uygun olarak odanın temizlendiğinden emin olunuz.
18. İşe başlamadan önce eldiveninizi giyip maskenizi

takarak iş sağlığı ve güvenliği önlemlerini alınız.

19. Çalışırken ergonomi kurallarına uyduğunuzdan emin olunuz.
20. Uygun renk kodlarındaki temizlik bezleri ile temizlik kontrolünü yapınız.

5. ADIM: BALAYI ODASI HAZIRLIĞINI YAPMA

21. Standart oda setuplarının tam olduğundan emin olunuz.
22. Eksikler varsa tamamlayınız.
23. Balayı konuklarının konaklayacağı odaya işletme izleklerine göre ekstra malzemeleri yerleştiriniz.
24. Otel bilgi kartlarını konuğun göreceği yere yerleştiriniz.
25. Malzemeleri yerleştirirken işletme amblemi üstte görünecek şekilde yerleştirdiğinizden emin olunuz.
26. Kişisel bakım ve tüm kâğıt çeşitlerini işletmenizin uygun gördüğü yerlere koyunuz.
27. Konuk eşantiyon malzemelerini kullanım yerlerini dikkate alarak yerleştiriniz.
28. Konukların özel talepleri varsa bunların hazırlandığından emin olunuz.
29. Yapılacak hazırlıkların tamamlandığından emin olunuz.

6. ADIM: ODA DURUM RAPORUNU DOLDURMA

30. Oda durum raporunu doldurunuz.
31. Raporu şefe teslim ediniz.
32. İmza karşılığı teslim aldığınız pas anahtarını iş bitiminde şefe ya da görevli personele yine imza karşılığı teslim ediniz.
33. Odayı teslim ettiğiniz tarihi ve saati yazdığınızdan emin olunuz.

DEĞERLENDİRME	Kriterler	İş İçin Ön Hazırlık	* Uygulama Becerisi	Zamanı Kullanma Becerisi	İletişim Becerisi	** Olağan Dışı Durumlara Hazır Bulunuşluk	TOPLAM
	Puan	10 Puan	60 Puan	10 Puan	10 Puan	10 Puan	100 Puan
ÖĞRENCİNİN ADI VE SOYADI:					Numarası:		İmza:
ÖĞRETMENİN ADI VE SOYADI:							İmza:

* Uygulama becerisi, uygulama adımlarını ifade eder.

** Ders öğretmeni tarafından uygulamanın türüne göre belirlenir.

4.2.

ÇİÇEKLERİ DÜZENLEME

Evlerde ve iş yerlerinde kullanılan bitki ve çiçekler bulunduğu alana canlılık vermektedir. Böylece bitkilerle nefes alan bir ortam oluşturulmaktadır. Çiçekler dekorasyonun da vazgeçilmez bir ögesidir. Doğal bir görünüm sağlamak isteyenlerin en çok tercih ettiği bitkiler saksı bitkileridir. Canlı bitki ve çiçeklerin sağladığı görünüm sayesinde taze ve canlı bir ortam yakalanmış olur. Bitkilerin özellikleriyle çevrelerine farklı etkileri bulunmaktadır. Dekorasyonda çiçek düzenleyecek kişi (Görsel 4.9), çiçeklerle ilgili bilgilere ve çiçeklerin nelerde kullanılabileceği bilgilerine hâkim olmalıdır. Bazı saksı bitki ve çiçekleri ışık alan, bazı bitkiler ise daha az ışık alan serin ortamlarda yaşamaya elverişlidir. Konaklama işletmelerinde dekorasyonda bitki kullanımı, bitkilerin uygun yerlere yerleştirilmesi iç mimar ve peyzaj mimarları tarafından planlanmaktadır. Uygun bitkinin uygun alanlarda kullanılmasının yanında uygun renk ve dokudaki saksı, vazo ve alanların kullanılması da göz önünde bulundurulması gereken bir konudur.

Görsel 4.9: Çiçek düzenleme

4.2.1. Çiçeğin Önemi

Konaklama işletmeleri, mimarlar ve iç mimarlar tarafından konutlarda olduğu gibi sadece bir tarz üzerinden planlanmayabilir. Başarılı bir konaklama işletmesinin konsept bir tarz ve plana sahip olması gereklidir. Bu tarz ve konsept doğrultusunda tamamlanan proje sonunda mimari yapının elverdiği ölçüde çeşitli bitkilerin kullanılmasına karar verilir. Bu bitkiler, konaklama işletmesinin girişinden başlayarak çevre düzenlemesi ve lobide yer alan gösterişli düzenlenmiş canlı çiçeklerle kat boşlukları, alanlar arasındaki koridorlar, restoranlar, toplantı salonları, konuk odaları ve tüm genel alanlarda dekorasyonun önemli bir parçası olarak yerleştirilir.

Düzenli ve dikkat çekici bir peyzaj tasarımı olan konaklama işletmeleri her zaman daha prestijli bir görünüme sahiptir. Peyzaj tasarım ayrıca eşyaların yarattığı sert etkiyi yumuşatır. Ses yalıtımı sağlayıp büyük salonları ve alanları bölebilir. Çirkin veya ölü bir alanı gizleyerek o alanın daha hoş görünmesini sağlayabilir. Konukların tesise geldiği andan tesisten ayrıldığı zamana kadar tesisin kullanılan her alanında konfor ve huzur çok önemlidir. Konukların eğlenme, dinlenme isteklerinin yanında doğal ağaç ve bitkilerin bulunduğu ortamlar da tesisi tercih etme nedeni olarak ön sıralarda yer almaktadır. Konaklama işletmesini süsleyecek bitkileri birkaç grup altında ele almak mümkündür. Bu bitkiler şunlardır:

- Bahçede yetiştirilen bitkiler
- Saksılarda yetiştirilen bitkiler
- Göze hoş görünecek şekilde düzenlenmiş vazo, fanus ve çeşitli çanaklarda bulunan çiçekler
- Saksıda, vazoda ya da zeminde tasarlanan yapay bitkiler

4.2.2. Çiçek Çeşitleri

Tarımın meyve ağaçları, sebze ve süs bitkileri ile uğraşan dalına **bahçe bitkileri** denir. Konukların göze hoş görünen alanlarda huzurlu ve mutlu şekilde tatil yapmasına olanak sağlamak için konaklama işletmesi, henüz proje aşamasında konseptte en uygun bahçe düzenini peyzaj mimarı, iç mimar ve mimarın ortak kararları ile tasarlanarak yapılır.

Bahçe bakımı ve ekibi geçmişte kat hizmetlerine bağlı bir bölüm olarak çalıştığı hâlde günümüzde bahçe bölümü, bahçe müdürü yönetiminde genel müdüre bağlı ayrı bir bölüm olarak kendi işlerini yürütmektedir. İşletme faaliyete geçtikten sonra bitkilerin bakım ve takibi bahçe bölümü tarafından yapılabileceği gibi dış destek hizmetlerle bağımsız bir şirket tarafından da sağlanabilmektedir. Bazı konaklama işletmelerinde canlı çiçeklerle düzenlenmiş vazo ve çanaklarda kullanılan çiçekler ise tesisin içinde bulunan çiçekçiden temin edilirken kimi durumlarda dış destek hizmetleri aracılığı ile sağlanmaktadır. Bakım ve düzenleme kim tarafından ve nasıl sağlanırsa sağlansın bahçede ya da tesisin içinde bazı uygun alanlarda oluşturulmuş mini bahçelerdeki bitkilerin her zaman canlı, temiz ve taze görünmelerini sağlamak esas olmalıdır.

Dekorasyonda gerek iç, gerek dış mekânda oluşturulan bahçe; saksı bitkileri, canlı bitki ve çiçeklerden olabileceği gibi yapay bitki ve çiçeklerden de oluşabilir. Konaklama işletmelerinde vazo ve sepetlerle düzenlenen çiçekler şu alanlarda kullanılır:

- Yatak odaları
- Oturma salonları
- Yemek salonları
- Lobiler
- Merdiven başları
- Balkonlar
- Asma katlar
- Banyo
- Otelin giriş kapısı vb.

4.2.2.1. Canlı Çiçek Kullanımı

Konaklama işletmesi kaç yıldızlı olursa olsun bitkiler ve çiçekler yaşam alanlarını daha çekici hâle getirerek mekâna canlılık hissi verir. Canlı çiçek kullanımı, huzurlu bir ortam yaratarak konukların hoş kokuların tadını çıkarmasına olanak sağlar. Birçok canlı çiçek, bulunduğu alanlarda mekânın havasını temizleyerek, yaşam alanlarını iyileştirerek işletmenin itibarını yükseltir ve daha şık görünmesini sağlar. Diğer önemli etkilerinden biri de bulunduğu çevre, bölge, bitki ve hayvan çeşitliliğine katkı sağlamasıdır.

Oteller sadece genel alanlardan ibaret değildir. Odalar konukların en çok zaman geçirdikleri yerlerdir. Bu nedenle odalar dekorasyonun önemli bir parçasını oluşturur. Günümüzde konuk odalarına konuklar üzerinde daha iyi izlenim bırakmak adına taze çiçekler, canlı bitkiler yerleştirilir. Canlı çiçeklerin bakım ve temizliği emek, zaman ve maddi kaynak gerektirir. Küçük ihmaller dahi çiçeklerin, bitkilerin kötü görünmesine ve beklenen faydanın tam tersi bir etki oluşturmasına sebep olabilir. Bu nedenle canlı çiçek kullanılırken özenli olunmalı ve bitkinin özelliğine uygun bakım düzenli olarak yapılmalıdır. Canlı çiçek kullanılırken dekorasyonla olan renk uyumunun yanında, güneş ışığını seven ve güneş ışığından kaçınması gereken bitki ve çiçeklere dikkat edilir. Alerjen etki oluşturabilecek bitkiler hassasiyetle seçilmelidir. Bitkiler genel alanları hoş gösterdiği (Görsel 4.10) gibi ölü alanları da çekici hâle getirir.

Görsel 4.10: Genel alanda canlı çiçek kullanımı

Canlı bitki ve çiçeklerin satın alınması, düzenlenmesi, bakımı ve takibi daha yüksek maliyet gerektirdiği için iyi bir planlama ve ekip çalışması gerektirir.

Görsel 4.11’de yapay ve canlı bitkiler bir arada kullanılmıştır. Merdiven çevresinde yapay bitkilere, yer verilirken konukları karşılama alanında ise daha güçlü bir etki yaratmak adına, masa üzerinde canlı aranjmanlardan oluşmuş çiçeklere yer verilmiştir.

Görsel 4.11: Lobide yapay ve canlı bitki kullanımı

4.2.2.2. Yapay Çiçek Kullanımı

Konaklama işletmelerinde ışık almayan alanları daha ferah ve sıcak (Görsel 4.12) göstermek için yapay çiçek ve bitkiler kullanılır. Yapay bitkiler suya, toprağa ve ışığa ihtiyaç duymaz. Ayrıca yapay bitkiler; maliyetinin düşük, bakım ve temizliğinin daha kolay olması nedeniyle tercih edilir. Günümüzde yapay çiçekler, kullanılan malzemelerin gelişmesiyle canlı çiçeklerle yarışır hâle gelmiştir. Canlı çiçeklerin bazı insanlarda alerjik etkiler oluşturması ya da koku hassasiyeti olanlar için rahatsız edici olması yapay çiçeklerin tercih sebeplerindedir. Canlı çiçek kullanımında bitkinin özelliği-

Görsel 4.12: İç mekanda yapay çiçek kullanımı

ne uygun alan seçmek gerekirken yapay çiçekte dekorasyona uygun olan, istenen renk ve özellikteki bitkinin yapayına yer verilebilir. Yapay çiçek seçilirken gerçekçi renkleri taşıyan daha doğal olanları tercih edilir.

Aranjman yapılırken (Görsel 4.13) doğala yakın düzenleme yapabilmek için saplarının esnek ve kolay şekil alabilen özellikte olması daha iyi sonuç verir. Doğal olan tercih sebebi olduğundan yapay çiçekler pek fazla tercih edilmez. Dekorasyonda yapay çiçekleri kullanmanın diğer önemli nedenleri de bu çiçeklerin uzun ömürlü olması ve fazla bakım gerektirmemesidir. Canlı çiçekler ise kısa süre açık kalır, daha hassas ve düzenli bakım gerektirir.

Hareketin az olduğu alanlarda daha çok yapay çiçek düzenlemesi tercih edilir. Temizlik ve takip kolaylığı sağlar. Yapay çiçek aranjmanı arasına birkaç taze çiçek ya da yeşillik karıştırmak aranjmana taze bir görünüm kazandırılmasını ve gerçeklik vurgusunu sağlar. Kaliteli bir aranjman, tüm yıl boyunca kullanım ve eşitli aralıklarla farklı düzenlemeler yapma imkânı sağlar. Dekorasyonun bir parçası olarak daha renkli ve hoş görünmesi için canlı yeşil bitkiler, yapay çiçeklerle kullanılabilir (Görsel 4.14).

Görsel 4.13: Vazoda yapay çiçek düzenleme

Görsel 4.14: Yapay ve canlı bitkinin bir arada kullanımı

4.2.3. Çiçeklerin Bakımı

Çiçeklerin bakım ve düzenlemesinden çiçek düzenleyicisi veya bahçıvan sorumludur. **Bahçıvanlık**; en temel anlamıyla meyve, sebze, çiçek veya süs bitkisi yetiştirme bilimi veya sanatıdır. **Çiçek düzenlemecisi**; çiçekçilik organizasyonlarını yürütme, kesme, çiçek ve iç mekân çiçeklerinin bakımı, çeşitli objeler ile mekânları düzenleme ve süsleme yeterliklerine sahip kişidir. İyi bir bahçıvan ve çiçek düzenlemecisi bitkilerin özelliklerini bilir. Bitki için gerekli olan toprak hazırlığını ve toprağın gübrelemesini yapar. Bitki hastalıklarını ve bu hastalıklar ile mücadele yöntemlerini bilir. Bu işte yaratıcılığını kullanarak kendini geliştirir ve temel çizimler yapar. İç mekân ve kesme çiçek bitkilerinin, hareketli, sabit mekânların ve açık-kapalı alan düzenlemelerini yapar. Çiçeklerden sorumlu olan kişi, bitkilerin özellikleri ve bakımı hakkında yeterli bilgi ve deneyime sahip olmalıdır.

Sulama zamanından emin olunmadığı durumlarda bitkinin toprağının kuru olup olmadığı parmakla iki cm kadar derinlikte kontrol edilir. Kuru ise çiçeğin suya ihtiyacının olduğu ve sulanması gerektiği anlaşılır. Sulamanın mümkün olduğu kadar sabah erken ya da gece yapılması sağlanmalıdır. Bitkileri yazın daha sık, kış aylarında ise daha seyrek sulamaya özen gösterilmelidir. Gereğinden fazla yapılan sulama, bitkilerin çürümmesine ve erimesine neden olur. Doğru bakım ve sulama; bitkilerin uzun ömürlü, sağlıklı olmasını ve güzel görünmesini sağlar. Bitkiler, ışığa da en az suya olduğu kadar ihtiyaç duyar. Doğal ışık kaynağının yetersiz olduğu koşullarda canlı bitki kullanmayı tercih eden tesisler, yapay ışık kullanmak durumundadır. Bu ışıklar; beyaz ve sarı dışında kırmızısı, turuncumsu, kırmızıya yakın mor tonlarında olabilir. Güneşin ultraviyole ışınlarının benzerini yansıtır. Bu ışıkların bakımı ve saat ayarlamaları düzenli aralıklarla yapılmalıdır.

Çiçek bakımı ve sulaması yapılırken dikkat edilecek noktalar şunlardır:

- Sulama bitkilerin tabanından yapılmalıdır.
- Püskürtme usulü sulama yapılacak ise su, gün ışığında yapraklarda lekeler neden olacağı için gün ışığının olmadığı saatlerde yapılmalıdır.
- Çiçek ya da bitkilerin sabah çok erken ya da gece geç saatlerde sulanması daha uygun olacaktır.
- Toprak ve kütük saksılarda sulamanın daha seyrek yapılması sağlanır.
- Toprağın taşmaması ve çiçeğinin kökünün açılmaması için bitkiyi yavaş sulamaya özen gösterilir.
- Vazo ya da saksılara sünger üzerine yapılan aranjmanlı canlı çiçeklere sulama yapılması aranjmanın ömrünün uzamasını sağlar.
- Yapay çiçeklerin bakımında üzerinde oluşan tozlar, düzenli aralıklarla nemli bez veya tilki kuyruğu (toz alma aparatı) ile alınır.
- Yapay çiçeklerin periyodik bakımında ise yapay çiçeğin bulunduğu alanın özelliğine göre ılık su ile çiçek yıkanır ve güneş ışığı almayan alanda kurutulur. Burada göz önünde bulundurulması gereken konu, bitkilerin yapıldığı malzemeye göre kullanma ve temizleme talimatına uyulmasıdır.

4.2.4. Çiçekleri Düzenleme İçin Ön Hazırlık Yapma

Florist (Çiçekçi): Konaklama işletmelerinde bitkilerden sorumlu olan, çiçeklerin yenilenmesini, düzenli aralıklarla bakımını, dekorasyonunu gerçekleştiren kişilerdir. İhtiyaç hâlinde odalara, misafirlere ve özel günler için mekân düzenlemede diğer bölümlere de çiçek düzenlemesi yaparak çiçeğin teminini sağlar.

Çiçekçilik hizmeti, bir dış kaynaktan satın alınabilir. Bunun dışında bu hizmet, konaklama işletmesi bünyesinde bulunan kat hizmetlerine bağlı bahçe bölümü veya direkt genel müdüre bağlı çalışan bir bölüm tarafından da sağlanabilir. Bağımsız bir bölüm olsa da bazı çiçek düzenlemeleri kat hizmetleri ile iş birliği yapılarak yürütülmelidir. Örneğin saksı ve bahçe bitkilerinin bakımını bahçe bölümü, kapalı alanlarda kullanılan vazolarda ya da çanaklarda düzenlenen çiçeklerin bakımını ve takibini kat hizmetleri bölümü yapabilir. Çiçek tasarlayacak kişi, tasarımda kullanılacak malzemelerin alımının yanında depolanması, kullanımı, bakımı, korunması ile ilgili konulara da hâkim olmalıdır. Genel dekorasyonun bir parçası olan genel alanlarda kullanılan bitkilerin düzenlenmesi ve bakımı için gerekli olan başlıca araç gereç şunlardır:

- Çeşitli boy ve özellikteki saksılar ve çiçeklikler
- Çeşitli boy ve özellikteki sepetler
- Çeşitli boy ve özellikteki vazolar
- Çeşitli makaslar
- Çeşitli renk ve kalınlıktaki ipler (kurdele, rafya çeşitleri)
- Vazo destek malzemeleri
- Tel çeşitleri (çiçekçi teli, misina ve çiçekçi bandı)
- Strafor çeşitleri ve süngerleri
- Ambalaj malzemeleri (jüt kumaş, kâğıt çeşitleri tül çeşitleri, jelatin çeşitleri)
- Kutu ve paketleme malzemeleri
- Bahçe malzemeleri
- Sulama kovaları
- İlaçlama ve sulamada kullanılan püskürtme şişeleri ya da makineleri
- Çeşitli eldivenler
- Çeşitli yapıştırıcılar

Çiçek düzenleyecek ve tasarlayacak olan kişi yapmayı planladığı işe göre ihtiyacı olan araç gerecin tam olduğundan emin olmalıdır. Örneğin saksı düzenlemesi yapılacak ise yerleştirilecek alanda bulunan dekorasyona uygun renk ve ışığa da dikkat edilerek uygun vazo, saksı ve çiçek çeşitleri seçilmelidir. Çiçekçi; planladığı düzene ilişkin çiçek, vazo, makas, tel, rafya veya iplerin hazır olduğundan da emin olmalıdır. İş biten araç gereci temiz ve düzenli bir şekilde yerlerine kaldırmalıdır.

4.2.5. Çiçekleri Düzenleme

Çiçek düzenlemelerine **çiçek aranjmanı** adı verilir. Çiçeklerin, süsleme malzemelerinin ya da yeşilliklerin birbiri ile uyumlu olması için aranjman hazırlamak bir sanat olarak kabul edilir. Kariyerine çiçekçi veya çiçek tasarımcısı olarak başlamak ya da devam etmek isteyen kişiler için temel ve ileri seviyede teorik bilgi ve pratiğin birlikte verildiği özel kurslar mevcuttur. Kişi kendini gerek bu kurslar gerekse sektörde edindiği deneyimlerle geliştirebilir. Çiçek düzenleme tasarımda kullanılan belli başlı temel teknikler olsa da çiçeğin kullanılacağı alana göre çiçeği tasarlayan kişi ve talepte bulunan kişinin isteğiyle yapılacaklar şekillenir. Eğitimli bir çiçekçinin tasarım ve stil yanında genel çiçek ve bitki bakımına kadar her şeyi bilmesi beklenir. Çiçek düzenleme profesyonel çiçekçi tarafından yapılabileceği gibi basit düzenlemeler kat hizmetleri personeli tarafından da gerçekleştirilebilir. Başarılı bir kat hizmetleri yöneticisi temel düzeyde dekorasyon bilgi ve becerisine de sahip olmalıdır.

Çiçek tasarımı; el yatkınlığı, bilgi ve beceri gerektirir. Çiçeklerin ömürleri ve türleri doğrultusunda hangilerinin bir arada kullanılabileceği, tasarımda renk ve uyumun nasıl sağlanabileceği ve kullanılacak malzemelere göre tasarımın nasıl yapılacağı çiçek tasarımında ele alınır. Çiçek düzenlemenin temelinde buket hazırlama ve tasarlama vardır. Uygun çiçeklerle renklerin ve kokuların uyumunu sağlamak önemli bir aşamadır. Öncelikle çiçeklerin renklerine, dokularına ve çeşitlerine göre tasarımın nasıl olacağı belirlenerek gerekli olan tüm malzemeler gözden geçirilir, kullanılacak malzemelere karar verilir.

Düzenlenecek olan çiçeğin hangi alan ve dekorasyona göre yapılacağı göz önünde bulundurulmalıdır. Büyük ve yüksek bir vazoda yapılan düzenleme, küçük bir alanda mekânı kapatıp daraltacak ve sağlanmak istenen etkinin tam tersi bir etki yaratacaktır fakat aynı düzenleme geniş bir lobideki büyük bir masa üzerinde çok hoş bir etki sağlayacaktır. Yapılan planlamadan sonra tasarı oluşturulmaya başlanır. Yapay ve canlı çiçekleri düzenleme genel olarak şu başlıklardan oluşur:

- **Aksesuar tasarımı:** Gelin tacı, damat yaka çiçeği (Görsel 4.15)
- **Buket hazırlama:** Klasik buket hazırlama, yatay buket hazırlama, yuvarlak buket hazırlama
- **Vazo, sepet, saksı ve yüzeylere yapılan çiçek düzenleme:** 360 derece masa aranjmanı (Görsel 4.16) tasarımı, üçgen formulu aranjman tasarımı

Görsel 4.15: Gelin buketi ve damat yaka çiçeği

Çiçek tasarımı yapılırken genel olarak dikkat edilecek noktalar şunlardır:

- Çiçekler, 2 ya da 3 farklı boyda vazo ya da saksı boyutu ve yüksekliği göz önünde bulundurularak kesilmelidir.
- Canlı çiçek tasarımı yapılırken çiçeklerin suya giren bölümünde bulunan yaprakları zamanla çürüyüp kokacağı için çiçek tamamen temizlenmelidir.
- Çiçeklerin dalları verev şekilde kesilmelidir.
- Aynı tasarım ve mevsimde üretilen çiçeklerin kullanılmasına özen gösterilmelidir.

Örnek buket hazırlığı Tablo 4.3'te verilen aşamalardan oluşmaktadır.

Görsel 4.16: 360 derece masa aranjmanı

Tablo 4.3: Buket Düzenleme Aşamaları

BUKET DÜZENLEME AŞAMALARI	
<p>Buket Malzemelerini Belirleme ve Hazırlama</p> <ul style="list-style-type: none"> Buket tasarımına karar verilir. Kullanılacak çiçek ve malzemelere karar verilir. Kullanılacak çiçek ve malzemeler düzenleme yapılacak alana getirilir. 	
<p>Ön Hazırlık</p> <ul style="list-style-type: none"> Gerekli ip ve kurdele seçilerek gereği kadar kesilir. Kullanılacak ambalaj malzemesi gereği kadar hazırlanır. Çiçeklerin alınması gereken dalları temizlenip saplarının uçları revov olacak şekilde kesilir. 	
<p>Buketi Düzenleme</p> <ul style="list-style-type: none"> Çiçeklerin renk uyumu göz önünde bulundurularak merkez etrafında çiçekler yerleştirilir. Buketin tasarımı gerçekleştiğinde buket planlanan ip ya da kurdele ile sıkıca bağlanır. Buketin şeklinde istenmeyen durum olup olmadığına bakılıp gereken düzenlemeler yapılarak bukete son şekli verilir. 	
<p>Ambalajlama</p> <ul style="list-style-type: none"> Bağlanan buket planlandığı üzere ambalaj kâğıdı ile estetik bir şekilde sarılır. Buket planlanan şekilde uygun kurdele veya rafya ile göze hoş görünecek şekilde bağlanır ve iplerine şekil verilir. 	
<p>Kontrol</p> <ul style="list-style-type: none"> Tamamlanan buketin kullanılacak alana ve tasarlanan bukete uygunluğu kontrol edilerek buket gerekli yere yerleştirilir ya da konuğa teslim edilir. 	

3.
UYGULAMA

20 Dakika

BUKET HAZIRLAMA

AMAÇ: İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak ulusal standartlar ve işletme prosedürü doğrultusunda buket hazırlamak.

ARAÇ GEREÇ: Üniforma, isimlik, çeşitli boy ve özellikteki saksılar ve çiçeklikler, çeşitli boy ve özellikteki sepetler, çeşitli boy ve özellikteki vazolar, çeşitli makaslar, çeşitli renk ve kalınlıktaki ipler (kurdele, rafya çeşitleri), vazo destek malzemeleri, tel çeşitleri (çiçekçi teli, misina ve çiçekçi bandı), çiçek düzenleme aracı, ambalaj malzemeleri (jüt kumaş, kâğıt çeşitleri tül çeşitleri, jelatin çeşitleri, strafor çeşitleri ve süngerleri)

1. ADIM: İŞ ÖNCESİ KİŞİSEL TEMİZLİK VE BAKIM

1. Kişisel bakımı ve hijyen kurallarını dikkatli uygulayınız.
2. Takılarınızı çıkarınız.
3. İşletmenin belirlediği üniformayı giyiniz.
4. İsimliğinizi üniformanıza takınız.

2. ADIM: İŞ İÇİN GEREKLİ HAZIRLIKLARI YAPMA

5. Departman sorumlusunun yaptığı meetinge katılınız.
6. Şefinizden iş programınızı alınız.
7. Bir önceki vardiyada çalışan görevliden sorumlu olduğunuz alana ait işleri devralınız.
8. Vardiya arası iletişim defterini kontrol ediniz.
9. Hijyen ve sanitasyon kuralları dâhilinde çalışma alanını hazırlayınız.
10. Malzeme giriş çıkış listesini doldurarak şefinize onaylatıp işiniz için gerekli araç gereç eksiklerini tamamlayınız.

3. ADIM: BUKET TASARIMINI PLANLAMA VE MALZEMELERİ BELİRLEME

11. Buket tasarımını planlayınız.
12. Kullanılacak çiçekleri belirleyiniz.
13. Bukette kullanılacak malzemeleri hazırlayınız.
14. Buket düzenlenecek alanı hazırlayınız.
15. Buket yapılacak malzemeleri düzenleme alanına taşıyınız.
16. Planlanan bukete uygun malzemelerin tam olduğunu kontrol ediniz.

4. ADIM: ÖN HAZIRLIK YAPMA

17. Kullanılacak olan ip ve kurdeleyi yeteri kadar kesiniz.
18. Kullanılacak ambalaj malzemesini gereği kadar hazırlayınız.
19. Çiçeklerin dallarındaki alınması gereken yaprakları temizleyiniz.
20. Saplarının uçlarını vevv şekilde kesiniz.

5. ADIM: BUKET HAZIRLAMA

21. Renk uyumunu göz önünde bulundurarak çiçekleri merkez etrafında yerleştiriniz.
22. Buketin tasarımı gerçekleştirildiğinde planlanan ip ya da kurdele ile bukete sıkıca bağlayınız.
23. Buketin şeklinde istenmeyen durum olup olmadığına bakarak gerekiyorsa düzenlemeleri yaparak buketin son şeklini veriniz.

6. ADIM: AMBALAJLAMA

24. Bağlanan bukete planlandığı üzere ambalaj kâğıdı ile estetik şekilde sarınız.
25. Buketi, planlanan şekilde uygun kurdele veya rafya ile göze hoş görünecek şekilde bağlayınız ve ip ya da kurdeleye şekil veriniz.

7. ADIM: KONTROL VE TESLİM

26. Tamamlanan buketin kullanılacak alana ve tasarlanan bukete uygun olup olmadığını son kez kontrol ediniz. Buketi, kullanılacak alana yerleştiriniz ya da konuğa teslim ediniz.

DEĞERLENDİRME	Kriterler	İş İçin Ön Hazırlık	* Uygulama Becerisi	Zamanı Kullanma Becerisi	İletişim Becerisi	** Olağan Dışı Durumlara Hazır Bulunuşluk	TOPLAM
	Puan	10 Puan	60 Puan	10 Puan	10 Puan	10 Puan	10 Puan
ÖĞRENCİNİN ADI VE SOYADI:					Numarası:		İmza:
ÖĞRETMENİN ADI VE SOYADI:							İmza:
* Uygulama becerisi, uygulama adımlarını ifade eder. ** Ders öğretmeni tarafından uygulamanın türüne göre belirlenir.							

4. UYGULAMA

20 Dakika

YAPAY ÇİÇEKLE DÜZENLEME (ARANJMAN)

AMAÇ: İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak ulusal standartlar ve işletme prosedürü doğrultusunda yapay çiçekle düzenleme (aranjman) yapmak.

ARAÇ GEREÇ: Üniforma, isimlik, çeşitli boy ve özellikteki saksılar, yapay çiçekler ve çiçeklikler, çeşitli boy ve özellikteki sepetler, çeşitli boy ve özellikteki vazolar, çeşitli makaslar, çeşitli renk ve kalınlıktaki ipler (kurdele, rafya çeşitleri), vazo destek malzemeleri, tel çeşitleri (çiçekçi teli, misina ve çiçekçi bandı), çiçek düzenleme aracı, ambalaj malzemeleri (jüt kumaş, kâğıt çeşitleri tül çeşitleri, jelatin çeşitleri)

1. ADIM: İŞ ÖNCESİ KİŞİSEL TEMİZLİK VE BAKIM

1. Kişisel bakım ve hijyen kurallarını dikkatli uygulayınız.
2. Takılarınızı çıkarınız.
3. İşletmenin belirlediği üniformayı giyiniz.
4. İsimliğinizi üniformanıza takınız.

2. ADIM: İŞ İÇİN GEREKLİ HAZIRLIKLARI YAPMA

5. Departman sorumlusunun yaptığı meetinge katılınız.
6. Şefinizden iş programınızı alınız.
7. Bir önceki vardiyada çalışan görevliden sorumlu olduğunuz alana ait işleri devralınız.
8. Vardiyalar arası iletişim defterini kontrol ediniz.
9. Hijyen ve sanitasyon kuralları dâhilinde çalışma alanını hazırlayınız.
10. Malzeme giriş çıkış listesini doldurarak şefinize onaylatıp işiniz için gerekli araç gereç eksiklerini tamamlayınız.

3. ADIM: YAPAY ÇİÇEKLE DÜZENLEME (ARANJMAN) PLANLAMA VE MALZEMELERİNİ BELİRLEME

11. Çiçeğin kullanılacağı alanı dikkate alınız.
12. Yapay çiçek tasarımını planlayınız.
13. Kullanılacak çiçekleri belirleyiniz.
14. Tasarım yapılacak çalışma alanını hazırlayınız.
15. Yapılacak tasarımda kullanılacak malzemeleri hazırlayınız.
16. Tasarım yapılacak malzemeleri düzenleme alanına taşıyınız.
17. Planlanan düzenlemeye uygun malzemelerin tam olduğundan emin olunuz.

4. ADIM: ÖN HAZIRLIK YAPMA

18. Kullanılacak olan saksı ya da vazoyu alınız.
19. Uygun sünger ya da straforu, kullanılacak olan vazo ya da saksıya göre taşmayacak şekilde kesiniz.
20. Kullanılacak ambalaj malzemesini gereği kadar hazırlayınız.
21. Çiçeklerin dallarındaki alınması gereken yaprakları temizleyiniz.
22. Çiçeklerin saplarını gerekiyorsa istenen boyda kesiniz.

5. ADIM: YAPAY ÇİÇEKLE DÜZENLEME (ARANJMAN)

23. Renk uyumunu göz önünde bulundurarak çiçekleri merkez sünger ya da strafora iyice yerleştirdiğinizden emin olunuz.
24. Planlamaya uygun olarak düzenlenen çiçeğe her açıdan bakarak çiçeğin kontrolünü sağlayınız. Gerekiyorsa düzenlemesini yapınız.
25. Çiçeğe son şeklini veriniz.

6. ADIM: AMBALAJLAMA

26. Düzenlemesi gerçekleşen çiçeğe planlandıysa ambalajını estetik şekilde sarınız.
27. Planlanan şekilde düzenlemesi gerçekleşen çiçeği, uygun kurdele veya rafya ile göze hoş görünecek şekilde bağlayınız.
28. İp ya da kurdeleye şekil veriniz.

7. ADIM: KONTROL VE TESLİM

29. Tamamlanan çiçeğin kullanılacak alana ve tasarlanan çiçeğe uygun olup olmadığını son kez kontrol ediniz. Çiçeği, kullanılacak alana yerleştiriniz ya da konuğa teslim ediniz.

DEĞERLENDİRME	Kriterler	İş İçin Ön Hazırlık	* Uygulama Becerisi	Zamanı Kullanma Becerisi	İletişim Becerisi	** Olağan Dışı Durumlara Hazır Bulunuşluk	TOPLAM
	Puan		10 Puan	60 Puan	10 Puan	10 Puan	10 Puan
	ÖĞRENCİNİN ADI VE SOYADI:				Numarası:		İmza:
	ÖĞRETMENİN ADI VE SOYADI:						İmza:
* Uygulama becerisi, uygulama adımlarını ifade eder. ** Ders öğretmeni tarafından uygulamanın türüne göre belirlenir.							

5.
UYGULAMA

20 Dakika

CANLI ÇİÇEKLE 360 DERECE
MASA ÇİÇEĞİ DÜZENLEME

AMAÇ: İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak ulusal standartlar ve işletme prosedürü doğrultusunda canlı çiçekle 360 derece masa çiçeği düzenlemek

ARAÇ GEREÇ: Üniforma, isimlik, çeşitli boy ve özellikteki saksılar, canlı çiçekler ve çiçeklikler, çeşitli boy ve özellikteki sepetler, çeşitli boy ve özellikteki vazolar, çeşitli makaslar, çeşitli renk ve kalınlıktaki ipler (kurdele, rafya çeşitleri), vazo destek malzemeleri, tel çeşitleri (çiçekçi teli, misina ve çiçekçi bandı), çiçek düzenleme aracı, ambalaj malzemeleri (jüt kumaş, kâğıt çeşitleri tül çeşitleri, jelatin çeşitleri)

1. ADIM: İŞ ÖNCESİ KİŞİSEL TEMİZLİK VE BAKIM

1. Kişisel bakım ve hijyen kurallarını dikkatli uygulayınız.
2. Takılarınızı çıkarınız.
3. İşletmenin belirlediği üniformayı giyiniz.
4. İsimliğinizi üniformanıza takınız.

2. ADIM: İŞ İÇİN GEREKLİ HAZIRLIKLARI YAPMA

5. Departman sorumlusunun yaptığı meetinge katılınız.
6. Şefinizden iş programınızı alınız.
7. Bir önceki vardiyada çalışan görevliden sorumlu olduğunuz alana ait işleri devralınız.
8. Vardiya arası iletişim defterini kontrol ediniz.
9. Hijyen ve sanitasyon kuralları dâhilinde çalışma alanını hazırlayınız.
10. Malzeme giriş çıkış listesini doldurarak şefinize onaylatıp işiniz için gerekli araç gereç eksiklerini tamamlayınız.

3. ADIM: CANLI ÇİÇEKLE DÜZENLEME, (ARANJMAN) PLANLAMA VE MALZEMELERİ BELİRLEME

11. Çiçeğin kullanılacağı alanı dikkate alınız.
12. Çiçek tasarımını planlayınız.
13. Kullanılacak çiçekleri belirleyiniz.
14. Tasarım yapılacak çalışma alanını hazırlayınız.
15. Yapılacak tasarımda kullanılacak malzemeleri hazırlayınız.
16. Tasarım yapılacak malzemeleri düzenleme alanına taşıyınız.
17. Planlanan düzenlemeye uygun malzemelerin tam olduğundan emin olunuz.

4. ADIM: ÖN HAZIRLIK YAPMA

18. Kullanılacak olan saksı ya da vazoyu alınız.
19. Uygun sünger ya da straforu kullanılacak olan vazo

ya da saksıya göre taşmayacak şekilde kesiniz.

20. Kullanılacak ambalaj malzemesini gereği kadar hazırlayınız.
21. Çiçeklerin dallarındaki alınması gereken yaprakları temizleyiniz.
22. Gerekliyse çiçeklerin saplarını istenen boyda kesiniz.

5. ADIM: CANLI ÇİÇEKLE 360 DERECE MASAL ÇİÇEĞİ DÜZENLEME (ARANJMAN)

23. Renk uyumunu göz önünde bulundurarak çiçekleri, merkez sünger ya da strafora iyice yerleştirdiğinizden emin olunuz.
24. Planlamaya uygun olarak düzenlenen çiçeğe her açıdan bakarak 360 derecelik açıyla düzgün görünümünün kontrolünü sağlayınız. Gerekliyse düzenlemesini yapınız.
25. Çiçeğe son şeklini veriniz.

6. ADIM: AMBALAJLAMA

26. Planlandıysa düzenlemesi yapılan çiçeğe ambalajını estetik şekilde sarınız.
27. Planlanan şekilde düzenlenen çiçeği, uygun kurdele veya rafya ile göze hoş görünecek biçimde bağlayınız.
28. İp ya da kurdeleye şekil veriniz.

7. ADIM: KONTROL VE TESLİM

29. Tamamlanan çiçeğin kullanılacak alana ve tasarlanan çiçeğe uygun olup olmadığı son kez kontrol ediniz. Çiçeği, kullanılacak alana yerleştiriniz ya da konuğa teslim ediniz.

DEĞERLENDİRME

Kriterler	İş için Ön Hazırlık	* Uygulama Becerisi	Zamanı Kullanma Becerisi	İletişim Becerisi	** Olağan Dışı Durumlara Hazır Bulunuşluk	TOPLAM
Puan	10 Puan	60 Puan	10 Puan	10 Puan	10 Puan	100 Puan
ÖĞRENCİNİN ADI VE SOYADI:				Numarası:		İmza:
ÖĞRETMENİN ADI VE SOYADI:						İmza:

* Uygulama becerisi, uygulama adımlarını ifade eder.

** Ders öğretmeni tarafından uygulamanın türüne göre belirlenir.

Aşağıdaki çoktan seçmeli soruların doğru seçeneğini işaretleyiniz.

1. Dekorasyon yapılırken esas alınması gereken ana unsur aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Göze hoş görünmesi
- B) Renkli olması
- C) Aydınlık olması
- D) İşlevsel olması
- E) Rahat olması

2. Aşağıdakilerden hangisi dekorasyonu oluşturan ana unsurlardan değildir?

- A) Halılar
- B) Perdeler
- C) Duvar renkleri
- D) Mobilyalar
- E) Pencereleler

3. Aşağıdakilerden hangisi dekorasyonda renkleri kullanırken dikkat edilecek noktalardan biri değildir?

- A) Alanın büyüklüğü
- B) Kullanım amacı
- C) Tavan yüksekliği
- D) Mimari yapı
- E) Işık alma durumu

4. Dekorasyonu gerçekleştiren kişi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mimar
- B) İnşaat mühendisi
- C) Genel müdür
- D) Kat hizmetleri müdürü
- E) İç mimar

5. Kat hizmetleri tarafından özel konuklar için yapılan düzenlemeler ne zaman hazır olmalıdır?

- A) Konuğun geldiği sabah
- B) Konuk gelmeden bir gün önce
- C) Konuğun isteği üzerine
- D) Konuğun geliş saati biliniyorsa geliş saati-ne en yakın zamanda
- E) Konuk geldikten sonra

6. Aşağıdakilerden hangisi dekorasyonda canlı çiçek kullanmanın faydalarından değildir?

- A) Doğal bir görünüm sağlaması
- B) Doğal bitki ve hayvan çeşitliliğine katkı sağlaması
- C) Düşük maliyet ve bakım kolaylığı
- D) İşletmeye prestij sağlaması
- E) Daha sıcak bir etki yaratması

7. Aşağıdakilerden hangisi dekorasyonda yapay çiçek kullanmanın tercih sebebidir?

- A) İşletmeye prestij kazandırması
- B) Güneşe dayanıklı olması
- C) Düşük maliyet ve bakım kolaylığı
- D) Daha sıcak görünmesi
- E) Daha zarif olması

8. Çiçekleri düzenlerken aşağıdaki malzemelerden hangisi kullanılmaz?

- A) Makaslar
- B) Kat arabası
- C) Vazolar
- D) Rafyalar
- E) Tel çeşitleri

9. Yapay çiçeklerin temizlik ve bakımı nasıl yapılmalıdır?

- A) Kuru temizleme yapılarak
- B) Musluk altında hafif sabunlu su ile yıkanarak
- C) Çamaşır makinesinde yıkanarak
- D) Hafif su püskürtülerek
- E) Bulaşık makinesinde yıkanarak

10. Aşağıdakilerden hangisi canlı çiçeklerin bakımında dikkat edilecek noktalardan biri değildir?

- A) Çiçeklerin güneşin en yoğun olduğu saatlerde sulanması
- B) Çiçeklerin tabanından sulanması
- C) Toprak ve kütük saksılarda sulamanın daha seyrek yapılması
- D) Vazo veya saksılara sünger üzerine yapılan aranjmanlı canlı çiçeklere sulama yapılması
- E) Canlı çiçekler için gerektiğinde bitki besini verilmesi

5. Öğrenme Birimi

**ÇAMAŞIRHANE
İŞLEMLERİ**

KONULAR

- 5.1. ÇAMAŞIRHANE ORGANİZASYONU
- 5.2. ÇAMAŞIRLARI YIKAMA
- 5.3. ÇAMAŞIRLARI ÜTÜLEME
- 5.4. ÇAMAŞIRLARI DEPOLAMA

NELER ÖĞRENECEKSİNİZ?

- Çamaşırhanelerin organizasyon yapısı
- Çamaşırhane giriş işlemleri
- Kumaş çeşitleri ve özellikleri
- Leke çeşitleri ve özellikleri
- Çamaşırların yıkanması
- Çamaşırların kurutulması
- Çamaşırların ütülenmesi
- Çamaşırların depolanması

TEMEL KAVRAMLAR

- Çamaşırhane
- NFC çipi
- Tekstil-sembollerle bakım kılavuzu kodu Türk standardı
- Kumaş çeşitleri
- Leke çeşitleri
- Endüstriyel çamaşır makinesi
- Pres ütü
- Silindir ütü
- Manken ütü
- Misafir çamaşırhane istek formu
- Personel zimmet formu

HAZIRLIK ÇALIŞMALARI

1. Sizce konaklama işletmelerinde kullanılan çamaşır yıkama makinelerinin evde kullanılan makinelerden farklılıkları neler olabilir? Sınıfta tartışınız.
2. Leke çeşitleri ve çıkarma yöntemleri ile ilgili neler biliyorsunuz? Arkadaşlarınızla paylaşınız.
3. Konaklama işletmelerinde kullanılan havlu ve çarşaflar ile evlerde kullanılan havlu ve çarşafları birbirinden ayıran farklılıklar neler olabilir? Tartışınız.

5.1.

ÇAMAŞIRHANE ORGANİZASYONU

Konaklama işletmelerinde işletmeye ait tekstillerin, konuk ve personel çamaşırlarının her türlü temizleme ve kullanıma hazır hâle getirme işlemlerinin yapıldığı bölüme **çamaşırhane** adı verilir (Görsel 5.1).

Günümüzde artan maliyetler nedeniyle birçok konaklama işletmesi kendi bünyesinde çamaşırhane bölümü kurmak yerine, bu işi profesyonel olarak yapan başka işletmelerden hizmet alımı yapmaktadır.

Konaklama işletmelerinin kendi bünyesinde çamaşırhane bulundurması zaman ve denetim açısından işletmeye avantaj sağlayabilir ancak personel, ekipman, temizlik maddelerinin maliyetleri ile fiziki kapasitenin bir kısmını çamaşırhane olarak ayırmak, işletmeler için dezavantajdır. Bu nedenle çok büyük olmayan işletmelerde dışarıdan hizmet alımı yapılmaktadır.

Dışarıdan hizmet alımı yoluyla yürütülen çamaşırhane faaliyetleri; sorumluluğun devredilmesi, sabit giderlerin azaltılması, fiziki alan kazanılması gibi avantajlar sağlar. Ancak zaman zaman malzemelerin takibi ve kalitesiz hizmet gibi konularda sıkıntı yaşanabilmektedir.

Konaklama işletmelerinde çamaşırhane olmasının avantajları şunlardır:

- İşletme, hizmetin kalite ve denetiminde kontrol sahibi olur.
- Hızlı geri dönüş sağlanır.

Konaklama işletmelerinde çamaşırhane olmasının dezavantajları şunlardır:

- Ortalama 500 yataklı bir işletme için 125 m² genişliğinde bir alanın çamaşırhane için ayrılması gerekir.
- Ek maliyet gerektirir.
- Donanım, bakım, onarım ve eğitim giderleri ortaya çıkar.
- Gaz, elektrik, su giderleri artar.
- İş gücü ve temizlik malzemesi maliyeti artar.

Görsel 5.1: Endüstriyel makinelerden oluşan çamaşırhane

Çamaşırhane hizmetinin dışarıdan satın alınması durumunun dezavantajları şunlardır:

- Çamaşırların otelden alınıp otele geri dönmesi zaman alır.
- Çamaşır temizliğinde standart yakalanamayabilir.
- Çamaşırların kullanım ömründe kısalma olabilir.
- Çamaşırların kaybolma riski oluşur.
- İşletmenin çamaşır envanteri oluşturmasında sorun çıkabilir.

Çamaşırhanesini kendi bünyesinde kuran işletmelerde (Görsel 5.2);

- İzolasyonun, elektrik ve su tesisatlarının çok iyi yapılması,
- Buhar kazanı gibi ekipmanların bakım ve kontrollerinin düzenli olarak yapılması,
- Yeterli genişlikte ve yüksek tavanlı bir alan kullanılması,
- Aydınlatma ve havalandırma koşullarının iyi olması gerekmektedir.

BİLGİ KÖŞESİ

Kendi bünyesinde çamaşırhane kuran konaklama işletmelerinde temel amaç, en uygun yatırım ile en çok verimi alabilmektir.

Görsel 5.2: Çamaşırhane

Çamaşırhane yerinin seçimi ve büyüklüğü kadar donanımının seçilmesi de verimli bir çamaşırhane tasarımı için önemli bir husustur. Bir çamaşırhanede donanım seçilirken şunlara dikkat edilmelidir:

- Öncelikle konaklama işletmesinin kapasitesine göre ihtiyaçları belirlenmelidir.
- İşletmenin bu iş için ayıracağı bütçe önemlidir, bu bağlamda donanım maliyeti hesaplanırken donanımın garanti kapsamı ve koşulları da dikkate alınmalıdır.
- Donanım, alana yerleştirilip iş akışına göre mekân tasarımı yapılmalıdır.
- Gerekli araçların yerleştirilebileceği alanın büyüklüğü tespit edilmelidir.
- Donanımı kullanacak personelin işletme bünyesinde bulunması, işe alım süreci ve eğitimi konularına dikkat edilmelidir.

Her konaklama işletmesinde ihtiyaç duyulan sayıda ve özellikle ekipman bulunur. Bir konaklama işletmesinde çamaşırhane donanımında kullanılacak araç gereç şunlardır:

- Çamaşır makinesi çeşitleri (üstten ve önden doldurmalı, çift kazanlı)
- Endüstriyel otomatik çamaşır makineleri
- Yüksek basınçla etkili yıkama sağlayan rotatif yıkayıcılar
- Santrifüjlü kurutucular
- Kazanlı kurutucular ve kurutma kabinleri
- Çarşaf ütöleme ve katlama makineleri (Görsel 5.3)
- Su tahliye makineleri
- Havlu katlama makineleri (Görsel 5.4)
- Endüstriyel kurutma makineleri
- Ütü çeşitleri (buharlı, kazanlı, silindir, manken) ve ütü tahtaları (Görsel 5.5)
- Dikiş makineleri ve çamaşır tasnif küvetleri

Görsel 5.3: Çarşaf kurutma, ütöleme ve katlama makinesi

Görsel 5.4: Havlu katlama makinesi

Görsel 5.5: Pres ütü

5.1.1. Çamaşırhane Organizasyon Yapısı

Çamaşırhane organizasyonu kendi içerisinde sistemli bir şekilde çalışması gereken bir yapıdır. Organizasyon yapısı içerisinde yer alan her birim, kendi üzerine düşen görev ve sorumlulukları zamanında ve eksiksiz yaparsa sistem doğru işlemektedir. Birimlerin doğru ve hızlı çalışabilmesi için önceki işi yapan birimin işlemleri doğru şekilde bitirmesi gerekmektedir.

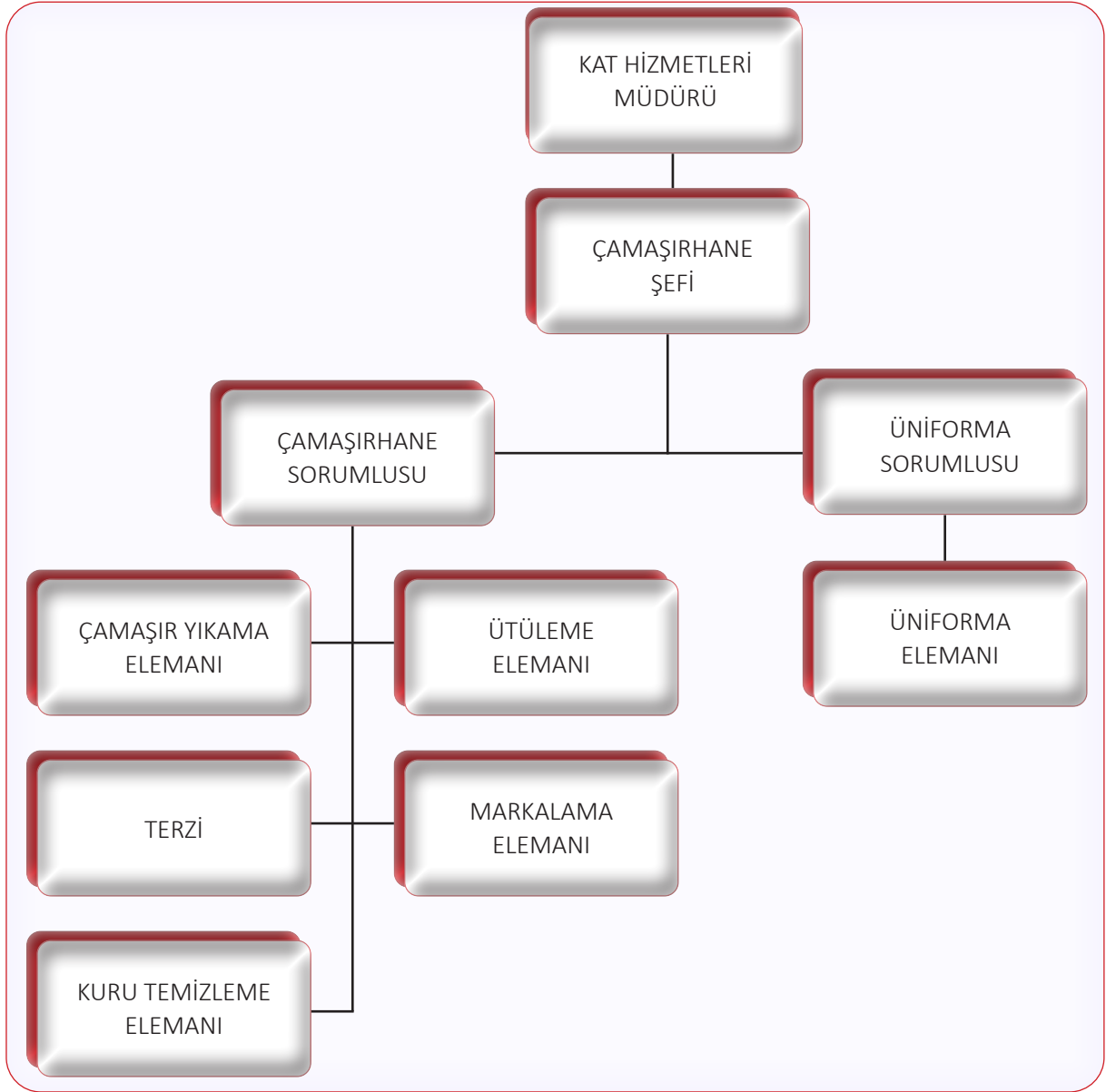
BİLGİ KÖŞESİ

Çöpe atılan tekstil ürünleri %93'e kadar geri dönüştürülerek tekstil hammaddesine çevrilebilmektedir. Eskimiş kıyafetleri ve tekstil ürünlerini çöpe atmak yerine geri dönüşüme kazandırarak doğal dönüşüm sürecine siz de katkıda bulunabilirsiniz.

Konaklama işletmelerinin çamaşırhanesinde bulunan bölümler şunlardır:

- Yıkama
- Ütüleme
- Kuru temizleme
- Depolama
- Terzihane

Bu bölümlerde çalışan tüm görevliler çamaşırhane sorumlusuna bağlı olarak görev yapmaktadır (Şema 5.1).

Şema 5.1: Çamaşırhane organizasyon yapısı

Çamaşırhane görevlisi ve sorumlusu ile ilgili meslek standartları 29.01.2013 tarih ve 28543 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Bu standartlara göre iş tanımları şunlardır:

Çamaşırhane Görevlisi (Seviye 2): Bünyesinde çamaşırhane bulunan kurum ve kuruluşlar ile bağımsız çamaşırhane işletmelerinde iş sağlığı ve güvenliği ile çevreye ilişkin önlemleri alarak mesleği ile ilgili iş organizasyonu, çamaşırları gruplandırma, yıkama, ütüleme, depolama yapan ve mesleki gelişimine ilişkin faaliyetleri yürüten, hijyen ve sanitasyon kuralları ile birlikte işletme standartlarına uygun işlem yapma bilgi ve becerisine sahip kişidir.

Çamaşırhane ve Kuru Temizleme Sorumlusu (Seviye 4): Bünyesinde çamaşırhane bulunan kurum ve kuruluşlar ile bağımsız çamaşırhane işletmelerinde iş sağlığı ve güvenliği ile çevreye ilişkin önlemleri alarak mesleği ile ilgili iş organizasyonu yapan, çamaşırhane operasyonunun ve kuru temizleme işlemlerinin yapılmasını sağlayan, mesleki gelişimine ilişkin faaliyetleri yürüten, hijyen ve sanitasyon kurallarına uyan, kalite yönetim sistemi ve işletme standartlarına uygun işlem yapma bilgi ve becerisine sahip kişidir.

Çamaşırhanede görev yapan diğer elemanların sorumlulukları şunlardır:

Çamaşır Yıkama Elemanı: İşletmenin ve konukların tüm çamaşırlarının istenen standartlarda temizlenmesi, kurutulması ve katlanması işlemlerinden sorumludur.

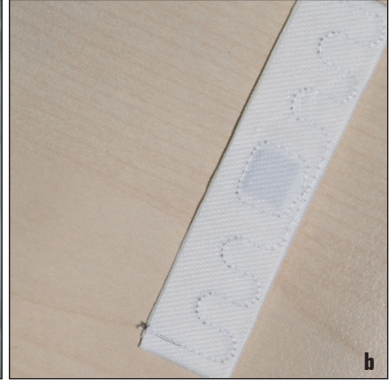
Ütüleme Elemanı: İşletmenin ve konukların çamaşırlarının ütülenmesinden sorumludur. Ütü elemanlarının kumaşları iyi tanınması, tüm ütü çeşitlerini kullanma becerisine sahip olması ve çamaşır katlama tekniklerini iyi bilmesi gerekir. Ütüde oluşabilecek küçük arızaları ve aksaklıkları giderebilecek kadar teknik bilgiye de sahip olması beklenir.

Terziler: Çamaşırhanede destek hizmeti veren, çamaşırhane şefine bağlı olarak çamaşırhane içinde ayrılmış veya çamaşırhaneye yakın ayrı bir bölümde çalışan, her türlü el ve makine dikişinden anlayan çalışanlardır. Tüm tamir, bakım ve dikiş işlemlerinden sorumludur. Ayrıca işletmenin discard olarak nitelendirilen çamaşırlarını da farklı amaçlarda ve birimlerde kullanılmak üzere yeniden değerlendirir. Dikiş makinelerinin bakımı ve temizliği de terzihane bölümünde çalışan personeller tarafından yapılır.

Markalama Elemanı: Personel kıyafetleri, yeni dikilen perde, tül ve diğer mefruşatlar, konuk çamaşırları ve kuru temizleme yapılan çamaşırların markalanması işlemini yapan çalışanlardır. Ayrıca dışarıdan hizmet alımı yapılıyorsa işletmeye ait havlu ve çarşafın içine NFC çipi (Görsel 5.6a, Görsel 5.6b) adı verilen parçanın dikilmesi işini ve bunun takibini de yapar. Terzihane ile iş birliği yaparak basit çamaşır tamirlerini de üstlenir.

Görsel 5.6a: NFC çipleri ve işletme çamaşırlarına dikilmesi

Görsel 5.6b: NFC çipleri ve işletme çamaşırlarına dikilmesi

Kuru Temizleme Elemanı: Kuru temizleme makinesi operatörü olarak adlandırılır. Kuru temizleme işlemi yapılması gereken tüm çamaşırlar için istenen standartlarda kuru temizleme yapmakla sorumludur. Bu elemanın dikkatli, sorumluluk sahibi, kumaşlar ve kimyasallar hakkında yeterli bilgiye sahip olması gerekir.

5.1.2. Çamaşırhane Giriş ve Çıkış İşlemleri

Çamaşırhane (Görsel 5.7) görevlileri; işletme prosedürleri doğrultusunda ve belli kurallar dâhilinde çamaşırhaneye giren kirli çamaşırlar ile çamaşırhaneden çıkan temiz çamaşırların takip ve kontrolünü yapmak zorundadır. Aksi takdirde çamaşırhanenin işleyişinde karışıklıklara yol açılır. Kirli ve temiz çamaşırlar ile ilgili kayıtlar zamanında ve doğru tutulmalıdır.

Görsel 5.7: Konaklama işletmesi çamaşırhanesi

Kat görevlileri tarafından odalardan günlük olarak toplanan kirli çamaşırlar genellikle şut yöntemi ile kat ofislerinde bulunan kirli çamaşır tüneline veya görevliler tarafından taşınan porter adı verilen çamaşır arabaları ile asansörle çamaşırhaneye gelir. Ayrıca günlük olarak personel kıyafetleri, işletmelere ait lojmanların çamaşırları ve misafir çamaşırları da çamaşırhanede toplanır (Şema 5.2).

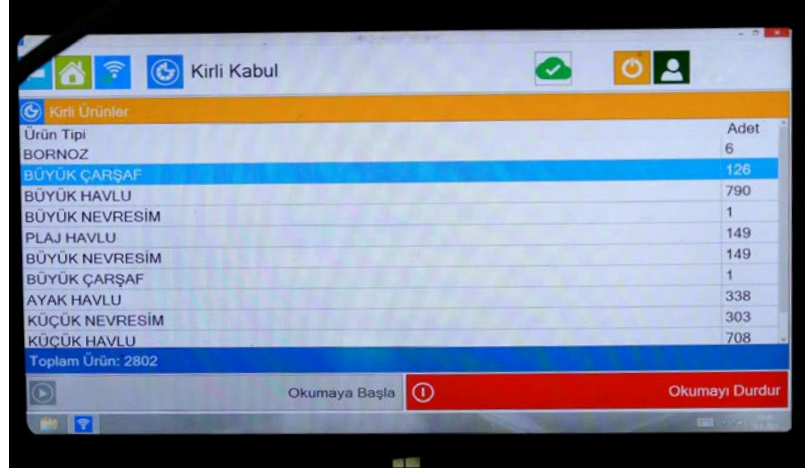

Şema 5.2: Konaklama işletmesinde çamaşırhane işlem süreci

5.1.3. Çamaşırların Numaralandırılması

İşletmeler çeşitli amaçlarla çamaşırları numaralandırma işlemi yapar. Özellikle personel kıyafetlerinin birbirine karışmaması ve misafir çamaşırlarının karışmasını önlemek için çeşitli yöntemlerle numaralandırma ve markalama yapılır. Numaralandırma ve markalama işlemi genellikle yıkama esnasında boyası dağılmayan kalemlerle elle veya makine ile etiket üzerine dikilerek yapılmaktadır.

Ayrıca işletme çamaşırları yıkama işlemini dışarıdan yaptıran konaklama işletmelerinde, çamaşır takibi için çipli yöntem kullanılmaktadır. Tekstilin uygun yerlerine içerisinde çip bulunan kumaş dikilir. Böylece kurulan sayım sistemi ile dışarıya giden ve temizlenerek gelen tekstiller için kirli ve temiz çamaşır takibi kolayca yapılabilmektedir (Görsel 5.8).

Ürün Tipi	Adet
BORNOZ	6
BÜYÜK ÇARŞAF	126
BÜYÜK HAVLU	790
BÜYÜK NEVRESİM	1
PLAJ HAVLU	149
BÜYÜK NEVRESİM	149
BÜYÜK ÇARŞAF	1
AYAK HAVLU	338
KÜÇÜK NEVRESİM	303
KÜÇÜK HAVLU	708
Toplam Ürün:	2802

Görsel 5.8: Çipli sistem ile çamaşırhaneye giriş yapan kirli sayım ekranı

5.1.4. Çamaşırların Gruplandırılması

Çamaşırhaneye yıkanmak üzere gelen çamaşırlar üç ana grupta toplanır.

1. Otel Çamaşırları

- Kat hizmetleri çamaşırları
- F&B çamaşırları
- Mutfak çamaşırları
- Genel ve özel alan çamaşırları
- Temizlik bezleri ve paspaslar

2. Konuk Çamaşırları (Elbise, İç Çamaşırı, Gömlek vb.)

3. Personel Çamaşırları (Üniformalar, Ceketler, Başlıklar)

Bu gruplandırmadan sonra çamaşırlar kontrol edilir. Onarım gerektirenler ve kullanılmayacak durumda olan havlu, çarşaf vb. tekstiller yeniden farklı amaçlarla değerlendirilmek üzere terzihaneye gönderilir. Diğer çamaşırlar;

- Renklerine,
- Cinslerine,
- Büyükliklerine,
- Kirlilik derecesine göre gruplandırılarak yıkamaya hazır hâle getirilir (Görsel 5.9).

Tesis içerisinde odalardan ve diğer alanlardan toplanan kirli çamaşırlar öncelikle renk ve cinslerine göre ayrılır. Konaklama işletmelerinde hijyeni temsil ettiği için genellikle

Görsel 5.9: Gruplanan kirlilerin makinelere yerleştirilmesi

beyaz kumaşlar tercih edilir. Ayrıştırma işlemi yapılan tekstiller yıkanmak üzere konteynlara alınır. Yıkama cins gruplarına göre ayrılan tekstillerin tartımı yapılır ve tartım sonucu kirli tekstil tartım formuna işlenir.

Gruplanan çamaşırlar yıkama işlemi yapılmak üzere yıkama bölümüne alınır. Dışarıdan hizmet alan işletmelerde sayım işleminden sonra çamaşırlar uygun paketleme yöntemi ile yıkama işlemi için firmaya gönderilir.

1. UYGULAMA 20 Dakika

ÇAMAŞIRLARIN GRUPLANDIRILMASI

AMAÇ: İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak ulusal standartlar ve işletme prosedürü doğrultusunda kirli çamaşırların gruplandırılması işlemlerini gerçekleştirmek.

ARAÇ GEREÇ: Kirli çamaşır arabası, çeşitli otel çamaşırı (havlu, çarşaf, yastık kılıfı), çamaşır sayım listesi

1. ADIM: ÇAMAŞIRLARIN TOPLANMASI

1. Kirli çamaşır arabaları ile toplanan çamaşırları toplama bölgesine getiriniz.

2. ADIM: ÇAMAŞIRLARIN AYRILMASI

2. Kirli çamaşırları öncelikle kullandıkları bölüme göre ayırınız

3. ADIM: ÇAMAŞIRLARIN GRUPLANDIRILIP SAYILMASI

3. İkinci aşamada kirli çamaşırları çeşitlerine göre ayırıp sayınız ve tutanaklara yazınız.

4. ADIM: ÇAMAŞIRLARIN KONTROL EDİLMESİ

4. Yapılan kontrollerde çok kirli, yıpranmış, yırtılmış, sökülmüş, farklı lekeleri olan çamaşırları ayırarak listeye işleyiniz ve terzihaneye gönderiniz.

5. ADIM: ÇAMAŞIRLARIN YIKAMA İŞLEMİNE GÖNDERİLMESİ

5. Kalan çamaşırları sayınız ve listeye işleyerek ilgili bölümlere temizlik işlemine gönderiniz.

6. Temizlenen ve katlanan çamaşırları standartta belirlenen sayılara göre paketleyerek depolayınız.

DEĞERLENDİRME	Kriterler	İş İçin Ön Hazırlık	* Uygulama Becerisi	Zamanı Kullanma Becerisi	İletişim Becerisi	** Olağan Dışı Durumlara Hazır Bulunuşluk	TOPLAM
	Puan		10 Puan	60 Puan	10 Puan	10 Puan	10 Puan
ÖĞRENCİNİN ADI VE SOYADI:					Numarası:		İmza:
ÖĞRETMENİN ADI VE SOYADI:							İmza:
* Uygulama becerisi, uygulama adımlarını ifade eder. ** Ders öğretmeni tarafından uygulamanın türüne göre belirlenir.							

5.2.

ÇAMAŞIRLARI YIKAMA

Çamaşırların doğru bir yıkama tekniğiyle yıkanması ve uzun ömürlü kullanımları için çamaşırhane görevlilerinin kumaşların türlerini, özelliklerini ve yıkama şartlarını bilmesi gerekmektedir. Yanlış uygulamalar daha sonra telafi edilemeyecek sonuçlar doğurabilir. Bu nedenle yıkama ve kuru temizleme çalışmaları kumaş türüne ve varsa ürün etiketine uygun olarak yapılmak zorundadır.

Çamaşırlar elyaf adı verilen ipliklerin dokunması ile elde edilir. Bu elyaf farklı kaynaklardan elde edildiğinden elyaf cinsine göre çamaşır cinsi ve özellikleri de değişmektedir. Elyafın cinsine ve özelliklerine göre çamaşırın mekanik etki, ısı ve kimyasala karşı dayanımı da değişiklik gösterir. Çamaşırların doğru programda yıkanabilmesi için elyaf cinsinin bilinmesi ve elyaf cinsine göre doğru yıkama programının seçilmesi gerekir.

Elyaf lar ikiye ayrılır.

- Doğal elyaf lar
- Sentetik ve karışım elyaf lar

Doğal elyaf türleri şunlardır:

- Pamuklu elyaf
- Keten
- Yünlü ve ipekli

En sık karşılaşılan tekstil olan pamuklu elyafın kullanım alanları şunlardır:

- Hastane çarşaf ları
- Otel çarşaf ları
- Restoran masa örtüleri

Pamuklu elyaf kumaş ların özellikleri şunlardır:

- Yıkama ve mekanik etkiye dayanıklı kumaş lardır.
- Yüksek sıcaklığa dayanıklıdır. Beyaz lar 80-90, renkli ler 60 derecede yıkanabilir.
- Yıkama pH 9-12 aralığında dayanıklıdır.
- Yüksek sıcaklıklarda ütülenebilen kumaş lardır (Görsel 5.10).

Pamuklu elyaf kumaş ların yıkanmasında dikkat edilecek husus lar şunlardır:

- Yıkama sıcaklık aralığı 30-95 derece arasında olmalıdır. Sıcaklığa dayanıklı olduğundan beyaz lar da 95 dereceye kadar yıkama yapılabilir.
- Yıkama pH aralığı 7,0-12,0 olmalıdır. Bu kumaş lar yüksek pH derecesine dayanıklı olduğundan alkali ortamda yıkama yapılabilir ancak kumaş ın parçalanmasına sebep olabileceğinden pH 13'ün üzerine çıkartılmamalıdır.
- Çamaş ır makinesi tamburunun içindeki su seviyesi düşük olmalıdır. Düşük su seviyesi, makine tamburu içinde tekstillerin birbirine çarpma hareketi ile mekanik etkiyi artırır. Pamuklu kumaş lar mekanik etkiye dayanıklı olduğundan düşük su seviyesi ile etkili yıkama yapılabilir.

Görsel 5.10: Pamuklu elyaf kumaş

Keten kumaş ların kullanım alanları şunlardır:

- Otel çarşaf ları
- Restoran masa örtüleri
- Hastane çarşaf ları

Keten kumaş ların özellikleri şunlardır:

- pH derecesinin 11'i geçmesi durumunda kumaş parçalanır.
- Aside karşı duyarlıdır.
- Zor ütü tutar.
- Parlak bir kumaş olduğ u için yansıtma yaparak kumaşa serinletici özellik verir.
- Dokusu yumuşak, emici ve tüylenmeyen özelliktedir.
- Güneşte solma yapmaz.
- Doğal keten kumaş lar toz çekmeme özelliğine sahiptir.

Keten elyaf kumaş ların yıkanmasında dikkat edilecek husus lar şunlardır:

- Yıkama sıcaklığı 60 derecenin altında olmalıdır. Yüksek ısıya dayanıklı bir kumaş türü değildir.
- Yıkama pH aralığı 9,0-11,0 olmalıdır.
- Çamaş ır makinesi tamburunun içindeki su seviyesi yüksek olmalıdır. Keten kumaş lar kolayca buruştuğ u için bu kumaş lar yüksek su seviyesinde yıkanmalıdır.

Yünlü ve ipekli kumaşlar;

- Kişisel giyim eşyaları,
- Sentetik elyaflarla karışım olarak battaniye vb. eşyalarda kullanılır.

Yünlü ve ipekli kumaşlar sağlıklı ve doğal bir elyaf türüdür.

Yünlü ve ipekli kumaşların zayıf yönleri şunlardır:

- Mekanik etkiye ve yüksek sıcaklığa dayanıklı değildir.
- Yüksek alkali yıkamaya karşı dayanıklı değildir.

Yünlü ve ipekli kumaşlar yıkanırken dikkat edilecek hususlar şunlardır:

- Yıkama sıcaklığı 40 dereceden düşük olmalıdır. Çok yüksek sıcaklıklara dayanıklı değildir.
- Yıkama pH aralığı 5,0-7,0 aralığında olmalıdır. Ayrıca nötr koşullarda yıkanmaları gerekmektedir.
- Çamaşır makinesi tamburunun içindeki su seviyesi yüksek olmalıdır. Narin kumaşlar olduğu için mümkün olduğunca düşük mekanik etkide, yüksek su seviyesinde yıkanmalıdır.

Sentetik ve karışım elyaf türleri şunlardır:

- Naylon
- Yün polyamid
- Pamuk polyamid

Sentetik ve karışım elyaflar pamuklu ve diğer doğal elyafların bazı özelliklerinin iyileştirilmesi ve daha ekonomik olması amacıyla plastik vb. kimyasallardan elde edilen elyaflarla karıştırılarak elde edilir.

Sentetik ve karışım kumaşların yıkanmasında dikkat edilecek hususlar şunlardır:

- Yıkama sıcaklık aralığı 60 dereceyi geçmemelidir. Bu kumaşlar çok yüksek sıcaklıklara dayanıklı değildir ve zarar görür.
- Yıkama pH aralığı 7,0-11,0 olmalıdır. Yüksek pH derecesine dayanıklı olduğundan alkali ortamda yıkama yapılabilir ancak pH derecesi 11'in üzerine çıkmamalıdır.
- Çamaşır makinesi tamburunun içindeki su seviyesi yüksek olmalıdır. Bu kumaşlar mekanik etkiye çok dayanıklı değildir. Bu nedenle yüksek su seviyesinde yıkanmalıdır (Görsel 5.11).

Görsel 5.11: Sentetik ve karışım kumaş

Son yıllarda ekolojik dengenin sağlanması ve sürdürülebilirlik çalışmalarına paralel olarak tekstil firmaları, organik kumaşların günlük hayatımızda daha fazla yer alması için teşvik edici rol üstlenmektedir. Organik kumaşlar; en az %70 doğal yöntemle üretilen ve en az katkı maddesi içeren tekstil ürünleridir. Organik pamuk ve keten, kenevir, bambu, tencel (liyosel), jüt ekolojik tekstil sektöründe en fazla tercih edilen kumaşlardır.

Bu kumaşların özellikleri şunlardır:

- Antibakteriyel
- Dayanıklı
- Nem emici
- Cilt hassasiyetine duyarlı
- Hafif ve rahat
- Uzun ömürlü

Çamaşırları yıkama, temizleme ve kurutma işlemlerinde dikkat edilmesi gereken bir diğer husus da üzerindeki etiketlerdir. Etiketle yer alan uyarılara göre yapılan işlemler çamaşırların uzun ömürlü olmasını

sağlar. Uluslararası geçerliliği olan TSE tarafından belirlenerek yürürlüğe konan TS EN ISO 3758 No.lu “Tekstil- Sembollerle Bakım Kılavuzu Kodu Türk Standardı” etiket standartları ve yapılması gereken uygulamalar Tablo 5.1’de verilmiştir.

Tablo 5.1: TS EN ISO 3758 No.lu “Tekstil - Sembollerle Bakım Kılavuzu Kodu Türk Standardı”

ÜTÜLEME		KURU TEMİZLEME	
	Yüksek ısıda ütüleme yapılır.		Kuru temizleme amaçlı tüm çözücüler kullanılabilir.
	Orta ısıda ütüleme yapılır.		Trikloretilen dışındaki tüm çözücüler kullanılabilir.
	Düşük ısıda ütüleme yapılır.		Kuru temizlemede giysiler mekanik hareket, su veya ısıya maruz kalmamalıdır.
	Ütüleme yapılamaz.		Saf alkol ve RI 13 ile kuru temizleme yapılır.
YIKAMA			Kuru temizlemede giysiler mekanik hareket, su veya ısıya maruz kalmamalıdır.
	95 derecede normal yıkama, mekanik hareket ve sıkma normal		Kuru temizleme yapılamaz.
	60 derecede normal yıkama, mekanik hareket ve sıkma normal	KURUTUCUDA KURUTMA İŞARETLERİ	
	50 derecede normal yıkama, mekanik hareket ve sıkma normal		Normal sıcaklıkta kurutulur.
	40 derecede normal yıkama, mekanik hareket ve sıkma normal		Düşük sıcaklıkta kurutulur.
	95 derecede narin yıkama		Kurutucuda kurutulamaz.
	60 derecede narin yıkama	KURUTMA İŞARETLERİ	
	50 derecede narin yıkama		Yatay olarak kurutulur.
	40 derecede narin yıkama		Sıkmadan asılır.
	Yalnızca elde yıkanır.		Sıkarak asılır.
	Yıkanmaz.		
KLORLAMA			
	Çamaşır suyu kullanılabilir.		
	Çamaşır suyu kullanılamaz.		

Çamaşırların temizleme işlemleri için kullanılan makineler evlerde kullanılan makinelerin aksine daha büyük, profesyonel ve sık yıkamaya uygun olarak üretilmiş endüstriyel çamaşır ve kurutma makineleridir. Yeni nesil sanayi tipi çamaşır makinelerinde tek seferde 15-210 kg arasında çamaşır yıkanabilmekte, enfeksiyon tehlikesi olan kumaş ve çamaşırlar için dezenfeksiyon işlemleri uygulanabilmektedir. Bu makineler mutlaka kullanma kılavuzunda yer alan talimatlara göre kullanılmalıdır (Görsel 5.12).

Görsel 5.12: Kullanılan makine programları

5.2.1. Leke Çıkarma İşlemleri

Bulunduğu ortamı kötü gösteren, yüzeyi yıpratın ve ömrünü kısaltan kirlere **leke** adı verilir. Yıkama işlemine geçmeden önce yapılması gereken en önemli işlem, kumaşların lekelerden arındırılması işlemidir. Çamaşırlarda leke var ise mutlaka yıkama işleminden önce çıkarılmalıdır. Aksi takdirde lekenin çıkması zorlaşır ve diğer çamaşırlara bulaşma riski de olabilir.

Lekeler; kabuklu, renkli ve şeffaf lekeler olmak üzere üç grupta incelenir.

5.2.2.1. Kabuklu Lekeler

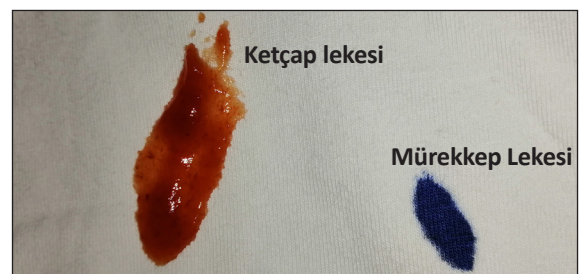
Yüzey üzerinde tabaka oluşturan lekelerdir. Mum, zift, katran, yağlı boya ve oje lekeleri kabuklu lekelerdir. Bu gruptaki lekeleri çıkarmadan önce lekenin kabuğu keskin olmayan bir bıçak vb. bir araçla kumaştan sıyrılarak çıkarılır. Geri kalan kısım uygun leke çıkarma yöntemleri uygulanarak çıkarılır. Örneğin kumaşlarda bulunan mum lekesinin temizliği için lekenin üstüne bir parça kâğıt havlu koyularak kumaş ütülenir ve lekenin kumaştan çıkması sağlanır (Görsel 5.13).

Görsel 5.13: Mum ve oje lekeleri

5.2.2.2. Renkli Lekeler

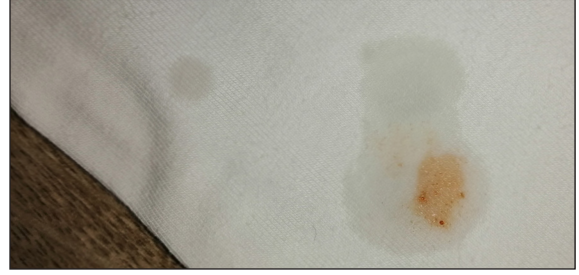
İlk bakışta neden meydana geldiği anlaşılan lekelerdir. Kan, kahve, çimen, ketçap, mürekkep, ter, pas, küf vb. en fazla rastlanan lekelerdir. Bu tür lekelerde uygun temizleme yöntemleri kullanılarak lekeler çıkarılır ve yıkama işlemine geçilir. Fazla beklemesi hâlinde kumaşa işleyeceği için çıkması zorlaşan leke türüdür (Görsel 5.14).

Görsel 5.14: Ketçap ve mürekkep lekeleri

5.2.2.3. Şeffaf Lekeler

Genellikle yağların ve bileşiminde yağ bulunan maddelerin meydana getirdiği lekelerdir. Yağ, krema, dondurma lekeleri bu grupta yer alır. Bu lekeler oluştuğu an lekeli yere, emici özelliği bulunan maddelerden herhangi biri olan tuz, un, talk pudrası, tebeşir tozu bol miktarda dökülmelidir. Lekenin fazlası emdirilerek fırçalanmalı ve geri kalan leke, çıkarma tekniğine uygun olarak çıkarılmalıdır (Görsel 5.15).

Görsel 5.15: Yağ lekesi

2.

UYGULAMA

20 Dakika

LEKELERİN ÇIKARILMASI

AMAÇ: : İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak ulusal standartlar ve işletme prosedürü doğrultusunda çamaşırlardaki lekelerin gruplandırılması ve çıkarılması işlemlerini gerçekleştirmek.

ARAÇ GEREÇ: Lekeli otel çamaşırları, ütü, mum, keskin olmayan bıçak, pudra, tuz

1. ADIM: LEKENİN BELİRLENMESİ

1. Lekeli çamaşırı inceleyiniz. Lekenin çeşidini belirleyiniz ve lekenin çıkarılması işlemine geçiniz.

2. ADIM: KABUKLU LEKELERİN ÇIKARILMASI

2. Leke, kabuklu leke grubunda ise öncelikle üzerindeki kabuklaşan kısımları keskin olmayan bıçak vb. bir araçla kumaştan sıyrınız.

3. Kalan kısımları lekenin cinsine uygun yöntem kullanarak çıkarınız. (Mum lekesinde ütöleme işlemi yapılması vb.)

3. ADIM: RENKLİ LEKELERİN ÇIKARILMASI

4. Leke renkli lekeler grubunda ise lekeye hemen

müdahale ediniz ve uygun yöntemle leke çıkarma işlemi yapınız.

4. ADIM: ŞEFFAF LEKELERİN ÇIKARILMASI

5. Leke şeffaf lekeler grubunda ise lekeye emici özelliği olan pudra, tuz vb. madde dökünüz.

6. Uygun yöntemle leke çıkarma işlemi yapınız.

5. ADIM: TEMİZLİK İŞLEMİNE GÖNDERİLMESİ

7. Leke çıkarma işlemi yapılan çamaşırları listeye işleyiniz ve temizlik işlemine gönderiniz.

DEĞERLENDİRME	Kriterler	İş İçin Ön Hazırlık	* Uygulama Becerisi	Zamanı Kullanma Becerisi	İletişim Becerisi	** Olağan Dışı Durumlara Hazır Bulunuşluk	TOPLAM
	Puan	10 Puan	60 Puan	10 Puan	10 Puan	10 Puan	10 Puan
ÖĞRENCİNİN ADI VE SOYADI:					Numarası:		İmza:
ÖĞRETMENİN ADI VE SOYADI:							İmza:
* Uygulama becerisi, uygulama adımlarını ifade eder. ** Ders öğretmeni tarafından uygulamanın türüne göre belirlenir.							

5.2.2.4. Genel Leke Çıkarma Yöntemleri

Lekelerin türü ve özelliğine göre özel teknikler uygulanır ancak tüm lekeler için genel olarak bilinmesi gereken temel yöntemler vardır. Bunlara uyulduğu takdirde leke çıkarma işleminden elde edilen sonuç daha iyi olacaktır.

- Lekelere mutlaka kumaşın tersinden işlem uygulanmalıdır.

- Lekelere hemen müdahale etmek lekeyi çıkarmayı kolaylaştırır. Lekeler kumaşın liflerine işlediğinden beklemiş ve kurumuş lekeyi çıkarmak daha zordur (Görsel 5.16).
- Sıvı lekeler hemen bir kâğıt havlu ile kulanmalıdır.
- Leke çıkarıcı ürün, kumaşın dikiş yerinde veya görünmeyen bir yerinde denenmelidir. Giysinin renginde değişiklik oluyorsa o leke çıkarma yöntemi veya leke çıkarıcı ürün kullanılmamalıdır.
- Yıkamadan önce kumaş üzerinde kullanılan leke çıkarıcı durulanmalıdır.
- Leke çıkarma yöntemleri uygulanırken leke çıkarıcı ürünlerin kullanım kılavuzuna uygun bir şekilde ve havalandırmanın iyi olduğu bir ortamda kullanılması gerekmektedir.
- Giysi bakım etiketi okunmalıdır. Süt, deri ve kürk gibi yıkanamayan kumaşlara kuru temizleme işlemi yapılmalıdır.
- Liflere, dokuya ya da giysinin rengine zarar vermemek ve lekeyi dağıtmamak için kumaş aşırı ovulmamalıdır.
- Leke çıkarma yöntemleri sırasında boya lekesi bırakabilecek renkli havlular ya da kumaşlar kullanılmamalıdır.
- Leke çıkarma işleminde tiftikli kumaşlar tercih edilmemelidir.
- Türü bilinmeyen lekelerde leke çıkarma işlemi yapılırken sıcak su kullanılmamalıdır.
- İpek, poliüretan, polyester, yün ya da likralı liflerde çamaşır suyu kullanılmamalıdır.
- Karışık liflerden üretilen kumaşlarda, en hassas life uygun olan leke çıkarma yöntemleri uygulanmalıdır (Görsel 5.17).
- Kabuklu lekeler (oje, mum vb.) dışındaki lekeli kumaşlar ütülenmemelidir. Sıcaklık, lekeyi sabitleştirerek lekenin çıkarılmasını imkânsız hâle getirebilir.
- Leke çıkarma işlemi boyunca giysiler asılarak kurutulur. Leke tamamen çıkana kadar kurutma makinesine atılmaz.
- Leke çıkarılırken leke çıkarma yöntemleri sonuna kadar takip edilmelidir. Sonra giysi makinede etiketteki talimatlara göre yıkanmalıdır. Lekenin çıktığına emin olana kadar kurutma makinesinde kurutma işlemi yapılmamalıdır.
- Leke ya da leke çıkarıcı kalıntılarını çıkarmak için leke çıkarma yöntemleri uygulandıktan sonra daima makinede yıkama yapılması gerekir.

Görsel 5.16: El ile leke çıkarma işlemi

Görsel 5.17: Fırça ile leke çıkarma işlemi

5.2.2. Konuk Çamaşırlarının Yıkama ve Kuru Temizleme Hizmeti

Konaklama işletmelerinde zaman zaman konuklar da çamaşırları için yıkama ve kuru temizleme hizmeti almak isteyebilir. Bu hizmet genellikle konuklara ücretli olarak verilmektedir. Bu işlem için odalarda bulunan çamaşır temizleme formları kullanılır (Görsel 5.18). Bu formlarda hizmet ve ürün türleri ile ilgili fiyatlandırma bilgisi bulunur. Konuklar bu formla birlikte çamaşırlarını teslim eder ve teslim alırlar. Konuklardan gelen kıyafetlerde “yırtık, leke, yanık, soluk” olması gibi sorunlar tespit edilirse konuk ile iletişime geçilerek konuğa bilgi verilir ve konuğun onayı alındıktan sonra çamaşır için işlem yapılır. Örneğin yıkanması istenen çamaşırın sadece kuru temizlemeye uygun olması durumunda mutlaka konuğa bilgi verilmeli ve konuğun onayı alındıktan sonra çamaşıra gereken işlem yapılmalıdır. Çamaşırhaneye gelen tüm konuk çamaşırları “Misafir Çamaşırları Takip Defteri” ile kaydedilir.

ÇAMAŞIRHANE KURU TEMİZLEME VE YIKAMA ÜCRET ÇİZELGESİ / LAUNDRY DRY CLEANING AND WASHING PRICE CHART / PREISTABELLE FÜR WÄSCHEREINIGUNG UND WASCHEN / ЧАМАШИРХАНЕ КУРУ ТЕМІЗЛЕМЕ ВЕ ЙІКАМА ФІЯТ ЧІЗЕЛГЕСІ							
ÇAMAŞIRLARINIZIN ALINMASI İÇİN LÜTFEN RESEPSİYONA BIRAKIN / PLEASE LEAVE YOUR LAUNDRY TO THE RECEPTION TO BE RECEIVED / BITTE ÜBERLASSEN SIE IHRE WÄSCHE AN DER REZEPTION, UM ERHALTEN ZU WERDEN / ПОЖАЛУЙСТА, ОСТАВЬТЕ СВОЕ ПРАЧЕЧНОЕ НА ПРИЕМЕ.							
İSİM / NAME / NAME / ИМЯ							
ODA NO / ROOM NO / ZIMMERNUMMER / НОМЕР КОМНАТЫ							
TARİH / DATE / DATUM / СВИДАНИЕ							
● NORMAL SERVİS		● REGULAR SERVICE		● NORMALER DIENST			
SABAH SAAT 10.00'A KADAR TESLİM EDİLEN EŞYALAR AYNI GÜN 17.00'A KADAR TESLİM EDİLİR.		ITEMS DELIVERED UNTIL 10.00 IN THE MORNING ARE DELIVERED UNTIL 17.00 THE SAME DAY.		ARTIKEL, DIE BIS 10.00 UHR MORGEN GELIEFERT WERDEN, WERDEN BIS 17.00 UHR AM GLEICHEN TAG GELIEFERT.			
● EKSPRES SERVİS (+ %50)		● EXPRESS SERVICE (+ %50)		● EXPRESS-SERVICE (+ %50)			
SABAH SAAT 10.00' DAN 12.00'YE KADAR TESLİM ALINAN EŞYALAR %50 ZAMLI FİYAT UYGULANARAK AYNI GÜN TESLİM EDİLİR.		ITEMS RECEIVED FROM 10.00 AM TO 12 PM IN THE MORNING ARE DELIVERED THE SAME DAY BY APPLYING THE PRICE + 50% INCREASE.		ARTIKEL, DIE VON 10.00 BIS 12.00 UHR VORMITTAGS EINGEGANGEN WERDEN, WERDEN AM GLEICHEN TAG GELIEFERT, UNTER ANWENDUNG DES PREISES + 50% ERHÖHUNG.			
● KATLI İSTİYORUM / I WANT TO RECEIVE MY LAUNDRY FLOORED / ИХ МÖХТЕ МЕІНЕ WÄSCHE ZUSAMMENGEFALTET ERHALTEN / Я ХОЧУ, ЧТОБЫ МОЮ ПРАЧЕЧНУЮ ДОСТАВИЛИ В СКЛАДЧЕННОМ		● ASKIDA İSTİYORUM / I WANT MY LAUNDRY HANGING / ИХ WІLL, DASS МЕІНЕ WÄSCHE АUF BÜGELN GELIEFERT WІRD / Я ХОЧУ, ЧТОБЫ МОЮ ПРАЧЕЧНУЮ ДОСТАВИЛИ НА ВЕШАЛКАХ					
● TERZİ HİZMETİMİZ MEVCUTTUR. PARÇA BAŞI ÜCRET 6.50 €'DIR. / WE HAVE CUSTOMIZED SERVICE. CHARGE PER PIECE IS 6.50 €. / WIR HABEN KUNDENSPEZIFISCHEN SERVICE. AUFPREIS PRO STÜCK 6,50 €. / У НАС ИНДИВИДУАЛЬНОЕ ОБСЛУЖИВАНИЕ. ПЛАТА ЗА ШТУКУ СОСТАВЛЯЕТ 6,50 €.							
ADET QUANTITY ANZAHL НУМЕРОВАТЬ	BAYLAR / GENTLEMEN / MEİNE HERREN / джентельмены			YIKAMA WASHING WASCHEN ПРОМЫВКА	KURU TEMİZLEME DRY CLEANER TROCKENREINIGER СУХАЯ ЧИСТКА	ÜTÜLEME PRESSING BÜGELN ГЛАЖКА	TOPLAM TOTAL GESAMTGEBÜHR ОБЩИЙ СБОР
	TAKIM ELBİSE / SUIT / ANZUG / ПОДХОДИТЬ				28.00€	21.00	
	SEKET / JACKET / JACKE / КУРТКА				25.00€	17.00	
	PANTOLON / TROUSERS / HOSE / БРЮКИ			11.00€	16.00€	13.00	
	PALTO / COAT / MANTEL / ПАЛЬТО				33.00€	21.00	
	HIRKA / SWEATER / STRICKJACKE / КАРДИГАН			11.00€		11.00	
	KRAVAT / NECKTIE / KRAWATTE / ГАЛСТУК			11.00€		11.00	
	GÖMLEK / SHIRT / HEMD / РУБАШКА			8.00€	12.00€	10.00	
	TİŞÖRT / T-SHIRT / T-SHIRT / ФУТБОЛКА			8.00€	11.00€	10.00	
	KÜLOT / PANTIES / HÖSCHEN / ТРУСИКИ			5.00€			
	PIJAMA / PYJAMAS / PYJAMA / ПИЖАМЫ			11.00€		10.00	
	ŞORT / SHORTS / SHORTS / ШОРТЫ			9.00€	28.00€	8.00	
	ÇORAP / SOCK / SOCKE / НОСОК			4.00€	28.00€		
	MAYO / SWIMSUIT / BADEANZUG / КУПАЛЬНИК			4.00€			
	EŞOFMAN ALT / TRACKSUIT BOTTOM / TRAININGSANZUG UNTEN / НИЗА СПОРТИВНОГО КОСТЮМА			10.00€	13.00€	19.00	
	EŞOFMAN ÜST / TRACKSUIT TOP / TRAININGSANZUG-OBERTEIL / ТОП СПОРТИВНОГО КОСТЮМА			10.00€	14.00€	20.00	
	KAZAK / KAZAKH / PULLI / СВИТЕР			11.00€	14.00€	15.00	
	BAYANLAR / LADIES / DAMEN / ДАМЫ						
	ELBİSE / DRESS / KLEID / ПЛАТЬЕ			20.00€	33.00€	21.00	

Görsel 5.18: Misafir çamaşır yıkama ve kuru temizleme talep formu

5.2.2.1. Konuk Çamaşırlarını Toplama

Konukların çamaşırhane ile ilgili tüm talepleri kullanılan otomasyon programı aracılığı ile çamaşırhane-ye iletilir. Kat valeleri odalardan çamaşır torbasına konan çamaşırları ve konuk tarafından doldurulmuş “Çamaşırhane Kuru Temizleme ve Yıkama Fiyat Çizelgesi”ni karşılaştırarak teslim alır. Çamaşır talebinin ne amaçla yapıldığının (ütü, yıkama, kuru temizleme) kontrolünü yapar. Konuk listeyi doldurmamış ise çamaşırların üzerine bilgilendirme kartı bırakılarak çamaşırlar alınmadan odadan çıkılır ve bu durum hızlı bir şekilde misafir ilişkileri, ön büro ve çamaşırhane şefine bildirilir. Getirilen çamaşırlar “Misafir Çamaşırları Takip Defteri”ne işlenir. İşlem “Çamaşırhane Kuru Temizleme ve Yıkama Fiyat Çizelgesi”nde bulunan bilgilendirmeye göre yapılır.

5.2.2.2. Konuk Çamaşırlarının Yıkaması

Çamaşırhanelerde genel olarak yapılan işlemler şu şekildedir:

Beyaz çamaşırlar için

- Önce 30 derece suyla düşük seviyede ön yıkama yapılır.
- Ana yıkama deterjan ile 40 derecede yıkanır.
- Üç defa üçer dakikalık durulama yapılır.
- %50 suyunu alarak 6 dakika sıkma yapılır.
- 90 derecede 15 dakika kurutulur.
- Ütüye verilir.
- İç çamaşırları için de aynı işlemler uygulanır.

Renkli çamaşırlar için

- Çok kirli ise ön yıkama yapılır.
- Ana yıkama, 30 derecede alçak seviye su ile yapılır.
- Deterjan, klorsuz ve sıvıdır.
- Üç defa üçer dakikalık durulama yapılır.
- %50 suyunu alarak 6 dakika sıkma yapılır.
- 60 derecede 20 dakika kurutulur.
- Ütüye verilir.

5.2.2.3. Çamaşırların Dağıtım ve İadesi

İşlemi bitmiş hazır olan çamaşırlar, kat valesi tarafından önce “Misafir Çamaşırları Takip Defteri” ile karşılaştırılarak kontrol edilir. Son kontrolleri yapılmış kıyafetler bırakılmak üzere odaya gidilir (Görsel 5.19). Misafir odada ise kıyafetler misafirin istediği yere bırakılır. Misafir odada yok ise odalarda askı ile getirilen kıyafetler girişteki dolaba asılır (Görsel 5.20). Paketlenen kıyafet var ise yatağın üzerine bırakılır.

Kapı üzerinde DND kartı olması durumunda “DND Oda Bilgilendirme Kartı” doldurulup odaya bırakılarak kıyafetler tekrar çamaşırhaneye getirilir. Herhangi bir sorunda çamaşırhane şefine bilgi verilir.

Görsel 5.19: Konuk çamaşırlarının teslimi

Görsel 5.20: Konuk çamaşırlarının yerleştirilmesi

3. UYGULAMA

KONUK ÇAMAŞIRLARI İŞLEMLERİ

AMAÇ: İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak ulusal standartlar ve işletme prosedürü doğrultusunda konuk çamaşırlarının çeşitli işlemlerini gerçekleştirmek.

ARAÇ GEREÇ: Misafir çamaşırları, yıkama istek formu, çamaşırhane takip defteri, ütü, askı, kasa formu

1. ADIM: KONUĞUN ÇAMAŞIR TEMİZLEME İSTEĞİNİ BİLDİRMESİ

1. Konuk, ön büroya veya misafir ilişkileri bölümüne çamaşır temizleme işlemi olduğunu bildirir.
2. Ön büro tarafında HK ve çamaşırhane bölümüne bilgi verilir ve konuk odasından çamaşırların teslim alınması istenir.

2. ADIM: ÇAMAŞIRIN ODADAN TESLİM ALINMASI

3. Çamaşır temizliği istenen odaya, çamaşır torbası ve form ile gidiniz.
4. Odanın kapısını 3 kez aralıklı olarak çalarak her seferinde laundry [laandire (çamaşırhane)] diye odaya sesleniniz.
5. Odadan cevap gelmez ise pas anahtarı ile kapıyı açınız ve içeri girerken yine laundry diye sesleniniz.

3. ADIM: ÇAMAŞIR İSTEK FORMU İLE ÇAMAŞIRLARIN KARŞILAŞTIRILMASI

6. Doldurulmuş bir form var ise formu inceleyip kirli çamaşır torbasındakiyle karşılaştırınız.
7. Çamaşır formu doldurulmamış ise boş formu ve bilgilendirme notunu çamaşırların üzerine bırakarak odadan çıkınız ve ön büro ile misafir ilişkileri departmanına bilgi veriniz.

8. Çamaşırhaneye getirilen çamaşırları takip defterine kayıt ediniz ve formda belirtilen isteğe göre temizleme işlemi yapınız.

4. ADIM: ÇAMAŞIR TEMİZLEME İŞLEMLERİNİN YAPILMASI

9. Yapılması istenen işlemle ilgili yapılması gereken farklı bir şey var ise misafir ilişkilerine bilgi verilerek konuğa iletilmesini sağlayınız. Onay vermesi hâlinde çamaşıra işlem yapınız.
10. Temizleme işlemleri bitirilen konuk çamaşırlarını, manken ütü kullanarak ütöleyiniz ve askılara asarak teslim hazırla getiriniz.
11. Yapılan işlemlerin kasa formuna işlenerek misafir hesabına kaydedilmesi ve tahsil edilmesi için HK ve ön büro bölümlerine gönderiniz.

5. ADIM: TEMİZLENEN ÇAMAŞIRLARIN TESLİM EDİLMESİ

12. Temizlenen çamaşırların vale tarafından odaya götürülmesini sağlayınız.
13. Konuk odada ise kendisine teslim ediniz. Konuk odada değilse dolaba asınız ve dolabın kapağını açık bırakarak konuğun görmesini sağlayınız.

DEĞERLENDİRME	Kriterler	İş için Ön Hazırlık	* Uygulama Becerisi	Zamanı Kullanma Becerisi	İletişim Becerisi	** Olağan Dışı Durumlara Hazır Bulunuşluk	TOPLAM
	Puan	10 Puan	60 Puan	10 Puan	10 Puan	10 Puan	100 Puan
ÖĞRENCİNİN ADI VE SOYADI:					Numarası:		İmza:
ÖĞRETMENİN ADI VE SOYADI:							İmza:
* Uygulama becerisi, uygulama adımlarını ifade eder. ** Ders öğretmeni tarafından uygulamanın türüne göre belirlenir.							

5.2.3. Tesis Çamaşırlarının Yıkama İşlemi

Tesisin içinden gelen ve gruplandırılan malzemeler yıkama işlemine alınır. Yıkama işleminde dikkat edilmesi gereken bazı hususlar vardır. Makinelere aynı cins malzemeler konmalıdır. Makinelere tambur hazinesi boş kalmayacak şekilde tam kapasite ve uygun kiloda dolun yapılmalıdır. Polyester ürünler yıkana- caksa makinenin %80 kapasite ile doldurulması gerekmektedir. Yıkama makinelerine konan malzeme, kullanılan formlara yazılmalıdır. Makine yıkama programından uygun yıkama kodu seçilmelidir.

Yıkama işlemi bittikten sonra tekstiller ıslak çamaşır arabasına konur. Silindir ütüleme işlemi yapılacak ürünler, ütüleme bölümüne; kurutma yapılacak ürünler ise kurutma makinesine gönderilmelidir.

5.2.3.1. Çarşaf ve Havlu Yıkama

- Gelen malzemeler ayrılarak makineye doldurulur.
- 5 dakika ön yıkama yapılır.
- Ana yıkama deterjanı ile 75 derecede 10 dakika yıkanır. Devamında yardımcı yıkama deterjanı eklenerek 10 dakika daha yıkama yapılır.
- Ana yıkamadan sonra 3 kez durulanır. Son durulama işleminde yumuşatıcı ilavesi yapılır.
- 8 dakika sıkma yaptıktan sonra yıkama işlemi biter.

5.2.3.2. Üniforma Yıkama

Renkli Üniformalar

- 30 derecede 5 dakika ön yıkama yapılır.
- 40 derecede 10 dakika ana yıkama deterjanı ile ana yıkama yapılır.
- 3 kez durulanır, son durulama suyuna yumuşatıcı konur.
- 6 dakika sıkma işlemi yapıldıktan sonra yıkama bitirilir.
- 15 dakika kurutulup ütüye hazır hâle getirilir.

Beyaz Üniformalar

- 5 dakika 30 derecede ön yıkama yapılır.
- 10 dakika, 50 derecede ana deterjan ve yardımcı yıkama maddesi ile ana yıkama yapılır.
- 3 kez durulanır, son durulama suyuna yumuşatıcı konur.
- 6 dakika sıkma işlemi yapılır.
- 10 dakika kurutulup ütüye hazır hâle getirilir.

Aşçı Önlükleri

- 5 dakika 40 derecede ön yıkama yapılır.
- 10 dakika, 60 derecede ana deterjan ve yardımcı yıkama maddesi ile ana yıkama yapılır.
- 3 kez durulanır, son durulama suyuna yumuşatıcı konur.
- 6 dakika sıkma işlemi yapılır.
- 10 dakika kurutulup ütüye hazır hâle getirilir.

5.2.3.3. Perde Yıkama

Tül Perdeler

- İki kez durulama yapılır.
- Ana yıkama 30 derecede ana deterjan konur.
- Üç kez durulanır, son durulama suyuna yumuşatıcı konur, 3 dakika sıkılıp sonra sadece buhar verilerek ütülenir.

Kumaş Perdeler

- 30 derecede suda sıvı sabunla yıkanır.
- 3 kez durulanır.
- Son durulama suyuna yumuşatıcı konur, 3 dakika hassas ayarda sıkılıp sonra sadece buhar verilerek ütülenir.

4. UYGULAMA

HAVLULARIN YIKANMASI VE KATLANMASI

AMAÇ: İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak ulusal standartlar ve işletme prosedürü doğrultusunda aşçı üniformalarını yıkama ve ütüleme işlemlerini gerçekleştirmek.

ARAÇ GEREÇ: Çeşitli havlular, çamaşır makinesi, kurutma makinesi, katlama makinesi, çeşitli boylarda şeffaf paketler

- 1. ADIM: HAVLULARIN GRUPLANDIRILMASI**
 1. Çamaşırhaneye gelen havluları çeşidine göre ayırınız.
- 2. ADIM: LEKE VE DEFORMASYON KONTROLÜNÜN YAPILMASI**
 2. Lekeli olanları leke çıkarma işlemine alınız.
 3. Yıpranmış, yırtılmış olanları başka yerlerde değerlendirilmek üzere terzihaneye gönderiniz.
- 3. ADIM: YIKAMA İŞLEMİNİN YAPILMASI**
 4. Çeşitlerine göre ayrılan havlu ve bornozları uygun yıkama programlarında yıkama işlemine alınız.
- 4. ADIM: KATLAMA İŞLEMİNİN YAPILMASI**
 5. Yıkama ve kurutma işleminden geçen havluların katlama işlemini standartlara göre yapınız.
- 5. ADIM: TEMİZ HAVLULARIN İSTİFLENMESİ**
 6. Katlanan havluları paketleme sayıları dikkate alarak paketleyin ve çamaşırhane deposuna ve kat depolarına yerleştiriniz.

DEĞERLENDİRME	Kriterler	İş İçin Ön Hazırlık	* Uygulama Becerisi	Zamanı Kullanma Becerisi	İletişim Becerisi	** Olağan Dışı Durumlara Hazır Bulunuşluk	TOPLAM
	Puan	10 Puan	60 Puan	10 Puan	10 Puan	10 Puan	100 Puan
ÖĞRENCİNİN ADI VE SOYADI:					Numarası:		İmza:
ÖĞRETMENİN ADI VE SOYADI:							İmza:
* Uygulama becerisi, uygulama adımlarını ifade eder. ** Ders öğretmeni tarafından uygulamanın türüne göre belirlenir.							

5. UYGULAMA

AŞÇI ÜNİFORMALARININ YIKANMASI VE ÜTÜLENMESİ

AMAÇ: İşletmede farklı amaçlar için kullanılan havluların yıkama ve katlama işlemlerini prosedürlere göre gerçekleştirmek.

ARAÇ GEREÇ: Aşçı üniformaları, çamaşır makinesi, kurutma makinesi, ütü

- 1. ADIM: ÜNİFORMALARIN KONTROL EDİLMESİ**
 1. Çamaşırhaneye gelen mutfak personeline ait aşçı üniformalarını kontrol ediniz.
- 2. ADIM: LEKE ÇIKARMA VE TAMİR İŞLEMLERİNİN YAPILMASI**
 2. Lekeli olanları leke çıkarma işlemine alınız.
 3. Yıpranmış, yırtılmış olanları işlem yapılmak üzere terzihaneye gönderiniz.
- 3. ADIM: ÜNİFORMALARIN YIKANMASI**
 4. Renklerine göre ayrılan aşçı kıyafetlerini uygun yıkama programlarında yıkama işlemine alınız.
- 5. ADIM: ÜNİFORMALARIN ÜTÜLENMESİ**
 5. Kıyafetleri ön yıkama, yıkama ve 3 kez durulama işlemlerinden geçiriniz.
- 4. ADIM: ÜNİFORMALARIN ÜTÜLENMESİ**
 6. Yıkama ve kurutma işleminden geçen üniformaların ütüleme işlemini standartlara göre yapınız.
- 5. ADIM: ÜNİFORMALARIN İSTİFLENMESİ**
 7. Ütülene aşçı kıyafetlerini askılara asarak personel çamaşır ofisine gönderiniz.

DEĞERLENDİRME	Kriterler	İş için Ön Hazırlık	* Uygulama Becerisi	Zamanı Kullanma Becerisi	İletişim Becerisi	** Olağan Dışı Durumlara Hazır Bulunuşluk	TOPLAM
	Puan	10 Puan	60 Puan	10 Puan	10 Puan	10 Puan	100 Puan
	ÖĞRENCİNİN ADI VE SOYADI:				Numarası:		İmza:
	ÖĞRETMENİN ADI VE SOYADI:						İmza:
<p>* Uygulama becerisi, uygulama adımlarını ifade eder. ** Ders öğretmeni tarafından uygulamanın türüne göre belirlenir.</p>							

5.3.

ÇAMAŞIRLARI ÜTÜLEME

5.3.1. Ütü İşlemi İçin Ön Hazırlık İşlemleri

Çamaşırların yıkama ve kurutma işlemlerinden sonra ütüleme işlemi yapılır. Ütüleme işlemi için öncelikle çamaşırhane bölümünde bulunan ütülerin bakım ve temizlikleri yapılmalı ve ütüler kullanıma hazır hâle getirilmelidir. Ütüleme elemanı kendisine gelen çamaşırları türüne göre ayırarak ütüleme işlemlerini yapmalıdır. Çamaşırhanelerde büyük çarşaf ve kumaşlar için silindir ütüler; diğer çamaşırlar için pres ütüler, buharlı sanayi tipi ütüler ve manken ütüler kullanılmaktadır.

Ütüleme işlemlerinde dikkat edilmesi gereken hususlar şunlardır:

- Küçük parçaların ütülenmesinde el ütüler ve pres ütüler kullanılmalıdır (Görsel 5.21).
- Çarşaf, masa örtüsü gibi düz ve büyük parçalar silindir ütü ile ütülenmelidir.
- Konuk çamaşırları ve personel üniformaları için manken ütüler kullanılmalıdır.
- Tül perdeler ve kumaş perdelere yıkama işleminden sonra sadece buhar verilerek kurulama ve ütüleme yapılır.
- Çamaşırların ütülenmesinde kullanılan tüm ütülerin kullanılması ve ütüleme standartları ile ilgili talimatlar, tüm personelin görebileceği şekilde asılmalıdır.
- Ütülenen tüm çamaşırlar kullanım amacına uygun şekilde doğru katlanmalıdır. Örneğin bir masa örtüsü doğru katlanmazsa servis hazırlanırken örtü serme tekniğine uygun şekilde açılmaz. Bu sistem aynı zamanda sayım, tasnif ve kontrol sırasında pratiklik sağlayacağından önemlidir.

Görsel 5.21: Buharlı endüstriyel ütü ile ütüleme işlemi

5.3.2. Konuk Çamaşırlarının Kumaş Türüne Göre Ütülenmesi

Konuk çamaşırlarının teslim edilmeden önce mutlaka ütülenmesi gerekmektedir. Ütüleme elemanı kumaş özelliklerini çok iyi bilmeli ve olası kazaları önlemek için özellikle ütü ısısı, ütü buharı gibi ayarları özenle yapmalıdır. İşletmelerde konuk çamaşırlarının ütülenmesi için çamaşırhane içinde varsa manken ütü kullanılmalıdır (Görsel 5.22).

Görsel 5.22: Manken ütü makinesi

BİLGİ KÖŞESİ

Konaklama işletmelerinin çamaşırhanelerinde, konuk çamaşırları ve personel üniformaları için mutlaka manken ütü kullanılmalıdır.

BİLGİ KÖŞESİ

Ütü, 17. yy. başlarından itibaren kullanılmaya başlanmıştır. İlk zamanlarda taştan ve kömürlü ütüler kullanılmıştır. İlk elektrikli ütü 1882'de Amerikalı Henry Seely tarafından, ilk katlanabilir ütü masası ise 1875'te Kanadalı John B. Porter tarafından icat edilmiştir.

5.3.3. Tesis Çamaşırlarının Kumaş Türüne Göre Ütülenmesi

Tesis çamaşırları, kurutma işleminden sonra türlerine göre ayrılarak ütüleme işlemine alınır. Havlular havlu katlama makinesi ile düzgün bir şekilde katlanır. Çarşaf ve masa örtüsü gibi büyük parçalar silindirik ütülerde ütülenerken katlanmış bir şekilde çıkar (Görsel 5.23). Personel üniformaları, elde veya manken ütülerle ütülenerken personellerin kullanımına hazır hâle getirilir (Görsel 5.24). Küçük parçalar ise el ütüler ve pres ütüler ile ütülenerken katlanır ve paketlenir (Görsel 5.25).

Görsel 5.23: Silindirik kurutma, ütüleme ve katlama makinesi

Görsel 5.24: Elle ütüleme işlemi

Görsel 5.25: Pres ütü kullanımı

5.3.4. Ütülerin Bakımı ve Kontrolü

Çamaşırhane bölümünde kullanılan ütülerin uzun ömürlü kullanımı için düzenli bakım ve kontrol işlemlerinin yapılması, kullanım talimatlarına uyulması gerekmektedir.

- **Buharlı Ütüler**

Buharlı ütülerin ısınmadan ve buhar çıkarmadan kullanılmaya başlanması arızaya sebep olabilir. Ütüleme işlemi yapılırken ilk buhar, mutlaka boşluğa veya kovaya çıkarılmalıdır. Ütülerin günlük tozunun alınması gerekir. Ayrıca sanayi tipi buharlı ve ev tipi ütülerde alt kısmın gün sonunda mutlaka parafinli bezle silinmesi gerekir. Ütüleme alanı ve ütünün yan kısımları vakumlu elektrik süpürgesi ile temizlenmelidir. Ütü arızalandığında arıza giderilmeye çalışılmamalı, teknik servise mutlaka haber verilmeli ve konuyla ilgili arıza formu açılmalıdır.

- **Pres Ütüler**

Pres ütülerde pedalların çalışma performansı günlük olarak kontrol edilmelidir. Buhar ve vakum pedallarının düzenli kontrolü yapılmalıdır. Buhar hava basıncının kullanma talimatlarında yer alan bar derecesinde olup olmadığı kontrol edilmelidir. Pres ütülerde temizlik işlemi nemli bir bezle yapılmalıdır. Yan kapak ve alt kısımlar elektrik süpürgesi ile temizlenmelidir. Vakum motoru düzenli olarak temizlenmelidir.

- **Silindir Ütüler**

Ütü üzerindeki tozlar nemli bezle temizlenmelidir. Düzenli olarak gres yağı ile yağlama işlemi yapılmalıdır. Tamburlarda biriken su düzenli olarak tahliye edilmelidir. Doğru tekstil türüne uygun silindir ütüleme programı seçilmelidir. Ütünün göstergesindeki uyarı ikazına göre ütüye müdahale edilmelidir.

6. UYGULAMA

40 Dakika

TESİS ÇAMAŞIRLARININ YIKANMASI, ÜTÜLENMESİ, KATLANMASI

AMAÇ: İşletmenin çeşitli alanlarında (odalar, restoranlar vb.) kullanılan tesis çamaşırlarının yıkama, katlama ve ütüleme işlemlerini prosedürlere göre gerçekleştirmek.

ARAÇ GEREÇ: : Çamaşır makinesi, kurutma makinesi, buharlı ütü, silindir ütü, pres ütü, yatak takımları, masa örtüleri, peçeteler

1. ADIM: TESİS ÇAMAŞIRLARININ GRUPLANDIRILMASI

1. Çamaşırhaneye gelen yatak takımlarını çeşidine göre ayırınız.
2. Yiyecek ve içecek bölümünden gelen çamaşırları çeşidine göre ayırınız.
3. Misafir çamaşırlarını ayırınız.
4. Personel çamaşırlarını ayırınız.

2. ADIM: LEKE VE DEFORMASYON KONTROLÜ

5. Lekeli olanları leke çıkarma işlemine alınız.
6. Yıpranmış ve yırtılmış olanları başka yerlerde değerlendirilmek üzere terzihaneye gönderiniz.

3. ADIM: YIKAMA İŞLEMİNİN YAPILMASI

7. Tesisin çeşitli birimlerinde kullanılan, çeşitlerine göre ayrılan çamaşırları, uygun yıkama programla-

rında yıkama işlemine alınız.

8. Misafir ve personel çamaşırlarını uygun yıkama programlarına göre yıkama işlemine alınız.

4. ADIM: ÜTÜLEME İŞLEMİNİN YAPILMASI

9. Yıkama ve kurutma işleminden geçen çamaşırların ütüleme işlemini standartlara göre yapınız.

5. ADIM: KATLAMA VE İSTİFLEME İŞLEMİNİN YAPILMASI

10. Ütülenen tesis çamaşırlarının katlama işlemini standartlara göre yapınız.
11. Misafir ve personel çamaşırlarını poşetleyerek askılara takınız.
12. Katlanan çamaşırları paketleme sayılarını dikkate alarak paketleyiniz ve çamaşırhane deposuna ve kat depolarına yerleştiriniz.

DEĞERLENDİRME	Kriterler	İş için Ön Hazırlık	* Uygulama Becerisi	Zamanı Kullanma Becerisi	İletişim Becerisi	** Olağan Dışı Durumlara Hazır Bulunuşluk	TOPLAM
	Puan	10 Puan	60 Puan	10 Puan	10 Puan	10 Puan	100 Puan
	ÖĞRENCİNİN ADI VE SOYADI:				Numarası:		İmza:
	ÖĞRETMENİN ADI VE SOYADI:						İmza:
	* Uygulama becerisi, uygulama adımlarını ifade eder. ** Ders öğretmeni tarafından uygulamanın türüne göre belirlenir.						

7. UYGULAMA

ODA YATAK TAKIMLARININ YIKANMASI, ÜTÜLENMESİ, KATLANMASI

AMAÇ: İşletmede odaların yatak düzenlemesinde kullanılan çamaşırların yıkama, katlama ve ütüleme işlemlerini prosedürlere göre gerçekleştirmek.

ARAÇ GEREÇ: Çamaşır makinesi, kurutma makinesi, buharlı ütü, silindirik ütü, pres ütü, yatak takımları (pik, nevresim, çarşaf, yastık kılıfı)

1. ADIM: YATAK TAKIMLARININ GRUPLANDIRILMASI

1. Çamaşırhaneye gelen yatak takımlarını çeşidine göre ayırınız.

2. ADIM: LEKE VE DEFORMASYON KONTROLÜ

2. Lekeli olanları leke çıkarma işlemine alınız.
3. Yıpranmış ve yırtılmış olanları başka yerlerde değerlendirilmek üzere terzihaneye gönderiniz.

3. ADIM: YIKAMA İŞLEMİNİN YAPILMASI

4. Çeşitlerine göre ayrılan yastık kılıfı, çarşaf, nevresim ve pikeleri uygun yıkama programlarında yıkama işlemine alınız.

4. ADIM: ÜTÜLEME İŞLEMİNİN YAPILMASI

5. Yıkama ve kurutma işleminden geçen çamaşırların ütüleme işlemi standartlara göre yapınız.

5. ADIM: KATLAMA VE İSTİFLEME İŞLEMİNİN YAPILMASI

6. Ütülene yatak takımlarının katlama işlemi standartlara göre yapınız.

7. Katlanan çamaşırları, paketleme sayılarını dikkate alarak paketleyiniz ve çamaşırhane deposuna ve kat depolarına yerleştiriniz.

DEĞERLENDİRME	Kriterler	İş için Ön Hazırlık	* Uygulama Becerisi	Zamanı Kullanma Becerisi	İletişim Becerisi	** Olağan Dışı Durumlara Hazır Bulunuşluk	TOPLAM
	Puan	10 Puan	60 Puan	10 Puan	10 Puan	10 Puan	100 Puan
	ÖĞRENCİNİN ADI VE SOYADI:				Numarası:		İmza:
	ÖĞRETMENİN ADI VE SOYADI:						İmza:
	* Uygulama becerisi, uygulama adımlarını ifade eder. ** Ders öğretmeni tarafından uygulamanın türüne göre belirlenir.						

SIRA SİZDE

Evinizdeki herhangi bir gömleğin bilgi etiketindeki talimatlarına göre yıkama ütüleme işlemlerinin anlatıldığı bir sunum hazırlayıp sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.

5.4.

ÇAMAŞIRLARI DEPOLAMA

5. 4. 1. Çamaşır Depolarının Temizliği, Düzenlenmesi ve Çamaşırların Depolanması

Çamaşırhane depoları, bütün bölümler için kullanılan tüm çamaşırların ve personel üniformalarının bulunduğu bölümdür. Depo raflarında ilgili çamaşırlar gruplarına göre yerleştirilir ve uygun koşullarda saklanır (Görsel 5.26).

Çamaşırhane depolarının uygun koruma ve saklama koşullarına sahip olması önemlidir. İşletmenin temiz ve kullanıma hazır hâle gelen tüm çamaşırları burada bulunduğu için depoların öncelikle şu özellikleri taşıması gerekir:

- İyi havalandırma sistemine sahip olması
- Rutubetten arındırılmış olması
- Yeterli yüksekliğe ve geniş alana sahip olması
- Aydınlatmasının iyi şekilde yapılması
- Düzenli yerleştirme yapılabilmesi için tüm raf sistemleri yeterli yapılması

BİLGİ KÖŞESİ

Temiz çamaşır deposu yıkanmış çamaşırların son kontrollerinin yapıldığı, raflara yerleştirildiği, ilgili bölümlerin kullanımı için teslim edildiği bölümdür.

Çamaşırhanede temizlenen veya dış hizmet alımı sonrası işletmeye gelen temiz çamaşırlar, çamaşırhane deposuna taşınır ve temiz raflara yerleştirilir (Görsel 5.27). Genel çamaşırhane deposunun, personel üniforma deposunun, kat depolarının ve diğer birimlere ait çamaşır depolarının stoklama koşulları; küf ve bakteri üremesine izin vermeyecek ortama sahip olmalıdır. Temiz çamaşırların dağıtımında kullanılan araçlar mutlaka dezenfekte edilmiş olmalı ve temiz giysiler kirli askılara asılmamalıdır.

Temiz çamaşırlara temas etmemeye özen gösterilmelidir. Bunlara dokunmadan önce eller mutlaka yıkanmalıdır. Temiz çamaşırların temas edeceği yüzeyler, önceden temizlenip dezenfekte edilmeli ve temizlenen çamaşırlar, paket hâline getirilip istifleme veya depolama alanlarında kendilerine ayrılan raflara kaldırılmalıdır.(Görsel 5.28)

Görsel 5.26: Çamaşırhane deposunun düzenlenmesi

Görsel 5.27: Düzenlenmiş bir çamaşır deposu

Görsel 5.28: Deponun personel bölümünde istiflenmiş temiz kıyafetler

Temiz çamaşırlar için paketleme standartları şu şekildedir:

ÖRNEKLER

HAVLULAR

- Banyo ve plaj havlusu - poşet - 15 adet
- El ve ayak havlusu - poşet - 30 adet
- Peştemal - poşet - 50 adet
- Bornoz - poşet - 5 adet

HK ÇAMAŞIRLARI

- Çarşaf - poşet - büyük 15 adet - küçük 20 adet
- Nevresim - poşet - 10 adet
- Yastık kılıfı - poşet - 100 adet

F&B ÇAMAŞIRLARI

- Peçete - poşet - 100 adet
- Runner - poşet - 50 adet
- Masa örtüsü - poşet - 20 adet

5.4.2. Personel Üniforma İşlemleri

Konaklama işletmelerinde personel üniforma işlemleri üniforma birimi tarafından yapılır. Çalışanların üniformaları günlük olarak buradan verilir, gün sonunda veya mesai sonunda üniformalar yine buradan teslim alınarak çamaşırhaneye gönderilir. Üniformalar bir konaklama işletmesinde zarafetin ve kalitenin simgesidir. Bu nedenle çalışanların kendilerine verilen üniformaları temiz ve düzenli kullanmaları gerekmektedir. Ayrıca çalışanlar kendilerine verilen üniformaları korumak ve uzun süreli kullanmak durumundadır.

Konaklama işletmesi, çalışanların mesailerini boyunca kullanacakları üniformalar için zimmet formu doldurur. Personellerin kullandıkları üniformalar kişiye özeldir. Terzihane bölümünde her personele göre ayarlanan üniformalara, personelin çalıştığı birim, adı soyadı ve varsa personel kodu işlenir. Bu sayede o üniforma sadece o personel tarafından kullanılır (Görsel 5.29).

Görsel 5.29: Kullanıma hazır hâle gelmiş personel üniformaları

5. ÖĞRENME BİRİMİ

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

1. Aşağıdakilerden hangisi çamaşırhane bölümleri arasında yer almaz?

- A) Dikiş-tamirat
- B) Kuru temizleme
- C) Satın alma
- D) Ütüleme
- E) Yıkama-kurutma

2. Çamaşırhanelerde discard olarak ayrılan çamaşırların yeniden değerlendirildiği bölüm aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ayırma
- B) Katlama
- C) Kurutma
- D) Terzihane
- E) Ütüleme

3. Aşağıdakilerden hangisi kabuklu lekeler sınıfına girer?

- A) Kan
- B) Meyve suyu
- C) Mum
- D) Mürekkep
- E) Yağ

4. Konukların temizlenen çamaşırları aşağıdakilerden hangisi ile ütülenmelidir?

- A) Pres ütü
- B) Buhar kazanlı ütü
- C) Ev ütüsü
- D) Manken ütü
- E) Silindir ütü

5. Bazı kumaşlar ve giysiler için özel temizleyici kimyasallar kullanılarak yapılan temizleme işlemine ne ad verilir?

- A) Basınçlı yıkama
- B) Deterjansız yıkama
- C) Durulama
- D) Kuru temizleme
- E) Yıkama

6. Aşağıdakilerden hangisi çamaşırhane organizasyonunda çamaşırhane bölümü çalışanlarından biri değildir?

- A) Kuru temizleme elemanı
- B) Markalama elemanı
- C) Terzi
- D) Üniforma elemanı
- E) Ütüleme elemanı

7. **P** Aşağıdakilerden hangisi soruda gösterilen sembolün giysi etiketlerindeki karşılığıdır?

- A) Saf alkol ve RI 13 ile kuru temizleme yapılır.
- B) Trikloretillen dışındaki tüm çözücüler kullanılabilir.
- C) Kuru temizlemede giysiler mekanik hareket, su veya ısıya maruz kalmamalıdır.
- D) Trikloretillen kullanılabilir.
- E) Kuru temizleme amaçlı tüm çözücüler kullanılabilir.

8. Aşağıdakilerden hangisi kumaş etiketlerinde bulunan "Sıkma işlemi yapılmadan asılarak kurutulması gerekir." anlamına gelen işarettir?

- A)
- B)
- C)
- D)
- E)

9. Aşağıdakilerden hangisi şeffaf lekelerle ilk müdahalede kullanılmaz?

- A) Pudra
- B) Sıcak su
- C) Un
- D) Tebeşir tozu
- E) Tuz

10. 500 yataklı bir konaklama işletmesinde çamaşırhane için ortalama kaç metrekairelik bir alana ihtiyaç vardır?

- A) 100
- B) 125
- C) 150
- D) 200
- E) 250

6. Öğrenme Birimi

KURU TEMİZLEME İŞLEMLERİ

KONULAR

- 6.1. KURU TEMİZLEME ARAÇ GEREÇİ
- 6.2. KURU TEMİZLEME ARAÇ GEREÇİNİN BAKIMI VE KONTROLÜ
- 6.3. KURU TEMİZLEME HAZIRLIK İŞLEMLERİ
- 6.4. KURU TEMİZLEMEDE LEKE ÇIKARMA İŞLEMLERİ
- 6.5. KURU TEMİZLEME İŞLEMLERİ

NELER ÖĞRENECEKSİNİZ?

- Kuru temizleme araç gereç çeşitleri
- Kuru temizleme araç gerecinin bakımı ve kontrolü
- Kuru temizleme hazırlık işlemleri
- Kuru temizlemede leke çıkarma işlemleri
- Kuru temizleme işlemleri

TEMEL KAVRAMLAR

- Kuru temizleme
- Giysi etiket sembolleri
- Kuru temizlemede kullanılan kimyasallar
- Kuru temizlemede kullanılan kişisel koruyucu donanımlar

HAZIRLIK ÇALIŞMALARI

1. Sizce kuru temizleme ne olabilir? Kuru temizlemenin su ile yapılan temizlikten farkını araştırarak sınıfta öğretmeniniz ve arkadaşlarınızla paylaşınız.
2. Kuru temizlemede kullanılan yöntemlerle ilgili düşüncelerinizi sınıf ortamında paylaşınız.
3. Sizce kuru temizleme yapılırken kişisel koruyucu donanım kullanılır mı? Sınıfta öğretmeniniz ve arkadaşlarınızla tartışınız.

6.1.

KURU TEMİZLEME ARAÇ GEREÇİ

Tekstil ürünlerinin temiz, bakımlı ve göze hoş görünmesi istenen bir durumdur. Kullanılan tekstil ürünlerinin kirlendikçe ve ihtiyaç duyuldukça temizlenmesi; istenmeyen kir, leke ve kokulardan arındırılması gerekmektedir. Temizlik deyince akla ilk olarak su ve sabun ile yapılan temizlik yöntemi gelmektedir. Günümüzde gelişen teknoloji temizlikte kullanılan yöntemleri geliştirip çeşitlendirdiği gibi tekstil ürünlerinin de yapıldığı kumaşların çeşitlilik göstermesini sağlamıştır.

Kuru Temizleme [Dry Cleaning (dıray klining)]:

Tekstil etiketinde su ile temas etmesi istenmeyen tekstil ürünleri için su ve sabun kullanılmadan yapılan temizleme yöntemidir (Görsel 6.1). Kuru temizleme işini yapan kişiye ise **kuru temizleme elemanı** denir. Bu elemanın dikkatli, sorumluluk sahibi, kumaşlar ve kimyasallar hakkında yeterli bilgiye sahip olması gerekir.

Görsel 6.1: Kuru temizlemenin İngilizce karşılığı

Yıkama talimatları içerisinde suyla temas etmesi istenmeyen her tekstil ürünü kuru temizleme yöntemi ile temizlenmelidir. Kuru temizlemede uçucu özelliği yüksek kimyasallar ile kuru temizleme işlemi yapılmaktadır. Kuru temizleme yöntemi, özellikle yağ ve boya lekelerini çıkarmada büyük oranda başarılı sonuç verdiği için tercih edilmektedir.

Tekstil ürünlerinin yapıldığı ham madde ve ortaya çıkan kumaşlar çok çeşitlilik göstermektedir. Kuru temizleme yapılan tekstil ürünleri; pamuk, keten, ipek, polyester, yün, deri, nubuk gibi özel yıkama gerektiren içeriğe sahip ürünlerdir ancak günümüzde teknolojinin ilerlemesi ile doğal olmayan sentetik kumaş çeşitleri artmaktadır.

Kuru temizleme hizmeti, konaklama işletmelerinin bünyesinde bulunabileceği gibi dışarıdan bağımsız kuru temizleme işletmelerinden de destek alınabilmektedir.

Görsel 6.2: Kişisel koruyucu donanım

Kuru temizleme işlemi, konaklama işletmesine ait bir çamaşırhane bünyesinde ya da bağımsız bir kuru temizleme işletmesi içinde yapılabilir. İki durumda da iyi bir havalandırma sistemi ve uygun alana ihtiyaç vardır. Ayrıca havalandırma ne kadar iyi olursa olsun uçucu kimyasallarla yapılan bir işlem olması nedeniyle kuru temizleme elemanı, kişisel koruyucu donanımlarını (maske ve eldiven) kullanmaya özen göstermelidir (Görsel 6.2).

Kuru temizleme elemanı, kullanacağı araç gereci iyi tanımalı ve bunların kullanımına hâkim olmalıdır. Böylece kuru temizleme yapılacak ürünün çeşidine uygun araç gereci doğru seçerek işlemi başarı ile gerçekleştirecektir.

6.1.1. Kuru Temizleme Makinesi

Kuru temizleme işlemi bu işlem için üretilmiş özel kuru temizleme makineleri ile profesyonel kuru temizleme elemanı tarafından yapılmaktadır. Piyasada pek çok marka ve modelde makine bulunmaktadır. Diğer çamaşır makinesi modellerinde olduğu gibi bunların da mekanik, otomatik ve dijital modelleri mevcuttur. Her geçen gün teknolojinin ilerlemesiyle kuru temizleme makineleri de diğer makineler gibi yenilikçi özellikleri sayesinde daha başarılı sonuçlara ulaşmayı sağlamaktadır. Solvent kaynaklı kimyasalların yanında yeni teknolojilerle hidrokarbon ve silisyum kaynaklı kimyasallarla çalışan kuru temizleme makineleri de kullanılmaya başlanmıştır. Bu makinelerin gelişmesi şu imkânları da beraberinde getirmiştir:

- Çevre ve insan sağlığına duyarlı olması
- Düşük yatırım maliyeti oluşturması
- Daha iyi bir çevre sunması
- Daha parlak renkler sağlaması
- Daha parlak beyazlar sağlaması
- Lekelerde daha iyi sonuç elde edilmesi
- Giysilerin düğme fermuar ve aksesuarlarında hasar oluşumunu azaltması
- Battaniye, yorgan ve yastıklar için de etkili sonuç sağlaması
- Farklı kumaş ve materyallerin kullanıldığı özellikle abiye, gece elbiseleri, polyester ve pelyomit esaslı tekstillerde tüm temizleme risklerini minimuma indirerek daha özenli ve güvenilir temizlik sağlaması
- Daha az kimyasal kokusu ve daha temiz koku vb. olması

Kuru temizleme makinelerinin (Görsel 6.3) klasik veya tam otomatik çeşitleri vardır. Makinelerin 2 veya 3 tanklı modelleri mevcuttur. Makinenin iki tanklı modellerinin işletmelerde kullanımı yaygındır. Tanklardan biri açık, diğeri koyu renkli giysiler için kullanılır. Renklerine göre gruplandırılan giysiler, program düğmesinden renk seçeneğine göre uygun tanktaki kimyasal ile yıkanmalıdır çünkü kuru temizleme makinelerinde kullanılan kimyasallar her yıkamada %5 uçuculuğa sahiptir. Aynı kimyasal tank boşalana kadar çok uzun süre kullanma imkânı vermektedir. O nedenle koyu renkliler için kullanılan kimyasal, açık renkli giysilerde kullanıldığında giysilerin renklerinde değişimlere neden olabilir. Makinenin kullanımı ve beyaz ya da renklilerin yıkanma sıklığına göre tanklarda bulunan kimyasal, makine tarafından otomatik olarak ya da kuru temizleme elemanının komutu ile buharlaştırılıp yeniden süzülür ve giysinin temizlenmesi sağlanır. Böylece kimyasal tamamen uçup bitene kadar defalarca kullanılır.

Görsel 6.3: Kuru temizleme makineleri

Kuru temizleme makinesi marka ve modellerine göre farklılık gösterse de genel olarak makinenin kullanım aşamaları şu şekildedir:

- Makinenin günlük genel temizliği yapılır.
- Elektrik şalteri açılır.
- Hava, su, buhar vanaları açılır.
- Yıkanacak malzeme kapağı açılarak içine koyulur ve kapağı kapatılır.
- Yıkanacak malzemenin cinsine göre program seçilir.
- Yıkama işlemi bittiğinde makinenin kapağı açılarak malzeme makineden çıkartılır.
- Filtre, separatör ve düğme tutucuları kontrol edilir.
- İlaç seviyeleri ve kaynatma kontrol edilir.
- Cihaz stop ettikten sonra enerjisi kesilir. Şalteri 0 konumuna getirilir.
- Su, buhar ve hava vanaları kapatılır.

6.1.2. Ütü Çeşitleri

Ütülenecek olan giysiye göre profesyonel ütü çeşitlerinden bir ya da birden fazla ütü çeşidi kullanılabilir. Ütüyü kullanacak olan personelin ütü çeşitlerine ve kullanma talimatına uygun hareket etmesi; işlemin başarılı olması, iş güvenliği ve sağlığı kuralları ayrıca doğabilecek kazalara yol açmaması açısından büyük önem taşımaktadır. Kuru temizleme sonrası yapılan ütüde sıklıkla tercih edilen ütü çeşitleri aşağıda verilmiştir.

- Pres ütü (Görsel.6.4), genellikle pantolonlar için kullanılır.
- Kısırmalı, buharlı manken ütü (Görsel 6.5), ceket ve gömlekler için kullanılır.
- Vakumlu, buhar kazanlı ütü (Görsel 6.6); pantolon, elbise, gömlek ve her çeşit giysi için kullanılır.

Çeşidi ne olursa olsun talimatına uygun olarak kullanılan ütülerin işlem sonunda kapatıldığından emin olunmalıdır. Gün sonunda işi biten ütülerin talimatlarına uygun şekilde temizliği sağlanmalı ve elektrikle bağlantısının kesildiğinden emin olunmalıdır.

Görsel 6.4: Pres ütü kullanımı

Görsel 6.5: Gömlek ve ceket için manken ütü örneği

Görsel 6.6: Vakumlu, buhar kazanlı ütü

6.1.3. Ürün Numaralandırma Araçları

Kuru temizleme için gelen her ürünün kayıt işlemi yapılarak kayda uygun şekilde etiketlenmelidir. Bu etiketleme işlemi profesyonel büyük kuru temizleme işletmelerinde etiketleme makineleri (Görsel 6.7, Görsel 6.8) ile yapılırken kimi işletmelerde ise suya ve kimyasala dayanıklı etiketlere özel kalemlerle elle numaraları yazılarak (Görsel 6.9) yapılmaktadır. Etiketleme nasıl yapılırsa yapılsın giysi kayıt bilgileri ile tutarlı ve doğru olmalıdır. Numaralandırması yapılan etiket giysiye özel kılçık tabanca ile iliştilmelidir.

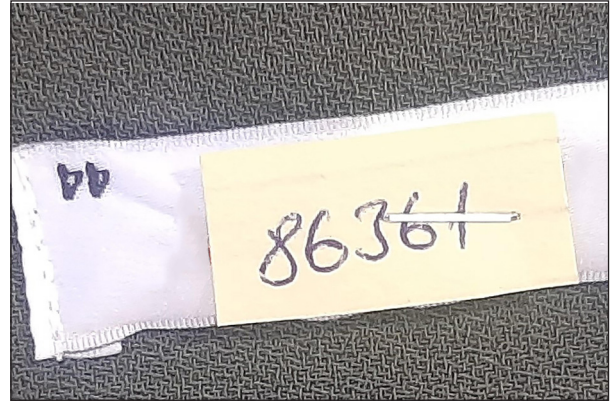
İşi biten etiketleme makinesinin fişi çekilir. Makine, diğer araçlarla ilgili yerlere kaldırılarak sonraki uygulama için hazır bulundurulur.

Görsel 6.7: Etiketleme makinesi

Görsel 6.8: Ürün etiketi

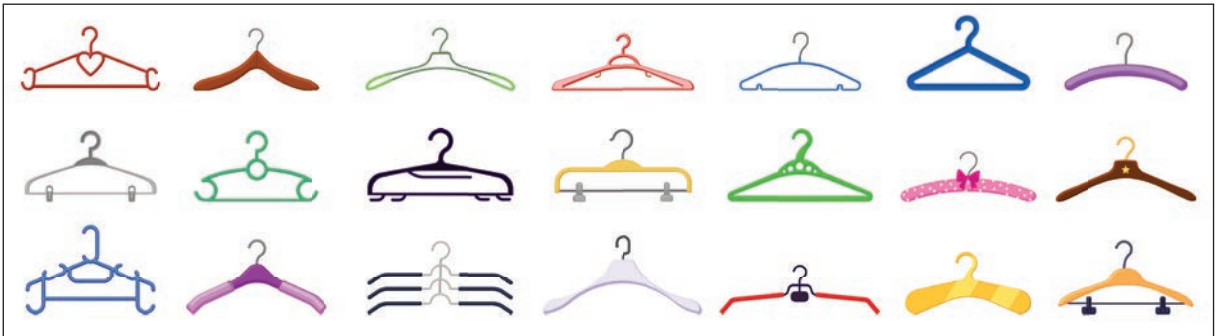

Görsel 6.9: Numaralandırılmış giysi

6.1.4. Çeşitli Askılar

Kuru temizleme işlemi tamamlanan giysiler, havalandırılıp ütülendikten sonra misafire ulaşması için ayaklı askılıklara dizilir. Piyasada çok fazla çeşidi (Görsel 6.10) bulunan askıların ahşap, plastik, metal malzemeden yapılan çeşitleri olmakla birlikte pantolon, ceket ve elbise askıları da vardır.

Temizlenen her giysi uygun askılara asılarak bekletilmekte ve askıları ile sahiplerine ulaştırılmaktadır. Bu nedenle askılar eksildikçe ilgili malzeme talep fişi ile eksiklerin temin edilmesi sağlanmalıdır.

Görsel 6.10: Askı çeşitleri

6.1.5. Tüy Toplama Aparatı

Yünlü giysilerde zamanla yıkama ve kullanıma bağlı olarak tüy topakları oluşur. Usulüne uygun şekilde tüy toplama işlemini yapacak olan elemanının giysiye zarar vermeden tüy toplama aparatını talimatına uygun şekilde kullanması gerekmektedir. Bu ürünün pilli (Görsel 6.11), elektrikli modelleri bulunsa da manuel (elle) toplayıcılar (Görsel 6.12) da mevcuttur. Bunlar, temizliği tamamlanan ürünün daha bakımlı ve hoş görünmesi için kabarmış tüyleri toplamak amacıyla kullanılır.

Görsel 6.11: Tüy toplama makinesi

Görsel 6.12: Tüy toplama aparatı

6.1.6. Leke Çıkarma Fırçaları

Leke çıkarma fırçalarının (Görsel 6.13) farklı boyda ve yumuşaklıkta çeşitleri bulunmaktadır. Fırçanın özelliği ne olursa olsun fırçayı kullanan kuru temizleme elemanı yumuşak hareketlerle uygulama yapmalıdır. İşi biten fırça, ilgili kimyasal ile temizlenerek yerine kaldırılmalıdır.

Görsel 6.13: Leke çıkarma fırçası

6.1.7. Ütü Altlıkları

Temizliği tamamlanan giysileri ütülerken buharlı ütü kullanılan giysilerin parlamasına engel olmak ve ısı kontrolü sağlayan takıp çıkarılabilen teflon kaplı ütü tabanlıklarıdır (Görsel 6.14).

Ayrıca ütülerin ütü masasında beklediği sırada ütü masasına zarar vermemek için silikon ütü altlıkları (Görsel 6.15) da kullanılır.

Görsel 6.14: Ütü altlığı

Görsel 6.15: Ütü altlığı

6.1.8. Ambalajlama Makinesi

Kuru temizleme işlemi biten ve misafire teslim edilmesi için hazır hâle gelen giysileri ambalajlamak için kullanılan ambalajlama makineleridir (Görsel 6.16, Görsel 6.17).

Görsel 6.16: Giysi ambalajlama makinesi

Görsel 6.17: Ambalajlanan giysi

Ambalajlama makinesinin kullanımı şu şekildedir:

- Cihazın günlük temizliği yapılır.
- Elektrik fişi prize takılır.
- Açma butonuna basılır.
- Ambalajlama naylonu kontrol edilir.
- Isı yeterli seviyeye ulaştığında ambalajlamaya başlanır.
- Kol indirilerek 5 saniye beklenir.
- İşlem bitiminde makine kapatılıp enerji fişi çekilir (Görsel 6.18).

Görsel 6.18: İş güvenliği uyarısı

6.1.9. Kuru Temizleme Kimyasalları

Kuru temizlemede kullanılan kimyasallar, içinde hiç su bulundurmaz. Yüksek oranda buharlaşmaya ve uçuculuğa sahip bu kimyasallar genellikle solvent (Görsel 6.19) bazlıdır. En yaygın kullanılan kuru temizleme kimyasalları, tetrakloroetilen-perkloroetilen olarak isimlendirilen solvent kaynaklı kimyasallardır. Yüksek uçuculuğa sahip olan bu kimyasalların tekrar tekrar kullanılma imkânı vardır. Kullanılan kuru temizleme makinelerinin tanklarında bulunan bu kimyasallar, belirli aralıklarla makinenin özel yıkama programı ile filtrelenerek temizlenir.

Görsel 6.19: Solvent kaynaklı kimyasal

Son yıllarda gelişen ve değişen teknoloji sayesinde çevre dostu, silisyum bazlı sıvı, hidrokarbon bazlı kimyasallar kullanılmaktadır. Bu yeni teknoloji kimyasalların tekstile ve aksesuarlara (boncuk, pul, düğme vb.) daha az zarar verdiği belirtilmektedir.

Kuru temizlemede de ıslak temizlikte olduğu gibi leke çıkarıcı kimyasallar kullanılmaktadır. Yoğun kir, yağ ve gıda lekelerine karşı leke çıkarıcı kimyasallar da kullanılmaktadır. Kullanılan leke çıkarıcılar su içermeyen, kaynağı olan kimyasal neyse o kimyasal kaynaklı leke çıkarıcılarıdır. Örneğin solvent kaynaklı kimyasal kullanılıyorsa solvent kaynaklı leke çıkarıcılar, silisyum kaynaklı kimyasal kullanılıyorsa silisyum kaynaklı leke çıkarıcılar kullanılmaktadır. Kuru ve ıslak temizlikte üretim yapan kimyasal işletmeleri, leke çeşitlerine uygun leke çıkarıcıları takım hâlinde satışa sunmaktadır.

Temizlik kimyasalları seçilirken şu noktalara dikkat edilmelidir:

- Doğru ürün, doğru yerde, doğru miktarda, doğru yöntemle kullanılmalıdır.
- Kimyasalın etiketi okunmadan ve kullanma talimatı bilinmeden kimyasal kesinlikle kullanılmamalıdır.
- Kimyasallar kesinlikle karıştırılmamalıdır.
- Kimyasalın talimatına uygun şekilde depolanmasına özen gösterilmelidir.
- Kişisel koruyucu donanımlar ile kullanılmasına özen gösterilmelidir.

6.1.10. Kullanılan Form ve Programlar

Kuru temizlemede kullanılan form (Görsel 6.20) ve programlar, çamaşırhanede kullanılan form ve programlardan farklı değildir. Konaklama işletmesi bünyesinde bulunan çamaşır yıkama ve kuru temizleme işlemleri, kendi matbu formları ile manuel olarak yürütülebileceği gibi ön büro otomasyon programında bulunan alt menülerden de sağlanabilmektedir. Bunların dışında bağımsız çalışan kuru temizleme işletmeleri otomasyon

Sayın:				Telefon:			
Alınış Tarihi:				Tarih:			
ÜRÜN	ADET	RENK	ÜRÜN	ADET	RENK	FIYAT	
Kostüm			Çorap				
Takım Elbise			Bluz				
Ceket			Etek				
Parka			Hırka				
Pardösü			Tişört				
Mont			Battaniye				
Deri Mont			Perde				
Kaban			Pike				
Yekek			Masa Örtüsü				
Gömlek			Nevresim				
İpek Gömlek			Peluş				
Pantolon			Yatak Örtüsü				
Kravat			Koltuk Kılıfı				
Kazak							
Elbise							
Kazak							
Şort							
Atlet							
Gelinlik							
<p>Yapılan işlemlerle ilgili işletmenin sorumlu olmadığı durumlar şunlardır:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Teslim tarihinden itibaren ay içinde alınmayan mallar • Temizleme ve boyama esnasında düğme kopması, kırılması ve vatkı erimesi gibi önceden kestirilemeyen hasarlardan ve tarafımıza verilirken gösterilmeyen yanık, yırtık ve söküklerin büyümesi • Çıkmayan lekeler • Çıkması mümkün olmayan lekelerden ve teknik arızalardan kaynaklanan gecikmeler • DİKKAT: Kol ağzı, yaka, diz, renk atma, ter solması ve sarartılardan sorumlu değildir. 							
Temizlenecek kıyafetin garantisi var:				Temizlenecek kıyafetin garantisi yok:			

Görsel 6.20: Manuel kuru temizleme teslim formu

programı kullanabilmektedir. Bu programlar ürün ve müşteri takibini yapmanın dışında işletmeye şu kolaylıkları sunar:

- İş yükünü hafifleterek işlerin daha hızlı ve hatasız yapılmasını sağlar.
- En çok kullanılan işlemler olan ürün kabulü, ürün fiyatı değiştirmek, leke ismi belirtmek, ürün teslimatı yapmak, etiket çıkartmak, kredili hesaba aktarmak kolaylığını sağlar.
- Kuru temizleme otomasyon sistemi, işletmeye değer katar ve müşteri memnuniyetinin en üst düzeye çıkmasını sağlayarak işletmenin vazgeçilmez bir parçası olur.

6.2.

KURU TEMİZLEME ARAÇ GEREĞİNİN BAKIMI VE KONTROLÜ

Nitelikli kuru temizleme elemanı kullandığı araç gereci iyi tanımalıdır. Bunların bakım ve kontrolünü düzenli olarak takip etmeli, her kullanımdan sonra temizlik ve düzenini sağlamalıdır. Kuru temizleme makinelerinin kontrolleri düzenli olarak kuru temizleme elemanı tarafından yapılmalıdır. Konaklama tesisinin teknik servisi ve ilgili makinenin bakımını sağlayan firma tarafından yapılacak işlemlerin takibini ve onarımını sağlamak kuru temizleme sorumlusunun görevidir. Ürünlerin her kullanımdan sonra kontrolü sağlanarak temizliği yapılmalı, gerekiyorsa malzemelerin yenisi talep edilmelidir.

Kuru temizlemede kullanılan her bir makine için kayıt tutulur. Her makinenin bakım ve onarımı bu kayıt üzerinden takip edilmelidir. Bu kayıt; işletmelerde matbu bir form, kart veya otomasyon programı üzerinden takip edilmektedir.

1. UYGULAMA

20 Dakika

KURU TEMİZLEME ARAÇLARININ BAKIMI VE KONTROLÜ

AMAÇ: İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak ulusal standartlar ve işletme prosedürü doğrultusunda kuru temizleme araçlarının bakım ve kontrolünü yapmak.

ARAÇ GEREÇ: Üniforma, isimlik, kuru temizleme makinesi, paskalalı buhar kazanlı ütü, pres ütü, leke fırçaları, etiketleme makinesi, ambalajlama makinesi, leke masası, kuru temizleme kimyasalı

1. ADIM: İŞ ÖNCESİ KİŞİSEL TEMİZLİK VE BAKIM

1. Kişisel bakım ve hijyen kurallarını dikkatli uygulayınız.
2. Takılarınızı çıkarınız.
3. İşletmenin belirlediği üniformayı giyiniz.
4. İsimliğinizi üniformanıza takınız.

2. ADIM: İŞ İÇİN GEREKLİ HAZIRLIKLARI YAPMA

5. Kuru temizleme sorumlusunun yaptığı meetinge katılınız.
6. Şefinizden iş programınızı alınız.
7. Bir önceki vardiyada çalışan görevliden sorumlu olduğunuz alana ait işleri devralınız.
8. Vardiyalar arası iletişim defterini kontrol ediniz.
9. Hijyen ve sanitasyon kuralları dâhilinde çalışma alanını hazırlayınız.

10. Malzeme giriş çıkış listesini doldurarak şefinize onaylatıp işiniz için gerekli araç gereç eksiklerini tamamlayınız.

3. ADIM: KURU TEMİZLEME ARAÇLARININ BAKIM VE KONTROLÜNÜN TAKİBİNİ YAPMA

11. Makinelerin filtre basıncını kontrol ederek filtre temizliğini yapınız.
12. Makinelerin su ayracının fazlalık suyunu boşaltınız.
13. Makinelerin su ayracının alt bölümünün doluluğunu ve makinede sızıntı olup olmadığını kontrol ediniz.
14. Ütü paskalasının toz ve kirlerini temizleyiniz.
15. Ütü paskalasının yırtılan keçe ve süngeri varsa değiştiriniz.
16. Ütü buhar kazanının havasının kontrolünü ve boşaltımını yapınız.

4. ADIM: KURU TEMİZLEME ARAÇLARININ PERİYODİK KONTROL VE BAKIMLARININ TAKİBİNİ YAPMA

17. Kimyasal temizleyici maddenin geri dönüşümü için damıtma işlemini gerçekleştiriniz.
18. Makinelerin kimyasal tankının aylık temizlik ve bakımını yapınız.
19. Makinenin kazanının kaynatma işlemi sonrası temizliğini yapınız.
20. Su ayracı ve kaynatma kazanının boşaltım işlemini yapınız.

21. Basınç ve su değerlerini kontrol ediniz.
22. Süzgeç ve filtrelerin temizliğini yapınız.
23. Basıncılı hava elemanlarını (leke masası) kontrol ediniz.
24. Kuru temizleme alanının havalandırma işlemini yapınız.
25. Makine ve cihazların periyodik kontrolü ile ilgili teknik servis biriminden veya yetkili servisten teknik destek alınız.

DEĞERLENDİRME	Kriterler	İş İçin Ön Hazırlık	* Uygulama Becerisi	Zamanı Kullanma Becerisi	İletişim Becerisi	** Olağan Dışı Durumlara Hazır Bulunuşluk	TOPLAM
	Puan	10 Puan	60 Puan	10 Puan	10 Puan	10 Puan	100 Puan
	ÖĞRENCİNİN ADI VE SOYADI:				Numarası:		İmza:
	ÖĞRETMENİN ADI VE SOYADI:						İmza:

* Uygulama becerisi, uygulama adımlarını ifade eder.
** Ders öğretmeni tarafından uygulamanın türüne göre belirlenir.

6.3.

KURU TEMİZLEME HAZIRLIK İŞLEMLERİ

Yapılacak iş ne olursa olsun hazırlık işlemlerinin tam ve doğru yapılması önemlidir. Devamında yapılacak her türlü işlemin başarılı olması böyle mümkün olur. İşletmenin imajı misafirin memnuniyeti ile oluşur. Başarılı bir kuru temizleme işlemi başarılı bir ön hazırlık ile sağlanır.

6.3.1. Kayıt ve Kabul

Temizlenmek üzere verilen ürünler konaklama işletmelerinde oda görevlileri tarafından çamaşır poşetine yerleştirilir, üç nüsha şeklinde doldurulmuş form ile teslim alınır. Formun bir nüshası misafire verilir ve formdaki bilgiler ile giysiler karşılaştırılır.

Çamaşırhaneye kuru temizleme için gelen giysilerin otomasyon programına (Görsel 6.21) kaydı yapılır. Bağımsız kuru temizleme işletmelerinde ise teslim alınan ürünler için teslim alma anında müşteri bilgilerinin tam ve doğru şekilde alındığından emin olunarak kaydı gerçekleştirilir. Kayıt anında misafire ürünün kuru temizleme yapıp yapılamayacağına ön bilgisi verilerek yanlış anlaşılmalardan kaçınılmalıdır. Ayrıca kuru temizleme için uygulama öncesi kuru temizleme elemanı kuru temizleme için risk gördüğü durum var ise konuğa bilgi verilerek uygulamadan vazgeçebilir.

Teslim anında görülmeyen eksik, sökük ve yırtık gibi sorunlar tespit

Fig. No	Tarih	Teslim	Ödeme	Sipariş	Ödeme	Durum	Fig. Durum
32774	29.10.2014 18:04	30.10.2014 00:00	Nakit	8,5 TL	8,5 TL	Paid	Azaltıldı
43431	26.03.2015 19:51	30.03.2015 00:00	Kredi Kartı	33,48 TL	33,48 TL	Paid	Azaltıldı
46223	26.07.2015 17:58	27.07.2015 00:00	Kredi Kartı	32,48 TL	32,48 TL	Paid	Azaltıldı
76911	07.08.2019 19:13	08.08.2019 00:00	Nakit	25 TL	25 TL	Paid	Azaltıldı
80361	17.08.2021 16:18	18.08.2021 00:00	Kredi Kartı	225 TL	225 TL	Paid	Azaltıldı
87446	24.10.2021 16:51	25.10.2021 00:00	Kredi Kartı	25 TL	25 TL	Paid	Azaltıldı

Görsel 6.21: Otomasyon programı ekranı

edildiğinde müşteri ya da konuk aranarak onarım isteyip istemediği öğrenilip gerekli işlemlerin yapılması için notlar alınmalıdır. Giysilerin cepleri kontrol edilerek misafire ait unutulmuş eşya varsa not alınmalı ve konuğa bilgi verilmelidir.

Temizliği yapılacak giysilerin ne zaman teslim edilebileceği de konuğa açık ve net şekilde bilgi verilerek düzenlenen forma not edilmelidir.

Teslim alınan ve kontrolü sağlanan eşyalar ilgili personel tarafından şu şekilde gruplara ayrılır:

- Renklerine göre
- Kirlilik derecesine göre
- Cinslerine göre
- Eşyaların büyüklüklerine göre

6.3.2. Kuru Temizleme Yapılacak Ürünü Numaralandırma

Kayıt ve kabulü gerçekleşen ürüne verilen numara (Görsel 6.22) ile ürünün üzerine aynı numara (Görsel 6.23) yerleştirilerek numaralandırma ve markalama işlemi gerçekleştirilir. Bu işlem, yıkama esnasında boyası dağılmayan kalemler ve kimyasallara dayanıklı kâğıt ve mürekkep yardımıyla makine ya da elle yazılıp özel kılıç tabanca ile giysiye iliştilerilerek yapılır.

Numaralandırmanın eksiksiz ve doğru yapılması, doğabilecek aksaklıkları ortadan kaldırmak adına büyük önem arz etmektedir. Kayıt ve kabulü gerçekleşen her ürün kayıt numarasıyla tutarlı olacak şekilde numaralandırılmalıdır.

ürünlerde leke garantisi verilmemektedir 3 günde alınız

AD SOYAD TELEFON

Fiş No : 86361

İşlem Sayısı : 6

Kayıt Tarihi : 17.08.2021 16:18

Teslim Tarihi : 18.08.2021

Ödeme Tipi : Teslimatta Ödeme

Ürün	İşlem	Tutar
Ceket	Kuru Temizleme	25 TL
Pantolon	Kuru Temizleme	25 TL
Abiye	Kuru Temizleme	75 TL
Gömlek x2	Kuru Temizleme	50 TL
Çgellinlik	Kuru Temizleme	50 TL
Fiş Toplamı		225 TL

Web: ürünlerde kesinlikle leke aksesuaris garanti verilmemektedir
E-Posta: ürünlerde renk solmasından sorumluluk kabul edilmiyor

jeant abiye de matkaf malz. var
önde, silmişler.

Görsel 6.22: Kaydı gerçekleşen giysi formu

Görsel 6.23: Forma göre numaralanmış giysi

6.3.3. Kuru Temizleme Yapılacak Kumaşı Etiketlerine Göre Gruplandırma

Kuru temizleme için teslim alınan giysiler, etiketlerinde (Görsel 6.24) yer alan bilgilere göre gruplandırılır. Giysilerin etiketinde yer alan kod bilgilerinden yola çıkılarak hangi ısıda, ne kadar sürede yıkanacağına kuru temizleme elemanı tarafından karar verilir. Mesleğinin gerektirdiği bilgi ve deneyime sahip bir eleman, kumaşları ve kumaşların özelliklerini tanıyarak en doğru tekniğe karar verebilmelidir. Kuru temizleme elemanı, giysilerde yer alan etiketteki bilgilere rağmen ürün için “kuru temizleme yapılamaz” şeklinde karar verebilir. Bunun sebebi zaman zaman yanlış etiketlemeler sebebiyle doğabilecek zarardan kaçınmaktır. Bu gibi durumlarda kuru temizleme elemanının deneyimi ve bilgi birikimi devreye girer.

Görsel 6.24: Gruplandırılacak giysi etiket örneği

Tekstil ürünlerinin etiketlenmesinin beş temel nedeni vardır. Bu nedenler şunlardır:

- Ürünün muhteviyatını öğrenmek
- Üreticiye ürünü satmada yardımcı olmak
- Tüketicinin doğru bir seçim yapmasını sağlamak
- Tüketicie evde temizlemek ve ütölemek için bilgi vermek
- Kuru temizleme elemanına yol göstermek

SIRA SİZDE

Görseldeki giysi etiketine göre giysiye hangi işlemlerin yapılması gerektiğini yazınız.

.....

.....

.....

.....

.....

6.3.4. Kuru Temizleme Yapılacak Kumaş Türlerine Göre Gruplandırma

Teslim alınan giysiler kumaşın çeşitlerine göre ayrılırken aynı zamanda giysilerin renklerine, kirlilik derecesine, büyüklüğüne göre de gruplandırılır. Örneğin deri bir ceket, ipek bir bluz veya yoğun kirliliği taşıyan bir takım elbise aynı ısıda ve aynı sürede yıkanmadığından kumaşın cinsi, rengi ve kirlilik derecesine göre gruplandırılması en uygun yıkama programının seçilmesini sağlar.

2. UYGULAMA

20 Dakika

KURU TEMİZLEME MAKİNESİ VE MALZEMELERİNİ HAZIRLAMA

AMAÇ: İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak ulusal standartlar ve işletme prosedürü doğrultusunda kuru temizleme makinesi ve malzemelerini hazırlamak.

ARAÇ GEREÇ: Üniforma, isimlik, kuru temizleme makinesi, paskalalı buhar kazanlı ütü, pres ütü, leke fırçaları, etiketleme makinesi, ambalajlama makinesi, leke masası, kuru temizleme kimyasalı

1. ADIM: İŞ ÖNCESİ KİŞİSEL TEMİZLİK VE BAKIM

1. Kişisel bakım ve hijyen kurallarını dikkatli uygulayınız.
2. Takılarınızı çıkarınız.
3. İşletmenin belirlediği üniformayı giyiniz.
4. İsimliğinizi üniformanıza takınız.

2. ADIM: İŞ İÇİN GEREKLİ HAZIRLIKLARI YAPMA

5. Kuru temizleme sorumlusunun yaptığı meetinge katılınız.
6. Şefinizden iş programınızı alınız.
7. Bir önceki vardiyada çalışan görevliden sorumlu olduğunuz alana ait işleri devralınız.
8. Vardiyalar arası iletişim defterini kontrol ediniz.
9. Hijyen ve sanitasyon kuralları dâhilinde çalışma alanını hazırlayınız.
10. Malzeme giriş çıkış listesini doldurarak şefinize onaylatıp işiniz için gerekli araç gereç eksiklerini tamamlayınız.

3. ADIM: KURU TEMİZLEME MAKİNESİ VE MALZEMELERİNİ HAZIRLAMA

11. Makinelerin enerji kaynağına takılı olup olmadığını kontrol ediniz.
12. Kuru temizleme makinelerinin (kuru temizleme, havalandırma ve kurutma makinesi) önceki kullanımdan sonra temizlenip temizlenmediğini kontrol ediniz.
13. Temizlenmemiş eksik kalan kısımları tamamlayınız.
14. Kuru temizlemeye alınacak gruplandırılmış malzemelere göre programı ayarlayınız.
15. Makineye göre kullanılacak ilacın tespitini yapınız.
16. Hazırladığınız ilacı, ilaç bölümüne yerleştiriniz.
17. Kuru temizleme işlemine geçiniz.

DEĞERLENDİRME	Kriterler	İş İçin Ön Hazırlık	* Uygulama Becerisi	Zamanı Kullanma Becerisi	İletişim Becerisi	** Olağan Dışı Durumlara Hazır Bulunuşluk	TOPLAM
	Puan	10 Puan	60 Puan	10 Puan	10 Puan	10 Puan	100 Puan
	ÖĞRENCİNİN ADI VE SOYADI:					Numarası:	İmza:
	ÖĞRETMENİN ADI VE SOYADI:						İmza:
* Uygulama becerisi, uygulama adımlarını ifade eder. ** Ders öğretmeni tarafından uygulamanın türüne göre belirlenir.							

6.4.

KURU TEMİZLEMEDE LEKE ÇIKARMA İŞLEMLERİ

Kuru temizlemede leke çıkarma işlemi, çok hassas bir iş olmasının yanında büyük özen ve dikkat ister. Kuru temizlemeye gelen eşyaların önemli bir bölümü yoğun kir ve lekelerle sahip olabilir. Leke çıkarma işleminin başarılı olması, kuru temizleme elemanının bilgi, beceri ve deneyimi ile mümkündür. Kuru temizleme yapılmak üzere gelen lekeli eşyalar ve leke çıkarma sırasında oluşabilecek zararlar tamamen kuru temizleme elemanının sorumluluğundadır. Bu nedenle leke çıkarma işlemini yapacak personelin şu kurallara dikkat etmesi gerekir:

- Kumaş çeşitlerini iyi tanımalıdır.
- Lekeleri tanımalıdır.
- Leke çıkarma tekniklerini iyi bilmelidir.
- Leke ilaçlarını, lekeye uygun şekilde kullanma becerisine sahip olmalıdır.
- İlaçların kullanımı sırasında personele verebileceği zararlar hakkında bilgi sahibi olmalıdır (yakıcı, yanıcı, zehirleyici vb.).
- Leke çıkarmada kullanılan araçları, tekniğine uygun şekilde kullanma bilgi ve becerisine sahip olmalıdır.
- Kimyasalların etiketli olmasına özen göstermelidir.
- Kimyasalların kullanma talimatına uygun kullanımına özen göstermelidir.
- Kimyasalları kullanırken ekonomik ve tasarruflu olmalıdır.
- Personel, kimyasal kaynaklı oluşabilecek her türlü zarara karşı kişisel koruyucu donanımları olmadan uygulamaya başlamamalıdır.

Kuru temizleme kararı verilen ve gruplandırılan giysinin öncelikle yırtık, eksik ve sökülük kontrolü yapılır. Varsa leke kontrolü ve lekenin cinsi tespit edilir. Lekenin türü, kullanılacak leke çıkarıcı çeşidine karar vermek için önemlidir. Kuru temizleme kararı verilen ve teslim alınan giysiye kuru temizleme elemanı ikinci kontrolünde “kuru temizleme yapılmaz” kararı da verebilir. Bu durumda ilgili konuk bilgilendirilmeli ve ona göre yol izlenmelidir.

6.4.1. Kuru Temizlemede Kullanılacak Leke Çıkarma İlaçlarının Seçimi

Kuru temizlemede kullanılacak leke çıkarma kimyasalları kendi içinde farklılıklar arz etse de lekeler genel olarak birkaç başlık altında incelenmektedir. Her kimyasal firması leke çıkarıcı kimyasalları 4 ila 6 başlık altında ele alıp leke setleri şeklinde satışa sunmaktadır.

En çok kullanılan leke kimyasalları şunlardır:

- Kan ve yemek lekeleri için koku gidericiler: kan, ter, yumurta (Görsel 6.25), süt, asitli içecek, idrar, kusmuk gibi lekeler için kullanılan leke gidericiler
- Yağ ve boya lekeleri için leke gidericiler: boya, reçine, sakız, mürekkep (Görsel 6.26), ayakkabı boyası, oje, ruj sentetik lekeler için kullanılan leke gidericiler
- Pas lekeleri için leke gidericiler: pas ve metal bazlı lekeler için kullanılan leke gidericiler
- Tanen lekeleri için leke gidericiler: kahve, çay lekeleri, meyve (Görsel 6.27) ve meyve suyu lekeleri gibi tanen lekeler için kullanılan leke gidericiler

Görsel 6.25: Yumurta lekesi

Görsel 6.26: Mürekkep lekeli

Görsel 6.27: Meyve lekeli

Kuru temizleme makinelerinde kullanılan kimyasal çeşitleri şunlardır:

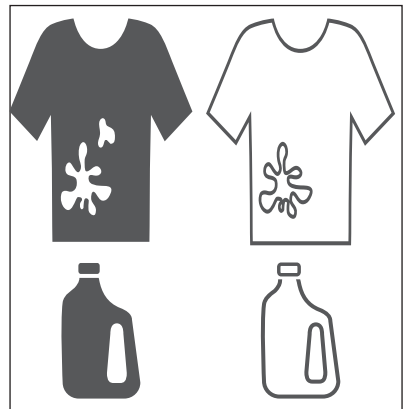
- Perkloretlenli kuru temizleme makinesi solvent ve kimyasalları
- Hidrokarbonlu kuru temizleme makinesi solvent ve kimyasalları
- Silisyumlu sıvı kimyasalları

Kuru temizleme yapacak çamaşırhane ya da işletme hangi kimyasal ile çalışan sistemi kullanıyor ise o kimyasalı tercih etmektedir. Gelişen teknoloji ve koşullar kuru temizlemede kullanılan kimyasalların daha iyi sonucu minimum hasarla vermesini ve giysilerin ömürlerinin uzamasını sağlamıştır. Deneyimli bir kuru temizleme elemanı, öncelikle lekeyi ve lekenin kaynağını doğru tespit ederek doğru leke çıkarma kimyasalına (Görsel 6.28) karar verebilmelidir. Kullanılan kimyasalı pazarlayan işletmeler, ürünleri hakkında belirli aralıklarla kuru temizleme elemanlarına eğitimler vererek bilgi güncellemesi yapar ve kimyasallarının doğru kullanılmasını sağlar. Böylece doğru kimyasal ile doğru leke çıkarma uygulaması da yapılmış olur.

Lekeleri gidermede kullanılan leke giderici kimyasal; kuru temizleme elemanının bilgi, deneyim ve tecrübesi ile seçilir. Lekenin çeşidini tespit eden kuru temizleme elemanı giysiye ve lekeye uygun kimyasalı (Görsel 6.29) kullanır.

Görsel 6.28: Leke çıkarma kimyasalları

Görsel 6.29: Lekeye uygun kimyasal

6.4.2. Tekniğine Uygun Olarak Leke Çıkarma İşlemi

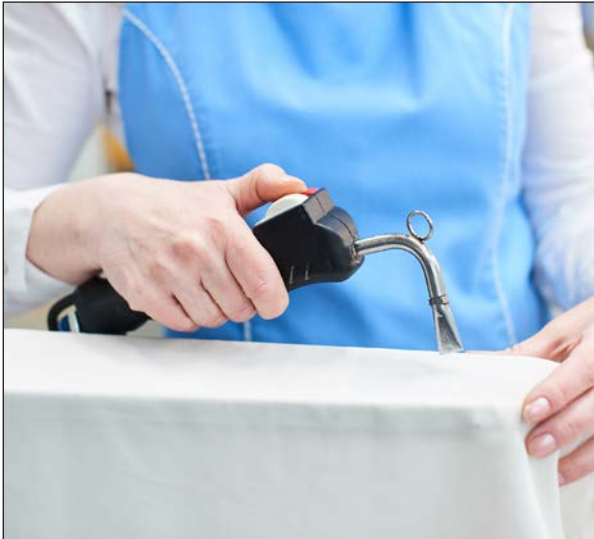
Etkin leke çıkarma; büyük ölçüde lekenin yapısı, kumaşın özelliği, cinsi ve lekeye ne kadar süre içinde müdahale edilip edilmediği ile doğru orantılıdır. Bazı lekeler bekledikçe oksitlenir ve renk değişimine uğrar. Sararmış ve kararmış olan lekelerin çıkarılması çok daha zorlaşır ancak kuru temizleme yapılması, temizlenmedikleri takdirde oksitlenmeye ve sararmaya yol açabilecek olan kirlerin, lekelerin çıkarılmasını sağlayarak giysilerin daha uzun süre kullanılmasını sağlar.

Kuru temizleme yapılması istenen hiçbir giysinin lekesine ev ortamında müdahale edilmemeli ve profesyonel bir kuru temizleme işletmesine başvurulmalıdır. Lekelere ne kadar bilinçli müdahale edilirse lekelerin çıkarılma başarıları da o kadar yüksek olur. Oluşan lekeler için öncesinde yapılan yanlış işlemler lekelerin daha da pışmesine ve çıkmasının imkânsız hâle gelmesine neden olabilir. Giysilerin uzun ömürlü olması ve en az zararla temizlenmesi için profesyonel bir işletme tercih edilmelidir.

Kuru temizleme elemanı, öncelikle kendisine gelen lekeyi tecrübesi ve aldığı eğitim ışığında tanımladıktan sonra buharlı, kabinli leke masalarında profesyonel leke çıkarıcılar kullanarak lekeye müdahale eder. Kuru temizleme için leke çıkarma uygulaması yapılacak giysinin kesinlikle kuru olup su ile temas etmemiş olması, lekeyi çıkarmada en önemli etkidir. Islak bir giysiye kuru temizleme kimyasalı uygulanamaz. Leke çıkarma işlemi lekenin cinsine göre seçilip gerekirse önce uygun bir leke fırçası (Görsel 6.30) ile dıştan içe doğru yumuşak hareketlerle fırçalanır. Daha sonra buharlı basınçlı leke masasında (Görsel 6.31, 6.32) leke çıkarma işlemi gerçekleşir. Lekenin cinsine ve yoğunluğuna göre leke uygulamasından sonra giysi 15 ila 30 dakika kadar bekletilir. Leke tamamen çıkınca kumaş, kuruması için birkaç dakika bekletilir. Çalışma ortamı havalandırılır.

Görsel 6.30: Leke fırçası ile leke çıkarma uygulaması

Görsel 6.31: Leke masasında leke çıkarma uygulaması

Görsel 6.32: Leke masasında leke çıkarma uygulaması

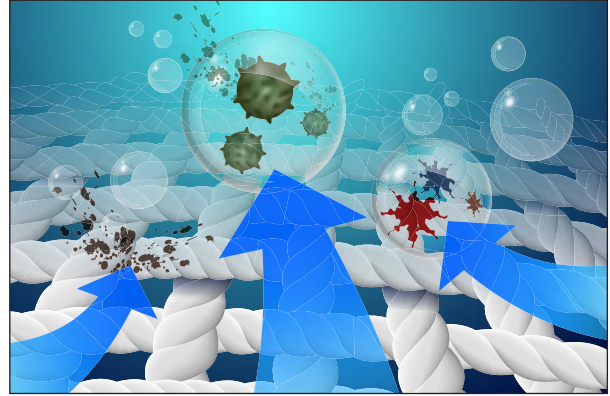
Kuru temizlemede leke çıkarma işlemi su ile yapılan temizlik gibi olsa da kullanılan kimyasallar farklılık gösterir.

Yalnızca kuru temizlemede yoğun kirli yerler (Görsel 6.33) ön leke uygulamasından mutlaka geçirilmeli ve ürün yeteri kadar bekletilerek makinede yıkamaya (Görsel 6.34) hazır hâle getirilmelidir.

Yalnızca leke çıkarma işlemi kimi zaman iki aşamalı gerçekleşebilir. İlk leke çıkarma işleminden sonra yıkanan giyside hâlâ lekeden kalıntılar var ise son bir leke uygulaması daha yapılabilir ancak burada kuru temizleme elemanının kararı önemlidir. İkinci bir leke uygulaması giysiye zarar vermeyecekse yapılmalıdır.

Görsel 6.33: Leke çeşitleri

Görsel 6.34: Kirlerin sıvı içinde çözülmesi

3. UYGULAMA 20 Dakika

KURU TEMİZLEMEDE LEKE ÇIKARMA İŞLEMLERİ

AMAÇ: İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak ulusal standartlar ve işletme prosedürü doğrultusunda leke çıkarma işlemlerini yapmak.

ARAÇ GEREÇ: Üniforma, isimlik, kuru temizleme makinesi, paskalalı buhar kazanlı ütü, pres ütü, leke fırçaları, etiketleme makinesi, ambalajlama makinesi, leke masası, kuru temizleme kimyasalı

1. ADIM: İŞ ÖNCESİ KİŞİSEL TEMİZLİK VE BAKIM

1. Kişisel bakım ve hijyen kurallarını dikkatli uygulayınız.
2. Takılarınızı çıkarınız.
3. İşletmenin belirlediği üniformayı giyiniz.
4. İsimliğinizi üniformanıza takınız.

2. ADIM: İŞ İÇİN GEREKLİ HAZIRLIKLARI YAPMA

5. Kuru temizleme sorumlusunun yaptığı meetinge katılınız.
6. Şefinizden iş programınızı alınız.
7. Bir önceki vardiyada çalışan görevliden sorumlu olduğunuz alana ait işleri devralınız.
8. Vardiyalar arası iletişim defterini kontrol ediniz.
9. Hijyen ve sanitasyon kuralları dâhilinde çalışma alanını hazırlayınız.
10. Malzeme giriş çıkış listesini doldurarak şefinize onaylatıp işiniz için gerekli araç gereç eksiklerini tamamlayınız.

3. ADIM: KURU TEMİZLEMEDE LEKE ÇIKARMA İŞLEMLERİNİ YAPMA

11. Leke çıkarma işlemi öncesinde bone ve maske takınız.
12. Tekstili kontrol ederek varsa leke tanımlaması yaparak sınıflandırınız.
13. Sınıflandırdığınız tekstilleri leke masasında rengine, cinsine, kumaş dokusuna ve leke türüne göre ayırınız.
14. Lekenin cinsine göre (pas, ter, ruj, kan, mürekkep vb.) kullanacağınız kimyasal temizleyiciyi belirleyiniz.
15. Ön leke çıkarma çalışması yapınız.
16. Ön leke çıkarma çalışması yaptığınızda lekeli çıkmayan tekstili müşteriye teslim etmek üzere muhafaza ediniz.
17. Ön leke çıkarma çalışması yaptığınız ve sınıflandırdığınız tekstili taşıma arabasına yerleştiriniz.

DEĞERLENDİRME	Kriterler	İş için Ön Hazırlık	* Uygulama Becerisi	Zamanı Kullanma Becerisi	İletişim Becerisi	** Olağan Dışı Durumlara Hazır Bulunuşluk	TOPLAM	
	Puan	10 Puan	60 Puan	10 Puan	10 Puan	10 Puan	100 Puan	
	ÖĞRENCİNİN ADI VE SOYADI:					Numarası:		İmza:
	ÖĞRETMENİN ADI VE SOYADI:							İmza:
* Uygulama becerisi, uygulama adımlarını ifade eder. ** Ders öğretmeni tarafından uygulamanın türüne göre belirlenir.								

6.5.

KURU TEMİZLEME İŞLEMLERİ

Kuru temizleme ifadesinin karşılığı olarak kullanılan kimyasal Perchloroethylene'in (perkloroetilen) baş harfi olan P harfi ile giysi etiketlerinde gösterilmektedir. Kuru temizleme, temizlikte hiçbir şekilde su kullanılmadığı için bu ismi almıştır. Kuru temizleme yapılacak giysi kesinlikle kuru olup su ile temas etmemiş olmalıdır. Makine tankında bulunan kuru temizleme kimyasalına suyun temas etmesi, tüm kimyasalın zarar görmesine ve bir daha kullanılamamasına neden olmaktadır.

6.5.1. Tekniğine ve Kumaş Türüne Uygun Kuru Temizleme İşlemi

Kuru temizleme işlemi, bu iş için üretilmiş özel yıkama makineleri ve bu makinelere uygun kuru temizleme için üretilmiş özel kimyasallarla yapılmaktadır. Su ile yapılan temizlikte su ve deterjanla temas eden giyside belli bir oranda yıpranma ve çekme söz konusu olabilir. Oysa kuru temizleme standartlarına göre üretilmiş giysinin yalnızca doğru bir kuru temizleme ile hiçbir olumsuzluğa uğramadan temizlenmesi sağlanmaktadır. Kuru temizlemede giyside kullanımdan kaynaklanan hasarların dışında hiçbir yıpranma yaşanmaz, bu da giysinin ve kumaşın ömrünü uzatmaktadır.

Kuru temizleme işlem basamakları sırasıyla şu şekilde gerçekleşir:

- Kayıt-kabul
- Etiketleme
- Temizleme yöntemine ve çeşidine karar verme
- Ürünün incelenmesi (yırtık, sökük vb. kusurları varsa ürün sahibinin bilgilendirilmesi)
- Gruplandırma (renklerine, kumaşın çeşidine vb.)
- Leke uygulaması
- Yıkama
- Leke kontrolü ve gerekiyorsa leke çıkarma uygulaması
- Havalandırma
- Ütüleme
- Paketleme
- Teslim

BİLGİ KÖŞESİ

Kuru temizlemenin geçmişi antik zamanlara, tekstil ürünlerinin başlangıcına kadar uzanmaktadır. İlk zamanlarında giysilerin üzerindeki yağı çıkarmak için küllü su, amonyak ve bir çeşit killi çamur kullanılmaktaydı. Petrol bazlı bir sıvının makine yağı bulaşmış bir kumaş üzerine dökülmesi ve buharlaşmasından sonra lekenin ortadan kaybolması, kuru temizlemenin doğuşu hakkında hemen herkesin üzerinde birleştiği tek noktadır. İlk kuru temizleme mağazası 1840 yılında Jolly Belin tarafından Paris'te açılmıştır.

Kuru temizleme için gelen giysiler renklerine, cinslerine, büyüklüklerine göre gruplandırılır ve gerekiyorsa leke çıkarma işlemi gerçekleştirilip yeteri kadar bekletildikten sonra kuru temizleme makinesinde (Görsel 6.35) yıkama işlemi için hazır hâle gelir. Eşyaların temizliğini yapan makineye program yapmak, kuru temizleme elemanının görevidir. Diğer işlemler olan yıkama, kurutma, havalandırma personelin dışında kendiliğinden makine tarafından tamamlanmaktadır. Burada önemli olan giysinin etiketinin doğru okunması ve kuru temizleme elemanının deneyimi ve kumaşları iyi tanımasıdır. Kumaşları iyi tanıyan ve etiketleri doğru okuyan eleman doğru yıkama programını seçebilecektir.

Görsel 6.35: Giysileri kuru temizleme makinesine yerleştirme

Kuru temizleme makinesinde doğru programda, yeterli sürede yıkanan giysiler çıkarılır. Giysilerin lekeleri ve kirleri kontrol edilir. İhtiyaca göre giysiler, ekstra leke uygulaması yapılarak uygun askılarda havalandırma alanına asılır.

6.5.2. Havalandırma

Kuru temizlemede kullanılan kimyasalların kokusu yoğun olabileceği için giysilerin yıkandıktan sonra bir süre havalandırılması gereklidir. Son yıllarda gelişen teknoloji ile farklı kimyasal çeşitlerinin kullanılmaya başlanması ile giysilerde oluşan ağır koku her geçen gün azalmaktadır. Makinede uygulanan programa göre kullanılan kimyasal nedeniyle bir süre makine içinde havalandırma işlemi de gerçekleştirilmektedir. Buna rağmen yıkama sonunda askılara alınan giysiler minimum 4 ila 6 saat havalandırılır. Bu nedenle havalandırma alanının havalandırmaya uygun olması çok önemlidir (Görsel 6.36).

Görsel 6.36: Kuru temizlemesi yapılan giysilerin havalandırılması

Çamaşırlarda kuru temizleme, kurutma ve ütölme işlemlerini yaparken dikkat edilmesi gereken hususlar çamaşırların üzerindeki etiketlerde belirtilir. Uluslararası geçerliliği olan TSE tarafından belirlenerek yürürlüğe konan kuru temizleme etiket standartları ve yapılması gereken uygulamalar Tablo 6.1'de verilmiştir.

Tablo 6.1: TSE Kuru Temizleme Etiket Standartları ve Yapılması Gereken Uygulamalar

KURU TEMİZLEME			
A	Kuru temizleme amaçlı tüm çözücüler kullanılabilir.	F	Saf alkol ve RI 13 ile kuru temizleme yapılır.
P	Trikloretilen dışındaki tüm çözücüler kullanılabilir.	F	Kuru temizlemede giysiler mekanik hareket, su veya ısıya maruz kalmamalıdır.
P	Kuru temizlemede giysiler mekanik hareket, su veya ısıya maruz kalmamalıdır.	X	Kuru temizleme yapılamaz.

6.5.3. Ütüleme

Havalandırma işlemi yapılan ve teslim edilmeye hazır hâle getirilecek olan giysiler, çamaşırhane- de görevli ütüleme elemanı tarafından etiketinde bulunan talimata uygun şekilde uygun ütü (Görsel 6.37 ile ütülendir.

Ütü yapılan temizliğin son aşamasıdır. Yapılan temizliği gösteren, parlatan ve misafir memnuniyetini önemli ölçüde etkileyen bir işlemdir. Yanlış ısıda yapılan bir ütüleme yapılan tüm işlemleri geçersiz hâle getirip giysiye büyük zarar verebilir. Bu nedenle ütücünün kumaşları iyi tanınması ve etikette yer alan ütü talimatına uygun hareket ettiğinden emin olması gereklidir. Profesyonel el ütülerinde giyside parlama yapmaması için bulunan ütü tabanlığının da takılı olduğundan emin olunması gereklidir. Örneğin 3 nokta bulunan ütü işareti, söz konusu giysinin yüksek ısıda ütülenebileceğini belirtmektedir. İyi bir çamaşırhane elemanı bu etiketlerin anlamlarını doğru okumalıdır. Giysi etiketlerinde bulunan ütüleme işaretleri Tablo 6.2'de verilmiştir.

Görsel 6.37: Gömlek ütüleme

Tablo 6.2: Ütüleme İşaretleri

KURU TEMİZLEME	
	Yüksek ısıda ütüleme yapılır.
	Orta ısıda ütüleme yapılır.
	Düşük ısıda ütüleme yapılır.
	Ütüleme yapılamaz.

6.5.4. Temizliği Yapılan Ürünleri Düzenlenme

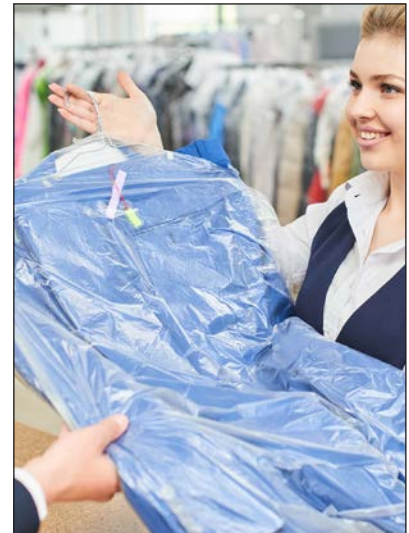
Ütüleme işlemi gerçekleşen giysilerin üzerinde bulunan etiketlerde yer alan numara doğrultusunda giysiye ait fiş/fatura hazırlanır ve etiket çıkartılır. Konuğa ulaşana kadar geçen sürede giysiler; toz, kir ve dış etkenlere maruz kalmaması için ambalajlama makinesinde paketlenir (Görsel 6.38). Fiş/fatura poşetin üzerine iliştilir. Konuğa belirtilen süre zarfında giysiler misafir tarafından alınmaya ya da teslim edilmeye kadar askılarda bekletilir (Görsel 6.39). Konuğa teslim edilmek üzere temizlenen giysilerin konuklara teslimi sulu temizlikte olduğu gibidir (Görsel 6.40).

Görsel 6.38: Giysi paketleme

Görsel 6.39: Paketlenen giysilerin düzenlenmesi

Görsel 6.40: Temizliği yapılan giysinin teslimi

4. UYGULAMA

60 Dakika

KURU TEMİZLEME İŞLEMİNİ YAPMA

AMAÇ: İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak ulusal standartlar ve işletme prosedürü doğrultusunda kuru temizleme işlemini yapmak.

ARAÇ GEREÇ: Üniforma, isimlik, kuru temizleme makinesi, paskalalı buhar kazanlı ütü, pres ütü, leke fırçaları, etiketleme makinesi, ambalajlama makinesi, leke masası, kuru temizleme kimyasalı

1. ADIM: İŞ ÖNCESİ KİŞİSEL TEMİZLİK VE BAKIM

1. Kişisel bakım ve hijyen kurallarını dikkatli uygulayınız.
2. Takılarınızı çıkarınız.
3. İşletmenin belirlediği üniformayı giyiniz.
4. İsimliğinizi üniformanıza takınız.

2. ADIM: İŞ İÇİN GEREKLİ HAZIRLIKLARI YAPMA

5. Kuru temizleme sorumlusunun yaptığı meetinge katılınız.
6. Şefinizden iş programınızı alınız.
7. Bir önceki vardiyada çalışan görevliden sorumlu olduğunuz alana ait işleri devralınız.
8. Vardiyalar arası iletişim defterini kontrol ediniz.
9. Hijyen ve sanitasyon kuralları dâhilinde çalışma alanını hazırlayınız.
10. Malzeme giriş çıkış listesini doldurarak şefinize onaylatıp işiniz için gerekli araç gereç eksiklerini tamamlayınız.

3. ADIM: KURU TEMİZLEME İŞLEMİNİ YAPMA

11. Tekstilin etiketi üzerinde yer alan talimatı okuyunuz.
12. Deri, kürk, ipek, yün gibi tekstil ürünlerinin dokusuna göre kuru temizlemeye uygunluğuna karar veriniz.
13. Tekstil, cinsine ve özelliğine göre makineye yerleştirmek üzere ayırma işlemini yapınız.
14. Makinenin kapasitesine göre tekstilin yüklemesini yapınız.
15. Kuru temizleme sırasında makinenin kontrolünü yapınız.
16. Tekstilin leke ve kir kontrolünü yaparak teslim edilmek üzere ilgili bölüme iletiniz.
17. Lekesi çıkmayan tekstilleri, yeniden leke çıkarma çalışması yapılmak üzere ayırınız.
18. Kontrolü yapılmış tekstilleri ilgili bölüme sevk ediniz.

DEĞERLENDİRME	Kriterler	İş İçin Ön Hazırlık	* Uygulama Becerisi	Zamanı Kullanma Becerisi	İletişim Becerisi	** Olağan Dışı Durumlara Hazır Bulunuşluk	TOPLAM
	Puan		10 Puan	60 Puan	10 Puan	10 Puan	10 Puan
	ÖĞRENCİNİN ADI VE SOYADI:				Numarası:		İmza:
	ÖĞRETMENİN ADI VE SOYADI:						İmza:
	* Uygulama becerisi, uygulama adımlarını ifade eder. ** Ders öğretmeni tarafından uygulamanın türüne göre belirlenir.						

SIRA SİZDE

Kuru temizleme yapılabilecek tekstil çeşitlerini araştırarak verilen boşluğa yazınız.

.....

.....

.....

.....

5. UYGULAMA

20 Dakika

TEKSTİL ÜTÜLEME İŞLEMLERİ

AMAÇ: İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak ulusal standartlar ve işletme prosedürü doğrultusunda tekstil ütüleme işlemlerini yapmak.

ARAÇ GEREÇ: Üniforma, isimlik, kuru temizleme makinesi, paskalalı buhar kazanlı ütü, pres ütü, leke fırçaları, etiketleme makinesi, ambalajlama makinesi, leke masası, kuru temizleme kimyasalı

1. ADIM: İŞ ÖNCESİ KİŞİSEL TEMİZLİK VE BAKIM

1. Kişisel bakım ve hijyen kurallarını dikkatli uygulayınız.
2. Takılarınızı çıkarınız.
3. İşletmenin belirlediği üniformayı giyiniz.
4. İsimliğinizi üniformaınıza takınız.

2. ADIM: İŞ İÇİN GEREKLİ HAZIRLIKLARI YAPMA

5. Kuru temizleme sorumlusunun yaptığı meetinge katılınız.
6. Şefinizden iş programınızı alınız.
7. Bir önceki vardiyada çalışan görevliden sorumlu olduğunuz alana ait işleri devralınız.
8. Vardiyalar arası iletişim defterini kontrol ediniz.
9. Hijyen ve sanitasyon kuralları dâhilinde çalışma alanını hazırlayınız.
10. Malzeme giriş çıkış listesini doldurarak şefinize onaylatıp işiniz için gerekli araç gereç eksiklerini tamamlayınız.

3. ADIM: TEKSTİL ÜTÜLEME İŞLEMLERİNİ YAPMA

11. Lekeli olan tekstil var ise tekrar kuru temizleme yapılması için sevk ediniz.
12. Tekstilin cins ve özelliğine göre ütüleme sınıflandırması yapınız.
13. Tekstilin cins ve özelliğine göre ütü çeşidini (man-ken, paskala, pres vb.) belirleyiniz.
14. Tekstilin cins ve özelliğine göre (ipek, keten, yün vb.) ütü derecelerini ayarlayınız.
15. Ütüleme işlemini yapınız.
16. Askıya alınan tekstilleri giysi torbasına koyarak dış etiketleme işlemini yapınız.
17. Tekstil ürünlerin teslimatını yapınız.

DEĞERLENDİRME	Kriterler	İş İçin Ön Hazırlık	* Uygulama Becerisi	Zamanı Kullanma Becerisi	İletişim Becerisi	** Olağan Dışı Durumlara Hazır Bulunmuşluk	TOPLAM
	Puan		10 Puan	60 Puan	10 Puan	10 Puan	10 Puan
ÖĞRENCİNİN ADI VE SOYADI:					Numarası:		İmza:
ÖĞRETMENİN ADI VE SOYADI:							İmza:
* Uygulama becerisi, uygulama adımlarını ifade eder. ** Ders öğretmeni tarafından uygulamanın türüne göre belirlenir.							

SIRA SİZDE

Evinizde bulunan bir giysinin etiketini inceleyerek ütü talimatını verilen boşluğa yazınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6. UYGULAMA

60 Dakika

KURU TEMİZLEME İŞLEMLERİNİ YAPMA

AMAÇ: İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak ulusal standartlar ve işletme prosedürü doğrultusunda kuru temizleme için hazırlık yapmak.

ARAÇ GEREÇ: Üniforma, isimlik, kuru temizleme makinesi, paskalalı buhar kazanlı ütü, pres ütü, leke fırçaları, etiketleme makinesi, ambalajlama makinesi, leke masası, kuru temizleme kimyasalı, çeşitli askılar

1. ADIM: İŞ ÖNCESİ KİŞİSEL TEMİZLİK VE BAKIM

1. Kişisel bakım ve hijyen kurallarını dikkatli uygulayınız.
2. Takılarınızı çıkarınız.
3. İşletmenin belirlediği üniformayı giyiniz.
4. İsimliğinizi üniformanıza takınız.

2. ADIM: İŞ İÇİN GEREKLİ HAZIRLIKLARI YAPMA

5. Kuru temizleme sorumlusunun yaptığı meetinge katılınız.
6. Şefinizden iş programınızı alınız.
7. Bir önceki vardiyada çalışan görevliden sorumlu olduğunuz alana ait işleri devralınız.
8. Vardiyalar arası iletişim defterini kontrol ediniz.
9. Hijyen ve sanitasyon kuralları dâhilinde, çalışma alanını hazırlayınız.
10. Malzeme giriş-çıkış listesini doldurarak şefinize onaylatıp işiniz için gerekli araç gereç eksiklerini tamamlayınız.

3. ADIM: KURU TEMİZLEME ÖNCESİ TESLİM ALMA İŞLEMLERİNİ YAPMA

11. Tekstili kontrol ederek varsa leke tanımlamasını yapınız.
12. Tekstili inceleyip etiketini okuyarak "kuru temizleme yapılır/yapılmaz" kararını veriniz.
13. Tekstilin ceplerini ve yabancı/sarkan maddelerin (düğme, para vb.) olup olmadığını kontrol ediniz.
14. Tekstil üzerinde yırtık, sökülme, eksik aksesuar vb. varsa bunları teslim fişine yazarak teslim alınız.
15. Numaralandırma tabancası ile etiketleme işlemini yapınız.

4. ADIM: KURU TEMİZLEME ÖNCESİ HAZIRLIK İŞLEMLERİNİ YAPMA

16. Tekstil üzerinde yer alan etiketin yıkama talimatını okuyunuz.
17. Etiket üzerindeki yıkama talimatını, kumaş türü, kirlilik derecesi ve leke oranını dikkate alarak uygun işlemi belirleyip sınıflandırmasını yapınız.
18. Tekstilin renklerine göre beyaz, orta koyu, koyu ve boya veren renkleri birbirinden ayırınız.
19. Ürün çeşidine göre (abiye, gömlek, takım elbise, triko vb.) ayırma işlemini yapınız.
20. Tekstile ait aksesuarları çıkartarak veya kapitone koruyucu ile kaplayarak koruma altına alınız.

5. ADIM: KURU TEMİZLEME ÖNCESİ LEKE ÇIKARMA İŞLEMLERİNİ YAPMA

21. Leke çıkarma işlemi öncesinde bone ve maske takınız.
22. Tekstili kontrol ederek varsa leke tanımlaması yaparak sınıflandırınız.
23. Sınıflandırdığınız tekstilleri leke masasında rengine, cinsine, kumaş dokusuna ve leke türüne göre ayırınız.
24. Lekenin cinsine göre (pas, ter, ruj, kan, mürekkep vb.) kullanacağınız kimyasal temizleyiciyi belirleyiniz.
25. Ön leke çıkarma çalışması yapınız.
26. Ön leke çıkarma çalışması yaptığınızda lekeli çıkmayan tekstili müşteriye teslim etmek üzere muhafaza ediniz.
27. Ön leke çıkarma çalışması yaptığınız ve sınıflandırdığınız tekstili taşıma arabasına yerleştiriniz.

6. ADIM: KURU TEMİZLEME ARAÇ VE GEREÇİNİ HAZIRLAMA

28. Makinelerin enerji kaynağına takılı olup olmadığını kontrol ediniz.
29. Kuru temizleme makinelerinin (kuru temizleme, havalandırma ve kurutma makinesi) önceki kullanımdan sonra temizlenip temizlenmediğini kontrol ediniz.
30. Temizlenmemiş eksik kalan kısımları tamamlayınız.
31. Kuru temizlemeye alınacak gruplandırılmış malzemelere göre programı ayarlayınız.
32. Makineye göre kullanılacak ilacın tespitini yapınız.
33. Hazırladığınız ilacı, ilaç bölümüne yerleştiriniz.
34. Kuru temizleme işlemine geçiniz.

7. ADIM: KURU TEMİZLEME İŞLEMLERİNİ YAPMA

35. Tekstilin etiketi üzerinde yer alan talimatı okuyunuz.
36. Deri, kürk, ipek, yün gibi tekstil ürünlerinin dokusuna göre kuru temizlemeye uygunluğuna karar veriniz.
37. Tekstili cinsine ve özelliğine göre makineye yerleştirmek üzere ayırma işlemini yapınız.
38. Makinenin kapasitesine göre tekstilin yüklemesini yapınız.
39. Tekstilin özelliğine uygun kuru temizleme programını belirleyiniz.
40. Kuru temizleme sırasında makinenin kontrolünü yapınız.

41. Tekstilin leke ve kir kontrolünü yaparak teslim edilmek üzere ilgili bölüme iletiniz.
42. Lekesi çıkmayan tekstilleri yeniden leke çıkarma çalışması yapılmak üzere ayırınız.
43. Kontrolü yapılmış tekstilleri ilgili bölüme sevk ediniz.

8. ADIM: HAVALANDIRMA

44. Temizlenen tekstilleri uygun askılara asarak havalandırma bölümüne alınız.
45. Tekstilin özelliğine ve kullanılan kuru temizleme sistemine uygun süre bekletmeye özen gösteriniz.

9. ADIM: TEKSTİLİ ÜTÜLEME İŞLEMLERİNİ YAPMA

46. Lekeli olan tekstil var ise tekrar kuru temizleme yapılması için sevk ediniz.
47. Tekstilin cins ve özelliğine göre ütüleme sınıflandırması yapınız.
48. Tekstilin cins ve özelliğine göre ütü çeşidini (manken, paskala, pres vb.) belirleyiniz.
49. Tekstilin cins ve özelliğine göre (ipek, keten, yün vb.) ütü derecelerini ayarlayınız.
50. Ütüleme işlemi yapınız.
51. Askıya alınan tekstilleri giysi torbasına koyarak dış etiketleme işlemi yapınız.
52. Tekstil ürünlerin teslimatını yapınız.

10. ADIM: KURU TEMİZLEME ARAÇLARININ GÜNLÜK KONTROL VE BAKIMLARININ TAKİBİNİ YAPMA

53. Makinelerin filtre basıncını kontrol ederek filtre temizliğini yapınız.

54. Makinelerin su ayracının fazlalık suyunu boşaltınız.
55. Makinelerin su ayracının alt bölümünün doluluğunu ve makinede sızıntı olup olmadığını kontrol ediniz.
56. Ütü paskalasının toz ve kirlerini temizleyiniz.
57. Ütü paskalasının yırtılan keçe ve süngeri varsa değiştiriniz.
58. Ütü buhar kazanının havasının kontrolünü ve boşaltımını yapınız.

11. ADIM: KURU TEMİZLEME ARAÇLARININ PERİYODİK KONTROL VE BAKIMLARININ TAKİBİNİ YAPMA

59. Kimyasal temizleyici maddenin geri dönüşümü için damıtma işlemi gerçekleştiriniz.
60. Makinelerin kimyasal tankının aylık temizlik ve bakımını yapınız.
61. Makinenin kazanının kaynatma işlemi sonrası temizliğini yapınız.
62. Su ayracı ve kaynatma kazanının boşaltım işlemi yapınız.
63. Basınç ve su değerlerini kontrol ediniz.
64. Süzgeç ve filtrelerin temizliğini yapınız.
65. Basıncılı hava elemanlarını kontrol ediniz.
66. Kuru temizleme alanının havalandırma işlemi yapınız.
67. Makine ve cihazların periyodik kontrolü ile ilgili teknik servis biriminden veya yetkili servisten teknik destek alınız.

DEĞERLENDİRME	Kriterler	İş İçin Ön Hazırlık	* Uygulama Becerisi	Zamanı Kullanma Becerisi	İletişim Becerisi	** Olağan Dışı Durumlara Hazır Bulunurluk	TOPLAM
	Puan	10 Puan	60 Puan	10 Puan	10 Puan	10 Puan	10 Puan
ÖĞRENCİNİN ADI VE SOYADI:					Numarası:		İmza:
ÖĞRETMENİN ADI VE SOYADI:							İmza:
* Uygulama becerisi, uygulama adımlarını ifade eder. ** Ders öğretmeni tarafından uygulamanın türüne göre belirlenir.							

SIRA SİZDE

Evinizde bulunan bir giysinin etiketini inceleyerek etiket talimatını aşağıya yazınız. Giysiyi etiketinde yer alan talimata uygun olarak temizleyiniz ve kullanıma hazır hâle getiriniz. Uygulama deneyiminizi sınıf içinde arkadaşlarınızla ve öğretmeninizle paylaşınız.

.....

.....

.....

.....

1. Aşağıdakilerden hangisi kuru temizleme işlemi yapılırken kullanılmaz?

- A) Hidrokarbon
- B) Perkloroetilen
- C) Tetrakloroetilen
- D) Su
- E) Silisyum

2. Aşağıdakilerden hangisi kuru temizlemede kullanılan araç gereçten biri değildir?

- A) Silindir ütü
- B) Kuru temizleme makinesi
- C) Tüy toplama aparatı
- D) Ambalajlama makinesi
- E) Kimyasal temizleyiciler

3. Kuru temizleme makinelerinin bakımının takibi kim tarafından yapılmalıdır?

- A) Kuru temizleme sorumlusu
- B) Ütüleme elamanı
- C) Terzi
- D) Teknik servis
- E) Kuru temizleme elemanı

4.

Aşağıdakilerden hangisi verilen sembolün giysi etiketlerindeki karşılığıdır?

- A) Kuru temizleme amaçlı tüm çözücüler kullanılabilir.
- B) Trikloretilen dışındaki tüm çözücüler kullanılabilir.
- C) Kuru temizlemede giysiler mekanik hareket, su veya ısıya maruz kalmamalıdır.
- D) Kuru temizleme yapılamaz.
- E) Yüksek ısıda ütüleme yapılır.

5. Aşağıdakilerden hangisi kuru temizleme yapılacak kumaş çeşitleri içinde yer almaz?

- A) Deri
- B) İpek
- C) Keten
- D) Nubuk
- E) Silikonlu

6. Kuru temizleme yapılacak giysilerin kuru temizleme yapılmasının nedeni aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

- A) Daha güzel kokması
- B) Daha az maliyet gerektirmesi
- C) Sudan zarar görmesini engellemesi
- D) Daha kolay temizlenme imkânı vermesi
- E) Daha az personel gerektirmesi

7. Leke uygulamasında lekeli giyside uygulanan kimyasalın bekleme süresi ne olmalıdır?

- A) Kuru temizlemede leke uygulamasına gerek yoktur.
- B) Kuru temizleme kimyasalı, zaten kolaylıkla lekeyi çıkardığı için beklemeye gerek yoktur.
- C) Kimyasalın çeşidine göre değişir.
- D) Lekenin yoğunluğuna göre 15 ila 30 dakika bekletilebilir.
- E) Uygulayan kişiye göre değişir.

8. Aşağıdakilerden hangisi kimyasallar kullanılırken dikkat edilecek noktalardan değildir?

- A) Doğru miktarda kullanılmalı.
- B) Doğru yerde uygulanmalı.
- C) Doğru yöntemle uygulanmalı.
- D) Etiket okunarak uygulanmalı.
- E) Lekenin yoğunluğuna göre uygulanmalı.

9. Kuru temizlemesi yapılan giysilerin paketlenmesinin nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Göze daha hoş görünmesi
- B) Giysinin dış etkenlerden korunması ve kirlenmesine engel olması
- C) Giysilerin kırışmaması
- D) Misafir memnuniyetini sağlaması
- E) Giysinin daha güzel görünmesi

10. Aşağıdakilerden hangisi kuru temizleme işlem basamaklarında yer almaz?

- A) Leke uygulaması
- B) Ütüleme
- C) Satın alma
- D) Paketleme
- E) Gruplandırma

SÖZLÜK

A

Alkali	: Alkali metallerin hidroksitleriyle amonyum hidroksitin genel adı.
Aparat	: Herhangi bir aracın çeşitli amaçlarla kullanılmasını sağlayan parçalar.
Aksesuar	: Bir aletin, bir makinenin işlevine katılmayan ancak kendine özgü ayrı bir yararı bulunan alet, araç veya nesne.
Alçıpan	: Alçı levha.
Asit	: Turnusolün mavi rengini kırmızıya çevirmek özelliğinde olan ve birleşimindeki hidrojenin yerine maden olarak tuz oluşturan hidrojenli birleşik, hamız.
Astım	: Bronşların daralmasından ileri gelen nefes darlığı.

B

Bahçe bitkileri	: Tarımın meyve ağaçları, sebze ve süs bitkileri ile uğraşan dalı.
Bahçivanlık	: Meyve, sebze, çiçek veya süs bitkisi yetiştirme bilimi veya sanatı.
Bambu	: Buğdaygillerden, sıcak ülkelerde yetişen, boyu 25 metre kadar olabilen, mobilya, merdiven, baston vb. birçok eşyanın yapımında kullanılan bir tür kamış, Hint kamışı, hezaren.
Berjer	: Arkası kabarık ve yüksek, oturacak yeri geniş koltuk.
Boyut	: Bir cismin herhangi bir yöndeki uzantısı.

C-Ç-D

Cila	: Bir şeyi parlatmak için kullanılan kimyasal bileşik.
Çiçek düzenlemecisi	: Çiçekçilik organizasyonlarını yürütme, kesme, çiçek ve iç mekân çiçeklerinin bakımı, çeşitli objeler ile mekânları düzenleme ve süsleme yeterliklerine sahip kişi.
Dekorasyon	: İnşa edilen bina türü yapıların iç ve dış mekânlarını süsleme ve düzenleme sanatı.
Dekoratif	: Dekor olarak kullanılan, süslemeye yarayan, süsleyici, tezyini.
Dezenfeksiyon	: Cansız yüzeylerdeki hastalık yapma özelliği olan bakteri, virüs, parazit gibi mikroorganizmaların kimyasal maddeler kullanılarak sayıca, türce azaltılması veya yok edilmesi işlemi.
Disk	: İnce ve çapı oldukça büyük teker şeklinde parça.

E - F - G - H

Elyaf	: Genellikle iplik durumuna getirilebilir lifli madde.
Emülsiyon	: Emülsiyon veya Türkçe adıyla sıvı asıltı, birbiri içinde çözünmeyen iki sıvının karışımı.
Ergonomi	: İş bilimi.
Filtre	: Süzgeç, süzek.
Florist (çiçekçi)	: Konaklama işletmelerinde bitkilerden sorumlu olan, çiçeklerin yenilenmesini, düzenli aralıklarla bakımını, dekorasyonunu gerçekleştiren kişi.
Fon	: Bir kumaşın alt dokusu.
Granit	: Kuvars, feldspat, ortoklaz ve mika minerallerinden birleşmiş türlü renkte, billursu, çok sert bir kayalık türü.
Hasır	: Saz, kabuk, yaprak vb. bir bitki maddesiyle örülmüş taban veya tavan örtüsü.
Haşere	: Böcek.
Hidrokarbon	: Karbon ve hidrojen birleşimi, hidrokarbür.

İ-J

İlmek	: Çözülmesi kolay düğüm, eğreti düğüm, ilmik.
Jaluzi	: Şerit perde.

K-L

Klor	: Atom numarası 17, atom ağırlığı 35,5 olan, normal sıcaklıkta gaz durumunda bulunan, halojenlerden bir element.
-------------	--

Kristalize	: Kristalleştirme veya kristalizasyon, katı bir maddenin uygun bir çözücü içinde çözünmesi sonrasında çöktürülmesi yoluyla katı ve sıvı fazlarının birbirinden ayrılmasını sağlayan işlem.
Konsept	: Alanı belli bir amaca ya da konuya uygun düzenleme.
Konteyner	: Taşımalık.
Kuru köpük	: Makineleri, kullanılan sabun veya şampuan türü maddeleri yoğun bir köpüğe dönüştürerek halının yüzeyindeki kirlenin köpüğe yapışmasıyla yapılan bir halı temizleme yöntemidir.
Kuru Temizleme	: Tekstil etiketinde su ile temas etmesi istenmeyen tekstil ürünleri için su ve sabun kullanılmadan yapılan temizleme yöntemidir.
Kuars	: Billurlaşmış silisin doğada çok yaygın bir türü.
Lamine	: Kelimesi anlam olarak yapıştırma anlamına gelir. Genellikle 3 katmandan oluşan %100 doğal bir kaplama malzemesidir.

M - N

Macun	: Hamur kıvamına getirilmiş madde. Boyacılıkta çatlak ve aralıkları kapamak, camcılıkta camları tutturmak için kullanılan hamur kıvamında karışım.
Masif	: İçi oyuk ya da doldurma ya da kaplama olmayan (taş, mermer, ahşap için).
Mekanik	: Makine ile yapılan.
Mekanizma	: Belli bir sonucu sağlayacak biçimde, karmaşık olarak düzenlenmiş organlar ya da parçalardan oluşan bütün.
Mite	: Akar ya da mayt, kenelerle birlikte acarına alttürünün büyük çoğunluğunu oluşturan eklem bacaklı canlı.
Motif	: Kendi başlarına bir bütün, bir birlik olan ve yan yana gelince bir bezek, süs oluşturan süsleme öğelerinden her biri.
Narin	: İnce yapılı.
Nem	: Havada bulunan su buharı. Hafif ıslaklık, rutubet.
Nubuk	: Cilt yüzü düzgün ve cilt yüzünden hafif zımparalanmış giysilik deri türü.

O - Ö - P - R

Otomasyon	: Özışler.
Panel	: Yerleştirileceği yüzeyin bir bölümüne uyan, çoğunlukla dikdörtgen biçiminde düzgün parça.
Pas	: Su içinde ve nemli havada metallerin, özellikle demirin yüzeyinde oksitlenme sonucunda oluşan madde.
Paskala	: Büyük buhar kazanına sahip, hava çekme sistemi çalıştırıldığında kumaşı masaya yapıştıran aynı anda 4-5 kat kumaşı ütülenizi sağlayan ütü.
Periyodik	: Süreli, belli aralıklarla yinelenen, dönemsel.
Periyot	: Devir, dönem.
Peştemal	: Hamamda belden aşağısını örtmek için kullanılan belden itibaren sarılan dokuma bez.
PVC	: Polivinil klorür, (Genelde kısaltılmış olarak PVC diye kullanılır.) oldukça geniş kullanım alanı olan bir plastik polimer.
Polimerizasyon	: Aynı cins küçük moleküllerin (monomerlerin) bir araya gelerek daha büyük molekül zinciri (polimer) meydana getirmesidir. Polimerizasyon, monomerde bulunmayan aktif merkezlerin oluşturulmasıyla gerçekleşen bir reaksiyondur.
Polyamid	: Amit bağları tarafından bağlanmış monomerler içeren bir polimer.
Runner	: Normal boyutuna göre daha dar ve uzun yapıya sahip olan örtü.

S - Ş

Sentetik	: Bileşimli.
Separatör	: Gemi ve endüstriyel tesislerde yağ, yakıt ve diğer sıvıların içindeki bileşenleri fiziksel yöntemlerle ayıran makine.

Seramik	: Yüksek ısıda pişirilmiş toprak, fayans, porselenden yapılan.
Silindir	: Alt ve üst tabanları birbirine eşit dairelerden oluşan bir nesnenin eksenini dikey olarak kesen, birbirine paralel iki yüzeyin sınırladığı cisim, üstüvane.
Solvent	: Çözücü, bir katıyı, sıvıyı ya da gaz çözünen maddeyi çözerek çözelti oluşturan sıvı ya da gaz madde.
Stor	: Ağaç, kumaş vb.nden yapılmış bir kanal içinde hareket ederek açılıp kapanan perde.
Süet	: Yumuşak, yüzü ince havlı bir deri türü.

T

Tanen	: Polifenolik bileşikler olup, kolza, bakla, çay ve sorgumda gibi bitkilerden elde edilen, açık sarı-kahverengi toz, pul ya da süngersi bir kütle hâlindeki biçimsiz maddeler.
Tefrişat	: Döşemenin gerektirdiği bütün parçalar veya eşyanın tümü.
Tekstil	: Dokuma.

Ü

Ütü	: Genellikle giysilerin buruşukluklarını gidermek için bunların üzerinden geçirilen kızgın demir araç.
------------	--

V - Y - Z

Vakumlamak	: Vakumla temizlik yapma.
Vana	: Boru içindeki bir akışkanı durdurmaya veya serbest bırakmaya yarayan alet, valf.
Zemin	: Taban, döşeme, yer.
Zımpara	: Çok sert alümin billurları kapsayan ve aşındırıcı olarak kullanılan doğal kaya.
Zimmet	: Üstünde olan şey.

CEVAP ANAHTARI

1. Öğrenme Birimi: TEFRİŞAT TEMİZLİĞİ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
D	Y	Y	D	D	D	Y	D	D	Y
11	12	13	14	15	16				
Y	D	B	D	C	E				

2. Öğrenme Birimi: ÇEŞİTLİ YÜZEYLERİN BAKIMI VE YÜZEYLERİ
CİLALAMA İŞLEMLERİ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
D	D	D	B	D	A	A	B		

3. Öğrenme Birimi: MALZEME TAKİBİ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
B	D	B	A	C	E	A	C	C	

4. Öğrenme Birimi: DEKORASYON HİZMETLERİNİ YÜRÜTME

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
D	E	D	E	A	C	C	B	B	A

5. Öğrenme Birimi: ÇAMAŞIRHANE İŞLEMLERİ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
C	D	C	C	D	B	C	D	B	D

6. Öğrenme Birimi: KURU TEMİZLEME İŞLEMLERİ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
D	A	A	B	E	C	D	E	B	C

KAYNAKÇA

- Akoğlan Kozak M. (2011). *Otel işletmelerinde kat hizmetleri yönetimi*. Ankara: Detay Yayıncılık.
- Aytemiz Seymen O., Erdem B. ve Karagöz Gül M. (2008). *Çağdaş kat hizmetleri yönetimi*. Ankara: Detay Yayıncılık.
- British Learning Media. (2009). *Confederation of tourism & hospitality, housekeeping and accommodation operations*. London.
- Jones T. J. A. (2004). *Professional management of housekeeping operations*. New Jersey: John Willey & Sons Inc.
- Jones, U. (1995). *Kat hizmetleri ve ön büro*. Ankara: Millî Eğitim Bakanlığı Yayınevi.
- Kat Hizmetleri. Kültür ve Turizm Bakanlığı Araştırma ve Eğitim Genel Müdürlüğü
- Konaklama ve Seyahat Hizmetleri Alanı Çerçeve Öğretim Programı. (2020). Ankara.
- Mesleki Yeterlilik Kurumu Çamaşırhane Görevlisi Seviye 2 Referans Kodu / 13ums0283-2 Resmî Gazete Tarih-Sayı / 29.01.2013- 28543
- Mesleki Yeterlilik Kurumu Çamaşırhane ve Kuru Temizleme Sorumlusu Seviye 4 Referans Kodu / 13ums0285-4 Resmî Gazete Tarih-Sayı / 29.01.2013 – 28543
- Sönmez, A. (2000). *Kat hizmetleri*. Ankara: Millî Eğitim Bakanlığı Yayınevi.
- TS EN ISO 3758 no.lu “Tekstil–Sembollerle Bakım Kılavuzu Kodu Türk Standardı
- Özdoğan, O. N. (2006). *Otel işletmelerinde faaliyet alanları açısından dış kaynak kullanımını (outsourcing) ve finansal performans üzerine etkileri* (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.
- Yılmaz Y. ve Yılmaz B. (2014). *Konaklama işletmelerinde kat hizmetleri ve yönetimi*. Ankara: Detay Yayıncılık.

Kaynakça, APA 6.0 yazım kuralları ve kaynak gösterme biçimine göre hazırlanmıştır.

GENEL AĞ KAYNAKÇASI

- Türk Dil Kurumu. Güncel Türkçe Sözlük. <https://sozluk.gov.tr> [Erişim Tarihi: 10.10.2021 Erişim Saati: 12.00].
- <https://uzaktanegitim.epakademi.com/egitimler/camasir-hijyeni> [Erişim Tarihi: 16.08.2021 Erişim Saati: 11.30].
- <https://www.drycenter.com/leke-cikarma/> [Erişim Tarihi: 16.10.2021 Erişim Saati: 12.35].
- <https://patents.google.com/> [Erişim Tarihi: 16.10.2021 Erişim Saati: 12.40].
- <https://www.milliyet.com.tr/pembe-nar/galeri/mite-ev-tozu-nedir-kurtulmanın-yolları-nelerdir-2424036> [Erişim Tarihi: 28.07.2021 Erişim Saati: 19.00].
- <https://www.trthaber.com/haber/saglik/5-yil-kullanilan-bir-yatakta-10-milyon-mite-yasiyor-443934.html> [Erişim Tarihi: 29.07.2021 Erişim Saati: 11.00].
- <https://www.doktoramcam.com/mite-nedir/> [Erişim Tarihi: 29.07.2021 Erişim Saati: 14.10].
- <https://www.temizsozluk.com.tr/ev-ici/yatak-temizligi-nasil-yapilir.html?gclid=aw>. [Erişim Tarihi: 25.08.2021 Erişim Saati: 12.00].
- <https://www.cnnturk.com/saglik/alerjiye-karsi-10-temizlik-kurali> [Erişim Tarihi: 10.08.2021 Erişim Saati: 10.25].
- <https://www.chemdry.com.tr/yataklarda-bulunan-maytlar> [Erişim Tarihi: 11.08.2021 Erişim Saati: 10.20].
- <https://pt.slideshare.net/teknoyakala/otel-perde-sistemlerinin-ozellikleri-ve-kullanimavantajlari-nelerdir> [Erişim Tarihi: 01.08.2021 Erişim Saati: 12.00].
- <https://www.deneyimperde.com/otel-perdesi> [Erişim Tarihi: 04.08.2021 Erişim Saati: 09.00].

- <https://www.bursaperdetemizleme.com/> [Erişim Tarihi: 04.08.2021 Erişim Saati: 12.00].
- <https://www.evininustasi.com/blog/perde-temizliginiz-icin-dikkat-etmeniz-gerekenler,353> [Erişim Tarihi: 04.08.2021 Erişim Saati: 12.00].
- <https://ankaratemizlikfirmasi.web.tr/jaluzi-perde-temizligi-nasil-yapilir/> [Erişim Tarihi: 04.08.2021 Erişim Saati: 12.00].
- <https://istanbulyikama.com/ahsap-metal-jaluzi-perde-temizligi/> [Erişim Tarihi: 21.07.2021 Erişim Saati: 12.00].
- <https://nasiloluyo.com/buharli-temizleyici-ne-ise-yarar/> [Erişim Tarihi: 05.08.2021 Erişim Saati: 12.00].
- <https://www.supurgesepeti.com/blog/icerik/buharli-temizleyicinizi-kullanabileceginiz-10-farkli-alan> [Erişim Tarihi: 07.08.2021 Erişim Saati: 09.15].
- <https://www.haliyikamamakinalari.com/hali-yikama-makinasi-nedir.html> [Erişim Tarihi: 31.08.2021 Erişim Saati: 14.40].
- <https://www.ibrahimneriman.com/pratik-bilgiler/yerinde-hali-yikama> [Erişim Tarihi: 20.07.2021 Erişim Saati: 13.10].
- <http://mehmet-ugur-zeydan.blogspot.com/2012/01/kat-hizmetlerinde-malzeme-maliyet.html>. [Erişim Tarihi: 25.07.2021 Erişim Saati: 11.00].
- <https://aykutbakay.com/kat-ofisi-nedir/> [Erişim Tarihi: 21.07.2021 Erişim Saati: 12.00].
- <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/194345>. [Erişim Tarihi: 15.07.2021 Erişim Saati: 12.00].
- <https://www.yesilgrupenerji.com/solvent-nedir> [Erişim Tarihi: 30.10.2021 Erişim Saati: 12.00].
- <https://www.ttb.org.tr/MSG/dergi/araalik24/solvent.pdf> [Erişim Tarihi: 23.11.2021 Erişim Saati: 12.00].
- <https://www.drycenter.com/kuru-temizleme/kuru-temizleme-arac-ve-gerecleri.html> [Erişim Tarihi: 10.10.2021 Erişim Saati: 12.00].
- <https://nedenisguvenligi.com/kuru-temizleme-hizmetleri-kontrol-listesi/> [Erişim Tarihi: 10.12.2021 Erişim Saati: 12.00].
- <https://docplayer.biz.tr/125657321-Tekstil-endustrisinde-leke-cikarma-hazirlayan-betul-kurtulmus.html> [Erişim Tarihi: 10.10.2021 Erişim Saati: 12.00].
- <https://www.kurutemizlemeprogrami.net/> [Erişim Tarihi: 16.11.2021 Erişim Saati: 12.00].
- <http://efkimya.com/son-leke-cikaricilar.html> [Erişim Tarihi: 09.12.2021 Erişim Saati: 12.00].
- <https://www.presswala.co.in/blog/fives-teps-of-the-process-of-dry-cleaning.html> [Erişim Tarihi: 10.10.2021 Erişim Saati: 12.30].
- <https://www.presswala.co.in/dry-cleaning-service> [Erişim Tarihi: 10.12.2021 Erişim Saati: 12.00].
- <https://app.trdizin.gov.tr/makale/TVRB-MU5EZzNODzO9/tuketicilerin-kuru-temizleme-tuketim-aliskanliklari-bilgi-ve-degerlendirmeleri> [Erişim Tarihi: 08.09.2021 Erişim Saati: 13.20].
- <https://www.drozdogan.com/kuru-temizlemede-kullanilan-tetrakloroetilen-nedir-kanser-ve-saglik-riskleri/> [Erişim Tarihi: 10.01.2022 Erişim Saati: 12.00].
- <https://tekstilmuhendisi.wordpress.com/2012/07/11/etiketleme-islemleri/> [Erişim Tarihi: 19.10.2021 Erişim Saati: 14.20].
- <http://adudspace.adu.edu.tr:8080/xmlui/bitstream/handle/11607/41/Umit%20Unsal.pdf?sequence=1&isAllowed=y> [Erişim Tarihi: 22.10.2021 Erişim Saati: 12.00].
- <https://www.ibrahimneriman.com/pratik-bilgiler/kurutemizleme-nasil-yapilir> [Erişim Tarihi: 28.10.2021 Erişim Saati: 12.20].
- https://www.askurutemizleme.com/puf-noktalari/kuru-temizleme/1_kuru-temizlemede-leke-cikarma-yontemleri-nelerdir [Erişim Tarihi: 29.10.2021 Erişim Saati: 12.00].

- <https://www.lavitasarim.com/dekorasyon-ve-dekorasyonun-onemi/> [Erişim Tarihi: 10.01.2022 Erişim Saati: 11.10].
- <https://aykutbakay.com/otel-cicekcisi-gorev-tanimi-ve-sorumluluklari/> [Erişim Tarihi: 10.10.2021 Erişim Saati: 12.00].
- <https://acikders.ankara.edu.tr/pluginfile> [Erişim Tarihi: 10.01.2022 Erişim Saati: 11.50].
- <https://tr.insterne.com/bahce-bitkileri-nin-anlami-nedir/> [Erişim Tarihi: 10.12.2021 Erişim Saati: 13.00].
- <https://alifontaine.com/dekorasyonun-tarihcesi-nedir/> [Erişim Tarihi: 27.11.2021 Erişim Saati: 10.10].
- <https://www.lavitasarim.com/renklerin-tarihcesi-renk-bilimi/> [Erişim Tarihi: 10.12.2021 Erişim Saati: 12.00].
- <https://nukadecor.com/otel-odasi-dekorasyonu-nasil-olmalidir/> [Erişim Tarihi: 30.12.2021 Erişim Saati: 12.00].
- <https://akademiye.org/tr/wp-content/uploads/2021/04/RENGIN-KULTUREL-CAGRISIMLARI.pdf#page=132> [Erişim Tarihi: 09.11.2021 Erişim Saati: 11.10].
- <https://www-cleanandscentible-com>. [Erişim Tarihi: 10.10.2021 Erişim Saati: 10.00].
- https://demmerys-com.translate.google.com/demmerys/the-benefits-of-using-artificial-flowers-in-the-hotel-industry?_x_tr_sl=en&_x_tr_tl=tr&_x_tr_hl=tr&_x_tr_pto=sc [Erişim Tarihi: 10.11.2021 Erişim Saati: 11.00].
- https://www-hospitalitynet-org.translate.google.com/viewpoint/125000113.html?_x_tr_sl=en&_x_tr_tl=tr&_x_tr_hl=tr&_x_tr_pto=sc [Erişim Tarihi: 20.02.2022 Erişim Saati: 14.00].
- https://www-bonasila-com.translate.google.com/blog/7-stunning-designer-pots-by-bonasila-great-for-hotels-restaurants/?_x_tr_sl=en&_x_tr_tl=tr&_x_tr_hl=tr&_x_tr_pto=sc [Erişim Tarihi: 10.03.2021 Erişim Saati: 12.35].
- https://www-goodhousekeeping-com.translate.google.com/uk/house-and-home/gardening-advice/a561997/how-to-help-cut-flowers-last-longer/?_x_tr_sl=en&_x_tr_tl=tr&_x_tr_hl=tr&_x_tr_pto=sc [Erişim Tarihi: 10.11.2021 Erişim Saati: 10.30].
- <https://www-efavormart-com.translate.google.com>. [Erişim Tarihi: 11.12.2021 Erişim Saati: 12.00].
- <https://vietnamcdm-com.translate.google.com>. [Erişim Tarihi: 18.10.2021 Erişim Saati: 13.10].
- <https://www-artwallmoss-com/yapay-cicekler-hakkinda-bilmediginiz-5-ozellik> [Erişim Tarihi: 28.12.2021 Erişim Saati: 12.00].
- <https://www-efavormart-com.translate.google.com>. [Erişim Tarihi: 30.11.2021 Erişim Saati: 11.00].
- <https://www-luxdeco-com.translate.google.com>. [Erişim Tarihi: 10.11.2021 Erişim Saati: 12.10].
- <https://www-bhg-com.translate.google.com/decorating/home-accessories/flower-arranging/> [Erişim Tarihi: 06.12.2021 Erişim Saati: 13.40].
- <https://education-teamflower-org>. [Erişim Tarihi: 19.11.2021 Erişim Saati: 12.35].
- <https://www-goodhousekeeping-com.translate.google.com/uk/house-and-home/gardeningadvice/> [Erişim Tarihi: 09.11.2021 Erişim Saati: 10.00].
- https://www-mews-com.translate.google.com/en/blog/most-innovative-hotels-in-world?_ [Erişim Tarihi: 10.12.2021 Erişim Saati: 11.00].
- https://www-bonasila-com.translate.google.com/blog/5-reasons-hotels-must-plant/?_x_tr_sl=en&_x_tr_tl=tr&_x_tr_hl=tr&_x_tr_pto=sc [Erişim Tarihi: 07.11.2021 Erişim Saati: 12.00].
- https://hotelstudies-in.translate.google.com/vip-amenities-in-hotel/?_x_tr_sl=en&_x_tr_tl=tr&_x_tr_hl=tr&_x_tr_pto=sc [Erişim Tarihi: 19.10.2021 Erişim Saati: 12.05].
- <https://setupmyhotel-com.translate.google.com/training-staff/> [Erişim Tarihi:

25.07.2021 Erişim Saati: 12.40].

- https://www.homify.com.tr/yeni_fikirler/7108981/oteller-icin-12-konsept-tasarim-fikri [Erişim Tarihi: 10.10.2021 Erişim Saati: 10.00].
- <https://mobilyadekorasyoncu.net/otel-ic-dekorasyonu-nasil-olmalidir.html> [Erişim Tarihi: 09.08.2021 Erişim Saati: 15.00].
- <http://www.inegolmobilyamerkezi.com/otel-odasi-dekorasyonunda-dikkat-edilmesi-gerekenler/> [Erişim Tarihi: 10.10.2021 Erişim Saati: 18.00].
- https://www-longfield--gardens-com.translate.goog/article/How-To-Make-Cut-Flowers-Last-Longer?_x_tr_sl=en&_x_tr_tl=tr&_x_tr_hl=tr&_x_tr_pto=sc [Erişim Tarihi: 10.10.2021 Erişim Saati: 12.50].
- https://www-decorilla-com.translate.goog/online-decorating/chic-boutique-hotel-interior-design-online/?_x_tr_sl=en&_x_tr_tl=tr&_x_tr_hl=tr&_x_tr_pto=sc [Erişim Tarihi: 10.10.2021 Erişim Saati: 11.25].

- <https://mobilyadekorasyoncu.net/otel-dekorasyonunda-dikkat-edilmesi-gerekenler.html> [Erişim Tarihi: 10.08.2021 Erişim Saati: 15.10].
- <https://www.asortie.com/blog/otel-dekorasyonunda-dikkat-edilmesi-gereken-noktalar-nelerdir> [Erişim Tarihi: 10.09.2021 Erişim Saati: 16.00].
- <https://www.uplifers.com/dekorasyonda-renklerin-kullanim-alanlari-ruhunun-rengi-hangisi/> [Erişim Tarihi: 22.09.2021 Erişim Saati: 13.00].
- <https://www.isokalite.com/belgelendirme/turizm/eco-hotel/eco-otel-nedir.html> [Erişim Tarihi: 10.08.2021 Erişim Saati: 12.40].
- <https://azbitki.com/yapay-isiklandirma> [Erişim Tarihi: 10.09.2021 Erişim Saati: 12.00].
- <https://atillatekstil.com/tekstil-bilgilendirme-atolyesi/organik-kumaslar-ve-cevre-dostu-moda-alternatifleri/> [Erişim Tarihi: 02.08.2022 Erişim Saati: 12.00].

GÖRSEL KAYNAKÇASI

MATERYALDE KULLANILAN GÖRSEL KAYNAKÇA İÇİN BU LİNKE TIKLAYINIZ.

» <http://kitap.eba.gov.tr/karekod/Kaynak.php?KOD=2654>